

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૨૩૪૪ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ દરિયાને મશાયા

વિષય ૪૪૬૮:૪ ૩૬૮

૭૪૬

સૈયદ પીર મશાયખ (૨૬૦) કૃત.

દીવાને મશાયખ,

ફસલ ખારવી.

ઈબ્રાહીમીયા પાણલા હિરસા.

અમલ કરી પ્રગટ કરનાર.

જમાલુદ્દીન મુરમોહમદ સાલેહ,

૪૦ મોરબેડ રોડ મુંબઈ.

આવૃત્તિ પાંચમી. પ્રત ૫૦૦.

ઈ. સ. ૧૯૨૪. ક્રિસ્તી સન ૧૯૪૨.

કિંમત સવા ગણ રૂબીયા.

पुस्तक विभागीय प्रकाशन
१९३९

१९३९

પ્રસ્તાવના.

શરૂ કરું છું ખુદાના નામથી કે જે મોટો મેહેરબાન અને
રહુમ કરવાવાળો છે.

હજારો લાખો તારીફ અને વખાણુ અસ્લાહને માટે છે કે જેણે પોતાની મેહેરબાનીથી અમને હક માર્ગ મેળવવાના અનેક સાધનો ફેરાવ્યા છે જે તે પર ચાલે છે તેને સુક્તિ મળે છે. હજાર હજાર દુરદ તથા સલામ તેના પ્યારા પયગમ્બર હઝરત મોહમ્મદ સં માટે તથા તેમની આલ અને સધળા સદાયા અને કુલ તાબેદારો માટે છે.

આ જમાનામાં વિદ્યા અને જ્ઞાનનો વધારો થતો જાય છે. અને જ્યારે સધળી કોમો પોતાના ધર્મ જ્ઞાનમાં ઉડી ઉતરતી જાય છે, ત્યારે કેટલાક અમારા મુમિન ભાખ્યા ગુજરાતી પૂરેપૂરે નવી જાણવાને લીધે લાથની લખેલો કિતાબો વળુ અને નમાજના મસઅલા મસઅલ મમજયા વગર વાંચી જાય છે અને તેવી કિતાબો પણ જોઈએ તે વખતે મળતી નથી તો તે એક આછી દિલગીરીની વાત નથી.

નમાજ હજીવામનો થાંભલો છે. દરેક મુસલમાન આકિલ આલિમ પર દરરોજ પાંચ વખત ફરજ એન છે પછે તે ચમીર હોય યા ફકીર, તનદુરસ્ત હોય યા ખીમાર, મુસાફર હોય યા મુકીમ એટલા સુધી કે દુશમનના મુદ્રાપલામાં જ્યારે લગઈ ચાલતી હોય તે વખતે પણ તેનું છોડવું જાયજ નથી તો તેવી વરસતોને પુગી વળવા કઈક અમારા મુમિન ભાખ્યાએ મને નમાજની કિતાબ આપત ધણી વખતે કહેલું કે આપણે પીગ મશાયખ (૨૯૦) ની રચેલી કિતાબોની ઘણીજ વરસત છે. અને તેની ખોટ લાંબા વખતથી આવી છે તે ખોટ પુરજના હેતુથી હુએ આ ફસલ જાપાવી આહેર પાડી છે. સાધારણ રીતે અમારા મુમિન ભાખ્યાને અને ખાસ રીતે નમાજના પઠનારાઓને તો એક ભોમિયા દાખલ થઈ પડશે. એમાં સમાવેલી આપતોનો જથ્થો એનું સાંકળિયું દેખાડી આપશે અને તે આપતોની અગત્ય તેનું કામ પડતાં સાબિત થશે માટે અમે તે લીધે લંબાણુ ન કરતાં કદરવાન વાંચનારાઓને સોંપીએ છીએ.

ગજલ નંબર ૨૦૭૦, ૨૧૪૩, ૨૧૪૭ અને ૨૧૫૫ માં શરૂઆતનો ભાગ નથી. ગજલ નંબર ૨૧૪૫ અને ૨૧૫૧ માં આખરી ભાગ નથી, ગજલ નંબર ૨૦૫૬ માં વચ્ચે ભાગ નથી અને એકદર ૩૮ ગજલો તો ખીલકુલ નથી તો તે ખોટ પુરવાના માટે કોઈ સાહેબના ત્યાં યા તેમની જાણમાં પુરાતી પુરી નકલ યા ખુરતી ગજલો યા એમાંના કઈ ભાગ હોય તો તે સાહેબો મેહેરબાનીની રાહે અમને લખી જણાવશે તો તે વિષેનો અમે ઉપાય કરીશું.

શીકલમાં ઈબાદત અને ઈબાદતમાં નમાજનો રૂતબો સર્વેથી વધારે છે અને તે પાકી વગર થઈ શકતી નથી તે માટે પહેલે પાકીના મસઅલાઓ હોવા જોઈએ તેથી પીર મશાયખ (રહ૯) એ શરૂમાં પાકીના અને તે પછે નમાજના મસઅલાઓ લખેલા છે. જે સાહેબો ઈબાદતની ફસલ પઠી ફાયદો ઉઠાવે તો તેના રચનાર સાહેબની રહ મુબારકને પણ કંઈ સવાખ પહોંચાડશે.

મુંબઈમાં મને આવવાને રપ થી વધુ વરસ થયાં હશે તે વખતે ઈબાદતની બીજી ફસલને મુમિન લોકો ઈમાનની ફસલ કહતા હતા અને હું કેટલાંએક ગામોમાં ગયો હતો તો ત્યાંના લોકો મજકુર કિતાબને મીશકાત શરીફના નામથી ઓળખતા હતા. ત્યારે વિચાર કાઢી કે આ ફસલમાં શીકલના મસઅલા આવેલા છે અને લોકોએ આવાં નામો રાખેલાં છે તો તે ફસલને હુંએ શીકલના નામથી જાહેર કાઢી હતી. અને મજકુર ફસલનું ખરું નામ “દીવાને મશાયખ” માં નીચે પ્રમાણે લખેલું છે જુઓ ગજલ નંબર ૨૩૫૭.

ઈબાદત કેરી, ફસલકે માંહાં;
સખ ફરજૂંકી રીત, પાવે ઈસ માંહાં.
ફરજકી જે રીત ચાહવે, સુન મન ધર બેન રે;
હુંડેથી વે સખ પાએસી. ઈબાદત ફસલ મેન રે.
ઈબાદતકી ફસલમાં, ફરજૂંકા લિખીઆ લેખ રે;
ફરજૂંકા છસડૂ ચાવ હે, ફિર ફિર ઈસકૂ દખ રે

ઉપરની બેતોથી સાફ જણાઈ આવ્યું કે પીર મશાયખ (રહ૯) એ મજકુર કિતાબનું નામ ઈબાદતની ફસલ જણાવેલી છે. તો તે નામ હુંએ હવે આ બારમી ફસલને ઈબાદતની ફસલના નામથી ઓળખાવી છે.

આ ફસલ છપાવતાં કોઈ તરેહની મારી સુલ થયેલી જોવામાં આવે તો એના પદનાર સુર વાંચકો મને દર ગુજર કરી તે બાબતમાં માફ ધ્યાન ખેંચવામાં આવશે તો ઇનશાઅલ્લાહ બીજી આવૃત્તિમાં એની સંભાળ લેવામાં આવશે.

છેવટે મારી નમંતા પૂર્વક અરજ છે કે પીર મશાયખ (રહ૯) ની રચેલી કિતાબોમાંથી હુલીયા, ખુલફાએ રાશેદીન વગેરે મારા તરફથી જે છપાવી બાહર પાડવામાં આવી છે તેજ માફક આ ફસલ પણ મુજ અદનાના તરફથી છે. હું ખુદ પાસે દુઆ માગું છું કે ખુદ કરે ને નમાજ જેવી ઈબાદતને એક પણ માણસ શીખી જશે તો મારી નમ્તનનું મોટું કારણ થશે અને એવી અનેક કિતાબો છપાય. અલ્લાહ કરે ને એમજ થાય. આમીન! આમીન!! આમીન!!!

૬૦ બાયખલા, મોરહેંડ રોડ,
મુંબઈ, પોષ્ટ નાં ૮.

ખાકસાર,

જમાલુદ્દીન નુરમોહમ્મદ સાલેહ
પીરજપરવાળા.

દીવાને મશાયખ ફસલ ખારવીનું સાંકળિયું.

—o—

પાનું

૬ખાતનું ખયાન	૧
હનફી મજહબ અને બાકીના મજહબોનો ખુલાસો ...	૭
૬ખાદતની ફસલ લખવામાં આવતી અડચણો ...	૧૪
વજુના ફરજ	૧૬
વજુના સુનતો અને મુસ્તહબોનું ખયાન ...	૧૮
વજુ તોડનારી વસ્તુઓનું ખયાન	૨૨
વજુ કરવાનો સવાબ	૨૬
ગુસલનું ખયાન	૨૭
જે હાલતોમાં ગુસલ વાજબ છે તે હાલતો ...	૩૨
ક્રીયા ક્રીયા પાણીથી વજુ દુરસ્ત થાય છે તે ...	૩૫
ચામડા પાક થવા વિશે	૪૩
કુવાનું ખયાન	૪૬
તયમ્મુમનું ખયાન	૫૦
મોબા ઉપર મસહ કરવાનું ખયાન	૬૦
હેજનું ખયાન	૬૬
નિશસનું ખયાન	૭૩
નબસતનું દૂર કરવા વિશે	૭૪
કહેવાય છે કે શરાબ પીનાર ભૂત થાય છે.	૮૧
નમાજના વખતોનું ખયાન	૮૩
અઝાનનું ખયાન	૯૨
નમાજની શરતોનું ખયાન	૯૭

નમાજનાં ફરજો	૧૦૫
નમાજનાં વાજબ	૧૦૬
નમાજની સુનંતોનું અયાન	૧૦૯
નમાજની અદબ વિશે	૧૧૨
નમાજ પઢવાની રીત	૧૧૩
ઇમામતનું અયાન	૧૩૨
નમાજ તોડનારી વસ્તુઓનું અયાન	૧૪૫
નમાજ ફરજ અને મકરૂહ થવાનું અયાન	૧૫૫
સહવના સિજદાનું અયાન	૧૬૭
ખીમારની નમાજનું અયાન	૧૬૮
તિલાવતના સિજદાનું અયાન	૧૭૧
સફરમાં નમાજ પઢવાનું અયાન	૧૭૮
જુમાની નમાજનું અયાન	૧૮૪
અને ઇદોની નમાજનું અયાન	૧૯૬
ચંદ્ર અને સૂરજ ગ્રહણની નમાજ	૨૦૭
વરસાત વરસવા માટેની નમાજ	૨૦૮
લગાઇની વખતે ખીકની નમાજ	૨૦૯
અથવા શબ્દોનો કેશ	૨૨૧

(બિસ્મિલ્લા હિર રહુમા નિર રહીમ.)

દીવાને મશાયખ ફસલ બારવી.

ધબાદત.

૨૦૩૮

- અરે સુન રે ઇમાની, દીન કેરી બાતી ;
વે સુન સુન હુકમ, સીસ લો આપ જાતી. ૧
- સો ઇબાદત કેરા, સુન રે બયાંના ;
એ સુનેસૂ કબૂલ, હે કરના જાના. ૨
- સુન ઇમાન તો પેલા, સહી રે કરના ;
સો સુન સુન બયાંન, નત અસ રીતે ચલના. ૩
- સુન ઇક્રાર તસદીક, એ હે ઇમાના ;
તૂ સુનને અસકા, મન ધર બયાંના. ૪
- કે કલમા તઇયબ, જુબાંસૂ કહીએ ;
અને માઅને એસકે, સાચે મન માંહી લહીએ. ૫
- કે નાંહી કોઇ માખૂદ, પૂજા જસકી કીજે ;
સહી પેલા પેલ અસકા, ચાંત રે દીજે. ૬
- પછે મગર હે અદલા, કહીએ પૂજાકી હાંમા ;
ભી રસૂલ એસકા, મોહમદ નાંમા. ૭
- એ સચ કર ખૂઝના, હે આપકી જાતી ;
સુન એ તો તસદીક, હે રે કલાતી. ૮

અને ઇબાદત સખબ, કામિલ રે બંનોં;
કે ઇમાંનકા સખબ, પૂરા ઇબાદત માનો. ૯

કે પૂરા સખબ, ઇમાંન કેરા;
સો ઇબાદત કરની, ખૂઝીએ સવેરા. ૧૦

એ અકીદા હૈ ખૂઝો, સુનત જમાતા;
જે ખાંન રે કહીએ, વલીયૂકી જાતા. ૧૧

તો વલીયૂ કેરા, એ અકીદા કહાવા;
કે સૂનત જમાતમાં, હૂએ વલી રે દેખાવા. ૧૨
કે ચાર ચારી બના, કે વલી રે નાંહાં; *૧૩

તો નત મન દેની, વૈ ઇબાદત રીતા;
અને નસદન કહો, મન ધર પીતા. રે તૂહી. ૧૪

ઇમાંન સેતી મૂમના, સખબ ઇબાદત બાંન રે,
સખબ ઇબાદત બાન;
જે વલીયૂકી રીત હૈ, સૂધી મન પેછાંન રે,
સૂધી મન પેછાંન. ૧૫

૨૦૩૯ બલ

સુનો હવહો, સુનો વીર હો,
ઇબાદત હૈ કરની, વલીયૂ રીતે મન ધરની;
મુજતહિદૂ જૂ રે આખા, સહી દાખાહ. ૧

સુનો હવ હો, સુનો વીર હો,
તસદીક હૈ ઇમાંના, ઓસકા ધોર આખા બયાંના;
ઇબાદત સખબ કહીએ, મન ધર લહીએહ. ૨

સુનો જીવ હો, સુનો વીર હો,
હું ધબાદત મન ધરની, વલીયૂ કેરી જેસી ચલની ;
જે મુજતહિદ આખે બેના, મન ધર લેનાજી. ૩

સુનો જીવ હો સુનો વીર હો.
સાહબ જે મજહબ કેરે, મુજતહિદ ખૂઝો સવેરે ;
જનૂને હું મજહબ કીતા, સહી કર દીતાજી. ૪

સુનો જીવ હો, સુનો વીર હો,
અનૂ પર કરમ કીયા દહી, ચાર ચારી વં હૂએ સહી ;
અનેક મજહબ સીસ ધર લહીએ, સાચે કહીએ જી. ૫

સુનો જીવ હો, સુનો વીર હો,
વલીયૂને જે સીસ ધર લીતે, અનંત વલો એ દેખીતે ;
એ હાંમ બના વલી નાંહાં, કસી હાંહાંજી. ૬

સુનો જીવ હો, સુનો વીર હો,
અનંત વલીયૂ કેરા નાંમા, વલી હૂએ એ મજહબ હાંમા,
ઓર ગવાહીકા નાંમા, કસહી હાંમાજી. ૭

સુનો જીવ હો, સુનો વીર હો,
વલીયૂકી કરોને રીતા, જનૂકૂ હું ચાતે રે મીતા ;
સીધી રાહ તો રખની ચાએ, વલી કુંલાએજી. ૮

સુનો જીવ હો, સુનો વીર હો,
નસીહત સહી ખૂઝો બાતી, જે છુટા ચાહો બાતી ;
તો એ સુન સુન લોને બેના, મનમાં દેનાજી. ૯

૨૦૪૦

અરે સુનરે ધમાંની, દીન કે બેના ;
સહી સુન સુન એ ધબાદત, રીત ચંત રે દેના. ૧

- જે ઇમાનકા સખખ, કામિલ કલાયા ;
એ સુનત જમાતકા, અકીદા સુનાયા. ૨
- જૂ કોઇ રે કસી, કાંમકૂ હ આતા ;
ઉસ કાંમ કાજે, હ સખખ બનાતા. ૩
- યૂ ઇબાદત કેરી, ખૂઝો રે રીતા ;
કે ઇમાન કામિલ, એ સખખ રે ણીતા. ૪
- એ અકીદા સુનત, જમાત હો કેરા ;
એ સુન સુન સહી કર, લીજ્યો સવેરા. ૫
- જે સુનત જમાત, કહીએ ચાર ચારી ;
એ અકીદા અનૂકા, જે જમાત સારી. ૬
- સો મુજતહિદૂ કેરે, મજહબ માંહાં ;
વે મજહબ બના, કો સુની રે નાંહાં. ૭
- વે મજહબ સુન સુન, ચાંત રે દીજે ;
અને ઇબાદત એસી, નત નત ણીજે. ૮
- અરે સુન રે ઇમાની, ભએ ઇબાદત બેના ;
નત દીન મન ધરના, સો નત નત સુનના. ૯
- નત ઇબાદત કરની, ઇબાદત બેના ;
જૂ મુજતહિદૂ કરા, સહી રે કંતા. ૧૦
- હૂઇ તારીખ સાતમી, જલકાદ માસા ;
સો ઇબાદત બેન, લખનેકી આસા. ૧૧
- અને અગાર સાંને એક, જાંનો રે સાલા ;
એ સુન સુન એતના, કહો રે નત હાલા. રે તૂહી. ૧૨
- ઇમાની મન લાહેસી, ઇબાદત કેરે બેન રે,
ઇબાદત કેરે બેન ;

જૂ મુજતહિદૂ આખીયા, મન રાખો વે કેન રે,
મન રાખો વે કેન.

૧૩

૨૦૪૧ આલ.

ધમાંની મૂમન, ધબાદત કરની,
વલીયું કેરી, રીત મન ધરની.

ધબાદત કરની મૂમન, સુન દીનકી બાત રે;
સીખોને ચલની ઓનકી, વલી હૂએ જે જાત રે.

મુજતહિદૂને જે આખીયા, સુન સુન લીજે બેન રે;
વલી હૂએ ઓસ રાહાથી, સહી જે માને કેન રે. ૧

દીન હે દરીયા, થાહા નાં પાયા;
તાર બના, દૂખતા દેખાયા.

તાર બના જે પેરીએ, દૂખે વે દરીએ માંહે રે;
કિનારા ઓનૂ નાંહે પાહીઆ, ખબર અનૂકી નાંહે રે.

મુજતહિદૂ હે રખને કીએ, ખાતમ નખી કે કારને;
દરીઆકૂ વે પેરે સહી, કિનારેકૂ પોએ ધારને. ૨

જે દીસે રે નેનૂ, નાં દરખન ચાહીએ;
જે બાલા લી ખૂએ, વે બેન કયૂ છુપાહીએ.

મજહબમાં વલી હૂએ, એ બેન કેરે વારને;
મુજતહિદ હે રખને કીએ, નખીકે દીનકે કારને.

હકકૂ જે જાકર પોંચીએ, વલી હૂ ઓસકા નાંમ રે;
વે સખ વલી હૂએ સહી, મજહબ કેરે ડાંમ રે. ૩

એ જાહર નિશાંનીઆં, વલી હૂ દેખાતે;
મજહબૂ માંહે, હોતે હૂ જાતે.

મજહબ માંહે વલી હોવે, બહર એ નિશાનીઆં;
હકકુ જે પોંચે વલી હૂએ, બાત એ સહી જાનીઆં.

મુજતહિદ તાર સહી જાનો, દીસે પરગટ નેન રે;
વલી કિનારે પોંચીએ, આનુ કે મજહબ મેન રે. ૪

મુજતહિદ બના, પંથ જે કરાએ;
કિનારે ના પોંચે, હુ દૂખતે દેખાએ.

મુજતહિદ બના ઔર કાયા, પંથ હુ બંધાવતે;
વલી નાંહિ એસ પંથ માંહે, નજર કે આવતે.

દૂખે કેરી નિશાનીઆં, પરગટ જે દીસે સહી;
હુકમ સહી નાં પોંચીઆ, કીઆ જે થા અપના દહી. ૫

બહર પટતરા, સુનને ઇમાંની;
મજહબ જાજ, જેસી રે નિશાની.

મજહબ જેસા જાજ દરીઆ, પાર જાનેકૂ બેઠીએ;
કિનારેકૂ પોચને જાજ દરીઆ, બેઠ માંહે પેઠીએ.

શુકર કીજે બેઠ જાજૂ, રખને એસે કીએ;
ખાતમ નખીકી દોસતી. રખને બના હમકૂ દીએ. ૬

કલી કે મજહૂબ, વલી હુ દેખાવે;
વે મજહબ બાહર, હુ નજર આવે.

મજહૂબ કે વલી દેખાવે, દીસે વે મજહબ બાર રે;
મજહબકે વે બાહર નાંહાં, સુનો વે બિચાર રે.

મજહબ માંહી વલી હૂઆ, બાહરસે લીઆ જાન રે.
સંભાલ જો નાં સકીઆ, ફિરતા હુ ગલા માન રે. ૭

આવે દુની રીતથી, સુધીઆ તો કુછ એસમાં નાંહી;
બહર નિશાની દેખોને નનાં, નાંહી કસે પંથકે માંહી. ૮

કપડે તનકી, સુધીઆ ગહી;
 તો મૂએ બાજ ઓસકી, ખજર નાં પાહી.
 સુધીઆ ગમાહી તન ઢાંપને, ઐસી હૂઈ જાત રે;
 અવર કોઈ પંથકી, ખૂઝતા નાંહી કો બાત રે.
 મજહબ બના વલી હોતા, અવર પંથ હે જા રેતા;
 કૂંછ લી નિશાંની ઔર પંથકી, આપ તન માંહી આંનતા ૯

૨૦૪૨

ધમામ આજમ કેરા, જે મજહબ મેરા;
 અબી હનફી જે કંતે, હે ખૂઝીઓ સવેરા. ૧
 બીબી હનીફા અનૂકી, માકા રે નાંમા;
 માતા નાંમસૂ મશહૂર, થા મુલક કાંમા. ૨
 અબૂ હનીફા કુનીયત, હૂઈ તો જાનો;
 જે ધમામ આજમ, નાંમ રે પછાંનો. ૩
 સહી રહમત અનૂકૂ, કરે રે દહી;
 અનૂ ધજતેહાદ કેરી, બાત સહી રે લહી. ૪
 હૂઆ લોક બોત હનફી, મજહબ કેરા;
 જે ધમામ આજમને, કીઆ રે સવેરા. ૫
 અને હનફી મજહબ, હે રે કંલાતા;
 ઐ મશહૂર જગમાં, સહી રે બાતા. ૬
 અને શાગરિદ ઓનૂકે, હૂએ ઐસે રે કહીએ;
 કે વે લી મુજતહિદ, ખૂઝને લહીએ. ૭
 હૂએ અનૂમાંહી મશહૂર, દો રે નાંમા;
 લી ઓનૂકે હુકમ પર, સબ જગ કરે કાંમા. ૮

- વે ઇમામ યૂસફ, નાંમ હૈ કૃતે ;
લી ઇમામ મોહમદ, હૈ નાંમ સુન લેતે. ૯
- એ મશહૂર શાગરિદ, કેરી રે જાતી ;
ઇમામ આજમકે શાગરિદ, ખૂઝીઓ ખાતી. ૧૦
- સહી ઇમામકે બંનૂમાં, હૈ એ લી રે બોલે ;
સો ઇમામકે બોલકે, બોલ આયે રે તોલે. ૧૧
- કલી આસાંન હૈ ણીએ, બોલ ઇમામ કેરે ;
અસે બોલ તો અનૂકે, હૈ ખૂઝીઓ સવેરે. ૧૨
- હૈ કહી હાંમ અનૂને, બેન ણીએ રે આસાંતા ;
સહી ફતવા લી અનૂ પર, બાત હાંમ હૈ જાંનાં. ૧૩
- એ ઇમામકે શાગરિદ અસે રે કહીએ ;
એ મુજતહિદ હૈ અસે, ખૂઝ કર લહીએ. ૧૪
- એ મજહબ હનફી, ખૂઝો રે નાંમા ,
સહી ઓનૂકે બેન, લી ઓસ હાંમા. ૧૫
- એ મજહબ કેરી, ખૂઝો રે રીતા ,
સો હનફી મજહબ, ખૂઝો મન ધર પીતા. ૧૬
- એ મજહબ ઇમામ, આજમ કેરા ;
વે હનીફ નાંમસૂં, ખૂઝીઓ સવેરા. ૧૭
- એ મુજતહિદ ઇમામ, આજમ રે કહીએ ,
જનૂ મજહબ કીતા, એ સુનકર લહીએ. ૧૮
- લી એ હૈ અકીદા, સુનત જમાતા ;
કલી મુજતહિદ ખતા, હૈ કરતા સુનાતા. ૧૯
- ઇમામ શાફી કેરા, મજહબ કહીએ ;
એ મજહબ દૂબ, સુનકર લહીએ. ૨૦

ભી ઇમામ માલિક, હે મજહબ કીતા;
એ મજહબ તીજ, હે રે સુનીતા. ૨૧

અને ઇમામ અહમદ, હંબલી નાંમા;
એ ચાંથા મજહબ, કેરી રે ડાંમા. ૨૨

અહલા રહમત કરે, ચારકે નાંમા;
એ ઇમામ જે ચાર, કીએ ઇજતેહાદ કાંમા. ૨૩

ભી શાગરિદ ઓનૂકે, જનૂ ઇજતેહાદ કીતા;
ભી અનૂ પર રહમત, કરે રે મીતા. ૨૪

એ હક બના રાહા, કુછ ઓર નાંહી ચાતે;
એ હક કેરી રાહાકૂ, હે સહી રે હુંડાતે. ૨૫

કહીએ અપને ઇમામને, હક હે પાયા;
જે હનફી મજહબ, હે રે કલાયા. ૨૬

અને દૂજે હકકૂ, હે રે હુંડાતે;
એ હક બના ઓર કુછ, નાંહી રે ચાતે. ૨૭

કે હક તો એક હે, ચાર રે નાંહાં;
એ સહી કર સમજના, હે મન માંહાં. ૨૮

સો અપને ઇમામને, રાહા હકકી પાઈ;
યૂ યકીનસૂ ઇમાની, બૂઝીઓ ભાઈ. ૨૯

અને દૂજે હે હકકૂ, હુંડતે કહીએ;
એ અકીદા સાચા, મન માંહી લહીએ. ૩૦

પણ હક બના અવર, કુછ ચાતે રે નાંહાં;
નાંહી ઝર કુછ આતા, અનૂ પંથકે માંહાં. ૩૧

પન સહી હે હકકૂ, હે રે હુંડાતે;
એ હનફી મૂમન, મન સહી હે લાતે. રે તૂહી. ૩૨

ઇમામ અપને મજહબકે, હકકૂ પોચે જાન રે,
 હકકૂ પોચે જાન;
 દૂજે હકકૂ હુડતે, સાચા યૂ મન આંન રે,
 સાચા યૂ મન આંન.

૩૩

૨૦૪૩ નજમ.

ઇમાની હો ઇબાદત કરની રે, તમે સુનો રે;
 રીત મજહબ મન ધરની રે, તમે સુનો રે. ૧

હકકૂ પોચા કહીએ રે, તમે સુનો રે;
 ઇમામ હમારેકૂ લહીએ રે, તમે સુનો રે. ૨

હક તો એક હ જાનો રે, તમે સુનો રે;
 મજહબ ચાર હ પછાનો રે, તમે સુનો રે. ૩

ચલનીકી જૂઠ ચાર રીતા રે, તમે સુનો રે;
 ચાર તો નાંમ હ સુનીતા રે, તમે સુનો રે. ૪

કહ એ ચાર હક પાયા રે, તમે સુના રે;
 તો હક એક નાં કલાયા રે, તમે સુનો રે. ૫

યૂ તો નાં હ સુનોને ઇમાની રે, તમે સુનો રે;
 હક એક બાત સહી જાની રે, તમે સુનો રે. ૬

સુની યૂ સહી મન દીજ રે, તમે સુનો રે;
 ઇમામ આજમકા નાંમ લીજ રે, તમે સુનો રે. ૭

કહીએ અનૂ હક સહી પાયા રે, તમે સુનો રે;
 અકીદા એ સાચા દેખાયા રે, તમે સુનો રે. ૮

દૂજે હ હકકૂ હુડાતે રે, તમે સુનો રે;
 હક બના આર નાંહી ચાતે રે, તમે સુનો રે. ૯

- અકીદા હું એસા મન ધરના રે, તમે સુના રે;
મજહબ એક મન કરના રે, તમે સુના રે. ૧૦
- વલીયૂકી એ સહી રીતા રે, તમે સુના રે;
મજહબ એક ચંત દીતા રે, તમે સુના રે. ૧૧
- હક પાયા ધ્રુવમકા જાના રે, તમે સુના રે;
હક અનૂ સહી પાયા માંના રે, તમે સુના રે. ૧૨
- જગમાં તો વલી વે કુલાએ રે, તમે સુના રે;
રખને અનૂકૂ આએ રે, તમે સુના રે. ૧૩
- દુઆ રબ કબૂલ તો કીની રે, તમે સુના રે;
બાલેથી ભી રવે નાંહી છાંની રે, તમે સુના રે. ૧૪
- કરની ધ્રુવની વે રીતા રે, તમે સુના રે;
વલીયૂ જે કાંમ ચંત દીતા રે, તમે સુના રે. ૧૫
- વલી હુએ બાત બાતેરે રે, તમે સુના રે;
હનફી મજહબ કેરે રે, તમે સુના રે. ૧૬
- હિંદુસતાન મુલકકા એ નાંમા રે, તમે સુનારે;
મજહબ હું અસ ઠાંમા રે, તમે સુના રે. ૧૭
- માવરનહર બદખશાન કહીએ રે, તમે સુના રે;
મુલક દો હું એ લહીએ રે, તમે સુના રે. ૧૮
- હનફીકે મજહબ માંહાં રે, તમે સુના રે;
મજહબ ઔર કુછ નાંહાં રે, તમે સુના રે. ૧૯
- તુરકસતાન મજહબ ધ્રુવની રે, તમે સુના રે;
હનફીકી રીત ઔર નાં જાંની રે, તમે સુના રે. ૨૦
- રૂમ માંહી હનફી હું સારે રે, તમે સુના રે;
શૌરમાં જે રંતે હું કિનારે રે, તમે સુનારે. ૨૧

કે એ સખ હનફી કુલાએ રે, તમે સુના રે ; મુલક જે પાંચ હ ગણાએ રે, તમે સુના રે.	૨૨
દેખો ખૂબી મજહબ કેરી રે, તમે સુના રે ; હનફીકે નાંમકી સવેરી રે, તમે સુના રે.	૨૩
મજહબ અપના હ અંસા રે, તમે સુના રે ; ચહું ચક જાન સખ વંસા રે, તમે સુના રે.	૨૪
શુકર હ કરના ધલાહી રે, તમે સુના રે ; અંસી રાહા સૂધી હ પાહી રે, તમે સુના રે.	૨૫

૨૦૪૪

અંસા ધમામકા મજહબ, કીઆ મકબૂલ દહી ; સો ધમામ આજમકા, ખૂઝો રે સહી.	૧
કે પાંચ રે મુલકૂને, સહી કર લીતા ; અંસા મકબૂલ મજહબ, કીઆ રે મીતા.	૨
અને છઠા જે મુલક, હ રે ખુરાસાના ; ભી એસ માંહી મજહબ, એ પોંચા હ જાના.	૩
અને રમકી હદ, જાં લગ હ કુલાતી ; હ તાં લગ હનફી, ખૂઝો રે બાતી.	૪
પન ધરાન ને ધરાકમાં, એ રે નાંહાં ; નાંહી વે તો ચાર, મજહબ માંહાં.	૫
વે તો મજહબ ચારકે, નાંહી તાબે રે કુલાતે ; વે તો ઔર કુછ પંચી, હ રે કુલાતે.	૬
જે કુછ કુછ ભેદ, હ અનૂકા પાયા ; સો ધમાનકી ફસલમાં, હ આખર લખાયા.	૭

- ઉઘ્યાં દેખેસૂ હકીકત, અનૂકી જનાવે ;
સો કુછ કુછ ભેદ, હું અનૂકા પાવે. ૮
- અબ અનૂ બના ઔર જે, ખૂઝો રે ડાંખા ;
હું સબ જગો હનફી, મજહબ નાંખા. ૯
- દેખો ખૂબી એ હનફી, મજહબ કેરી ;
એ સુન સુન ખેગે, કબૂલો સવેરી. ૧૦
- અને જે જે હું રહતે, દરીઆ કિનારે ;
વં શાફીકે મજહબ, માંહ રે સારે. ૧૧
- જે દરીઆકે બેટમાં, હું રહતે રે સુનાતે ;
વં શાફીકે મજહબ, માંહ હું કંલાતે. ૧૨
- અને મકેકે આસપાસ, કોઈ કોઈ ડાંખા ;
હું માલકી મજહબ, ખૂઝો રે નાંખા. ૧૩
- અને મકે માંહ થોડે, હું બાસ રે બસાવે ;
જે માલકી મજહબ, કેરે રે કંલાવે. ૧૪
- અને કોઈ કોઈ હંબલી, મજહબ કેરે ;
સો માલકીયુ સેતી, ખૂઝો થોડે સવેરે. ૧૫
- એ ભી મકેકે આસપાસ, હું રે રંતે ;
ધમાંમ હંબલ કેરા, જે મજહબ લેતે. ૧૬
- અને બદૂગીકી થોડી, હું પાદશાહી ;
સો મકેકે પાસે, હું ખબર સુનાહી. ૧૭
- હું થોડેક લોક, થોડે રે ગાંખા ;
વં પાદશાહી કેરા, હું ધરતે નાંખા. ૧૮
- વં જદી મજહબ, કે હું કંલાતે ;
અને થોડે થોડે અનૂમાં, હું શાફી રે સુનાતે. ૧૯

- બાકી રહતે હું જદી, મજહબ કેરે ;
સો ચાર મજહબ, થી જુદે રે અનેરે. ૨૦
- એ જદી મજહબ, ચારથી જુઆ ;
એ થોડે બરસ , અબ હું હુઆ. ૨૧
- બાકી હતકી મજહબ, દીસં સબ ડાંભા ;
જૂ મુલકૂ કેરે, લીએ રે નાંભા. ૨૨
- તૂ સુન રે ઇમાની, દીનકે ભાઈ ;
એ મજહબ કેરી, ઓત ખૂબી રે દેખાઈ. ૨૩
- હો હતકી ભાઈ, બેગં પંથ રે ચલના ;
અને એક કર મનમાં, એતના ધરના. રે તૂહી. ૨૪
- હતકી હોઈઓ મૂમના, કીજો ઇબાદત રીત રે,
કીજો ઇબાદત રીત ;
જસી અસ મજહબમાં, વં મન ધરની પીત રે,
વં મન ધરની પીત. ૨૫

૨૦૪૫ પહલ.

- સુન ઇમાની દીનકી રીતા રે ;
સુન સુન કરની મન ધર પીતા રે. ૧
- ઇબાદત નેહ સેતી સહી કરની રે ;
રીત વલીયૂકી સહી મન ધરની રે. ૨
- જે કાંમ કરતે વલીયૂકી જાતી રે ;
વં કાંમ કરો નત આપ જાતી રે. ૩
- ઇબાદત કેરા સુનો વં બયાંના રે ;
સુન સુન યાદ રાખો મન ધયાંના રે. ૪

મેરે મન માંહે એ ચાવા રે ; ધબાદત કેરા બચાન લખાવા રે.	૫
કડી બંદ હૂ લખના ચાતા રે ; અદકા બોલ કડી બંદૂ ચાતા રે.	૬
અદકા બોલ બેહૂદા દેખાતા રે ; મસલે માંહી નાં ખૂબ લગાતા રે.	૭
અદકા બોલ જે મસલે માંહાં રે ; વે તો હું ખૂબ લાગે નાંહાં રે.	૮
કડી બંદ બેના મસલે લખાહૂ રે ; બોલ તો અદકા નાં ઓસ માંહી લાહૂ રે.	૯
કડી બંદ જે નાંહી લખાતા રે ; પાધરી લખતે ડર હું ચાતા રે.	૧૦
ચોર રખે બોલ ઓછા કરાવે રે ; કે લે અદકે માંહી મિલાવે રે.	૧૧
તબ તો સૂધી રાહા ભનાવે રે ; ખૂને જી ગવારૂં ભુલાવે રે.	૧૨
નાંમ લે અનૂકૂ મેરા બતાવે રે ; એ ડર બોત મેરે દલ આવે રે.	૧૩
અસ કાજે હૂ કડી બંદ લખાતા રે ; બેત માંહી બોલ અદકા હું ચાતા રે.	૧૪
પણ કયા કીજે કુછ નાંહી ચારા રે ; ડરકે લીતે એ સોચ સવારા રે.	૧૫

૨૦૪૬ બયાન.

- પેલા પાકી હો કેરા, સુન રે ઝેના ;
પેલા વળૂકા બયાન, ચંત રે દેના. ૧
- સુનો ફરજ વળૂકે, ચંત હૈ ધરના ;
સો સરકે બાલકી, જટ તક લેના. ૨
- ભી હુડીકે નીચે, તક રે ધુલાહો ;
એ તરફ દો ઁસી, ધોને ચંત લાહો. ૩
- અને કાંનૂ દોનૂ, લો લો તક જાનો ;
એ બીચ માંહ ધોના, મન રે આનો. ૪
- એ ચાર ખૂટ, ખૂઝો મૂંહ કેરા ;
એ બીચ માંહ ધોના, ખૂઝીઓ સવેરા. ૫
- પછ કુનીઆં તક, હાથ રે ધુલાહો ;
સો કુનીયૂ સેતો, ધોને મન લાહો. ૬
- કે કુનોઆં ભી આવે, ધોનેકે માંહાં ;
કે ધોનેકે ખાર, રવે રે નાંહાં. ૭
- પછ ધોને પગ, દોનૂ ઘુટીયૂ સેતો ;
સો ધોને માંહ ઘુટીઆં, આવે હૈ રે જેતી. ૮
- અને આથે ભાગ સીસકૂ, મસા રે કરાહો ;
સો પેશાનીકે તરફથી, મન રે લાહો. ૯
- પેલે મસા રે કીએ બાજ, પગ હે ધોવા ;
કહી ધોનેકી રોત, વેસી ચંત રે દેવા. ૧૦
- ખૂઝો પગૂકા ધોના, પેલા રે આખા ;
અને મસેકા બોલ, પછ રે દાખા. ૧૧

કે ઘાનેકે સાથે, કહા ઘાના સુન લેના;
ઓસ કાજ પઢીઆ, કુછ મસેકા બેના. ૧૨

કુછ દોબારા ઘાને, પગ બંનેા રે નાંહાં;
સો સુન સુન સમજના, દલ કેરે માંહાં. ૧૩

અને મસે હો કેરી, સુન રે રીતા;
વે રીત રે સુનકર, એ યાદ રાખો કર પીતા. ૧૪

કે હાથ જે ભીગે, વળૂ રે કરાતે;
ખૂઝો વે તો મસેકૂ, કાંમ નાંહી આતે. ૧૫

ખૂઝો મસેકે કાંમા, ઓસ ભીગે નાંહી ચલતા; *૧૬

વે ભીગે જે હાથૂમાં, કાંમ આવે રે નાંહાં;
કે ઓસ સેતી, મસા કીજે જસ માંહાં. ૧૭

તો નવા હે પાની, બાસન સૂ લીજે;
કે પીછે તો મસા, ઓસ ભીગેથી કીજે. ૧૮

અને ડાઢી ભી ચાથે, ભાગ હો કેરી;
સહી ઓસે ભી મસા, કરના સવેરી. ૧૯

સો ભી સીસકે મસે, કેરી હો રીતા;
બૂ બાસનસૂ નવા, પાની રે લોતા. ૨૦

સો મૂંકી તરફથી, ગણે ચાથા રે ભાગા;
જે જડૂ સેતી બાલા, મોહકૂ હે લાગા. ૨૧

યૂ ચાથા ભાગ ડાઢીકા, મસા રે કીજે;
એ ડાઢીકે મસેકી, રીત સમજને લીજે. ૨૨

જે મસા કીએ બાજ, બાલ રે ખસાવે;
તો ફિર મસા કરને, નાં મન રે લાવે. ૨૩

યૂ લખે હો કેરી, ખૂઝો રે રીતા;
જે વળૂ કીએ બાજ, નખ દૂર લે કીતા. ૨૪

તો ફિર રે ધોનેકી, હાજત રે નાંહાં;
 એ ફરજ વળૂકે, ખૂઝો કહો દલ માંહાં. રે તૂહી. ૨૫
 ફરજ વળૂકે જાનીઓ, સુન સુન એ હૈ બેન રે,
 સુન સુન એ હૈ બેન;
 સહો કર દીજે ચંતમાં, મુજતહિદ કેરે કુંન રે,
 મુજતહિદ કેરે કુંન. ૨૬

૨૦૪૭

અને સુનત રે વળૂકે, ખૂઝો રે મના ;
 એ સુન સુન સહી કર, ખૂઝો રે તમના. ૧
 વે પુંચે તક પેલા પેલ, ધોધએ રે હાથા;
 સો હાથ રે ધોધએ, પુંચેકે સાથા. ૨
 સો સુનત રે પુંચે તક, હાથ રે ધોલાવે;
 સો ત્રીન બાર ધોના, મન રે લાવે. ૩
 સો દાના હાથ, પેલા હૈ ધોના;
 એ ધોનેકી બગત, યૂ સુન કર લેના. ૪
 કભી પાની સેતી બાસન, હોવે રે નંના;
 તો ડાબે હાથ સેતી, લીજે એ હૈ સુનના. ૫
 લે ડાબેથી જમને પર, ડાલે રે પાંની;
 કે હાથ ધૂઓ જમના, એ રીત હૈ જાની. ૬
 પછે ઠાબા હાથ, ધોઓ એ રીતા;
 જૂ ડાબે હાથમાં, થા બાસન રે લીતા. ૭
 કભો બડા બાસન, હોવે પાંની કેરા;
 અને નંના બાસન, પાસ હોવે નાં અનેરા. ૮

- હોવે બડા ભી ઁસા, નાં ઉચાયા જાવે ;
તો અસ રે રીતે, હાથ રે ધોલાવે. ૯
- તો ડાબે હાથકી ઉંગત્રીઆં, કર ઁગડી બાવે ;
પન હથેલી પાંનીકે, નાં માંહી રે ડૂબાવે. ૧૦
- યૂ ડાબે રે હાથસૂ, હાથ જમના ધોલાવે ;
સો ઉંગલીયૂ ઉંગલી, ધોતે મસલાવે. ૧૧
- યૂ બાર રે તીના, હાથ જમના ધોના ;
પછે જમના રે હાથ, પાની માંહે બાંના. ૧૨
- પછે ધોયા હાથ બાવે, જાં તક રે ચાવે ;
પછે ડાબા હાથ, લે ઁસથી ધોલાવે. ૧૩
- જબ હાથ પર નજસત, જબ હોવે રે નાંહાં ;
તબ રીત ઁ કહી, ખૂઝો મન માંહાં. ૧૪
- અને હાથ પર નજસત, જબ હોવે રે જાંનો ;
તો દૂર કરના ઁસકા, કિસી રીત મન આંનો. ૧૫
- કે બાસનકૂ પલીતી, લાગે રે નાંહાં ;
ઁસી ચંતા કરની, મનકે માંહાં. ૧૬
- તબ ફરજ હૂવડા, દોનૂ રે હાથા ;
જબ નજસત હોવે, હાથકે સાથા. ૧૭
- અને અલ્લાકા નાંમ, પેલા પેલ લીજે ;
ઁ સો બિસમિલ્લા, પેલી જૂ ખૂઝો ચંત દીજે. ૧૮
- ઁ ખૂઝો સુનત, નાંમ અલ્લાકા લેના ;
ભી દાતન કરની, મન સુનત હે દેના. ૧૯
- ઁ સુનત દાતન, વજૂકે સાથા ;
કે વજૂ કરતે, લેઁ દાતન હાથા. ૨૦

અને મજમજ કરના, સો ગરગરા કહીએ ;
વેં ત્રીન બાર, સુનત લહીએ. ૨૧

અને નાક માંહે ત્રીન બાર, બાંના રે પાંની ;
સહી એ ભી રે સુનત, હે રે જાંની. ૨૨

દોનૂ મુખ ને નાકકા, પાની જબૂઆ લીજે ;
એ સહી કર સુન, મન એતના દીજે. રે તૂહી. ૨૩

સુનત વજૂ કેરડે, સુન સુન રાખો મન રે,
સુન સુન રાખો મન ,
હુકમ માંહી લાહીએ, ખેંચ ખેંચ અપના તન રે,
ખેંચ ખેંચ અપના તન. ૨૪

૨૦૪૮

ભી ખિલાલ કરની, ડાઢી હા કેરી ;
સહી એ હે સુનત, ખૂઝીઓ સવેરી. ૧

સો ઉંગલીયૂ સેતી, ડાઢીકૂ ફેરાહો ;
સો કંગઘકી રીતે, મન રે લાહો. ૨

અને ઉંગલીયૂ માંહે, કરની ખિલાલા ;
સો દાઢીકી રીતે, જસા આખા રે હાલા. ૩

દો હાથકી ઉંગલીયૂ, લે એગઠી કરાંની ;
સો ઉંગલીયૂમાં, ઉંગલીઆં બાની. ૪

અને પગકી ઉંગલીયૂ, હાથૂ ખિલાલા કરાવે ;
એ ખિલાલ હે સુનત, સહી મન લાવે. ૫

અને ત્રીન બાર ધોના, જે ધોના મન રે લહીએ ;
ખૂઝો એ ભી હે સુનત, સહી કર કહીએ.

અને મસા ભી કરના, સીસ રે સારા ; હ એ ભી સુનત, મન ખૂઝીઓ કરારા.	૭
અને મસા કરના, દોનૂ રે કાંના ; હ એ ભી સુનત, સહી રે જાંના.	૮
સો સીસકે મસે, કેરે રે પાની ; હ કાંનૂકે મસેકો, બાત ઓસી રે જાંની.	૯
અને નીયત કરની, એ ભી સુનત સુનાઈ ; અને તરતીબ કરની વજૂ, સુનતમાં ઓઈ.	૧૦
જૂ દુરાંનમાં આયત, હ ખૂઝો રે રખ્યાની ; સહી તરતીબ કેરી, યાદ રાખો વે નિશાની.	૧૧
કે મું હ ઘોના, પેલા ફરમાયા ; અને હાથૂકા ઘોના, પીછે હ સુનાયા.	૧૨
પીછે મસા હ કરના, હુકમ રે કીતા ; અને પગૂકા ઘોના, પીછે હુકમ રે દીતા.	૧૩
એ તરતીબ સેતી, વજૂ રે કરની ; સો સુનત રે રીત, મન રે ધરની.	૧૪
સબ સાથ સાથ ઘોના, એ સુને હ ઝંના ; કે છેટા નાં કરના, કુછ ઘોનેકે મંના.	૧૫
જૂ મું પેલા ઘો કર, ઝર રે લગાવે ; અને ટિકેકે પીછે, હાથ રે ઘોલાવે.	૧૬
યૂ છેટેથી રીત, કરની નાંહાં ; સબ સાથે હ ઘોના; વજૂકે માંહાં.	૧૭
એ જાંનો રે સુનત, કેરી રે રીતા ; એ સુન મન ધરના, કર રે પીતા.	૧૮

અને જમને પાસેથી, શરૂ કરના જાંનાં;
હું એ નાં મુસતહબ, સહી રે પછાંનાં. ૧૯

અને મસા જે કરના, ગરદન કેરા;
હું એ લી મુસતહબ, ખૂઝીઓ સવેરા. ૨૦

થે જમનેથી નખીજી, કાંમ શરૂ રે કરતે;
સો હમેશોં તરક, નાં કલી દિલાતે. ૨૧

એ તખીયત કાજે, ધરા મુસતહબ નાંમા;
વેં સુનત કે તરક કલી, કરતે કાંમા. ૨૨

સુનો નખી જસ કાંમકૂ, કલી તરક દિલાતે;
વેં ખૂઝો રે સુનત, હું રે કલાતે. ૨૩

તમે સુનો માઅને, મુસતહબ કેરે;
કે કરના ખૂબ, હું યૂ ખૂઝીઓ સવેરે. રે તૂહી. ૨૪

તરક કીએ ફરજકૂ, વળૂ નાં હૂંધ સુન બાત રે,
વળૂ નાં હૂંધ સુન બાત;
સુનત નખી નેહસૂ, રાખો અપની જાત રે,
રાખો અપની જાત. ૨૫

૨૦૪૯

સુનો ભાંનનારે એતે, હું વળૂ હો કેરે;
ભાગે જસથી વળૂ, વેં સુનીઓ સવેરે. ૧

કુછ બાર આવેં મેંદાંન નેં, પેશાબકી કાંમા; *૨

જૂ બાવ નેં કીડા, લી ઔર લી કલાવેં;
દોનૂ તરકથી બાર, આવેં વળૂ રે ભગાવેં. ૩

લી ઔર કુછ નજસત, નિકલેં તના;
જૂ લોહી નેં પીપ, ઔર ખૂઝો લી મના. ૪

જળ ઓસકે ડાંમથી, તલ આવે રે બારા; તળ વળૂ રે ભાગે, સહી ખૂજો રે બિચારા.	૫
ભી મું ભર પીછા, ડાલે હો સેતી; સહી ઓસથી ભી ખૂજો, વળૂ હે ભગાતી.	૬
પીછે ડાલે વે કડૂઆ, કે હોવે રે ખાંના; પીછે ટૂકડે હોવે, કે પાની રે જાંના.	૭
યૂ ડાલા રે પીછા, હર કછુ રીતા; હે વળૂ રે ભાગતી, યૂ હુકમ રે દીતા.	૮
પણ બલગમ સેતી, વળૂ ભાગે રે નાંહાં; પછે સરથી આવે, કે સીનેકે માંહાં.	૯
અને લોહી ભી મુંથી, થૂક સાથે રે આવે; અને થૂક ને લોહીથી, બાત રે દેખાવે.	૧૦
ભી ઓસથી વળૂ, ભાગતી નાંહાં; ને પીલા રંગ હોવે, થૂકકે માંહાં.	૧૧
અને થૂક ને હૂવડા, રંગ રે રાતા; તો વળૂ હે ભાગતી, ખૂજો રે બાતા.	૧૨
અને મું ભર પીછા, કભી નાં રે હોવે; પન થોડા થોડા, એક મલકમાં આવે.	૧૩
વે એગઠા કીએથી, ને મું રે ભરાવે; ભાગે વળૂ ને એતના, એક મલકમાં આવે.	૧૪
હોવે મું ભર જેતા, દો મલકૂ મેના; તો એ વેસા નાં, હૂઆ રે સુનના.	૧૫
તો અસથી વળૂ, નાંહી રે ભગાતી; એ સુનની મન ધર, સહી રે બાતી.	૧૬

અને જસથી વળૂ, નાં રે ભગાવે;
વં નજિસ રે નાંહાં, હું પાક રે કુંલાવે. ૧૭

જૂ મું ભર ડાલને, કે કર નાં આઈ;
વે કે હું પાક, નાં નજિસ રે કુંલાઈ. ૧૮

એ ભી જૂ ધાવથી, ખાર નાં આયા રે લોઈ;
વે પાક હદસ, નજિસ નાં હૂઈ. ૧૯

યૂ જસથી વળૂ, ભાગે વે નાંહાં;
વે નજિસ નાંહી, ખૂઝો પાક દલ માંહાં. ૨૦

લાંબે ચિતે હો સોએથી, ભો વળૂ હું ભગાતી;
ભી તકીએસૂ આવે, નીંદ સુનો રે બાતી. ૨૧

કે તકીઆ કાતી પર, દે નીંદ માંહું જાવે;
વે તકીઆ ભી ઐસા, કે ખસતે ગિરાવે. ૨૨

સહી ઐસી ભી ઝિંધથી, ભાગે વળૂ રે કહીએ;
નીંદ તકીએ બન્ન આવે, વળૂ ભાગે નાં લહીએ. ૨૩

જૂ બંડા ને ઠાડા, હું રે ઝિંધાતા;
અને ઝિંધતા હું રૂકૂ ને, જળ સિજદે હું જાતા. ૨૪

એસે ઝિંધથી વળૂ, નાં ભાંને રે જાંનો;
જે તકીઆ દેવે, તો ભાગે રે માંનો. ૨૫

એ સુન સુન બાતી, પાક કરો આપ જાતી;
અને એક કર કહો, દન ઔર રાતી. રે તૂહી. ૨૬

એ હુકમ વળૂ કેરડે, યાદ કરો નસદન રે,
યાદ કરો નસદન;
હોતી હું વળૂ ભાગતી, ખૂઝો વે સખ મન રે,
ખૂઝો વે સખ મન. ૨૭

૨૦૫૦

- ભી સુન બેહોશી, વળૂ હ લગાતી ;
પછ હર કિસી બેહોશી, હ રે દેખાતી. ૧
- કૂછ મસતીસૂ બેખબર, હૂઈ રે જાતી ;
કે ઔર ભી રીત, બેખબરી દેખાતી. ૨
- સહી ઓસથી વળૂ, હ રે લગાતી ;
અને દીવાનેકી રીત, ભી ઔસી હ દેખાતી. ૩
- કે વળૂ હ ભાગા, દીવાંના હોતે ;
કે ગઈ રે વળૂ, સુધીઆ ખોતે. ૪
- ભી કહકહ હસના, મુસદ્દી કેરા ;
હસે ખાલગ નમાજમાં, ખૂઝીઓ સવેરા. ૫
- હોવે સિજદે ને રૂકૂકી, નમાજ રે જાંની ;
એ મુસદ્દીકે હસને, ને વળૂ રે ભગાની. ૬
- જો જનાજેકી નમાજમાં, હસા રે આવે ;
ઓસ નમાજકે હસેસૂ, નાં વળૂ રે ભગાવે. ૭
- ભી ઔરતસૂ મિલના, હ વળૂ રે ભગાતા ;
જો કપડે બના હોવે, દોનૂ રે દેખાતા. ૮
- અને ધાવથી નિકલના, કીડે હો કેરા ;
નાંહી ઓસથી વળૂ, ભાગે ખૂઝીઓ સવેરા. ૯
- અને હાડ ભા ધાવથી, કભી દૂટ હ જાતા ;
એ દૂટના વળૂકૂ, નાંહી રે ભગાતા. ૧૦
- જો ઔરતકૂ હાથસૂ, મસા રે કરાંના ;
અને જકરકૂ પેશાબકી, ડાંમ હાથ રે ફેરાંના. ૧૧
- ખૂઝો ઓસથી વળૂ, ભાગે રે નાંહાં ;
એ સહી કર એતના, કહો દલ માંહાં. રે તૂહી. ૧૨

સુનતે મૂમન હોયસી, સુન સુન દીનકી ખાત રે,
 સુન સુન દીનકી ખાત રે;
 હુકમ સેતી આપકી, કરની નત પાક બાત રે,
 કરની નત પાક બાત. ૧૩

૨૦૫૧ પહલ.

ધોરથી પેલી વળૂ હ કરની રે;
 સુન સુન રીત વે મન માંહાં ધરની રે. ૧

સુનતે હોવે પાક તના રે;
 સુનના સુનના એક કર મના રે. ૨

વળૂ આઘએ સખથી પેલી રે;
 ચાંપે કીએથી એ હોવે સોહલી રે. ૩

ગુસલથી પેલી વળૂ કરની રે;
 પેલી સખસૂ યૂ મન ધરની રે. ૪

વળૂ આઘએ નમાજ કરતે રે;
 વળૂ આઘએ સિજદેમાં બાતે રે. ૫

મુસહફકૂ હાથ લગાતે રે;
 વળૂ આઘએ એ પાકી ચાતે રે. ૬

મુતકી હ નત કરાતે રે;
 વળૂ બના નાંહી રેતે દેખાતે રે. ૭

એ હ એ હ તકવા રીતા રે;
 વળૂ સેતી બાત રાખો પીતા રે. ૮

વળૂ નત નત નવી ચાવે રે;
 નેહ વળૂ સંગ બાતજ લાવે રે. ૯

વળૂ ઊપર વળૂ કરાવે રે ; બકતર દૂળ જૂ પેના દેખાવે રે.	૧૦
જૂ દો બકતર પેનીએ જાતા રે ; વળૂ છતે વળૂ એસી બાતા રે.	૧૧
અજર એસા વળૂકા દેખાતા રે ; મન ધર વીરા એ સુનની બાતા રે.	૧૨
સુન સુન ભાઈ એ દીનકે મેરા રે ; સુનના સુનના નેહસૂ સવેરા રે.	૧૩
સુનને નત કરો એસા કાંમા રે ; નેહ લગાહો એ દલકે ઠાંમાજી.	૧૪

૨૦૫૨ બયાન.

ફરજ ગુસલકે, સુન રે બેના ; વે સુન સુન સહી કર, ચંત રે દેના.	૧
સુનો મજમજ કરના, બાંના મુખ માંહે પાની ; બાહલાના મુખમાં, ભીગે મુખથી નિશાની.	૨
સો કાગડે તક, ભીજે રે સુનાયા ; નામ જીભ પીછે જીભ, નંની કાગડા બતાયા.	૩
ભી નાક માંહે પાની, હ રે બાંના ; સો નકસોરે માંહેથી, સખ રે ભીગાંના.	૪
કુછ મજમજ કરતે, રવે દાંતૂ રે માંહાં ; કૂછ એસ કેરી ચંતા, હ રે નાંહાં.	૫
પીછે ધોની રે પાનીસૂ, સારી રે જાતા ; કુછ કોરી નાં રવે, એસી સુની રે બાતા.	૬

- જે પીઠ પર આટા, રહવે રે લાગા ;
અને પાની ચલ જવે, ઓસ રે જાગા ૭
- તો વે કાંમ ભી, ભીગોની રે સુનાઈ;
આટે તલે કોરી હ, રહતી સો કહલાઈ. ૮
- અને મેલ જો રવે તો, ચંતા રે નાંહાં;
પાની રહેસૂ હ ભીગતા, જે મેલકે માંહાં. ૯
- ભી માટી હો કેરી, ખૂઝો મેલથી રીતા;
અને રંગકા ભી હુકમ, હ ઓસા રે કીતા. ૧૦
- અને મેદીકા ભી રંગ, ઓસા રે કહલાયા;
પાની ડાલેસૂ ભીગતા, સખ હ રે બતાયા. ૧૧
- કભી તેલ લગા કર, ડાલે રે પાની ;
પછ ઘોઈ નાંહી ઓસ, તેલથી નિશાની. ૧૨
- હૂઆ તો ભી ગુસલ, જત ભોગી રે સહી;
ઓસે ઘોને કેરી કુછ, ચંતા રે નાંહી. ૧૩
- અને બાલીકે છેદ, જે હોવે રે કાંના ;
ઓસ છેદ માંહ હોવે, બાલીકી નિશાના. ૧૪
- નાંહી માંહ વે છેદ, પાની ડાલેસૂ ભીગતા ;
બાલી હિલાએ બના, ઓસા મન માંહ આતા. ૧૫
- તો બાલીકૂ હિલાની, હ પાની રે ડલાતે;
યૂ કાંનૂકે છેદ, હ ભીગતે સુનાતે. ૧૬
- બાલી હિલાએ જો બના, માંહ પાંચે રે પાની ;
ઓસી ચંતા મનમાં, સહી રે જાની. ૧૭
- તો ડાલીએ પાંની, નાં બાલી રે હિલાઈએ;
ખૂઝો છેદ માંહેથી બાલીકા, જૂ તૂડ ભીગા રે ચાઈએ. ૧૮

- અને કભી નાં હોવે, બાલી રે કાંના ;
અને છેદ તો ઍસા, હોવે રે જાંના. ૧૯
- કે પાનીકૂ ડાલતે, હું માંહું રે ભીગાતા ;
તો ભોગોના પાની, ડાલે યૂ હું સુનાતા. ૨૦
- અને જાને જો છેદકે, માંહું બાએ કુછ બના ;
નાંહી પાની રે પાંચતા, ઍસ છેદકે મેના. ૨૧
- તો કુછ બા છેદમાં, પાની ડાલનેં હિલાંના ;
એ સુન સુન નામ, એતના લે આંના. રે તૂહી. ૨૨
- બદન જેતા દેખાયસી, ધોની સખ વં જાત રે,
ધોની સખ વં જાત ;
- પાનીસૂ ભીગસેં, ભી એ ગુસલકી બાત રે,
ભી એ ગુસલકી બાત. ૨૩

૨૦૫૩

- કભી બાલી કાઢે બાજ, છેદ હોવં રે બંધાયા ;
ઍસા પાની ડાલતે, ઍસ માંહાં રે આયા. ૧
- અને કભી વં મૂદાયા છેદ, ઍસા રે દેખાવં ;
કે પાની વં ડાલતે, ઍસ માંહી રે નાં જાવં. ૨
- તો લકડી બના નાં, ઍર કુછ બાંના ;
પછં લકડીસૂ જસા, ખુલે વંસા રે ખુલાંના. ૩
- નાં સૂઝકે ઍર કુછ, ફિર છેદ લે દુખાવં ;
એ દીનકી રાહા હું ઍસી, આસાન દેખાવં. ૪
- કભી હોવે રે અંગૂઠી તંગ, ઉંગલીયૂ માંહાં ;
કે હિલાએ બના તલે, ભીગે રે નાંહાં. ૫

- તો વાજિખ હું અંગૂઠી, કેરા રે હિલાના ;
યૂ અંગૂઠી હિલાને, હું તલેસુ ભીગાના. ૬
- અને વાજિખ કુલકે, કે માંહું બાંના રે પાંની ;
વે ખતના કીએ બનાકી, ચમડી બાંની. ૭
- કે ખતના જસકી, કીતી રે નાંહાં ;
વે પાની બાવે ઓસ, ચમડી માંહાં. ૮
- કભી પેશાખ નિકલતા, ચમડીમાં રહયા ;
તો વજૂ હું ભાગતી, સુના રે ગયા. ૯
- બૂ કહી અસ રીતે, ધોની રે બતા ;
પન મસલના ફરજ, નાં રે સુનાતા. ૧૦
- હબે ખૂઝો રે સુનત, ગુસલ રે કેરે ;
એ સુન સુન સહી કર, ચાંત દેઓ સવેરે. ૧૧
- પેલે હાથ રે ધોને, પુચે તક બાંનો ;
એ હું રે સુનત, સહી મન આનો. ૧૨
- અને પેશાખકી ઠાંમ, હું રે ધુલાંની ;
સહી એ ભી સુનત, હું રે બાંની. ૧૩
- દૂર કરની નબસત, તન પર બે હોવે ;
એ હું રે સુનત, પેલી અસકૂ ધોવે. ૧૪
- પછે કરે રે વજૂ, પગ ધોએ રે બના ;
સહી એ ભી હું સુનત, ખૂઝીઓ મના. ૧૫
- પછે બઝનકે ઊપર, પાની રે ડલાવે ;
સો તીન બાર ડાલના, સુનત કહલાવે. ૧૬
- પછે પીછે હું ધોને, પગ રે સહી ;
નહલાનેકી ઠાંમ, ખબર હું કહી. ૧૭

બાં પાની ધોએ કેરા, દીસે એગડા નેના ;
નાં પગ રે ધોના એસ, પાનીકે મેના. ૧૮

પછં પાટીયા કે ઇટ, બૂ પથર દેખાવે ;
બે એસ પર નાવે, તો પગ લી ધુલાવે. ૧૯

કે ધોએકા પાની, નાં પગૂકૂ પોચાવે ;
એસી ડાંમ તો પગૂકૂ, રહને નહલાવે. ૨૦

એ સુન સુન બાતી, પાક કરો આપ બતી ;
અને એક કર કહો, દન ઔર રાતી. રે તૂહી. ૨૧

સુન સુન બેન દીનકે, સુન પાક કરની બતરે,
સુન પાક કરની બત ;

ધમાની સુને સહી, નત ઔર છોડે બાત રે,
નત ઔર છોડે બાત. ૨૨

૨૦૫૪

નાંહી ઔરતકૂ નહાતે, ચોટી રે ખોલાવે ;
અને યૂ લી નાંહી, કે ચોટીકૂ લીગાવે. ૧

બૂ લીગેં રે જડ, બાલૂ હો કેરી ;
એ હુકમ હે દીનકા, બૂઝીઓ આસાન સવેરી. ૨

આપ ખુશીસૂ બે ભાવે, તો ખોલ કર નહાવે ;
પન ફરજ તો જેતા, કહા એતા રે લખાવે. ૩

અને મરદ તો ચોટી, ખોલે રે સહી ;
એ ફરજકી રીત, હે મરદકૂ લહી. ૪

પન અલવીયૂ જસી, જે કો ચોટી રે ગૂથાવે ;
કે તુરકીયૂ જસી, ગૂથની ચાવે. ૫

- વંસી ચોટી ખોલેકા, હુકમ રે નાંહાં ;
પછ ખોલે જો કે આવે, આપ મનકે માંહાં. ૬
- પન બાલૂકી જડ, હું ભિગોનેકી રીતા ;
જૂ ઔરતૂકૂ ફરજકા, હુકમ રે કીતા. ૭
- અલી રજી અદલા અનહોકે, ફરજદ કહીએ ;
* * * પરા જે લહીએ. ૮
- વે હું અલવી કહલાતે, ખૂઝો રે નાંમા ;
એ સુન સુન એક કર, કહો દલકે ડાંમા. રે તૂહી. ૯
- ગુસલ કીએ પાક હોયસી, હુકમ રીતે આપ તન રે,
હુકમ રીતે આપ તન ;
- તો હુકમ કેરી રીતકૂ, નત યાદ રાખો મન રે,
નત યાદ રાખો મન. ૧૦

૨૦૫૫

- સુનો વાજિખ હોના, ગુસલ હો કેરા ;
સો મનીકા નિકલના, ખૂઝીઓ સવેરા. ૧
- અને મની લી કૂદતી, નિકલી દેખાવે ;
વે શહવત સેતી, મની બાર આવે. ૨
- સૂનો શહવત કેરે, માઅને જાનો ;
બાતાં દીનકી સુનતે, લાજ નાં આંનો. ૩
- સો ખેડા હોના, જકર કેરા ;
અને લજજત ને સવાદ, પાવે રે સવેરા. ૪
- અસ રીતે મની, બાર રે આવે ;
અસ રીતે નિકલતી, હું કૂદતી દેખાવે. ૫

તખ વાજિખ હં ગુસલ, હોવે રે સહી ;
એ હુકમ કેરી, હકીકત લહી. ૬

અને શહવત બના, બે મની હં નિકલતી ;
સો ફૂદે બના, યૂ હં ચલતી. ૭

ઓસ બદલી ગુસલ, હોવે વાજિખ રે નાંહાં ;
એ સુન સુન સમજના, દલકે માંહાં. ૮

કલી નીંદકે માંહાં, બે હોવે એ રીતા ;
તો લી ગુસલ વાજિખકા, હં કરે કીતા. ૯

સો ઔરતાં ને મરદ, એક હુકમમાં આએ ;
એ નીંદકે હુકમમાં, એગઠે દેખાએ. ૧૦

એ સુન સુન બાતી, પાક કરો આપ બાતી ;
અને એક કર કહીએ, દન ઔર રાતી. રે તૂહી. ૧૧

દીન બેન સુનતે, કીજે નાં કુછ લાજ રે,
કીજે નાં કુછ લાજ ;

જે લાજ કરે સુને નાંહી, બનસે ઓસકે કાજ રે,
બનસે ઓસકે કાજ. ૧૨

૨૦૫૬

ભી દોનૂ એક ઠાંમમાં, હશક બાવે ;
સહી તખ ભી ગુસલ, હં કરના આવે. ૧

સુનો હશક જકરકા, સર હં કહલાતા ;
જે ખતનાકી ઠાંમ, પુલાસા દેખાતા. ૨

એતા દોનૂ માંહે એક ભી, ઠાંમ રે બાવે ;
તખ દોનૂ રે ઊપર, ગુસલ રે આવે. ૩

સો ફાઈલ ને મફજિલ, દોનૂ રે કહીએ;
અનૂ દોનૂ પર ગુસલ, આવે રે લહીએ. ૪

સો હશફા દૂબતે, ગુસલ કરાના;
સો દોનૂ જનૂફ, હે રે નહલાના. ૫

અને નીંદ કરનારે, દેખે મની રે નના;
કે ખરે મજ, નીંદકે મેના. ૬

કભી નીંદ માંહાં અહતલામ, હયા રે નાંહાં;
પન મની ને મજ, દેખે જાગતે માંહાં. ૭

તો ભી ગુસલ હે કરના, ખૂઝો રે સહી;
એ હુકમકી ખબર, * * ૮

* * *
* * *

ભી દોનૂ રે ઇદ્દુફ, હે સુનત લખાયા;
ભી અહરામ બાધનેફ, સુનત સુનાયા. *

કે અહરામ બાધના, હે હજકે માંહાં;
તખ સુનત ગુસલ, હો અસ હાંહાં. *

ભી ઇદ્દકે અરફેફ, સુનત હે લહીએ;
એ સુન સુન નસદન, એતના કહીએ. રે તૂહી. *

સુન સુન બેન દીનકે, કરો ગુસલકી રીત રે,
કરો ગુસલકી રીત;

વાજિખ સુનત હે ખૂઝના, કર કર નત મન પીત રે,
કર કર નત મન પીત. *

૨૦૫૭ બયાન.

- રવા વળૂ હું કરની, પાની આસમાન કેરે ;
સો બરસાત કેરા, બૂઝો પાની રે સવેરે. ૧
- અને જમીકે ભો પાનીસૂ, વળૂ હું કરની ;
સો નદી કેરી રીત, મન રે ધરની. ૨
- કભી બરફકા પાની, હોવે ઓસે રે દેખાતા ;
પડે બરફ હો સેતી, બૂંદાં પાની હું ચકાતા. ૩
- તો બરફસૂ વળૂ, રવા હુકમ કે માંહાં ;
જે બૂંદાં નાંહી, તો રવા રે નાંહાં. ૪
- બોત દનસૂ પાની, હૂઆ તગીર દેખાયા ;
પન અસલ જે પાની, હોવે પાક રે કહલાયા. ૫
- કે બોત દનૂ રહે કાજ, હૂઈ હોવે બૂ રે બાસા ;
તો વળૂ કાજ પાની, હોય રે બાસા. ૬
- અસ પાનીકી રીત, ભી પાક મન ધરની ;
હું રવા અસ પાનીસૂ, વળૂ રે કરની. ૭
- ભી એક કોઈ સિફત, શે પાનીકી ફેરાવે ;
સો સવાદ ને રંગ, બાસ રે કહલાવે. ૮
- એ તીનૂ માંહી એક ભી, કુછ પાક જે ફેરાવે ;
બૂ માટી ને કટોલ, રીત સાબૂનકી દેખાવે. ૯
- અસ રીતે ઓર ભી કુછ, હોવે પાક જાતી ;
બૂ જાફરાન ઓર ભી, બોત શે હું કહલાતી. ૧૦
- ઓસી એક ભી સિફત, જે ફેરાવે પાની ;
કે સવાદકે રંગ, બાસા ઓસે બુરી હોવે જાની. ૧૧

- કુછ પાક શે તીનૂમાં, એક ફેરવે બની ;
કે તીનૂમાં પાનીકી, એક ફેરે રે નિશાની. ૧૨
- તો અંસે ભી પાનીસૂ, વળૂ હું કરાની ;
બે તીનૂ માંહ એક, ફેરે રે નિશાની. ૧૩
- ભી વળૂ રે કરની, બે પાની હું ચલતા ;
કલી નજિસ ઓસમાં, હું રે પડતા. ૧૪
- પન જસકી નિશાની, કુછ દેખાવે નાંહાં ;
વે બે નિશાની એતી, ખૂઝો દલ માંહાં. ૧૫
- કે સવાદ ને રંગ, આસ નાં આવે ;
તો અસે પાની ચલતેસૂ, વળૂ રે કરાવે. ૧૬
- સુન ચલનાર પાની, કિસકૂ કહના ;
ઓસ હકીકત કેરે, સુન રે બેના. ૧૭
- બે તિનકેકૂ બહાવા, કે તાંને રે પાંતા ;
સે ચલતા પાની, હું રે કહલાતા. ૧૮
- કે નહર રે બાંધી, પાની હો કેરી ;
પછં થોડા થોડા પાની, દીસે ચલતા સવેરી. ૧૯
- દીસે હલૂઆ વે ચલતા, બાકી પાની વે નેના ;
રવા વળૂ હું કરની, ઓસકે મેના. ૨૦
- કે બાંધે પીછે પાની, બે બાકી હું ચલતા ;
કે વે ભી ચલતા, પાની રે કહલાતા. ૨૧
- બેતા હલૂઆ પાની, બે ચલતા દેખાવે ;
ઓસ માંહ વળૂ, અસ રીતે રે કરાવે. ૨૨
- અંસી રીતે બેઠ કર, લે પાની રે ધુલાવે ;
કે વે ધોયા પાની, ફેર કર હાથમાં નાં આવે. ૨૩

કે પાનીકૂ લેતે કુછ, ઝેર રે લગાવે ;
કે પડતા પાની, વે બહકર જાવે. ૨૪

ચલે હલૂઆ પાની, વજૂ એ રીતે કરની ;
એ વાજિબ હે રીત, મન રે ધરની. ૨૫

એ સુન સુન બાતી, પાક કરો આપ જાતી ;
અને એક કર કહો, દન આર રાતી. રે તૂહી. ૨૬

પાક હોના મૂમનકૂ, સુન ધમાની બાત રે,
સુન ધમાની બાત ;
સુન સુન ઝેન દીનકે, હે નત ધોની જાત રે,
હે નત ધોની જાત. ૨૭

૨૦૫૮

કભી નંની હોજ માંહે, પાની વલતા દેખાવે ;
એક તરફસૂ આવે, એક તરફ ફિર જાવે. ૧

વજૂ ઓસ માંહી કરની, રવા હે જાંના ;
ઝેઠે મન માને, ઉધર કિનારા ચાના. ૨

હે અસ પર ફતવા, ખૂઝો રે સહી ;
પન શરત હો કેરી, એસી ખબર હે કહી. ૩

કે ચાર ચાર ગજ હોવે, ચાર રે પાસા ;
કે અસથી નંની, એ પાની રે ખાસા. ૪

વે નંની હોય હોજ, ચાર ગજ રે તાંહી ;
હે ઓસથી રવા, વજૂ મને રે નાંહી. ૫

જે બડી હોય હોજ, ગજ ઊપર રે ચારા ;
તો રવા નાંહી વજૂ, એ ખૂઝીઓ બિચારા. ૬

- કલી કુત્તેને બેઠને, પાની ચલતા બંધાયા ;
લી કુત્તે પર હો કર, પાની ચલતા દેખાયા. ૭
- વં જે કુત્તેકૂ લાગે બના, હું પાની રે બવાતા ;
વં કુત્તેકૂ લાગ, બહતા ઓત હે દેખાતા. ૮
- તો રવા હે વળૂ, એસ પાની માંહે કરની ;
વં ચલતે પાનીકી ખાત, મન રે ધરની. ૯
- લી વળૂકા કરના, રવા રે આખા ;
જસ પાની માંહે હેવાંન, મરે રે દાખા. ૧૦
- વં પાનીકા જનાવર, ઔર હોવે રે નાંહાં ;
હોવે જનમ એસકા, હૂઆ પાનીકે માંહાં. ૧૧
- જૂ મછી ને મેડક, કેકડા લહીએ ;
લી અસકી રીતે, ઔર લી કહીએ. ૧૨
- કે મૂઆ વં જનાવર, હોવે લોહી રે બના ;
હું વળૂ કરની રવા, અસ પાની કેરે મના. ૧૩
- જૂ મછી ને મખી, લવરી જાનો ;
જૂ બિછુ લી અસ રીતે, ઔર લી પંછાનો. ૧૪
- કે જસકી રે જાતથી, લોહી નાહી રે ચલાતા ;
વંસા જનાવર પાનીમાં, હું મરતા દેખાતા. ૧૫
- એ પાની હું પાક, વળૂ અસથી કરાહો ;
એ રવા હું વળૂ, મન રે લાહો. ૧૬
- એ પાક રે પાનીકે, સખ હું રે બંના ;
કે રવા થી વળૂ, જસ પાનીકે મંના. ૧૭
- રવા જસથી નાંહી, વં સુનો રે ખાતી ;
કે જસથી વળૂ, નાંહી કીતી રે જાતી. ૧૮

કુછ ઝાડ ને ફૂલસૂ, પાની નિચોયા બવે;
વબૂ કરની ઓસથી, નાં રવા રે કલાવે. ૧૯

કભી ઝાડથી ખૂંદાં, આવે ટપકે પાની;
હે કરની રવા વબૂ, ઓસથી બાંની. ૨૦

ભી પાનીકૂ ગદલા, કાત શેને કીતા;
નાં વબૂ કરની, હુકમ એ દીતા. ૨૧

વે ગદલા ઓસા, ચલે પાની રીત નાંહાં;
નાહી વબૂ રે કરની, ઓસ પાનીકે માંહાં. ૨૨

એ સુન સુન બાતી, પાક કરો આપ બતી;
અને એક કર કહો, દન ઔર રાતી. રે તૂહી. ૨૩

પાની પાક નાપાક હૈ, સુનની મન ધર રીત રે,
સુનની મન ધર રીત;

બેન સુનસી દીનકે, ઇમાનો કર પીત રે,
ઇમાની કર પીત. ૨૪

૨૦૫૯

ભી ચૂલે ઊપર, જે પકાયા પાની;
નાંહી રવા ઓસથી, વબૂ રે કરાની. ૧

બૂ શરાબ ને સિરકા, ખૂઝો રે નાંમા;
ભી અમ્મ રીતે ખૂઝો, ઔર ઔસી જે હાંમા. ૨

ભી ઝાંડસૂ નિચોયા, જે શરાબ હૈ બતા;
વે શરાબ નાંમા, દીબા હૈ કહલાતા. ૩

ભી મેવેસૂ નિચોયા, જે શરાબ રે કહીએ;
તફા ઓસકા, નાંમ રે લહીએ. ૪

- વળૂ કરની અસથી, મને હું કરાઈ ;
અસ રીતે સખ માંહે, દો મસાલ લખાઈ. ૫
- ભી ઓસામન જાનો, ઝાલર કેરા ;
ભી અસ રીતે ઓર ભી ખૂઝીઓ સવેરા. ૬
- જે પાકા અસ રીતા, હું રંગ રે ફેરાતા ;
વળૂ કરની ઓસથી, મને હુકમ કરાતા. ૭
- ભી જૂ સરૂઆ જાનો, સાલને કેરા ;
ઓર સરૂએકી રીત, ભી ખૂઝીઓ સવેરા. ૮
- રવા વળૂ ઓસથી, કરની નાંહાં ;
જે પાકેથી રંગ ફેરે, પાની કેરે માંહાં. ૯
- ઝાત પાંતૂસૂ ભી પાની, હૂઆ તગીર દેખાતા ;
કે હાથ માંહે લીએસૂ, રંગ નજર હું આતા. ૧૦
- નાંહી અસે ભી પાની, વળૂ રે કરની ;
સો ઝાલરકે પાનીકી, રીત મન ધરની. ૧૧
- ભી વળૂ નાં કરની, જે બાંધા રે પાની ;
હોવે ઓસે નજસત, કેરી રે નિશાંની. ૧૨
- એ પાની માંહાં રવા, વળૂ રે નાંહાં ;
મગર હોવે જખ પાની, દસ દસ ગજ માંહાં. ૧૩
- જખ દસ દસ ગજ, પાની હોવે રે દેખાયા,
એ સો ગળૂ કેરા, લેખા રે કહલાયા. ૧૪
- જખ એતી રે જમી માંહાં, હોવે રે પાની ;
તખ બહતે પાની, જસી હૂઈ રે નિશાની. ૧૫
- હૂઈ કરની વળૂ, રવા અસ માંહે જાની ;
જખ દસ ગજ દસમાં, હોવે રે પાની. ૧૬

પાની ખોળા ભરી લીએસુ, જમી ખુલી નાં જાવે;
એતા ઊંડા પાની, વે હોવે રે કહલાવે. ૧૭

સો આલિમૂને ઘૂટી તક, વે હદ હે શ્રીતી;
જે હાજ માંહે હદ, હે બાંધી રે દેખીતી. ૧૮

ઓસ પાની માંહે નજસત, દીસે એક રે કિનારે;
તખ વજૂ રે કરની, ઔર કિનારે સારે. ૧૯

એસી નજસત હોવે, કે નેનૂ નાં દેખાવે;
તખ કિનારે સારે, રવા વજૂ હે કરાવે. ૨૦

લી વજૂઝી ડાંમા, રવા વજૂ હે જાંની;
જખ દસ દસ ગજ, હે રે પાની. ૨૧

પન પહલા હે વે પાની, હોવે પાક રે જાતી;
પછે ઓસ માંહે નજસત, હોવે પડી રે દેખાતી. ૨૨

પન પાનીકે સાથે, જે નજસત આવે;
યૂ એકડા હૂઆ, એતા ભૂ માંહે દેખાવે. ૨૩

તો ઓસ માંહે વજૂ, રવા રે નાંહાં;
એ સુન સુન એતના, નત કહો દલ માંહાં. રે તૂહી. ૨૪

પાની દસ દસ ગજમાં, પાક વે પાની નાંમ રે,
પાક વે પાની નામ;

પછે હોય નજસત ઉસમાં, કરો વજૂ ઉસ ડાંમ રે,
કરો વજૂ ઉસ ડાંમ. ૨૫

૨૦૬૦

કે ફૂઆ જે ખોદે, ચાઇએ ચાર રે પાસા;
સો ચાલીસ ગજકા, સાખિત પાસા. ૧

સો દસ દસ ગજ હોય, કૂએથી ફિરતે ;
એતી કૂએકે હવાલે, જમી હું કરતે. ૨

ખોદા એતે માંહે કૂઆ કો, દૂબ રે ચાવે ;
તો પહલે કૂએ વાલા, ઓસે મને રે કરાવે. ૩

કે દસ દસ ગજ માંહે, પાની કૂએકા હું જાતા ;
સો પહલે રે કૂએકા પાની, દૂબે માંહે આતા. ૪

યૂ દસ ગજ હદ, જાનો કૂએ હો કેરી ;
સહી મને તો પહલા, કરે દૂબેકૂ સવેરી. ૫

ખૂઝો યૂ કો સંડાસા, લી હું રે ખોદાતા ;
અને દસ ગજ માંહે, પાસ કૂએકે હું જાતા. ૬

તો કૂએકા ધણી, ઓસે મને હું કરાતા ;
સો પાકી આપસકે, કૂએકી હું ચાતા. ૭

હું દસ ગજ માંહે, ચલે નજસત જાતી ;
વે કૂએકે પાનીકૂ, નાપાક હું કરાતી. ૮

લી ધોએ રે પાનીસૂ, વજૂ નાં કીજે ;
જે વજૂકા પાની, સુન ચંત દીજે. ૯

પછે ભાગી રે વજૂ, ઓને હાવે રે કરાઈ ;
કે વજૂ પર વજૂ, કીતી રે દેખાઈ. ૧૦

નાંહી ઓસ લી પાનીસૂ, વજૂ રે કરની ;
પન ઓસ રે પાનીકી, રીત પાક મન ધરની. ૧૧

પાક એ પાની, પાક કરનાર નાંહાં ;
એ સુન સુન એતના, કહો દલ માંહાં. રે તૂહી. ૧૨

સુન સુન બાતાં દીનકી, મૂમન દેવે ચિત રે,
મૂમન દેવે ચિત ;

ગાફલકુ સમજન નાંહી, મૂરખ તો નચિંત રે,
મૂરખ તો નચિંત.

૧૩

૨૦૬૧ બયાન.

તમે સુનો રે મસલા, કૂએ હો કેરા ;
સો પાક ને નાપાક, સુન ખૂઝો રે સવેરા. ૧

સુનો દબાગત સેતી, ચમડે સારે ;
વે હોતે હ પાક, ખૂઝો ખૂઝનહારે. ૨

પન આદમી ને સૂઅરકા, ચમડા જાનો ;
એ પાક રે નાંહાં, કસી રીતે પેછાંનો. ૩

સૂનો ચમડા હ પકાતે, વે દબાગત કહીએ ;
સો ખુરી રે બાસ, ગહી ઓસથી લહીએ. ૪

અને લિજે લિજાવે, નજસત કેરા ;
સો ચમડેથી ચમડા, દીસે સૂકા રે સવેરા. ૫

સુનો એક તો દબાગત, હ ઓખદસૂ કરતે ;
જૂ ચમડે પકાંનેકી, રીત મન ધરતે. ૬

અસ દારસૂ ચમડા, હૂઆ પાક હ દેખાવે ;
ફિર નજસત ઓસમાં, નાંહી રે આવે. ૭

અને એક ભી દબાગત, હોવે મીટી હો સેતી ;
ભી ધૂપ માંહી સૂકેસૂ, મુદત રે કેતી. ૮

ખૂઝો યૂ ભી ચમડા, પાક હૂઆ રે દેખાતા ;
જો પાની રે લાગેસૂ, ફિર ઉબલ નાં જતા. ૯

કે પાની રે લાગેસૂ, ફિર નજસત આવે ;
કે આલે હો જસા, હૂઆ રે દેખાવે. ૧૦

ઓસ ચમડેકૂ ખૂઝો, નજિસકી રીતા ;
 એ સુન સુન એતના, કહો મન ધર પીતા. રે તૂહી. ૧૧

ચમડા જે દારે બના, સૂકે હૂઆ પાક જાત રે,
 સૂકે હૂઆ પાક જાત ;

જે ફિર નબસત આવે નાંહી, તો પાકીકી ખૂઝો બાત રે,
 તો પાકીકી ખૂઝો બાત. ૧૨

૨૦૬૨

સુનો પાક હું કહા, મુશકકા નાફ ;
 સો શરત બના, ખૂઝો રે સાફ. ૧

હું નાફ પાસ રાખકર, રવા કરની સલાતા ;
 વં સૂકેથી પાક, સહી ખૂઝો રે બાતા. ૨

સુનો ચમડા જસકા, પાક હોતા હું કુંલાતા :
 સો દબાગત સેતી, હું પાકી માંહું આતા. ૩

જબ ઓસકૂ જલે, કીયા રે બવે ;
 તબ દબાગત બના, વં પાક રે કુંલાવે. ૪

અને જોશત ભી ઓસકા, પાક હૂઆ રે બાનો ;
 સો જલે રે કીએથી, સહી રે માનો. ૫

જે ખાનિકા હુકમ, નાંહી ઓસ કેરા ;
 તો ભી પાક વં હૂવડા, ખૂઝીઓ સવેરા. ૬

અને દબાગત ચમડા, પાક હોવે જે નાંહાં ;
 વે જલે ભી કીએથી, હું નાપાક માંહાં. ૭

ઓસ ચમડેકૂ પાકકા, નાં હુકમ રે કીતા ;
 જે દબાગત સેતી, પાક હૂઆ નાં દેખીતા. ૮

- સુનો જલે હો કરને, ક્રી ખૂઝો રે રીતા ;
કરે મુસલમાન જલે, હુકમ હે દીતા. ૯
- કે જલે રે કરે, અહલ રે કિતાબી ;
પન અહલાકા નામ, લેવે રે શિતાબી. ૧૦
- ખન લીએ જો અહલાકા, નામ જલે રે કરાવે ;
તો વે રે મુરદાર, નાહી હલાલ કહલાવે. ૧૧
- અહલ કિતાબી ને મૂમન, દોનૂકી એ રીતા ;
હોવે હલાલ જો, નામ અહલાકા લીતા. ૧૨
- ખૂઝો મૂએકે ખાલા, અને હાડ ઓસ કરે ;
એ પાકકે હુકમમાં, હે ખૂઝીઓ સવેરે. ૧૩
- અને નાદર મૂએકી, ભી નખ રે બાનો ;
અને સીમડા ભી મૂએકા, એ પાક હે પંછાનો. ૧૪
- અને આદમીકે હાડા, અને ખૂઝો રે ખાલા ;
હુએ હુકમસૂ ખૂઝો, એ ભી પાકકે હાલા. ૧૫
- અને દાંતકૂ ભી દૂટા, કો મું માંહે જડાવે ;
વે શરઈ દિરમસૂ, હુઆ ઝાંત જો દેખાવે. ૧૬
- હે રવા ઓસકૂ, કરની સલાતા ;
એ ભી પાક હે હુકમમાં, હુઆ ખૂઝો રે ખાતા. ૧૭
- સો શરઈ દિરમકી, ઓસી રે રીતા ;
સો હથેલીકે ખાડકા, હુકમ હે કીતા. ૧૮
- સો હથેલી હાથકી, લે સીધી રે કીજે ;
પછે ખાડા રેવે જેતી, વે સમજને લીજે. ૧૯
- એતી ડાંમકા શરઈ, દિરમ રે નાંખા ;
એ સુન સુન એતના, કહો દલકી ડાંખા. રે તૂડી. ૨૦

પાકી નાપાકી ખૂઝસી, સુને જો દીનકે બેન રે,
સુને જો દીનકે બેન ;

ઈમાની હું નસદના, સુન યાદ રાખે કુંન રે,
સુન યાદ રાખે કુંન. ૨૧

૨૦૬૩

જો કૂઆ નબસત, સેતી નજિસ રે હૂઆ ;
કે હેવાન કૂએકે, માંહે રે મૂઆ. ૧

વે હેવાન સૂબ, કૂએકે માંહાં ;
કે ટૂકડે હૂઆ, રહા આખા રે નાંહાં. ૨

તો પાની કૂએકા કાઢો, હુકમ હું દીતા ;
એ જનાવર નનેકી, ખૂઝો સૂબકી રીતા. ૩

અને મૂઆ જો આદમી, અને બકરી જૈસા ;
અને કુત્તા જો મૂઆ, એ ભી હુકમ હું વેસા. ૪

તો ભી કૂએકા પાની, સબ રે કઢાંના ;
એ બદૂકે મરતે, હૂઆ એસા રે જાંના. ૫

જો કૂએકા પાની, નિકાલા જાવે ;
કે નિકલતે પાની, ખુટતા દેખાવે. ૬

તો કૂઆ વે ખાલી, કરે રે સારા ;
અને ખુટે જો નાંહી, તો ખૂઝીએ બિયારા. ૭

તો કૂએ માંહે પાની, દીસે જેતા રે નેના ;
વે સમજૂ દો મરદ, ખૂઝો દલકે મેના. ૮

કે જનૂ કૂ સમજન, હોવે પાની હો કેરી ;
વે પાની હું ખૂઝે, માપે એતા હું સવેરી. ૯

- ઓસ કૂએથી ખીંચ કર, કાઢો ઊતના પાની ;
તબ પાકી કૂએકી, હૂઈ રે જાની. ૧૦
- અને ઇમામ મોહંમદ, કહે હું બેના ;
સો દો સૌ ડોલાં કાઢની, ત્રીન સૌ મેના, ૧૧
- કે દો સૌ સૂ સૌ ત્રીન સૌ, તક રે કઢાવે ;
તબ કૂઆ વે પાંક, હૂઆ રે દેખાવે. ૧૨
- ઇમામ મોહંમદ કેરા, કાલ કંજમાં લખાયા ;
ઉહાં મુક્તબહી હું, એ મસલા કુલાયા. ૧૩
- જો કબૂતર જેતા, અને મુરગકી રીતા ;
જો કૂએ માંહાં, હૂઆ મૂઆ રે દેખીતા. ૧૪
- તો ચાલીસ રે કાઢના, ડોલ સાઠ હો તાંહી ;
એતે પાક વે હૂઅડા, કૂઆ નાપાક રે નાંહી. ૧૫
- મરે ચૂહે હો જસા, અને જસી રે ચિડીયા ;
તો ખીસથી ત્રીસ તક, કાઢે હુકમ હું કરીયા. ૧૬
- સુનો ડોલ જે કાઢની, સો ખિચલી જાનો ;
સો નાંની નાં બડી, હાવે રે પંછાનો. ૧૭
- કલી ખિચલી ડોલ બના, ઔર ડોલ પાવે ;
તો ખિચલી ડોલકા, કીયા વજન રે જાવે. ૧૮
- જબ કૂએ માંહાં નજસત, હૂએ જે કહી ;
તબ ઊસહી વક્ત, હૂઆ નજિસ રે સહી. ૧૯
- જો તુરત નજસત, જાની રે જાવે ;
અને નાંહી તો રાત દિનકી, મુદત કહલાવે. ૨૦
- જે મૂઆ વે સૂજ, જે હાવે રે નાંહાં ;
તો એક દિન રાત, ખૂઝે દલ માંહાં. ૨૧

તો એક દિન રાતકા, ખૂઝે નાપાક કૂઆ ;
કે રાત દિન હૂવડા, હું માંહે એ મૂઆ. ૨૨

એ સુન સુન બાતી, સહી કર લીજે ;
અને એક કર રખકૂ, ચંત માંહી દીજે. રે તૂહી. ૨૩

ગાફલ સુને બના દીનકૂ, કયૂ ખૂઝી દીન રીત રે,
કયૂ ખૂઝી દીન રીત ;
સુન બગ ગાફલ બાપડે, કયા ચિંતા મન દીત રે,
કયા ચિંતા મન દીત. ૨૪

૨૦૬૪

ખૂઝો નાપાક કૂઆ, તીન દિન તીન રાતા ;
જબ મૂઆ વે સૂબ, હોવે માંહે રે દેખાતા. ૧

સેતી મંગણી ઊંટ ને, બકરી કેરી ;
કૂઆ નાપાક નાં હોવે, ખૂઝીઓ સવેરી. ૨

અને પેશાબ જે ગોશત, ખાયા જસકા હું જાતા ;
નાંહો ઓસથી કૂઆ, નાપાક રે કહલાતા. ૩

એ દીનકે આસાનકી, ખૂઝો રે રીતા ;
રખે ઓસા કો સુનકર, વે પેશાબ રે પીતા. ૪

ભી વબૂ જસથી, ભાંગી નાં દેખાવે ;
વે કૂએમાં ગિરતે, નાપાક નાં કલાવે. ૫

ખૂઝો બૂઠા ને ઓઠા, આદમી કેરા ;
સહી એ હું પાક, ખૂઝીઓ સવેરા. ૬

ભી ઘોડેકા ઓઠા, પાક હું કહીએ ;
પાક ગોશત ખાધએ જિસકા, ઓઠા ઉસકા લહીએ. ૭

- એ કુત્તે ને સૂવરકા, ઁઠા રે જાનો ;
સહી અસકૂ નાપાક, હું રે પેછાનો. ૮
- જે જનાવર ચાપગૂ, કેરે મારનારે ;
ખૂઝા નાપાક કરે ઁઠા, ઁનાકા સવેરે. ૯
- અને ઁઠા બિલ્લી, ને મુરગી કેરા ;
જે મલીઆમાં ફિરતી, ખૂઝા મુરખ સવેરા. ૧૦
- અને પરંદે જનાવર, કેરે મારનારે ;
અને ઘરમાં જે જનાવર, હું રહનેહારે. ૧૧
- હૂઆ ઁઠા ઉનકા, મકરૂહ કહીએ ;
એ હુકમથી રીત, સુન સુન લહીએ. ૧૨
- અને ઁઠા મધે ને, ખચ્ચરકા જાનો ;
સહી ઁસ માહે, શક હું પેછાનો. ૧૩
- જે વજૂકૂ પાની, શકકા પાવે ;
તખ વજૂ કરે, તયમુમ ભી કરાવે. ૧૪
- જે ઉસ પાની ખન, નાં હોવે ઁાર પાની ;
તો તયમુમ કરના, અને વજૂ ભી જાની. ૧૫
- ઁાર પાની ખના, પાવે મકરૂહ પાની ;
તો વજૂ હું કરની, રવા ઁસથી જાની. ૧૬
- અને પરસેવે કેરી, ખૂઝા ઁઠેથી રીતા ;
હું ઁઠે જૈસા હુકમ, પરસેવેકા કીતા. ૧૭
- હું જસકા ઁઠા, હોવે રે જૈસા ;
હૂઆ પરસેવે કેરા, ખૂઝા હુકમ રે વૈસા. ૧૮
- કલી નખીજ ખજૂરકા, પાયા પાની હો ખના ;
કરો વજૂ ને તયમુમ, ખૂઝા રે મના. ૧૯

જે ખજૂરાં ભિગોઈ, લીતર પાની;
ઓસ પાનીકૂ નખીજકી, ખૂઝે નામકી નિશાની. ૨૦

કભી ઔર પાની બના, ઔસા રે પાવે;
તો વજૂ ને તયમુમ, દોનૂ રે કરાવે. ૨૧

એ સુન સુન બાતી, પાક કરો આપ જાતી;
અને એક કર કહો, દન ઔર રાતી. રે તુહી. ૨૨

મન ધર સુનને ચાવસૂ, મસલે કેરી રીત રે,
મસલે કેરી રીત;
મકરહ જાનો પાક ભી, મશકૂક ભી એક રીત રે,
મશકૂક ભી એક રીત. ૨૩

રૉદ્દપ ખયાન.

એ હુકમ રે સુનના, તયમુમ કેરા;
સુનો એતની રે બાતૂ, રવા હોતા હ સવેરા. ૧

જખ પાની એક કોસ, દૂર હોય જાનો;
તખ તયમુમ રે કરના, હ રે પેછાનો. ૨

સો પાંચ સો ગજ, કહીએ તીન રે હજારા;
સો હજાર ચાર તક, ખૂઝો રે શુમારા. ૩

સો તીન રે પાસા, એક કોસ હ આખા;
અને મુંહ આગે જાતે, દો કોસ હ એ દાખા. ૪

કે આડપાસે પીછે, એક કોસ જો જાવે;
તો દો કોસ હોવે, જખ ફિરતા આવે. ૫

અને આગે તો સીધા, હ ચલા રે જાતા;
કુછ પાનીકે કાજ, નાંહી ફેરા રે ખાતા. ૬

- તો એક કોસ સરખે, એ દો રે કલાએ ;
તો આગે રે જાતે, દો કોસ રે બતાએ. ૭
- ભી તયમુમ કરના, હુ દુખકે લીતે ;
જે દુખ પાની લાગેસૂ, બાત હોવે રે દેખીતે. ૮
- ભી તયમુમ રે કરના, કાજ કંડકે કહીએ ;
જખ પાની હાથ લાગે, દુખ પાંચે બાત લહીએ. ૯
- ભી તયમુમ રે કરના, હુ બૂઝીઓ સવેરા ;
જખ ડર રે હોવે, કાતી જનાવર કેરા. ૧૦
- કે જનાવર, હોવે રે દેખાતા ;
ઓસ કાજ પાની પાસ, નાં ગહે રે જાતા. ૧૧
- ભી તયમુમ કરના, જખ ડર હુ આવે ;
સો દુશમનૂ કેરા, ડર રે દેખાવે. ૧૨
- ભી તયમુમ કરના, તરસકે લીતે ;
કે બધતા નાંહી, પાની તરસકૂ પીતે. ૧૩
- રવે પીનેકૂ નાંહી, પાની વળૂ રે કરાતે ;
તખ તયમુમ કરના, હુ રે બતાતે. ૧૪
- ભી તયમુમ કરના, એસા પાની જખ પાવે ;
કે પીનેકૂ મુઆહ, કની કીયા રે દેખાવે. ૧૫
- જખ મુસાફર ચલતે, વે પાંચા રે પાની ;
તખ તયમુમ કરના, બાત રે જાની. ૧૬
- પન જખ વે પાની, બાત રે દેખાવે ;
એતા મુસાફર પીએ, અને વળૂ ભી કરાવે. ૧૭
- તખ કરની વળૂ, વે પાની હો સેતી ;
અને ઉસથી પીએ, તરસ રે તેતી. ૧૮

લી કરની તયમુમ, હોવે બાસન રે નાંહાં;
કે બોસ સેતી પાની, કૂએ જે માંહાં. ૧૯

એ મુન મુન બાતી, પાક કરો આપ બાતી;
અને એક કર કહો, હન આર રાતી. રે તૂહી. ૨૦

દીનમાં બોત આસાન હૈ, માફલ મુન મુન બગ રે,
માફલ મુન મુન બગ;
મૂરખ કયા તૂ સો રહા, મુને બે તેરે ભાગ રે,
મુને બે તેરે ભાગ. ૨૧

૨૦૬૬

મુનો તયમુમ કેરી, ખૂજો રે રીતા;
મસા મુંહકૂ ને હાથૂકૂ, કરના મુનીતા. ૧

સો જમીકૂ દો બાર, હાથ મારને સેતી;
મસા મુંહકૂ ને હાથૂકૂ, કરે બગા રે જેતી. ૨

મુનો પેલાપેલ જમીકૂ, દો મારે રે હાથા;
પીછે મુંહપર ફેરાવે, હાથ દોનૂ રે સાથા. ૩

સો ધાનેકી બગા, દોનૂ હાથૂસૂ ઢપાવે;
એસે એકજ બારા, દોનૂ મુંહપર ફેરાવે. ૪

પીછે દૂલ બાર ફેરકર, હાથ મારે દો જમીયાં;
કરે જમને રે હાથકીયાં, તીન ઉંગલીયાં સમીયાં. ૫

બૂઆ કલમેકી ઉંગલી, ને અંગૂઠા રખાવે;
વે ઉંગલીયાં તીનૂ, હાથે હાથકી ફેરાવે. ૬

સો ઉંગલીયાં તરફી, શરૂ રે કરના;
અને ફની તક ફેરાતે, આની મન ધરના. ૭

સો હાથકી પીઠકી, તરફ રે ફેરાના ; સો કુની લી ફેરમાં, લાંની રે બના.	૮
સો કુની તક બકર, હાથ પીછા રે ફેરાવે ; સો ઉંમલીઆં ઉઠાં તક, ફેરા કર લાવે.	૯
સો કલમેકી ઉંમલી, અને અંગૂઠા ખેંના ; સો હાથ રે ફેરાવે, મુનો રે બેના.	૧૦
સો હાથકે પેટે પર, યૂ હાથ રે ફેરાવે ; સો ઉંમલીયૂ તાંહી, યૂ હાથ રે ફેરાવે.	૧૧
અને ઉંમલીઆં હાથકે, ફેર માંહે લેંની ; એ તયમુમ કેરી, રીત મન દેની.	૧૨
યૂ બતે ને આતે, હાથ સારે રે હપાના ; જેતા ધાતે હે એતના, મસા હૂઆ રે બના.	૧૩
પછે ડાબે હાથસૂ, યૂ કરે રે રીતા ; સો જમને હાથ પર, બૂ હુકમ હે દીતા.	૧૪
પન ફિરને જમીકૂ, હાથ નાં લગાના ; પેલે લાગે હો સેતી, લે મસા રે કરાના.	૧૫
એતે દો બાર જમીકૂ, હાથ મારને કહીએ ; દો બાર મારે તયમુમ, હોવે રે લહીએ.	૧૬
હાથ જમીકૂ એકબાર, કાજ મુંહકે લગાને ; અને દૂજ બાર હાથકે, કાજ મારને બને.	૧૭
યૂ દૂબારા મારેસૂ, હૂઆ તયમુમ સારા ; એ તયમુમ કેરા, સળ બૂજો રે બિચારા.	૧૮
કુછ પગકુ હાથ, લગાના નાંહાં ; નાં મસા રે કરના, કુછ સીસકે માંહાં.	૧૯

સહી હુકમ હો જસા, કામ સુન સુન કીજે ;
અને એક કર ચિતમાં, એતના દીજે. રે તૂહી. ૨૦

ગાફલ ક્યૂ સીખે નાંહી, સુન તૂ દીનકે બેન રે,
સુન તૂ દીનકે બેન ;
સીખે બના અમથા કોઈ, નાંહી દુનીઆં બેન રે,
નાંહી દુનીઆં બેન. ૨૧

૨૦૬૭

હખે ખૂઝાને તયમુમ કરે, કેતે રે તના ;
સુને! ઉતકા હિસાબ, સહી ખૂઝા રે મના. ૧

જસે વળૂ ભાગતા, એસે તયમુમ કરના ;
અને જોનુખ હોવે, મન તખ લી ધરના. ૨

ખૂઝા મેલે શે કરા, જોનુખ રે નામા ;
એ ભી તયમુમ કરે, પાની નહી જસ ઠામા. ૩

હ હજદાર ઔરતકૂ, તયમુમ કરના ;
સો વળૂઝી ઠામ, મન રે ધરના. ૪

કરે ઔરત રે તયમુમ, ભી નિશાસ હો કેરી ;
સો એ ભી વળૂ ઠામ, ખૂઝીઓ સવેરી. ૫

પન જખ એ પાનીકૂ, સખ પાવે રે નાંહાં ;
તખ તયમુમ રે કરે, જૂ લખેકે માંહાં. ૬

જખ જોનુખકૂ એતના, પાવે રે પાની ;
કે ગુસલ રે બના, હોવે વળૂ રે બની. ૭

કરે જોનુખ વે તયમુમ, હુકમ રે દીતા ;
જો વાજિખ નાં વળૂ, એસે હોવે રે દેખીતા. ૮

- કભી જોનુબકૂ વજૂ, લાગતે રે દેખાવે ;
અને વજૂ રે જોતના, પાની રે પાવે. ૯
- તો ઓસ રે પાનીસૂ, વજૂ રે કરાવે ;
અને તયમુમ રે જનાબત, કરે મન લાવે. ૧૦
- સો પાક શે તયમુમ, કરના આખા ;
પન જમીકી જાત વે, હોવે રે દાખા. ૧૧
- જૂ મીટી કહીએ, લી જૂ હોવે રે દેખાતી ;
અને પત્થર લી જમીકી, જાત હે કલાતી. ૧૨
- અને ઓર લી મુરમા, જૂ ખૂઝો રે રીતા ;
યૂ જમીકી જાતસૂ, કરો હુકમ હે દીતા. ૧૩
- કભી અનૂ પર ગરદ, નાંહી રે દેખાવે ;
તો લી તયમુમ અનૂસૂ, રવા કરના કલાવે. ૧૪
- અને ગરદ લી સેતી, હે રવા રે આખા ;
કરે તયમુમ ગરદસૂ, હે રે દાખા. ૧૫
- હોવે ખાક રે પાક, જો તયમુમ જોસી ;
તો ગરદસૂ કરના, એ લી ખાક જોસી. ૧૬
- અને નીયત કરની, તયમુમ માંહાં ;
એ વજૂ માંહાં શરત, ખૂઝો રે નાંહાં. ૧૭
- તો કાફરકા તયમુમ, કાંમ રે નાં આવે ;
અનૂ વજૂકા ભેદ, હે ઉલટા રે કલાવે. ૧૮
- કે નીયત હે કરની, તયમુમ માંહાં ;
અને કાફરકી નીયત, દોર ખેર રે નાંહાં. ૧૯
- નાંહી તયમુમ રે મુરતદ, હુએથી લગાતા ;
એ સુન સુન એક કર, કહો દન ઓર રાતા. રે તૂહી. ૨૦

સુનતે પાવે દીનકૂ, આફલ સુન એ ખાત રે,
 આફલ સુન એ ખાત ;
 તો જાગને મૂરખ આપડે, કયા સોવે દન રાંત રે,
 કયા સોવે દન રાંત. ૨૧

૨૦૬૮

હું તયમુમ રે ભાનતે, જે વજૂ ભાંનનારે ;
 સો ભાંનનારે વજૂકે, જેતે ખૂઝો રે સારે. ૧

ભી ભાંનનારા તયમુમકા, એક અદકાં કહીએ ;
 વં પાની પર કાદિર, હોનાર રે લહીએ. ૨

જખ તયમુમ કરનારા, દેખે પાની રે નેના ;
 અને પાની રે એસા, લે સકે હાથ મેના, ૩

વં પાનીકૂ દેખતે, તયમુમ રે બવે ;
 એ વજૂકે ભાંનનારસૂ, અદકા કૈલાવે. ૪

પન પાની જે અદકા, હાજતથી પાયા ;
 તો તયમુમ વં પાની, દેખતે ભગાયા. ૫

હોવે હાજતથી અદકા, અને પાકીકૂ તમાંમા ;
 તો તયમુમ ભાગા, ઉસ પાનીકે કાંમા. ૬

જે એસા પાની, ચલતે પાયા ;
 વજૂ નાં કીતી, વે પાની રે ગમાયા. ૭

તયમુમ ફિરકર, નવા હું રે કરના ;
 પાની દેખ તયમુમ, યું ભાગે મન ધરના. ૮

વં પાની છતે તયમુમ, કીયા નાહી જતા ;
 વં પાની ભી તયમુમકૂ, હું રે ભગાતા. ૯

- પાસે કિસીકે પાની, એક વળૂકા દેખાયા ;
ઉને સારે રે ટાલેકૂ, વં પાની રે દિલાયા. ૧૦
- જે કો તયમુમથી ચાવે, વળૂ રે કરાવે ;
યૂ કહ ને પાની, વં સખૂકૂ દિલાવે. ૧૧
- તો તયમુમ રે દૂટા, સખૂ હો કરા ;
અને વળૂ તો ઉસથી, એક કરે રે સવેરા. ૧૨
- અને ફેર કર તયમુમ, કરે દૂજે રે સારા ;
એ મસલા સુનના, દલકે કરારા. ૧૩
- કલી તયમુમ કરનાર, ઉમેદ હં ચાતા ;
પાની અલી રે પાવેગા, યૂ મન હં લાતા. ૧૪
- વં આખિર વકતકૂ, નમાજ કરાવે ;
જે પાની રે પાવેગા, યૂ મન હં ચાવે. ૧૫
- અને કલી વં પેલે વકતમાં, ઓને કીતી રે સલાતા ;
પછે પાની પાયા, હં વકત દેખાતા. ૧૬
- તો ભી રવા હૂઈ નમાજ, ફેર ના કરની ;
એ મસલેકી રીત, સહી મન ધરની. ૧૭
- રવા વકતસૂ પેલે, હં તયમુમ રે કરના ;
દો ફરજૂકૂ રવા, હં મન રે ધરના. ૧૮
- અને જનાજેકી નમાજ, જે જાતી રે દેખાવે ;
તો ભી તયમુમ રે રવા હં, સહી રે કંલાવે. ૧૯
- અને ઇદકી ભી નમાજ, જે હોતી હં ફેતા ;
તો ભી તયમુમ કરના, હં રવા રે હોતા. ૨૦
- ભાગે વળૂ નમાજમાં, ફેર તયમુમ રે કરે ;
હં ઇદ ને જનાજેમાં, રવા મન ધરે. ૨૧

એ વબ્નૂસૂ નમાજમાં, દોનૂ શરૂ હૅ કીતી ;
અને નમાજકે માંહાં, વબ્નૂ ભાગી રે દેખાતી. ૨૨

તો તયમુમ કરને, બિના કરની સહી ;
એ સુન સુન નિસદન, યાદ કરો રે દહી. રે તૂહી. ૨૩

સુને બના બયાન દીન ગાફલા, કહાવે મૂમન નામ રે,
કહાવે મૂમન નામ ;

કહ તૂ મૂમન કયૂ હૂઆ, બતા વૅ હમૂકૂ કામ રે,
બતા વૅ હમૂકૂ કામ. ૨૪

૨૦૬૯

નાં તયમુમ રે કરના, બુમાકી સલાતા ;
જે જાતી નમાજ, હૅ નેનૂ રે દેખાતા. ૧

ભી વકતીયા નમાજકૂ, મને તયમુમ રે કીતા ;
નાં જાતી દેખ કરના, યૂ હુકમ રે દીતા. ૨

એ દોનૂ રે નમાજકે, હૅ ખલીફે સહી ;
સો કબને બુહરકી, નમાજ રે કહી. ૩

જે પોચ ના સકે, બુમાકી સલાતા ;
તો બુહરકી નમાજ, એ હૅ રે કરાતા. ૪

અને નમાજ જે જાવે, વકતીએ કેરી :
તો કબ એ કરને, કરેગા સવેરી. ૫

ઓસ કાજે તયમુમ, મને અનૂ કૂ કીતા ;
જાતી દેખને કેરા, હુકમ રે દીતા. ૬

પન શરત જે કહી, પૅલી તયમુમ કેરી ;
વૅ રીત જખ હોવે, તખ કરે રે સવેરી. ૭

- અને જનાજ ને ઈદી, નમાજ જે જનો ;
નાંહી ઉત્રૂઝૂ ખલીફા, સુન રે પંછાનો. ૮
- ઉસ કાજે જાતી દેખ, તયમુમ કરના ;
બિન શરત એ હુકમ, હૂઆ મન ધરના. ૯
- મુસાફિર તયમુમસૂ, કીતી રે સલાતા ;
સાથે ભાર માંહે પાની, વે બિસારા સુનાતા. ૧૦
- રવા હૂઈ તો નમાજ, ફેર ના કરની ;
એ મસલેકી રીત, સહી સુન મન ધરની. ૧૧
- ખૂઝો તીરવા સૂધી, પાનીકૂ દૂડાવે ;
એતે હાવેગા પાની, યૂ જે અકલમાં આવે. ૧૨
- અને ખૂઝે જે પાની, હુકડા રે નાંહાં ;
તો દૂડના નાહી, તીરવા માંહાં. ૧૩
- અને દોસતકે પાસે, માંગે રે પાની ;
ના દેવે તો તયમુમ, કરે બાત રે જની. ૧૪
- અને નમાજ કીએ બાજ, કભી પાની હું દિલાતા ;
ફેર નમાજ ના કરની, તયમુમ હું ભગાતા. ૧૫
- નાંહી દેતા પાની, મંગા પઘસૂ સેતી ;
અને કીમત પાનાકી, કરે તેતી. ૧૬
- અને ઓસકે ભી પાસે, હાવે પઘસે સહી ;
તો ભી તયમુમ રે કરના, ખૂઝો રે નાહી. ૧૭
- પાની કભી ના પાવે, જૂં કહી રે રીતા ;
તો તયમુમ કરા, હુકમ રે દીતા. ૧૮
- જે ધાવ બાત લાગે, તો તયમુમ કરના ;
અને થોડે રે ધાવસૂ, ધોના મન ધરના. ૧૯

નાં ધોના તયમુમ, એકઠા કરના ;
કુછ ધોના ને તયમુમ, બાકી મન ધરના. ૨૦

યુ તયમુમ ધોના, કરો એકઠા નાંહાં ;
એ સુન સુન એતના, નત કહો દલ માંહાં. રે તૂહી. ૨૧

કે ઈમાનીકૂ એ સુનની, હૈ નત દીનકી બાત રે,
હૈ નત દીનકી બાત ;

નત ઓસ દલ ચિંતા સહી, સુન પાક કરસી બાત રે,
સુન પાક કરસી બાત. ૨૨

૨૦૭૦ બયાન.

* * *
* * *

એ મુકીમકે મસે, કેરી રે બાતા. *

સો વજૂ સબ કરે, ના પગ રે ધુલાવે ;
સો ધોનેકી ડામ, મસા મોજૂકૂ કરાવે. *

એ મુકીમકૂ એક રાત, ખૂઝો રે દના ;
પછે મોજે રે ઉતારે, પગ ધોવે ખૂઝો રે મના. *

અને મુસાફર તીન દન, તીન રે રાતા ;
મસા મોજૂકૂ કરે, હૂઆ હુકમ સુનાતા. *

સો હદસકે વકતથી, ખૂઝો રે હિસાબા ;
પછે મોજે રે ઉતારે, હોતે વકત શિતાબા. *

એ સુન સુન બાતી, પાક કરો આપ બાતી ;
અને એક કર કહો, દન ઓર રાતી. રે તૂહી. *

ઝાત દીનમાં આસાન હૈ, સુન ધમાની ખાત રે,
 સુન ધમાની ખાત;
 એ રીત અંતકી ખૂઝીએ, જનંત પાવે જાત રે,
 જનંત પાવે જાત. *

૨૦૭૧

- જે મોજૂકે ઊપર, ઠામ જાહિર દેખાવે;
 સહી ઓસ પર મુસલ્લી, મસા રે કરાવે. ૧
- ત્રીન ઉંગલીઆં સેતી, મસા હૈ કરના;
 સો ઉંગલીયૂ તરફી, શરૂ મન ધરના. ૨
- સો પગકી ઉંગલીયૂથી, ઊંચાં રે ખીંચાવે;
 સુન નલી કે તરફ, હાથ ખીંચ રે લાવે. ૩
- ત્રીન ઉંગલીયૂ જેતા, વે મસા રે કીજે;
 થોડી હદ એ મસેકી, સમજને લીજે. ૪
- નાંહી ચિંતા જે મસા કધી, ઝાત રે કરાતા;
 દોનૂ મોજૂ પર મસા, યૂ કીયા હૈ જાતા. ૫
- સુનો મોજૂ તો ઓસકા, ખૂઝો રે નામા;
 જે પંનતે હાંપે, ધૂટીયૂકી ઠામા. ૬
- જે ઊપર બધતા, વં લેખેમાં નાંહાં;
 વં મોજૂ જે ધૂટીયાં, આવે મોજૂકે માંહાં. ૭
- ત્રીન ઉંગલીયૂ, ત્રીન નકીરાં કરની;
 અ ન બ જુકે મસેકી, રીત મન ધરની. ૮
- નાંહી ચંતા જે ભીગે, મોજૂ અદકે પાની;
 પન મસાં રે અસલકી, રીત એતી રે જાની. ૯

જો દૂટા રે મોજ, મસા કરના નાંહાં;
નંની પગડી ઉંગલીયાં, ત્રીન આવે જસ માંહાં. ૧૦

હોવે એક ડાંમ દૂટા, કે જૂદે જૂદે છેદા;
વં લેખા કરને, એતા ખૂઝો રે ભેદા. ૧૧

સખ છંદ વં ગિનને, કીજીયે રે લેખા;
જેતી હદ રે કહી, એતા દૂટા જો દેખા. ૧૨

જાવે નંનીઆં ઉંગલીયાં, પગ ત્રીન એસ માંહાં;
તખ મોજે પર મસા, રવા રે નાંહાં. ૧૩

એ એક દૂટે મોજેકા, એતા હિસાખ હું કરના;
નાં દોનૂકા ઇકિઠા, એતા લેખા મન ધરના. ૧૪

જો કહીથી થોડા, દૂટા રે દેખાવે;
તો રવા હું એસ પર, મસા રે કરાવે. ૧૫

પગ ધરતે મોજ, કલી ખુલ રે જતા;
વં ભી લખેસૂ ભરના, જસ દૂટેકા કૈલાતા. ૧૬

પન લેખા એ દોનૂ, મોજે મિલા કરના;
દોનૂ મોજૂં મિલ વં જાને, એક મન ધરના. ૧૭

દોનૂ મોજે મિલ ખુલે, ત્રીન ઉંગલીયૂ જેતા;
ત્રીન ઉંગલીયાં પગડી, નંની ખૂઝો રે તેતા. ૧૮

તખ મસા કરના, હું મને રે કીતા;
અને નજસતકૂ ભી, અસ હુકમ રે દીતા. ૧૯

દોનૂ મોજૂકી નજસત, કા હિસાખ કરાવે;
ત્રીન ઉંગલીય જેતી, દોનૂ મિલ જો દેખાવે. ૨૦

તો ભી મસા કરના, ખૂઝો રે નાંહાં;
એ સુન સુન નિસદન, કહો દલ માંહાં. રે તૂહી. ૨૧

ગાફલ સુનને જાગકર, ક્યા સોવે દિન રાત રે,
ક્યા સોવે દિન રાત ;
કે જૈન દીનકે નાંહી સુનતા, કયૂ છુટેગી જાત રે,
કયૂ છુટેગી જાત. ૨૨

૨૦૭૨

અને મોજૂકે મસેકે, લી ખૂઝો ભાંનનારે ;
સો વજૂકે ભાંનનાર, જેતે ખૂઝો રે સારે. ૧
અને એક લી મોજા, જે પગસૂ નિકાલા ;
તો મસા રે દૂટા, ઓસ રે હાલા. ૨
અને મુદત લી પૂરી, હોતે મસા રે ભાગા ;
જે ઠંડકા ડર, નાંહી જાત રે લાગા. ૩
જે નિકાલતે મોજે, ઠંડે દૂખ પગ પાતે ;
તો મુદત ઊપર, કલી મસા હું કરાતે. ૪
પૂરી હૂઈ જો મુદત, ફજરકી ઠંડ માહાં ;
તો ડર દુખ મસા, કરે હોવે જાં ધર માહાં. ૫
હૂઈ મુદત રે પૂરી, અને મોજે રે ઉતારે ;
અને હું રે અસે વજૂ, ખૂઝો સમજનહારે. ૬
તો પગ હું ઘેને, ખૂઝો રે સહી ;
એત વજૂ સારી, હૂઈ રે કહી. ૭
સુનો એડી જખ નિકલી, ખજનેકે બારા ;
સહી દૂટા મસા તખ લી, ખૂઝીઓ બિચારા. ૮
કલી મસા તો મુંકીમ, મોજેકું કરાવે ;
અને રાત દિન પેલા, મામ રે જાવે. ૯

- તો મસા કરે તીન દિન, તીન રે રાતા ;
રોત મુસાફર કેરી, હૂઈ ઓસ કેરી જતા. ૧૦
- કભી મુસાફર મુકીમ, જો હૂઆ રે ચલતે ;
સો એક રાત એક દન, પૂરા કરાતે. ૧૧
- તો ઓસકા મસા, હું રે ભગાતા ;
વં મુસાફર કેરા, લેખા હું રે જતા. ૧૨
- હોવે રાત દિન પેલા, જો મુકીમ રે જાનો ;
તો રાત દિન એક, કરે પૂરા રે માનો. ૧૩
- જૂ મુકીમ કેરી, પૂરી મુદત કૂલાતી ;
પછે મસેકી રીત, હું ભાગી રે જાતી. ૧૪
- ભી જરમૂક ઊપર, સહી મસે હું કરાને ;
વં ભી માજૂકી રીત, કછુ મન હું ધરાને. ૧૫
- હું જરાખ ઊપર, ભી મસા રે કરાતે ;
વં ચમરા રે હોવે, કસી પર સુનાતે. ૧૬
- મસે સકનેન ઊપર, કરને સહી ;
એ સખ રીત મોજૂકી, હું રે કહી. ૧૭
- પન પગડી ઊપર, ના મસા રે કીજે ;
કે વજૂકા મસા, યૂ ચિત નાં દીજે. ૧૮
- ભી ટોપી ઊપર નાં, મસા રે કરના ;
ભી ખુરકા ઊપર, નાં મસા મન ધરના. ૧૯
- જે આરતાં હું ઓઢતી, વં ખુરકા નામા ;
નાં ઓસ પર મસા, કીજે વજૂકે કામા. ૨૦
- ભી કફાજી ઊપર, નાં મસા રે કીજે ;
જે હાથૂ માંહી પંનતે, હું રે કહીજે. ૨૧

સો જનાવર હાથ પર, બેઠને કાંમા ;
હ હાથમાં પેનતે, વે કફાળ નામા. ૨૨

એ સુન સુન બાતી, પાક કરો આપ બાતી ;
અને એક કર કહો, દન ઔર રાતી. રે તૂહી. ૨૩

બે છૂટક આહે ગાફલા, સુન તૂ દીનકે બેન રે,
સુન તૂ દીનકે બેન;
સુને બના કયૂ બનસી, કંસે દીનકે કંન રે,
કંસે દીનકે કંન. ૨૪

૨૦૭૩

સુનો ધાવકે પટે પર, મસા હ કરના ;
લી પૂમડે ધાવ ભર, હ મસા મન ધરના. ૧

કે રગાં હોય બોલી, અને પૂમડા ધરાવા ;
સુનો એસ પર મસા, લી હ રે કરાવા. ૨

એ ઘોએ હો જસા, મસા રે કલાયા ;
ઠાંમ ઘોનેકી મસેકા, હુકમ પદાયા. ૩

એસે વકત કેરી, કુછ મુદત રે નાંહાં ;
હ રેએ તક મસા, કરો ખૂઝો દલ માંહાં. ૪

સુનો સાજ બાલ ઘોઇએ, બાકી મસા રે કીજે ;
કરના મસેને ઘોનેકા, ભેલા ચંત દીજે. ૫

એ ભેલા કરનેકા, હુકમ હ દીતા ;
અને તયમુમ માંહે, મને હ કીતા. ૬

બે પટા હોય બાંધા, વજૂ રે બિના ;
તો લી મસા હ કરના, સહી ખૂઝો રે મના. ૭

- સખ પટે તલે હાવે, કે નાંહી રે ધાવા ;
પન મસા સારે, પટેકૂ કરાવા. ૮
- બે સુખ રે હૂએથી, પટા ખુલ રે જાવે ;
તો મસા હે ભાગતા, સહી રે સુનાવે. ૯
- અને પટા નાં છૂટે, સુખ હૂએ રે બિના ;
તો મસા નાંહી ભાગતા, એ ખૂઝો રે મના. ૧૦
- કુછ હાજત નાંહી, નીયત કેરી ;
સો મોબૂકે મસેમાં, ખૂઝીઓ સવેરી. ૧૧
- અને સિરકે મસેકી, એ ખૂઝો રે રીતા ;
કુછ નીયતકી હાજતકા, હુકમ નાં દીતા. ૧૨
- એ સુન રે બયાના, સહી કર લીજે ;
અને એક કર રખકૂ, મન એતના દીજે. રે તૂહી. ૧૩
- ધિમાનીકૂ નેહસૂ, ભાવે દીનકે બંન રે,
ભાવે દીનકે બંન ;
નત નત યાદ વે રાખસી, જેસે લખીએ કુંન રે,
જેસે લખીએ કુંન. ૧૪

૨૦૭૪ બયાન.

- સુનો હજ હો કેરી, બયાનકી બાતા ;
વં તો ઓરતૂ કૂ લોહી, હે રે કુંલાતા. ૧
- ઓસ ઓરતકા પેટ, બાહર હે કરતા ;
વં સલામતી સેતી, લોહી હે ચલતા. ૨
- કે લોહી વં ચલે, આબર હો બિના ;
પન સગીરકા લોહી, નાંહી હજકે મના. ૩

- સો હજ પાક હૂએ બાજ, રોજે હ ધરને ;
સો કબકી નીયત કર, રોજે રે કરને. ૩
- હજ મને હ કરતા, મસીતમાં જતે ;
હોતા મને હ મસીતકૂ, તવાફ કરાતે. ૪
- હજ વતીકૂ મને, હ કરતા કહીએ ;
તહત ઈબ્રકે તલે ભી, વતી કરની નાં લહીએ. ૫
- સો ટૂટીસૂ લગાકર, બાંધો રે તાંહી ;
રીત વતીકી એતેમાં, કરની નાંહી. ૬
- મુનો ટૂટીસૂ જે બાંધૂ તક, કહી રે ઠામા ;
એ તહત રે ઈબ્રકા, ખૂઝો રે નામા. ૭
- એતે માંહે વતીકી, નાં કરની ૧તા ;
હજ મને હ કરતા, એ હુકમ રે દીતા. ૮
- હજ મને ભી હ કરતા, પઢના કુરાના ;
મને કુરાનકૂ કરતા, હ હાથ રે લગાના. ૯
- વજૂ ભાગેસૂ ભી કુરાનકૂ, હાથ લગાના નાંહાં ;
ભી હાથ નાં લગાના, જબ નિશસ રે માંહાં. ૧૦
- ભી જનાબત ને નિશસ, એ દોનૂ રે જનો ;
એ મને હ કરતે, દોનૂ સાથ રે માનો. ૧૧
- સો કુરાનકૂ પઢના, નાં હાથ રે લગાના ;
એ દોનૂને મને, કીયા રે જના. ૧૨
- પત કુરાનકૂ ગલફ, જો હોવે રે કીતા ;
હાથ લગાના તો સખૂકૂ, હ હુકમ રે દીતા. ૧૩
- જો મુદત રે હજકી, પૂરી હૂઈ રે દેખાવે ;
કે હજકી તક પર, પાકી ઔરતકૂ આવે. ૧૪

તો રવા હ વતી, નહાએ રે બિના ;
નાંહી નહાએ બના પાક, જે હોવે તક મના. ૧૫

કે થોડે હૂઈ હજમાં, પાક ઔરત દેખાતી ;
વં દસસૂ થોડે દન, તમે સુનો રે બાતી. ૧૬

તો નહાએ રે બિના, વતી નાં રે કરાવે ;
કે નમાજ જેતા, વકત રે જાવે. ૧૭

જે નમાજ હો જેતા, વકત પાકી પીછે ગયા ;
તો નહાએ બના વતી, કરે રે કહયા. ૧૮

તમે નિકાસ હો કેરી, એ ખૂઝો રે રીતા ;
જેસા અગતસૂ હજમાં, હુકમ રે દીતા. ૧૯

જે ચાલીસ રે દનૂ પર, પાકી રે આવે ;
તો નહાએ રે બના, વતી રે કરાવે. ૨૦

પાક હોય જે ઔરત, ઓછે ચાલીસ જે દના ;
તો નહાએ બના વતી, નાં કરો ખૂઝો રે મના. ૨૧

પાક હોય પીછે જાવે, વેલા નમાજ હો જેતી ;
તો નહાએ બના વતી, હ કરની સુનીતી. ૨૨

એ સુન સુન બાતી, સહી કર લીજે ;
અને એક કર એતના, ચિત નસદન દીજે. રે તૂળી. ૨૩

ગાફલ બેના દોનકે, સુનતે હોસી પાક રે,
સુનતે હોસી પાક ;

સુને બના તૂ મૂરખા, સહી રહા નાપાક રે,
સહી રહા નાપાક. ૨૪

૨૦૭૬

- સુનો હજ ને નિશસકે, જો મુદતકે મેના ;
જો પાકી રે દીસે, ઔરતકે નેના. ૧
- વે હજ ને નિશસ, ખૂઝના સહી ;
કે પાકીકે દનૂ, એ હૂએ રે નાહી. ૨
- જૂ દસ દિન ખૂઝો, હે હજ કેરે ;
ઉસ માંહી પાકી જો, દીસે રે સવેરે. ૩
- અને ફેર કર લોહી, દસ દનૂમાં આવે ;
તો એ સખ હજકે, દન રે ગિનાવે. ૪
- સહી નિશસ હો કેરી, એસી ખૂઝો રે રીતા ;
હે મુદતકા હુકમ, દન ચાલીસકા ઝીતાં. ૫
- જો એતે રે બીચ, પાકી રે દેખાવે ;
અને ચાલીસ દનૂમાં, ફેર લોહી રે આવે. ૬
- તો એ સખ દિન, ખૂઝો રે નિશસા ;
એ હુકમ સહી, હૂઆ રે ખાસા. ૭
- કિસી ઔરતકૂ લોહી, હોવે દુખ હો કેરા ;
વે હજ દસ દિનકા, કાઠે ઓસથી અનેરા. ૮
- હોવે પાકીકી આદત, એતી પાકી રે જાને ;
હી પાકી દનૂ પીછે, હજ મન રે નાં આને. ૯
- યૂ જખ તક દુખ, તાં ચલી રે જાવે ;
એ સુન સુન એતના, નત મન માંહે લાવે. રે તૂહી. ૧૦
- સુન સુન બેન દીનકે, પાક હે કરની જાત રે,
પાક હે કરની જાત ;
હુકમ બના પાકી નાંહી, વે કુછ અલગી ખાત રે,
વે કુછ અલગી ખાત, ૧૧

૨૦૭૭

- મુનો પાકીકે તો થોડે, દિન પંદર કહે ;
અને ઓત તો દિન, નાં હિસાબમાં લહે. ૧
- સોં આરતકી જસી, આદત દેખાહી ;
વેં મુદત પાકીકી, સખ પાક રે કુલાહી. ૨
- યૂ ઓત તો પાકીકા, ખૂઝો લેખા રે નાંહાં ;
અને થોડે તો કહે, દિન પંદર માંહાં. ૩
- ખૂઝો દુખ કેરા લોહી, બૂં હું નકસોરી ચલતી ;
કે લોહીસૂ નાક, બૂ દહાડી હું ગલતી. ૪
- અને ઓધાનસૂ બાઈ, જે દેખે રે લોઈ ;
વેં લી દુખ હો કેરા, નકસોરીસા હોઈ. ૫
- લોહી મને નાંહી કરતા, એ નમાજ રે કરાતે ;
એ લોહી મને કરતા, નાંહી રોજે ધરાતે. ૬
- અને લોહીને વતી લી, મને નાં શ્રીતી ;
એ દુખકે લોહીકી, એસી રીત હું દેખાતી. ૭
- જે હજકી મુદત પર, લોહી અદકા દેખાતા ;
લી મુદત નિશાસ પર, જે અદકા કુલાતા. ૮
- કલી આદતકે ઊપર, લોહી અદકા જે બનો ;
એ સખ રે લોહી, દુખકા પંછાનો. ૯
- પંલા હજ આતે હોવે, જસે દુખકા લોઈ ;
ઉસ દસ દિન હજ, કે રે હોઈ. ૧૦
- સો મહીનેમાં દસ દિન, હૂએ હજ હો કેરે ;
અને બીસ દિન બાકી, રહે પાકીકે સવેરે. ૧૧

જેસે પરથમ આતે હૈજ, હૈઈ દુખથી રીતા ;
 ઉસ મહીનેમાં દસ બીસકા, લેખા રે કીતા. ૧૨

યૂહી પેલાપેલ નિશામાં, જિસે દુખ રે દેખાયા ;
 પૂરા નિશાસ ઉસકા, દિન ચાલીસ ગિનાયા. ૧૩

કસે દુખ કેરા લોહી, કસે મૂતર રે ચલાતા ;
 કસે પેટ હૈ ફાટા, નજર પડતા. ૧૪

કસે બાવ હૈ ચલતી, બંધાતી નાંહાં ;
 કસે લોહી હૈ ચલતા, નાક કે માંહાં. ૧૫

અને ધાવ હૈ કસીકુ, કભી નાંહી રે રૂઝાતા ;
 એ સખૂકા હુકમ, એસા એક હૈ સુનાતા. ૧૬

ઓસે ફરજથી નમાજકૂ, વળૂ હૈ કરની ;
 અસ વળૂ સોત નમાજ, પૂરી મન ધરની. ૧૭

સો ફરજ ને નફલ, સખ કરે રે સલાતા ;
 વળૂ નાંહી જખ નમાજથી, હૈ બાહર રે જતા. ૧૮

જખ નમાજ પૂરી, હો રહી ઓસ કેરી ;
 તખ વળૂ ભી ભાગી, એ બૂઝીઓ સવેરી. ૧૯

જેતી બાત કહી એતની, નત દેખે જખ નેના ;
 નાંહી ફરજકા વકત, પાતાસા અનૂ મેના. ૨૦

તો કહી અસ રીતે, હૈ વળૂ રે કરની ;
 એ સુન સુન ચિંતા, એતી મન માંહે ધરની. રે તૂહી. ૨૧

સુનને ગાફલ દીનકૂ, હુકમ કીયા આસાન રે,
 હુકમ કીયા આસાન ;
 હૈ રંજ નાં દીતી મૂમના, એસા હૈ રહમાન રે,
 એસા હૈ રહમાન. ૨૨

૨૦૭-

- સહી ખૂઝો તુમ રીત, નિકાસ હો કેરી ;
બાલક આએ બાજ લોહી, જે આવે રે સવેરી. ૧
- બાલ જનમ હૂએ બાજ, જે લોહી હું આતા ;
સુનો નામ તો ઉસકા, નિકાસ કંલાતા. ૨
- અને આરતકૂ ઓધાનસૂ, કધી લોહી રે જાવે ;
વં લોહી હું દુખકા, નાં નિકાસ કંલાવે. ૩
- અને કિસીકૂ કાચા, જે પડ હું જાતા ;
કો કો આઅજે જાત કેરા, નામ હું દેખાતા. ૪
- ખૂઝો તો વં ફરજંદ, જોસા હું કંલાતા. *૫
- જૂ બાલુ ને નખડી, કુછ દેખાવે નિશાની ;
તો ફરજંદ કેરી, રીત રે જાની. ૬
- જો સાહિબસૂ બાંદીને, ફરજંદ જાયા ;
વં અધૂરા પેટ, ગિરતા દેખાયા. ૭
- જોસી કહી વંસી અધૂરેમાં, દેખી રે રીતા ;
તો બાંદીમાં ફરજંદ, કી હૂંઈ રે સુનીતા. ૮
- જો બાંદી હૂંઈ ફરજંદ, કેરી રે માતા ;
તો બેચના બાંદીકા, હું દોહલા સુનાતા. ૯
- સુનો નિકાસકે થોડેકૂ, હદ રે નાંહાં ;
હૂંઈ જાત તો હદ, દિન ચાલીસકે માંહાં. ૧૦
- લોહી આસથી અદકા, વં દુખ હો કેરા ;
હૂંઈ નિકાસકી હદ, દિન ચાલીસ અનેરા. ૧૧
- અને દો જો ફરજંદ, સાથે રે જાયે ;
તો નિકાસકે દિન, પંલેથી ગણાયે. ૧૨

એ સુન સુન નસદિન, દીનકે ઁના ;
અને એક કર એતના, નસદિન કૅના. રે તૂહી. ૧૩

ઁરત મરદકૂ સરખી, હુંડની પાકી રીત રે,
હુંડની પાકી રીત. *૧૪

૨૦૭૯ ખયાન.

દૂર કરની નજસતકી, સુનો રે રીતા ;
કસ રીતે પાક, હું કરની સુનીતા. ૧

સુનો પાક હું કીજે, અપની જતા ;
અને કપડે ભી પાક, હું કરના સુનીતા. ૨

સો પાનીસૂ રે ઘોકર, પાક રે કીજે ;
ભી ઁર ભી ચીજસૂ, લેને ઘોઘજે. ૩

સો જસે ચીકાસકી, નાં હોવે રે રીતા ;
અને પાની જસા ચલતા, હોવે રે દેખીતા. ૪

બું સિરકા ને ગુલાખ, એ રીત ભી કહીએ ;
પન તેલ તો નાંહી, સુન કર લહીએ. ૫

એ હોતી હું પાક, ઘોએ હો સેતી ;
સો બું કપડેકી રીત, ભો ખૂઝો રે જેતી. ૬

જે નજસત લાગેસૂ, હું હોતી રે દેખાઈ ;
વેસી નજસત મોજેકૂ, જો કધી રે લગાઈ. ૭

મોજ પાક હું હોતા, ઘિસ દૂર રે કીએ ;
એ હુકમકે ઁન, હું સુનકર લીએ. ૮

જે દેખા બિના નજસત, વે મોજેકૂ લગાવે ;
બું પેશાખ કેરી, રીત રે કહલાવે. ૯

વેં પાક નાંહી હોતા, મોજ ધોએ હો બિના;
હ હુકમકી રીત, સુન રાખો રે મના. રે તૂહી. ૧૦
નજસત દૂર હ કરની, સુનો વેં મન ધર રીત રે,
સુનો વેં મન ધર રીત. *૧૧

૨૦૮૦

- સૂકી મની વેં મસલેસૂ, પાક હ કહલાવે;
જો મની હોય ગીલી, ઓસે ધોધ રે જાવે. ૧
- જો નજસત લાગે, હરવારકી રીતા :
વેં ધો રે ડાલેસૂ, હોતા પાક હ સુનીતા. ૨
- જો જમી પર નજસત, હોવે રે દેખાધ;
દૂર કીએ ને સૂખેસૂ, જમી પાક રે કહલાધ. ૩
- કુછ નિશાંની નાં રહવે, નજસત કેરી;
જમી સૂખે પીછે, ઓસી હોવે રે અનેરી. ૪
- વેં પાક હૂઈ જમી, કાજ રે સલાતા;
પન તયમુમ ઉસથી, મને કીયા હ જાતા. ૫
- સુનો દિરહમ શરેકી, માફ રે કરાયા;
એતી નજસત સેતી, કરો નમાજ સુનાયા ૬
- સો હથેલી હાથકી, ચિતી રે કીજે;
પછે ખાડે જેતી રહવે, વેં હિસાબમાં લીજે. ૭
- નામ શરધ દિરહમ, ઓસે રે જાનો;
એતી નજસત કેરા, માફ હુકમ હ માનો. ૮
- સો નજસત ગલીજ, ઓત ભૂડી જે કહલાધ;
માફ દિરહમ શરધ, રીત ઓસકો બતાધ. ૯

જાં લોહી ને શરાબ, જનો રે સહો;
ભી મુરગેકી પીખાલકી, રીત ઐસી રે કહી. ૧૦

સુનો હેડા જિસકા, ખાયા રે નાં જવે;
હૂઆ પેશાબ ઉસકા, વે ભી ઐસા રે સુનાવે. ૧૧

ઐસી ગોખર કેરી, ભી ખૂઝો રે રીતા;
અને લીદકૂ હુકમ, ભી અસા હે દીતા. ૧૨

અને ભંતથી ઐઘા, હે માફ રે કરાયા;
ઉસ સેતી નમાજકા, હે હુકમ પઢાયા. ૧૩

સો ચાર પાચૂ ભંતકા, વજન રે દાખા;
ઉસ સેતી નમાજકા, હુકમ રે આખા. ૧૪

સો પેશાબ જિસકા, ગોશત ખાયા રે જવે;
અને ઘોડેકા ભી પેશાબ, હે ઐસા રે કહલાવે. ૧૫

અને પીખાલા જનાવર, પરંદૂ કેરા;
ગોશત ખાયા નાં જવે, તો ભી ખૂઝીઐ સવેરા. ૧૬

અને ખૂઝો ભી મછી, કેરા રે લોઘ;
અને ખચ્ચર ને ગધેકી, રાલ ઐ રે હોઘ. ૧૭

ભી જો પેશાબકી છીંટ, નંની લાગી રે દેખાતી;
હોવે સૂઘકે નાકૂસી, નજર આતી. ૧૮

ઐ કહા સબ હલવી, નજસત કહીઐ;
કભી ભંત ભંત લાગે, ઐ જો લહીઐ. ૧૯

તો માફ હે કરની, ઐસ સાથ રે સલાતા;
ઐ સુન સુન કહો, દિન ઐર રાતા. રે તૂહી. ૨૦

ગાફિલ તે સુને બના, ક્યૂંકર પાયા દીન રે,
ક્યૂંકર પાયા દીન;

હરાંમ હલાલ ક્યું જનીયા, પાકી તં ક્યું કીન રે,
પાકી તં ક્યું કીન. ૨૧

૨૦૮૧

- જે હાવે નજસત, દીસે રે નંના;
વં ધો દૂર કીએસૂ, હાવે પાકી સુન લેના. ૧
- ધો દૂર એસી કરની, નાં રહવે રે નિશાની;
એસી પાનીસૂ ધોએસૂ, હાવે પાકી રે જની. ૨
- કલી પાનીસૂ ધોતે, નિશાની રહી;
કે ખાતેરા ધોતે, નાં દૂર હો ગહી. ૩
- તો ઉસકૂ ભી હુકમ, હૂઆ પાકી હો કેરા;
ઉસે ઓર કધૂ હુંડના, દૂર કાજે નાં અનેરા. ૪
- જૂ સાખૂન ને કટોલસૂ, દૂર રે કીજે;
એ હાજત નાંહી, સમજને લીજે. ૫
- એસી નજસત હાવે, જે નંનૂ નાં દેખાતી;
વં તીન બાર ધોએસૂ, હં પાકી રે આતી. ૬
- વં તીન બાર ધોના, તીન બાર રે નિચોના;
હં એસી રે રીતે ધોએ, પાકીકા હોના. ૭
- જે એસા કુછ હાવે, નાં નિચોઆ જાવે;
વં તીન બાર સૂકેસૂ, હં પાક રે કહલાવે. ૮
- જબ ટીપા ટપકતા, રહવે રે પાની;
એ સૂકે કેરી, ખૂઝો રે નિશાની. ૯
- યું તીન બાર ધોના, ઓસે એ રીતા;
જે નિચોયા નાં જાવે, હુકમ રે દીતા. ૧૦

- અને ઈંદ્રુસૂ જે જમી પર, હોવે ફરશ રે બંધાઈ;
વે દૂર હોય પલીતી, સૂકે પાક રે કહલાઈ. ૧૧
- અને જમી પર ઉગા, જે હું આડૂવે ઘાસા;
હોવે સૂકેસૂ પાક, હૂઆ હુકમ એ ખાસા. ૧૨
- કે નજસત લાગે, ઘાસ આડૂયાંકી જાતી;
વે સૂકેસૂ પાક, હોવે સુનો રે બાતી. ૧૩
- અને આડૂવે ને ઘાસ, કલ્લી નજિસ કટાયા;
તો ધોએસૂ પાક, હોવે રે સુનાયા, ૧૪
- પાક કપડે નીચે, દૂબ હોવે રે દેખાયા;
જે વે નીચેકા કપડા, હોવે નજિસ કહલાયા. ૧૫
- પાક કપડે ઊપર, રવા કરની સલાતા;
જે નીચે ના હોય, ધોના સુનો એ બાતા. ૧૬
- અને બિછોના બિછાયા, હોય ખૂઝો રે બિસાતા;
એક પાસા ઉસકા, હૂઆ નજિસ દેખાતા. ૧૭
- તબ દૂલ તરફ, હું નમાજ કરની;
સો છેડે દૂબે, રીત હું જે મન ધરની. ૧૮
- એ સુન સુન બાતી, પાક કરો આપ જાતી;
અને નેહસૂ કહો, દિન આર રાતી. રે તૂહી. ૧૯
- સુન સુન બાતાં દીનકી, પાક હું કરની જાત રે,
પાક હું કરની જાત;
સુને બિના નાં ખૂઝીએ, પાકી કેરી બાત રે,
પાકી કેરી બાત. ૨૦

૨૦૮૨

- ભી ભીગા હોય કપડા, પાક હો પાની ;
અને ખૂંદાં નાં ટપકતી, હોવે રે જની. ૧
- અને સૂકા કપડા, દૂજ નજિસ દેખાતા ;
અને ઉસ માંહે ઓસકૂ, કભી લપેટા જતા. ૨
- પછે પાક વેં કપડા, ભીગા જળ રે સૂકાવે ;
રવા નમાજ હે ઉસ પર, તખ ઝી રે જાવે. ૩
- ભી ભીગા કપડા, પાક જમી પર ધરીયા ;
વેં નજિસ ઠામા, હોય ગોખરસૂ કરીયા. ૪
- હોય ભીગા કપડા, ઓસા ખૂંદાં ના ચકાતી ;
અને ઠામ તો સૂઝી, વેં હોવે રે દેખાતી. ૫
- વેં સૂકે કપડા, તખ નમાજ હે કરની ;
વેં કપડા પાક, હે બાત મન ધરની. ૬
- કભી નજસત કપડેકે, છેડેકૂ લગાઈ ;
પછે ધોનેકે કાજે, વેં ઠામ નાં પાઈ. ૭
- તો હરકોઈ પાસા, લે પાનીસૂ ધોલાવે ;
એતે કપડા સારા, ફૂઆ પાક રે કહલાવે. ૮
- ભી જૂં ગેહ્લ કે પગોરમાં, ગધા રે મૂતાયા ;
વેં ધોએમૂં ગેહ્લ, હોવે પાક રે સુનાયા. ૯
- કે પેશાબઝી ઠામ, જો જનાવે નાંહાં ;
હોય પગોર તો ધોનેકે, હુકમકે માંહાં. ૧૦
- અને કભી જો ઉસથી, કો ગેહ્લ હે લે જતા ;
તો પગોર બાઝી, રહા પાક હે કહજાતા. ૧૧

- જૂં કપડેકા છેડા, એક ધોના રે જના ;
તૂં પગોર ભી પાક, હોતા હું પેંછાંના. ૧૨
- મુનો ઇસતંજ કરના, પાક પત્થર હો સેતી ;
ભી પત્થરશી રીતે, આર હોવે જો દેખીતી. ૧૩
- કુછ ઢેફે લેનેકા, શુમાર નાંહાં ;
લેવે ઢેફે જહાં પાક, હોવે વં ડાંહાં. ૧૪
- પીછે ખૂબ હું ધોના, વં પાનીસૂ ડામા ;
કરે હાથ ધો પેલા, પછે ધોનેકા કામા. ૧૫
- ઇસતંજ જો ઢેફે, લે હાથસૂ કરાવે ;
પેલે પાની હો સેતી, વે હાથ રે ધોલાવે. ૧૬
- પછે ઇસતંજ કરના, લે હાથમા પાની ;
ફિર હાથ પછે ધોવે, સહી બાત એ જાની. ૧૭
- લાગે નજસત દિરહમ, જેતી જો દેખાવે ;
તો પાનીસૂ ધોના, ફિર વાજિખ કહલાવે. ૧૮
- જો થોડી બાત નજસત, ભેદ નાં જાનો ;
તો ઢેફે બાજ ધોના, નત મન રે આનો. ૧૯
- કે ઢેફે પેલાપેલ, પછે પાની રે લીજે ;
કભી જરૂર તો રીત, પેલી મન રે દીજે. ૨૦
- વં પાનીસૂ ધોના, પેટે ઉંગલીયૂ સેતી ;
કુછ હથેલી ભી આવે, તસૂ તસૂ જેતી. ૨૧
- રવા ઉંગલી એકસૂ, કે દોસૂ ધુલાવે ;
કે ધોતે ઉંગલી, તોન રે લગાવે. ૨૨
- ધોના ટેરૂંયાં ઉંગલીયાં, મને રે કીતા ;
તો ધોઇએ જૂં, પેલી કહી રે રીતા. ૨૩

- એ હકીકત કહી, સો મેંતરકી ઠામા ;
યૂં પેશાબકી ઠામ ભી, કરે રે કામા. ૨૪
- પન હાડસૂ ઇસિતંબ, કરના નાંહાં ;
અને લીદસૂ ભી નાંહી, એ ખૂજો મન માંહાં. ૨૫
- હાથ જમને ને ખાનેસૂ, નાં ઇસિતંબ કીજે ;
એ સુન સુન સહીકર, મન એતના દીજે. રે તૂહી. ૨૬
- ગાફિલ બેન દીનકે, સુન સુન મૂરખ જાગ રે,
સુન સુન મૂરખ જાગ ;
જો સુનતે દિલ લાગે સહી, તો પૂરે તેરે ભાગ રે,
તો પૂરે તેરે ભાગ. ૨૭

૨૦૮૩ સરૂદ.

- સુનો સુનો બેન, સુનો ઇમાની ;
મૂમન કેરી, ઐસી નિશાની. ૧
- હુકમ સેતી, કરોને સલાતા ;
સુનો સુનો નસદિન, દીનકી ખાતા. ૨
- એ તો સખબ, હું ઇમાન કેરા ;
કરની ઇબાદત, જાન સવેરા. ૩
- સખબ કામિલ, એ હું કહલાયા ;
ઇમાન કેરા, સહી સુનાયા. ૪
- નત ઇબાદત, કરની કરની ;
બૂં રીત હુકમકી, મન ધરની. ૫
- વેલા પેછાનો, નિત નિત જાનો ;
નમાજ કરની, મન માંહે આનો. ૬

નેહે નેહે, કરો સલાતા;	
રહમાનકૂ એ, કામ હે ભાતા.	૭
ઔત ખાતિમકૂ, રખ થા ચાતા;	
હુકમ કીયા, કરો સલાતા.	૮
હખીબ કરને, રખે બતાએ;	
રખને ખાતિમ, નેહસૂ ચાએ.	૯
હુકમ દીયા, કરો સલાતા;	
રખકૂ ઔત બે, ભાવે એ ખાતા.	૧૦
તો એ દોસ્તકૂ, હુકમ આખા;	
નમાજ કરની, કરની, દાખા.	૧૧
સુનો સુનો વીર, સુનો રે ભાઈ;	
બંદગીમાં ઔત, ખૂબી દેખાઈ.	૧૨
હે કર બંદે, બંદે બંદે;	
બંદગી રીતે, ઔત મન હે દેહંદે.	૧૩
નિત નિત નવા, કરો નિત નેહા;	
બંદગીમાં, રાખો દેહા.	૧૪
પાકી પેલી, પહલી કરની;	
રીત લિખી, વે મન માંહે ધરની.	૧૫
સુન સુન પેલે, પાકી બેના;	
પાક હોના સહી, હુકમ મેના.	૧૬
હુકમ પાકીકા, બૂં હે કીતા;	
પાકી વેસી, કરે રીતા.	૧૭
સુન સુન વીર, સુન રે ભાઈ;	
રીત હુકમકી, ઈમાની એ ભાઈ.	૧૮

શરાબ નાપાક, રબને કીતા ; લાગેસૂ હુકમ, ધોએકા દીતા.	૧૯
બૂં હું નબસત, ઔર ધુલાઈ ; રીત શરાબકી, વેસી કહલાઈ.	૨૦
જે કો પીએ, વં પેટમાં આવે ; દિલ હૂઆ પાક, ક્યું વં કહલાવે.	૨૧
નાપાક હૂઆ, વં લીતર મેલા ; એસી નિશાની જે, ખૂએ લી ગેલા.	૨૨
શરાબ પીએ, જે હું મરતે કહલાએ ; ભૂત હૂએ વં, નેનૂ દેખાએ.	૨૩
સાચી નિશાની, એ જગ માંહાં ; ખાલેથી લી, છુપી નાંહાં.	૨૪
સુનો સુનો એસે, એસે બેના ; પાકી કરો લીતર, દિલ મેના.	૨૫
ઓદર હરામ, ના કુછ બાંના ; દેખ દેખ હલાલ, હલાલ ખાના.	૨૬
મૂમિન હોને, નાં હોવે કીના ; સાફ હોવે, મૂમિનકા સીના.	૨૭
સુન સુન વીરા, એ પાકીકી ખાતા ; પાકી કર કર, કરો સલાતા.	૨૮

૨૦૮૪ બયાન.

અરે સુન રે ધમાની, કરો નેહસૂ સલાતા ; પેછાનો રે વકત, જેસા લિખા હું જાતા.	૧
---	---

સુનો ફજરકી નમાજ, હોતે સુખહ રે લિખાઈ;
જે સુખહ તો સાદિક, હૈ સાચી રે કહલાઈ. ૨

નામ સાચે કહેસૂ, સુખહ જૂઠી દૂર હૈ કીતી;
વૈ છેલી રે રાતમાં, સુખહ હોતી હૈ દેખીતી. ૩

વૈ ઉગમન છેડેકે, હોવે ધોલે આસમાના;
સારે બાદલેકૂ ધોલી, નાં હોતી રે નિશાના. ૪

અંસે ઉબલેકે ધાબે, ધાબે ધોલે હૈ દેખાતે;
ઉસે જૂઠી સુખહ કર, હૈ રે લિખાતે. ૫

વૈ જૂઠી સુખહથી, હૈ રોજે રે ધરાતે;
ભાગ સાતમા રાતકા, તબ સુખહ હૈ બતાતે. ૬

અને સુખહ જે સાદિક, વૈ સાચી રે કહલાઈ;
વૈ ઉગમને બાદલેકૂ, સખ હોવે રોશનાઈ. ૭

વૈ ખડા રે સેઠા, હોવે થડથી ઉબલા;
એ સુખહ રે સાદિકકા, ખૂઝો રે હાલા. ૮

હૂઆ તબથી ફજરકા, વકત પૈછાનો;
સો સૂરજ ઉગતે, તઈં રે જાનો. ૯

અને જવાલથી જુહરકા, હોવે વકત સુનાતા;
સો સિર પરથી સૂરજ, કુછ હૈ રે ખસાતા. ૧૦

સો આથમની તરફ, જબ સૂરજ નમાયા;
યૂં સિરથી ખસતે, વૈ જવાલ કહલાયા. ૧૧

સો જબ તક છાયા, નમા જાવે રે દો ભાગા;
વૈ દો ભાગ હૂએ બાજ, વકત અસરકા લાગા. ૧૨

સો લકડી લે કર, ઠાડી રે કીજે;
પછે છાયેકી ટોચે, કુછ નિશાન રે દીજે. ૧૩

- ઉસ લકડીસૂ લેકર, પીછે છાયા વે ભરાની;
દો લકડીયૂ જેતી, જો હોવે રે જની. ૧૪
- અસ રીતે છાયા, ખૂઝો સબ શે કેરા;
સો દો ભાગ બધતા, નાં હોવે રે સવેરા. ૧૫
- હું જુહરકા વકત, તબ તઈ રે દાખા;
પન છાયા અસલીકા, લેખા એ આખા. ૧૬
- અને છાયા ઠંડમાં, જે આડા હું જતા;
ઉસ છાયેકા નામ, સુનો ફે હું કહલાતા. ૧૭
- વે છાયા ભરનેમાં, કામ નાંહી આતા;
તબ ભરનેકા લેખા, આર રીતે હું દેખાતા. ૧૮
- વે સમજને સુન સુન, મન માંહી રે દીજે;
અને એક કર રબકૂ, નિત એતના કહીજે. રે તૂહી. ૧૯
- ધમાની સુન ચાવસૂ, બેગે દીનકી બાત રે,
બેગે દીનકી બાત ;
- સુન સુન ધરીએ સીસપર, જહાં તક જગમાં જાત રે,
જહાં તક જગમાં જાત. ૨૦

૨૦૮૫

- જબ ફિરતે છાયા, ફિર નજર આવે;
તબ ભરનેકી રીત, હું એસી રે દેખાવે. ૧
- સુનો કિબલેકી સામી, એક લકીર ખીયાની;
સો આથમની ઠામ, મન રે લે આની. ૨
- સુનો આથમન કેરે, દો ઠામ હું નામા;
વે દોનૂકે ખીચમાં, ખૂઝો કિબલેકી ઠામા. ૩

- જળ શરાવન માસથી, હું સૂરજ રે નમાતા;
સો દખખનકી દિસે, હું જાતા રે દેખાતા. ૪
- તળ ડાળે રે ખભે પર, હું સૂરજકૂ ધરાતે;
યું નમાજમાં કિબલેકૂ, મુંહ હું રે કરાતે. ૫
- યું ખૂઝો રે કિબલે, કેરી રે રીતા;
હો આયમન ખીચમાં, હું કિબલા દેખીતા. ૬
- ઉસ કિબલેકે સામી, લીટી ભૂમાં રે ખીંચાની;
દૂજ ઉત્તર લી દખખને, લીટી ખીંચની જાની. ૭
- ઉસ ચોકમાં લકડી, ખડી રે કરાની;
પીછે લકડીકે છેડે, કરો છાયેકી નિશાની. ૮
- પછે ઉત્તર ને દખખન, જે લીટી હું ખીંચાઈ;
દૂર ઉસથી છાયેકી, કેતી નિશાની દેખાઈ. ૯
- સો છાયેકે સિરથી, લે કાતીસૂ ભરાના;
સો લીટી રે સૂધી, ભર માપ રે કરાના. ૧૦
- પછે આયમની લીટી, વેં માપેસૂ ભરાવે;
વેં ચોકથી જહાં લકડી, કા છેડા હું ધરાવે. ૧૧
- ઉસ ઠામથી વેં માપેસૂ, વેં લીટી હું ભરની;
તહાંથી ને આયમતે લીટીકે, ઉસ ઠામ રે કરની. ૧૨
- પીછે ઠાડી જે લકડી, ઉસ સેતી રે ભરાહો;
સો ચોકથી નિશાન તક, મન માંહી લાહો. ૧૩
- હો લકડીયું જેતી, પીછે હોવે જો લંબાઈ;
તો જુહરકી વેલા, હૂંધ પૂરી રે કહલાઈ. ૧૪
- ખૂઝો છાયા જળ દૂના, હૂંચા સબકા દેખાતા;
તળ જુહરકા વક્ત, હૂંચા પૂરા રે દેખાતા. ૧૫

- હૂઆ તહાંથી અસરકા, વકત રે લહીએ;
સો દિન જહાં આથમે, તખ તક રે કહીએ. ૧૬
- હૂઈ આથમે મગરિખ વેલા, સુનો રે જૈના;
સો જખ તક લાલી, દીસે રે નૈના. ૧૭
- અને કંજ માંહી ઉજલક, હું રે લિખાઈ;
જતે લાલી રે મગરિખ, વેલા રે ગમાઈ. ૧૮
- અને ઇશા ને વિતર, સો સુખહ તક કહીએ;
સો સુખહ રે સાદિક, વેલા ફજરકી લહીએ. ૧૯
- જે ઇશા ને વિતર બાજ, જે નમાજ રે જનો;
સો બી અસ રે વેલા તક, હું રે પૈછાનો. રે તૂહી. ૨૦
- દીનકી સુને બના ગાફિલા, તેં કયું જની બાત રે,
તેં કયું જની બાત;
સુને બિના કયું સીખિયા, કયું પાક કીતી જત રે,
કયું પાક કીતી જત. ૨૧

૨૦૮૬

- જતે ઉજલક વકત, હૂઆ ઇશા હો કેરા;
ઉસ પીછે વિતર, ખૂઝીઓ સવેરા. ૧
- નાં ઇશાસૂ પૈલે, કરો વિતર સલાતા;
કરો તરતીખ સેતી, જૂ લિખા હું જતા. ૨
- જને ઇશા ને વિતરકે, દોનૂ વકત રે નાં પાયે;
તોં હૂએ નાં ઓનૂ પર, દોનૂ વાજિખ કહલાયે. ૩
- જખ ઇશા કઈ, હોવે રે ગામા;
જવે આથમતે ઉગમન, કેરી રે ઠામા. ૪

- કે આથમતે ઊગતે, ઓનૂકૂ દેખાવે;
ખીચ નમાજકા વક્ત, નાં ઓનૂકૂ પાવે. ૫
- તો ઇશા ને વિતર, કેરી રે સલાતા;
નાહી વાજિખ ઓનૂકૂ, હોતી રે કહલાતા. ૬
- જે એસા કહી ગામ, હું રે સુનાતા;
તો કિતાબૂ માંહી, હું બયાન રે લિખાતા. ૭
- જે એસા કહી ગામ, હોવે રે નાંહા;
તો લિખે નાં જાવે, વં કિતાબૂ માંહાં. ૮
- સુનો ગરમીકે દિનૂમાં, ખૂબ કહી એ બાતા;
કે મોડી હું કરની, ફજરકી સલાતા. ૯
- અને જુહરકી નમાજ, લી મોડી હું કરની;
સો ગરમીકે દિનૂમાં, મન રે ધરની. ૧૦
- સુનો જુહરકે મોડીકે, જે લખીએ બેના;
સો હદીસમાં આયા, લિખા બુખારીકે મેના. ૧૧
- કરો જુહરકી નમાજ, ઠંડી રે દાખા;
સો ગરમી સખતસૂ, ન બીજીને આખા. ૧૨
- ઉભી ગરમી હું આતી, વં જહન્નમ કેરી;
ઉસ કાજે જુહર, લિખી મોડી રે અનેરી. ૧૩
- અને ઇશા લી મોડી, કરની સહી;
જે વક્ત નાં જાવે, એ બાત રે લહી. ૧૪
- કરો ઇશાકૂ મોડી, જાવે તીજ ભાગ રાતા;
અને છેલી રાત તક, હું વક્ત રે લિખાતા. ૧૫
- જે દૂશ્યાર સેતી, હોવે ઉસ્તવારા;
એ ઇશા ને વિતરકા, મન ધરો રે બિચારા. ૧૬

એ મોડા કરના, હું નેકજ આખા;	
સો હૂશ્યાર આદમી, કૂ રે દાખા.	૧૭
કે હૂશ્યાર અનૂ રીતે, જે જાગ રે રંના;	
વં મોડી કરની, ખૂબ ખૂઝો મન મેના.	૧૮
ઉસ્તવાર કહેસૂ, ઐસા રે જનાયા;	
જે હૂશ્યાર નાંહી, કરે બેલા વં ખૂઝાયા.	૧૯
એ ગરમી કેરે, દિનકી રીતા;	
એ સુન સુન એક કર, કહો કર પીતા. રે તૂહી.	૨૦
ગાફિલ કયૂં સુનતા નાંહી, ઐસે દીનકે બેન રે,	
ઐસે દીનકે બેન;	
જે સુનનેકૂ જાગે નાંહી, તો ફૂટે તેરે નેન રે,	
તો ફૂટે તેરે નેન.	૨૧

૨૦૮૭

અને ખૂબ હું જુહરકી, બેલી કરો રે સલાતા;	
સો ઠંડકે દિનૂમાં, સુનો રે બાતા.	૧
અને મગરિબ બેલી, લી કરો અનૂ દના;	
જે ઠંડકે દિન, કહે ખૂઝો રે મના.	૨
અને જબ તો બાદલા, ઢાંપે આસમાના;	
તબ અસર ને ઇશા, કરો બેલી રે જના.	૩
જે એ દો બના, ઔર નમાજ કહલાઈ;	
વં બાદલેકે દિનૂમાં, કરો મોડી રે બતાઈ.	૪
ખૂઝો વેલા તીન, કેરા રે નામા;	
તબ મને કીએ, એતને કામા.	૫

તખ નમાજ રે મને, કીતી ખૂઝીઓ સવેરા;
અને સિજદા કરના, નાં તિલાવત કેરા. ૬

વે જે મુસ્હફમાં પઢતે, હું જે સિજદા આતા;
વે તિલાવત કેરા, હું સિજદા કહલાતા. ૭

ભી જનાજેકી નમાજ, મને રે કીતી;
જખ સૂરજકી જોત હું, ઉગતી દેખાતી. ૮

સુનો સૂરજ ઉગતા, જખ રે દિખાયા;
તખ મને કીતા, જે ઊપર લિખાયા. ૯

જખ દોપહર ભી હોવે, આઘોઆઘ હોય દના;
તખ મને ભી કીતા, ખૂઝો રે મના. ૧૦

ભી આથમતા સૂરજ, જખ છુપતા દેખાતા;
એ તખ ભી મને ક્રિયા, સુનો રે બાતા. ૧૧

પન અસરકી નમાજ, કરો સૂરજ છુપાતે;
જે અસરકે ફરજ, ઉસ દિનકે કહલાતે. ૧૨

સુનો અસરકી નમાજ, રવા હું રાખી;
સો આથમતે સૂરજ તક, કરની દાખી. ૧૩

જે અસરકી નમાજમાં, સૂરજ છુપાયા;
તો નમાજમાં ઇસાદ, નાં હોવે રે કહલાયા. ૧૪

કે આથમતે સૂરજ, હું ઇબાદત કરતા;
સો બાંગકી રીતે, કુછ હું રે મન ધરતા. ૧૫

ઉસ કાજે અસરકી, રવા નમાજ હું કહલાઈ;
સો આથમતી વેલા, સહી રે લિખાઈ. ૧૬

અને ઉગતે સૂરજ, કરે ઇબાદત નાંહાં;
તો ખલલ હું હોતા, ફરજકે માંહાં. ૧૭

- કે સૂરજ જો ઉગા, ફજરકે મેના;
તો ફજરકી નમાજ, ગહી સુનો એ બેના. ૧૮
- અને અસરકી નમાજ, રવા રે રાખી;
સો આથમતે સૂરજ, હું કરની દાખી. ૧૯
- એ સુન સુન બાતી, પાક કરો આપ બતી;
અને નેહસૂ કહો, દિન આર રાતી. રે તૂહી. ૨૦
- ગાફિલ જો સુનતા નાહી, દીન કયૂંકર પાય રે,
દીન કયૂંકર પાય;
તો પાયે બિના દીન મૂરખા, મૂમિન કયૂં કહલાય રે,
મૂમિન કયૂં કહલાય. ૨૧

૨૦૮૮

- કીતી નફલકી નમાજ, મને રે બનો;
સો ફજર ને અસરકે, પીછે રે પેછાનો. ૧
- જખ ફજર ને અસરકી, કર રહે રે સલાતા;
તખ નફલ ઉસ બાજ, નાંહી કિયા રે બતા. ૨
- સો ઉગે સૂરજ, કુછ ઊંચા હું આતા;
તખ તક મનેકા, હું હુકમ રે દેખાતા. ૩
- કીતી જખ તક નમાજ, નાંહી મગરિખ કેરી;
તો નફલકા કરના, મને કિયા રે સવેરી. ૪
- પન કબકી નમાજ, નાંહી મને રે કરાઈ;
દો નમાજૂ બાજ, જે વેલા રે લિખાઈ. ૫
- મને નાંહી સિજદા, તિલાવત કેરા;
ઉનૂ દોનૂ રે નમાજ બાજ, તમે સુનીઓ સવેરા. ૬

ભી જનાજેકી નમાજ, નાંહી મને રે કરાવા ;
વેં દોનૂ નમાજનં બાજ, હું સહી રે લિખાવા. ૭

બોતઃ ફજરકી સુન્નતસૂ, ઔર કરની સલાતા ;
મને કીતી જબ વકત, હૂઆ સુજહકા દેખાતા. ૮

મને મગરિબ પેલી, નમાજ કરાઈ ;
ભી ખુતબેકી વેલા, મને કીતી રે લિખાઈ. ૯

એક વકતમાં નમાજનં, દો કરની નાંહાં ;
પન ઇદકૂ રવા હું, એ મક્કે કે માંહાં. ૧૦

જો ઉજર રે હોવે, નાં એકકી કરાહો ;
એક વેલામાં દોનૂ, નાં મન રે લાહો. ૧૧

એ ભી મને હું કીતા, સુન સુન લીજે ;
અને એકકર રબકૂ, એતા ચિત દીજે. રે તૂહી. ૧૨

ગાફિલ કયૂં તૂ સો રહા, જાગ ને સુન એ બયાન રે,
જાગ ને સુન એ બયાન ;
જો દીન બયાન સુનતા નાંહી, તો ફેડને તેરે કાન રે,
તો ફેડને તેરે કાન. ૧૩

૨૦૮૯ બયાન.

સુનો અજાનં હો કેરી, મન ધર રીતા ;
એ મઆલૂમ રે કરાના. હું વકતકા કીતા. ૧

કે વકત રે હોતે, બાંગ રે દિલાહી ;
હોના વકત કેરા, કીતી રે આગાહી. ૨

અજાનં સુન્નત હું કીતી, ફરબૂકે તાંહી ;
સુનો ફરજકી નમાજ બિન, એ સુન્નત રે નાંહી. ૩

- હું તરજી બિના, બાંગ રે કરની ;
વં તરજીકી રીત, ઐસી સુન મન ધરની. ૪
- સો અશહદો એકબાર, પુકાર રે કહેવે ;
અને દૂજ બાર બોલ, એ હલવેસૂ લેવે. ૫
- સહી બાંગ અસ રીતે, દેની મને હું કીતા ;
એ સહી કર લિખીયા, મેં જૂં સુન હું લીતા. ૬
- ભી મને કીતી બાંગ, રાગ હો સેતી ;
નામ રાગ કેરી રીત, જેતી ખૂઝો રે તેતી. ૭
- બોલ ફજરકી બાંગમાં, એક અદકા કરાના ;
સો ફલાહકે બોલ બાજ, હું રે લે આના. ૮
- અસ સલાતો ખેરમ, મેનન્નામ રે કહીએ ;
સો દો બાર કહનાં, ફલાહ બાજ લહીએ. ૯
- સહી દોન હું ચલના, એ સુન સુન બેના ;
અને રાત આર દિન, એતના કુંના. રે તૂહી. ૧૦

ગાફિલ કયૂં તૂ સો રહા, સુનને કાજે જાગ રે,
સુનને કાજે જાગ ;
જો સુનતે તુજ દિલ આયસી, તો પૂરે તેરે ભાગ રે,
તો પૂરે તેરે ભાગ. ૧૧

૨૦૯૦

- પન તકબીર કહની, વં ભી અજાંકી મિસાલા ;
જેસા બાંગ હો કેરા, સુનો રે હાલા. ૧
- પન ફલાહ બાજ અસકે, બોલ અદકાં નાંહાં ;
જો કહે થે ફજરકી, બાંગ રે માંહાં. ૨

- પન ઉસકી ફલાહ બાજ, બોલ ઔર હ લાના ;
ઉસ બોલ હો કેરા, નામ મુનો રે બયાના. ૩
- કદ કામતિસ સલાત, બાજ ફલાહકે કહીએ ;
સો દો બાર કહના, હ રે લહીએ. ૪
- યૂં તકબીર કહની, બૂં કહી રે રીતા ;
અને બાંગ ભી દેની, બૂં હુકમ રે દીતા. ૫
- મુનો બાંગ માંહી બોલ, છોટે છોટે રે કંના ;
કે દૂર દૂર પઢને, એ મન રે દેના. ૬
- અને તકબીર માંહી, બોલ ઇકઠે કરાને ;
કે બોલ બોલ પઢને, બોલ ઇકઠે મિલાને. ૭
- અને કિબ્લેકે સામી, મુંહ રે ઝીજે ;
તબ બાંગ ને તકબીર, મન રે દીજે. ૮
- કે કિબ્લેકે સામી, મુંહ રે કરાના ;
સો તકબીર અબાંકા, જબ હોવે રે પઢાના. ૯
- અને બાંગ ને તકબીરમાં, બોલના નાંહાં ;
એ પઢતે દોનૂ, ખૂઝો મન માંહાં. ૧૦
- બાંગ દેતે જમને, હ મુંહ રે ફિરાના ;
અને ડાબી તરફ, મુંહ ફિરાને લે આના. ૧૧
- સો સલાતકા બોલ, કહો જબ બાંગ મેના ;
તબ જમના ફિરાહો, મુંહ મુનો રે બેના. ૧૨
- અને બોલ જબ કહો, ફલાહ હો કેરા ;
તબ ડાબી તરફ, મુંહ ફિરાહો સવેરા. ૧૩
- ચઢ મનારેકે ઊપર, જબ બાંગ રે દિલાવે ;
તબ રીત તો ઐસી, મન રે લાવે. ૧૪

- કે મનારેડી ખડકીયું, પાસ મુંહ રે લે આવે;
સો જમને ને ડાબે, જખ મુંહ રે ફિરાવે. ૧૫
- બાંગ દેતે ઉંગલીઆં, કાનૂમાં આવે;
સો કલમેકી ઉંગલીઆં, હું રે સુનાવે. ૧૬
- ભી તસવીખ કરના, હું રે લિખાના;
સો એક બોલકૂ, આર દો દો પઢાના. ૧૭
- કે એક એક બોલકૂ, આર દો દો રે કહીએ;
એ તસવીખ કેરે, માચને લહીએ. ૧૮
- એ સુન સુન બેના, સહી મન દેના;
અને એક કર રબકૂ, મન એતના કેના. રે તૂહી. ૧૯
- ફટ રે મૂરખ ગાફિલા, કયું નાં ખોલે નેન રે,
કયું નાં ખોલે નેન;
બે હોય ભાગ્યજ તેરડે, તો એ સુનસી બેન રે,
તો એ સુનસી બેન. ૨૦

૨૦૯૧

- સુનો બાંગ દીએ બાજ, બેઠના આખા;
પછે તકબીર કહની, હું રે દાખા. ૧
- કે તકબીર બાંગ બીચ, બેઠના સહી;
એ હુકમકી ખબર, સાચી રે લહી. ૨
- બીચ બેઠને કહેસૂ, હું એસા રે જનાતા;
કે બાંગ દેનેવાલા, તકબીર હું પઢતા. ૩
- પન મગરિખ બીચ, વે બેઠે રે નાંહાં;
સો બાંગ ને તકબીર, દોનૂકે માંહાં. ૪

- હું આંગ રે દેની, પ્રાંત હૂંધ જે સલાતા;
ગયા વકત નમાજકા, વેં પ્રાંત હું કહલાતા. ૫
- વેં કબકે કાજે, હું આંગ રે દેની;
હું પ્રાંત રે નમાજકૂં, ભી તકબીર કેની. ૬
- જે નમાજનાં દો ચાર, હૂંધ્યાં પ્રાંત રે દેખાઈ;
અને કબકે કાજે, આંગ પેલીકૂં દિલાઈ. ૭
- ભી ચાવે તો દૂજ કાજે, આંગ રે દિલાવે;
જેતી પ્રાંત હૂંધ્યાં નમાજનાં, સાથે કબ રે કરાવે. ૮
- જૂં પેલીકૂં કબ કાજે, આંગ રે દીતી;
તું દૂજકૂં દેની આંગ, ખુશી હું સુનીતી. ૯
- સુનો વકતસૂ પહલે, આંગ નાં રે દિલાઓ;
કભી પહલી જે દીતી, ફિર વકતમાં લાઓ. ૧૦
- કભી નમાજકે વકતસૂ, આંગ પેલી રે દીતી;
વકત હોતે ફિરકર, આંગ દેની હું સુનીતી. ૧૧
- સુનો મકરૂહ હું આંગ, દેની જોનુખ કેરી;
જિસે ગુસલકી હાજત, ખૂઝો જોનુખ સવેરી. ૧૨
- ભી તકબીર જોનુખકી, મકરૂહ જાની;
ભી વજૂ બિના તકબીર, મકરૂહ હું પેછાની. ૧૩
- ભી ઓરતકી આંગ, હું મકરૂહ કીતી;
ભી ફાસિકકી આંગ, કીતી મકરૂહ સુનીતી. ૧૪
- વેં ફાસિક રે જાનો, જે ઊલટા જાવે;
કે હુકમકા અવલા, ફેલ મન જે લાવે. ૧૫
- હું મકરૂહ આંગ, ઝેરે રે દેતે;
ભી મસ્ત કેરી આંગ, હું મકરૂહ કેતે. ૧૬

- જે અમલ રે ખાકર, હૂઆ રે દીવાના ;
એ મસ્ત કેરા, સુનો રે બયાના. ૧૭
- સુનો ગુલામકી બાંગ, મકરહ નાંહાં ;
બાંગ હરામકે જનેકી, નાંહી મકરહ માંહાં. ૧૮
- નાંહી મકરહ બાંગ, અધે હો કેરી ;
નાંહી ગામડીએ કેરી, બાંગ મકરહ અનેરી. ૧૯
- બાંગ તકબીર બિના, કરની સલાતા ;
રાહામાં મુસાફરિફૂ એ, મકરહ કહલાતા. ૨૦
- હું શહર માંહી નમાજ, કરે બાંગ સુન કાના ;
બાંગ દીએ બિના નમાજ, ઉસે મકરહ નાં જના. ૨૧
- કરે ધરમાં નમાજ, બી મુસાફર કહીએ ;
કુંની તકબીર બાંગ, નેક અનૂકૂ કહીએ. ૨૨
- પન આરતૂકૂ દોનૂ, કુંના નેક રે નાંહાં ;
એ સુન સુન એતના, કહો દિલ માંહાં. રે તૂહી. ૨૩
- ગાફિલ સુનને જાગ કર, મન ધર દીનકી બાત રે,
મન ધર દીનકી બાત ;
- મૂરખ તૂ કયું સો રહા, સુને તો છૂટે જાત રે,
સુને તો છૂટે જાત. ૨૪

૨૦૮૨ બયાન.

- તમે નમાજકી શરતકી, સુનો રે બાતી ;
કે શરત નમાજકી, હું કેતી રે કહલાતી. ૧
- સુનો શરત રે જાતે, નાંહી રવા રે સલાતા ;
તો શરત રે કેરી, મન ધરો રે બાતા. ૨

- કે પૂરી શરત કીએ બિન, નાં કરો રે નમાબ્જ ;
બિના શરત રવા, નાંહી હૂઆ રે અવાબ્જ. ૩
- સો પહલે તો મુસલ્લી, પાક કરે રે જાતી ;
સો હદસ સેતી, એ સુનો રે ખાતી. ૪
- બૂં પલીતી દૂર કર, હું વજૂકા કરાના ;
ભો ગુસલ ને નહાના, મન રે લે આના. ૫
- ભી જાત પાક કરની, પલીતી હો સેતી ;
તન ધોએ જે પલીતી, લાગી રે તેતી. ૬
- ભી કપડા ધો કર, પાક રે કરના ;
ભી ઠામ પાક દેખ, નમાજકૂ જાના. ૭
- નમાજકે કાજે, પાક ચાઇએ રે મકાના ;
એ સુનતે જાહો, શરતાંકા અયાના. ૮
- ભી સતર આરત, હું રે ઢપાની ;
એ ભી નમાજકી શરતકી, ખૂઝો રે નિશાની. ૯
- સો ઘુટન ઢાંપને, ઢૂંટીસૂ લગા કર ;
એ સતર આરતકા, ભેદ મન ધર. ૧૦
- સુનો અસીલ આરતકી, સખ ઢાંપની જાતા ;
સખ અસીલકા તન, હું આરત કહલાતા. ૧૧
- તો સતર આરત, સખ હૂઆ રે તંના ;
સખ અસીલકા તન, ઢાંપો ખૂઝો રે મના. ૧૨
- પન મુંહ ને હથેલીઆં, દોનૂ હાથૂ રે કેરી ;
એ ખુલને કેરા, હૂઆ હુકમ સવેરી. ૧૩
- પીઠ હથેલીયું કેરી, તો ઢાંપની સહી ;
જો હથેલીઆં ખુલેકી, ખબર રે કહી. ૧૪

ભી પગૂકે કદમ, હું ખુલે રે રખાને ;
સો ઘૂટીયૂસૂ નીચે, વે કદમ રે જાને. ૧૫

હૂઆ અસીલ ઔરતકૂ, એતા હુકમ લિખાના.
બાકી તન તો સારા, હું રે ઢપાના. ૧૬

જે પિંડલી ચોથે ભાગ, કેરી રે ખુલાવે ;
એતા ખુલના નમાજકૂ, હું મને રે કરાવે. ૧૭

ભી ખોલના બાલૂકૂ, ચોથે રે ભાગા ;
એ ભી નમાજકૂ મને, હું કરને લાગા. ૧૮

કભી ચોથે ભાગકા, હું પેટ રે ખુલતા ;
એ ભી નમાજકૂ મને, હું રે કરતા. ૧૯

યું ખુલે જો ચોથે, ભાગકી રાના ;
એ ભી નમાજકૂ મને, હું કરતા જાના. ૨૦

યું આઅજે સખૂકી, ખૂઝો રે રીતા ;
ભાગ ચોથા ખુલે નમાજકૂ, મને કરાતા સુનીતા. ૨૧

એ સુન સુન બાતી, પાક કરો આપ જાતી ;
અને એક કર કહો, દિન ઔર રાતી. રે તૂહી. ૨૨

પાકી તન ક્યું જાનસી, સુને બિના એ જાન રે,
સુને બિના એ જાન ;

ગાફિલ ક્યું તૂ સો રહા, સુનને જાગ એ કુંન રે,
સુનને જાગ એ કુંન. ૨૩

૨૦૯૩

સુનો ઔરત ખેસા, કેરી રે રીતા ;
અને બાંદીકૂ ભી હુકમ, હું વેસા રે કીતા. ૧

- એ દોનૂ મરદ, જસીઆં આખી ;
રીત અનૂકી મરદકે, જસી રે દાખી. ૨
- પત પીઠ ને પેટ અનૂકા, ઔરત કહલાયા ;
વે ભી ઢાંપના અનૂકા, હું રે બતાયા. ૩
- કે એ દો પીઠ ને, પેટ રે ઢપાવે ;
ભી મરદગી રીતે, સખ ઘુટન છુપાવે. ૪
- એ દોનૂ એતના, ઢાંપ કરે રે સલાતા ;
એતા ઢાંપેસૂ અનૂક, રવા હૂઠ મુનો બાતા. ૫
- કાજ નમાજકે કપડા, એક એસા રે પાયા ;
કે આથા ભાગ કપડેકા, પાક રે દેખાયા. ૬
- તો નાગે નમાજ, કરની નાંહાં ;
કરે રવા હું કે નમાજ, ઉસ કપડેકે માંહાં. ૭
- કભી આથે ભાગથી, થોડા પાક બે દેખાવે ;
તો જિસ રીતે આવે, તૂં નમાજ કરાવે. ૮
- તખ મુસદ્દલીકૂ ખુશીકા, હુકમ હું દીતા ;
કરે ઢાંપા નમાજ, કે ખુલેગી રીતા. ૯
- બે મુસદ્દલીને કપડે, સખ રે ગમાએ ;
કે આઅજે ખુલે સખ, ઉસકે દેખાએ. ૧૦
- કે પંનનેકૂ કછુ નાં, ખુલી હૂઠ રે જાતા ;
તો વે બેઠે નમાજ, કરે ખૂબ હું સુનાતા. ૧૧
- કે રૂકૂ ને સુબૂદસૂ, બેઠા કરે રે નમાજ ;
એ ખૂબ હું ખુલેથી, હૂઆ હુકમ અવાજ. ૧૨
- કે નાગેકૂ નમાજ, ખડે રે કરની ;
હું ખૂબ રે ઉસથી, બેઠે મન રે ધરની. ૧૩

- સુનો નીયત જે કરની, નમાજ હો કેરી;
સો નમાજકે સાથે, કરની સવેરી. ૧૪
- યું નાહી કે નીયત, પેલી રે કરાવે;
પીછે તલ બાજ નમાજકે, કાજ રે જાવે. ૧૫
- યું નમાજ ને નીયતમાં, છેટા મને રે શીતા;
સાથ નમાજકે નીયત, કરો હુકમ રે દીતા. ૧૬
- એ સુન સુન બાતી, સહી કર લીજે;
અને એક કર રખકૂ, મન એતના દીજે. રે તૂહી. ૧૭
- ગાફિલ સુનને મૂરબા, મન ધર દીનકી બાત રે,
મન ધર દીનકી બાત;
સુને બિના બેન દીનકે, ક્યું તૂ કરે સલાત રે,
ક્યું તૂ કરે સલાત. ૧૮

૨૦૯૪

- અને શરતાં ભી એતની, કીતી હે જાનો;
જે નમાજ હો કરતે, મનસૂ પેછાનો. ૧
- કે મેં હું કોનસી, કરતા સલાતા;
યું કરો જે નમાજ, મન ખૂઝો રે બાતા. ૨
- યું નાંહી કે નીયત, નમાજશી લીતી;
નામ નમાજ ખૂઝે બિન, દિલ નીયત રે શીતી. ૩
- નામ ખૂઝે બિના નમાજકે, મને રે શીતા;
નામ ખૂઝને નીયત, કરો હુકમ રે દીતા, ૪
- એ કહા સો દિલમાં, પેલા જાનો રે સહી;
જૂ નમાજકે નામશી, પેલી હકીકત કહી. ૫

હબે જલસૂ જે મુસદલી, નીયત અંધાવે ;
સુનો હથીકત ઉસથી, ઐસી રે સુનાવે. ૬

જે નમાજ સુન્નત ને, નફલ રે કેરી ;
અને તરાવીહથી નમાજ, લી ખૂઝીઓ સવેરી. ૭

નામ અનૂકા જે લીએ બિન, નીયત અંધાવે ;
સો નમાજકે નામસૂ, નીયત કરાવે. ૮

નામ નમાજકે લીએસૂ, રવા હોવે રે સહી ;
સો તરાવીહ ને સુન્નતકી, જે નફલ રે કહી. ૯

અને જે નામ લેકર, નીયત રે અંધાવે ;
તો તો ખૂબ હ રવા, હ રે કહલાવે. ૧૦

પન ફરજૂકી નમાજકૂ, નામ હ રે લેના ;
નમાજકે વકતકા નામ, જલ પર દેના. ૧૧

બૂં અસરકા નામ લે, નીયત રે કરાહો ;
યું સખ રે નમાજાં, મન માંહી લાહો. ૧૨

અને મુકતદીકૂ નીયત, હ તાબેકી કરની ;
કે નમાજ ઇમામકે, તાબે હો મન ધરની. ૧૩

ખોલ ઇકતદતો ખેહાજલ, ઇમામ રે કહના ;
એ મુકતદીકી નીયતકી, રીત સમજને લેના. ૧૪

જે ઇમામકે પીછે, હ નીયત રે અંધાતા ;
સુનો મુકતદી ઉસકા, નામ હ કહલાતા. ૧૫

એ સુન સુન બાતી, દેઓ ઇબાદત જાતી ;
અને એકકર કહો, દિન આર રાતી. રે તૂહી. ૧૬

દીન બિગતકી કહી કહી રીત હ, ગાફિલ સુન ખોલ નૅન રે,
ગાફિલ સુન ખોલ નૅન ;

કયું વં બિગતકૂ જનસી, સુને બિના એ બેન રે,
સુને બિના એ બેન. ૧૭

૨૦૯૫

અને જનાજેકી નીયતકી, સુનો રે રીતા ;
કે જનાજેકી નીયતકા, એસા હુકમ રે કીતા. ૧

અસ સલાતો લિલ્લાહે, તઆલા વદગી એ કહના ;
લેહાજલ મધયેત બોલ, એ ચિત રે દેના. ૨

કરે જનાજેકી નીયત, એ કરો રે સલાતા ;
કલી એ મન સુનતે, એસી આવે રે બાતા. ૩

કે પહલે ને છેલ્લે, બોલ લિખે રે નાંહાં ;
વં લિખે જે નીયતેકે, હું રે બીચ માંહાં. ૪

સુન છેલ્લે ને પહલે, જે બોલ હું સુનાતે ;
વં તો સારી નમાજૂ, માંહે હું આતે. ૫

તો વં બોલ લિખે નાંહી, ઇસ રે કામા ;
ઇહાં બોલ વં લિખે, જે હું જનાજેકે કામા. ૬

સો કિજલેકે સામી, મુંહ રે કરના ;
સો નમાજ રે કરતે, સહી મન લે આના. ૭

પછે જે હું રહતે, સુનો મજ્જેકી કાંહાં ;
હૂઆ ઉનૂકૂ પોચના, હરમકે માંહાં. ૮

જહાં કાબા રે કિજ્લા, ઉહાં કરે વં નમાજ ;
કે જે રહને વાલે મજ્જેકે, હૂઆ હુકમ રે હાજ. ૯

અને રહનેવાલે મજ્જે બિન, જે આર રે કહીએ ;
વં કિજલેકી તરફ, રહવે કાડે રે લહીએ. ૧૦

- કે કિજ્લેકી તરફ, વે કરે રે સલાતા;
જે મક્કે બિના આર હામ, હે રહતે રે સુનાતા. ૧૧
- અને ડરનારા નમાજ, આહવે તૂં કરાવે;
ડર લીતે રવા હે, મુંહ જિધર રે ફિરાવે. ૧૨
- કે જિધર મુકરર કર, કર સકે રે સલાતા;
હે રવા રે ઉધર, કરે હુકમ રે સુનાતા. ૧૩
- કે દસમોડા હૂવડા, જે હોવે રે દેખાતા. *૧૪
- ઉસે ફિકર કરને, નમાજ હે કરની;
જહાં મન રે પતીજે, વે દિસા મન ધરની. ૧૫
- કલી નમાજ કીએ બાજ, દિસા રે જની;
કે મેં નમાજ આર દિસે, કીતી રે પંજાની. ૧૬
- તો રવા હે નમાજ, વે ફિર નાં કરની,
એ હુકમકી રીત, મન રે ધરની. ૧૭
- કલી નમાજ રે કરતે, આને કિજ્લા જના;
તો ઉધર હે નમાજમાં, મુંહ રે ફિરાના. ૧૮
- કલી ટોલા કરે નમાજ, હોવે રે અંધારા;
અને ઇમામકા હાલ, સારે ટોલેને બિસારા, ૧૯
- કે સખૂને ચિંતાસૂ, નમાજ રે કરાઈ;
અને ઇમામકી સખૂને, નાં ખબર રે પાઈ. ૨૦
- કે ઇમામને ફૂન દીસે, ફૂન ઇનૂ ચિત દીતી;
ઈસ રીતે સખૂને, જે નમાજ રે કીતી. ૨૧
- એ સખૂકી નમાજ, હૂઈ રવાકે માંહાં;
થા જે આગલ ઇમામકી, રવા ઉસકી નાંહાં. ૨૨

એ શરત નમાજપી, જે હું રે દાખી ;
સો ફરજ નમાજપી, હકીકત આખી. ૨૩

આમ લોકમાં જે ફરજ હું, બાહરકે કહલાતે;
વં સાત ફરજ હું, નમાજ લિખાતે. ૨૪

એ સુન સુન આતી, સહી કર લીજે ;
અને એક કર એતના, ચિત રે દીજે. રે તૂહી. ૨૫

જે ગાફિલ તૂ નાંહી જાગતા, સુનને દીનકી આત રે,
સુનને દીનકી આત ;

તો જગમાં તેરા નામ કયા, બતા હમૂકૂ જાત રે,
બતા હમૂકૂ જાત. ૨૬

૨૦૯૬ બયાન.

સુનો નમાજકી સિફત, કેરા રે બયાના ;
જે શરતકા બયાન, વં તો પેલે રે લિખાના. ૧

સુનો સિફતકે માઅને, એસી ખૂબ રે સલાતા ;
વં મન ધર નેહસૂ, સુનો રે બાતા. ૨

પહલા બયાન તો સુનના, ફરજ હો કેરા,
વં નેહસૂ સુન સુન, મન દીજો સવેરા. ૩

સુનો તહરીમા બાંધના, ફરજ રે જાનો ;
વં અલ્લાહો અકબર, કંના રે પેછાનો. ૪

ભી કિયામ કરના, એ ભી ફરજકી રીતા ;
સો નમાજમાં ડાડે, હોના સુનકર લીતા. ૫

ભી કિરાત પઢની, એ ભી ફરજ રે કહીએ ;
અને રૂકૂ માંહી જાના, એ ભી ફરજ હું લહીએ. ૬

- અને સિજદા કરના, એ ભી ફરજ લિખાતા;
ભી છેલ્લા કાઅદા, જે ઝંઝના જના. ૭
- સો અત્તહીયાતો પઢતે, જેતી ઝર રે લગાવે;
એતા છેલ્લા રે કાઅદા, હું ઝંઝના લિખાવે. ૮
- એતા ઝંઝના છેલ્લે, કાઅદે કેરા;
સહી એ ભી રે ફરજ હું, ખૂઝીઓ સવેરા. ૯
- ભી કારીગરી સેતી, બાહર નમાજથી આવે;
સહી એ ભી ફરજ હું, ખૂઝો રે કહલાવે. ૧૦
- સો પઢના ને બોલના, કુછ જીભસૂ બાચા;
એ તો કારીગરી ફરજકા, બોલ હૂઆ રે સાચા. ૧૧
- એ કારીગરી ઇસકા, હું ધરીયા નામા;
છેલ્લે કાઅદેથી ઉઠતે, પહલા કરે કછુ કામા. ૧૨
- સુનો એ તો ફરજ, નમાજકે કહે;
જેતે ઊપર સગલે, લિખે રે ગહે. ૧૩
- અબ વાજિખ નમાજકી, સુનો રે બાતી;
વં હકીકત સુનની, જૈસી હું રે લિખાતી. ૧૪
- અલહમ્દો પઢની, એ ભી વાજિખ રે સહી;
સુનો એ યાદ રે રાખો, જૈસી હકીકત કહી. ૧૫
- અલહમ્દો પછે, ભી સૂરત મિલાની;
એ ભી વાજિખ કેરી, ખૂઝો રે નિશાની. ૧૬
- દો પૈલી રે રકાતૂમાં, પઢની કિરાતા;
એ ભી વાજિખ કેરી, ખૂઝો રે બાતા. ૧૭
- છેલ્લી રકાતૂમાં પઢતે, નાંહી રે સુનાતા. *૧૮

એ ખૂઝના વાજિખ, મન સહી દેના ;
એ સુન સુન એતના, નામ નિત લેના. રે તૂહી. ૧૯

ગાફિલ મૂરખ સો રહા, સુનને દીનકે બેન રે,
સુનને દીનકે બેન ;
કયું હૂઆ સુને બિના મૂમિના, કું વે હુકમકે કુંન,
કું વે હુકમકે કુંન. ૨૦

૨૦૯૭

લી તરતીખ કેરી, ખૂઝની રીતા ;
જિસ ઠામ દો બાર, ફૂલ હું રે દેખીતા. ૧

સુનો તરતીખ ઉસકા, ધરીઆ નામા ;
બું એક પીછે એક, તૂં કરો રે કામા. ૨

બું કિરાત પઢની, ને રૂં માંહી જના ;
અને રૂં બાજ સિજદા, દો બાર રે કરાના. ૩

એ બું હું લખીઆ, તૂં કરો રે રીતા ;
એ તરતીખ ઇસકા, નામ રે દીતા. ૪

જે આગે પીછે, એ ફૂલ રે કરાવે ;
તો તરતીખ ભાની, હું રે દેખાવે. ૫

એ રીત રે ખૂઝો, તરતીખ કેરી ;
એ લી હું રે વાજિખ, ખૂઝીઓ સવેરી. ૬

જે દો બાર ફૂલ, હું રે લિખાયા ;
યું કંજ માંહી બયાન, હું રે આયા. ૭

દો બાર ઉસ કાજ, લિખા ફૂલકા નામા ;
પન તરતીખ કરની, ફૂલ એકજ ઠામા. ૮

- જૂં કિરાત એક હું, એક રૂકૂં રે જાના ;
 એ દો માંહે તરતીબકા, હુકમ પેછાના. ૯
- જો કિરાત પેલા, રૂકૂં માંહે જાવે ;
 તો વાજિબ રે ભાગા, હું રે કહલાવે. ૧૦
- સુનો આગે પીછે શીએસૂ, હું વાજિબ રે ભગાતા ;
 કરો નમાજ જૂં હુકમ, જિસ રીતે હું દેખાતા. ૧૧
- એ તરતીબ વાજિબ, હું રે લિખાઈ ;
 જેસી હકીકત ઇસકી, સબ ખોલ રે દેખાઈ. ૧૨
- અને ખરાબર કરને, રૂકન સારે ;
 એ ભી વાજિબ ખૂઝો, ખૂઝનહારે. ૧૩
- જૂં ઠાટે રહના સીધા, કર સમી રે જાતી ;
 અને રૂકૂં કેરી રીત, ભી વેસી હું દેખાતી. ૧૪
- સો કમર નમા કર, પૂરા રે શીજે ;
 કે પીઠ હોય સીધી, એસી ચિત રે દીજે. ૧૫
- જૂં કિયામકી રીતે, કરો અરકાન પૂરે ;
 એ વાજિબ ખૂઝો, નાં કો રાખો રે અધૂરે. ૧૬
- યૂં સિજદે કેરી, ભી ખૂઝો રે રીતા ;
 સબ ખરાબર કરના, જૂં હુકમ હું દીતા. ૧૭
- યૂં ખરાબર રૂકન, સબ રે કરાહો ;
 એ હું રે વાજિબ, સહી મન લાહો. ૧૮
- એ સુન સુન બાતી, સહી કર લીજે ;
 અને એક કર નિસદ્દિન, મન એતના દીજે. રે તૂઢી. ૧૯
- એસે ખયાન દીનકે, સુને નાં ગાફિલ કાન રે,
 સુને નાં ગાફિલ કાન ;

સમજન નાં કછૂ આવની, મરસી યૂં એ નાદાન રે,
મરસી યૂં એ નાદાન. ૨૦

૨૦૯૮

ભી ઝંઝના પેલે, કાચદે કેરા;
એ હુ ભી રે વાજિખ, તમે ખૂઝીઓ સવેરા. ૧

અત્તહીયાતો પઢની, એ ભી વાજિખ રે જાનો;
ભી સલામકા બોલ, વાજિખ રે પેછાનો. ૨

ભી વાજિખ હુ દુઆ, કુનૂત પઢાની;
સો વિતરકે માંહે, હુ વાજિખ રે નિશાની. ૩

ભી તકખીરાં દોનૂ, ઈદૂ હો કેરી;
એ ભી હુ રે વાજિખ, ખૂઝીઓ સવેરી. ૪

અને પુકાર ભી પઢના, ભી પઢના છાના;
સો જિસ રે વેલા, જસા હોવે રે જાના. ૫

એ ભી વાજિખ કેરી, ખૂઝો રે રીતા;
સહી ચિત માંહી દીજે, બૂં હુકમ રે દીતા. ૬

સખ વાજિખ ફરજકે, લખીએ ઝંઝના;
અખ સુન્નત નમાજકે, સુન રે લેના. ૭

સુનો તહરીમાકે કાજે, ઉઝાને હાથા;
એ સુન્નત હુ હાથ, દોનૂ ઉઝાઓ સાથા. ૮

સો કાનૂકે બરાબર, હાથ રે લે જાને;
અને અંગૂઠ કાનૂકૂ, હુ રે લગાને. ૯

અને ઉંગલીઆં કુશાદ, રાખની સહી;
એ હાથ રે ઉઝાને, ખબર રે કહી. ૧૦

ભી તકબીર ઇમામ, પુકાર રે કુંવે ;
અલ્લાહો અકબર કેરા, બોલ સમજને લેવે. ૧૧

ભી તકબીર ઇમામકૂ, પુકારને કહની ;
એ ભી સુન્નત કેરી, ખૂઝો રે નિશાની. ૧૨

ભી સના ને અઝિજે, પઢની છાની ;
બિસમિલ્લાહ ભી પઢની, છાની રે જાની. ૧૩

જે તકબીર કહે બાજ, હું રે પઢતે ;
વં છાના પઢના, હું સુન્નત લિખાતે. ૧૪

અને આમીન ભી છાની, કરની રે સહી ;
અલહમ્દો પઢે બાજ, જે હું રે કહી. ૧૫

એ છાના પઢના, ખૂઝો સુન્નતકો રીતા ;
સહી મન સુન દેના, જૂં હુકમ રે કીતા. ૧૬

ભી જમને હાથકૂ, લે ડાબે પર ધરના ;
સો ટૂંટીકે નીચે, હાથ મેલના સુનના. ૧૭

ભી તકબીર કહની, રૂકૂ હો કેરી ;
અને સિર રે ઉઠાના, ફિર ખૂઝીઓ સવેરી. ૧૮

અને તીન બાર તસબીહ, રૂકૂ માંહી પઢની ;
એ સખ રીત સુન્નતકી, હું મન રે ધરની. ૧૯

એ નેહસૂ સુનની, બયાન કેરી બાતી ;
અને એક કર કહો, દિન ઓર રાતી. રે તૂહી. ૨૦

ગાફિલ કયૂં જાગે નાંહી, સુને નાં એસે બેન રે,
સુને નાં એસે બેન ;

સુને નાં આંખાં ખોલે નાંહી, ફેડ તૂ તેરે નેન રે,
ફેડ તૂ તેરે નેન. ૨૧

૨૦૯૯

સિર રૂઢી ઊંચા કર, ફિર નીચા રે હાવે; *૧

તખ હાથૂસૂ ઘુટન, પકડે સહી;
અને ઉગલીઆં કુશાદી, રાખ ખખર એ કહી. ૨

તખ સિજદે કેરી, સહી તકબીર કહની;
સો તીન બાર જીભ પર, ફિર ફિર લેની. ૩

તખ પેલાપેલ જમીકૂ, ધરે રે હાથા;
અને ઘુટન લી ધર, તખ દોનૂ રે સાથા. ૪

અને ડાખે પગકા, લે કરે રે બિછાના;
કે ઉસ પર બેઠના, હ રે જાના. ૫

અને કદમ તો જમને, પગ હો કેરા;
ઉસે ઠાડા હ કરના, તખ રે સવેરા. ૬

એ સખ હ સુન્નત, કેરી રે રીતા;
એ સુન સહી લીજે, બૂં હુકમ રે દીતા. ૭

અને સિજદે ને રૂઢી બીચ, ઠાડે રે રહના;
હ કિયામ ઉસકા, નામ રે કહના. ૮

એ દોનૂ સિજદૂ બીચ, બેઠના લહીએ;
હ જલસા ઉસકા, નામ રે કહીએ. ૯

અને સલામ ફિરા કર, દુઆ રે મંગાની;
એ સખ હ સુન્નતકી, ખૂઝો રે નિશાની. ૧૦

સુનો ફરજ ને વાજિખ, નમાજકે આખે;
અને સુન્નત નમાજકે, સખ રે દાખે. ૧૧

હબે સુનો ને નમાજઝી, અદબઝી રીતા ;
વંસી અદબ કરની, બૂં હુકમ રે દીતા. ૧૨

સુનો સિજદેકે ઠામ, હું નજર લગાની ;
એ અદબ કેરી, ખૂઝો રે નિશાની. ૧૩

જબ નીયત બાંધકર, ઠાડે રે રહના ;
તબ સિજદેકે ઠામ, નજર રે દેના. ૧૪

હાથ આસતીનૂ સેતી, બાહર કાઢે રે બના ; *૧૫

જે હાથઝી હથેલીઆં, આસતીનૂમાં ઢપાવે ;
તો તકબીર કહતે, પુચે ખુલે રે કરાવે. ૧૬

અને ખાંસીકૂ રાખની, જે રાખ રે સકાતા ;
એ અદબ કેરી, ખૂઝો રે બાતા. ૧૭

હઠિય અલલ ફલાહ, કહવે તકબીર માંહાં ;
તબ ઠાડે રે હોના, બેઠ રહના રે નાંહાં. ૧૮

એ સબ અદબઝી, ખૂઝો રે રીતા ;
એ સુન સુન નેહસૂ, એ યાદ રાખો કર પીતા. ૧૯

કદ કામતિસ સલાત, તકબીરમાં આવે ;
હું હુકમ રે ઇમામ, તબ શુરૂ રે કરાવે. ૨૦

કે નીયત બંધાવે, તબ રે ઇમામા ;
એ સુન સુન ઇતિના, કહો દિલકે ઇમા. રે તૂહી. ૨૧

ગાફિલ બેન દીનકે, સુને નાં તેરે કાન રે,
સુને નાં તેરે કાન ;

દિલકૂ તેરે સુને બિના, હોસે કયૂંકર સાન રે,
હોસે કયૂંકર સાન. ૨૨

૨૧૦૦ ખયાન.

- સખ મન ધર સુનની, રીત નમાજ રે કેરી ;
ઉસ રીતે સુન સુન, કરો રે સવેરી. ૧
- પેલે ફરજ ને વાજિખ, સખ રે આખે ;
અને સુન્નત સગલે, ખોલકર દાખે. ૨
- અને અદખ ભી નમાજપી, સખ રે દેખાઈ ;
એ જુદો જુદો હકીકત, સખ ખોલ રે લિખાઈ. ૩
- હખે નમાજ કરનેપી, સુનો રે રીતા ;
ઉસ રીતે નમાજ, કરો હુકમ જૂં દીતા. ૪
- જખ નમાજમાં જના, મુસલ્લી આવે ;
તખ તકબીર કહતે, હાથ દોનુ રે ઉઠાવે. ૫
- સો કાનૂ ખરાખર, હાથ લે આવે ;
એ રીતે મુસલ્લી, નમાજકૂ ચાહવે. ૬
- રવા તસબીહ નીયત, જો બાંધે દિલ માંહાં ;
જો ઔર પઢતે, ઉસે આવે રે નાંહાં. ૭
- સુનો સુજ્હાન અલ્લાહ, તસબીહ કેરા રે નામા ;
લખા તસબીહ ઇસકા, નામ કિતાબુકે ઠામા. ૮
- રવા તહલીલ બદલી, હું જો શુરૂ રે કરાવે ;
જો ઔર કછુ પઢતે, ઉસે નાં રે આવે. ૯
- સો લાએલાહા ઇલિલ્લાહો, ફિર ફિર કહના ;
અને મોહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ, પછે નામ રે લેના. ૧૦
- કે ફારસી બદલી, હું શુરૂ રે કરની ;
ઇન સેતી રવા હું, મન રે ધરની. ૧૧
- જો અલ્લાહો અકબર, નાં જીભે રે આવે ;
તો ફારસીસૂ માઅને, ઇસ ખોલકે પઢાવે. ૧૨

બૂં ફારસી બદલી, હું કિરાત રે પઢાતે ;
જે આરબીકે પઢનેમાં, આજિજ દેખાતે. ૧૩

કે આરબી જીભ પર, જિસે આવે રે નાંહાં ;
વેં કિરાત રે પઢે, ફારસી માંહાં. ૧૪

યૂં ફારસીસૂ કરની, હું રવા રે સલાતા ;
એ દીનમાં આસાનકી, સુનો રે બાતા. ૧૫

બૂં ફારસી બદલી, હું બિસમિલ્લાહ પઢાતે ;
હું રવા ઉસ પઢનેથી, જીભે રે કરાતે. ૧૬

પન અલ્લાહુમ્મ ગફિરલી, નાં રે કહીએ ;
એ જીભે કરતે, ખોલ નાં રે લહીએ. ૧૭

એ કહનેકી રીત, ખૂઝો નમાજ કેરી ;
ઇસસૂ પાંચ નમાજાં, કરો રે સવેરી. ૧૮

એ સુન સુન બાતી, સહી ચિત દીજે ;
અને એક કર રખકૂ, ઇતિના કહીજે. રે તુહી. ૧૯

ગાફિલ તૂ સુનતા નાંહી, ધરીઆ મૂમિન નામ રે,
ધરીઆ મૂમિન નામ ;

મૂમિન હોવે કાફિરા, ખૂઝો જસે કામ રે,
ખૂઝો જસે કામ. ૨૦

૨૧૦૧

પીછે જમને રે હાથકૂ, ડાબે પર ધરના ;
સો ફૂટીકે તલે, કામ એ કરના. ૧

સો ઉંગલીઆં હથેલી, ખોલે હાથૂ હો કેરી ;
સો હાથૂ પર હાથ, જામ બેડે રે સવેરી. ૨

- અને અગિજે નીયત બાજ, છાની રે પઢાહો ;
સો કિરાતકે કાજે, મન રે લાહો. ૩
- તો ઇમામકૂ પઢની, હું રે સહી ;
અને મસખૂક પઢે, લી ખબર રે કહી. ૪
- સો નમાજમાં પીછેસૂ, જે હું રે આવ મિલતા ;
સુનો નામ તો ઉસકા, મસખૂક હું કહલાતા. ૫
- કે ઉસકૂ છેલ્લી બાર, હું રે પઢના ;
ઉસ કાજ અગિજે, પઢે મન રે ધરના. ૬
- પન મુકતદી અગિજે, પઢે રે નાંહાં ;
જે ઇમામકે સાથે, હું નમાજકે માંહાં. ૭
- કે ઇમામકે સાથે, વં હું નમાજ રે કરાવે ;
કુછ કિરાતકા બોલ, ઉસે પઢા રે નાં બોવે. ૮
- અને અગિજે કહી, સો કિરાતકે લીતે ;
મુકતદી ને મસખૂક, જૂએ તો કીતે. ૯
- પીછે સુન્નત ને નફલમાં, મુકતદી લી પઢાવે ;
તબ મને કેરા હુકમ, નાં રે દેખાવે. ૧૦
- તો એકલા મુસલ્લી, હું જે નમાજ પઢાતા ;
ઉસે આગિજેકા પઢના, હું રે દેખાતા. ૧૧
- પન ઇદૂ માંહી નીયત, જબ રે અંધાની ;
તબ તકબીરાં ઇદૂકી, પેલી રે પઢાની. ૧૨
- વં તીન તીન બાર, પઢની સહી ;
પછે અગિજે પઢની, ખબર રે કહી. ૧૩
- અને બિસમિલ્લાહ પઢની, હું રે છાની ;
સો રકાતે રકાતે, સખૂ રે બની. ૧૪

સુનો અઝિજેસૂ નીયત, પેલી લેતે રે પઢાની;
અને બિસમિલ્લાહ રકાતે, રકાતે લે આની. ૧૫

એ બિસમિલ્લાહ આયત હું, કુરાન રખ્યાની;
એ ફરકકે કાજે, બેબઘ જાની. ૧૬

સો ફરકકા કરના, દો સૂરતૂકે માંહાં;
અલહમ્દો કેરી, એ આયત રે નાંહાં. ૧૭

એ આર લી સૂરતઝી, નાંહી આયત રે કહલાઈ;
એ કુરાનમાં જૂઈ, હૂઈ નાજિલ રે સુનાઈ. ૧૮

એ મુસલ્લીકૂ સુનના, હું નેહસૂ બેના;
અને એક કર ઇતના, નિસદિન કહના. રે તૂહી. ૧૯

દીન પાયા સુનતે સહી, સુન એ ગાફિલ ખાત રે,
સુન એ ગાફિલ ખાત;

સુને બિના કયું મૂરખાં, હોસી મૂમિન જાત રે,
હોસી મૂમિન જાત. ૨૦

૨૧૦૨

અલહમ્દો પઢની, સહી રે જાનો;
અને સૂરત લી પઢની, ઉસ સંગ રે પેછાનો. ૧

કે આયતાં ત્રીન, સૂરતથી પઢની;
એતા પઢેસૂ નમાજ, પૂરી હોવે મન ધરની. ૩

અને ઇમામ તો આમીન, છાની રે કહવે;
અને મામૂમ લી આમીનકૂ, છાની મન રે દેવે. ૩

સુનો મામૂમ સો મુકતદી, કેરા રે નામા;
હું મામૂમ લી કહતે, મુકતદીકે ઠામા. ૪

- અને તકબીર કહની, સો બધાની રે નાંહાં;
સો અદલાહો અકબર, ખૂઝો દિલ માંહાં. ૫
- અસે લાંબી સૂરતસૂ, નાં રે કહનાં;
બૂં હુકમ રે હૂઆ, ઉસ રીતે ચિત દેના. ૬
- સુનો ધુટનૂકે ઊપર, લે હાથ રે ધરાને;
સો રૂકૂ માંહી જાતે, ધરને પેંછાને. ૭
- અને ઉંગલીઆં હાથૂકી, કુશાદ કરાહો;
અને પીઠકૂ રૂકૂમાં, પૂરી રે બિછાહો. ૮
- કે રાનૂકે બરાબર, સિર રે કરાવા;
એસી પીઠકૂ સીધી, કરને બિછાવા. ૯
- પછે સીસકૂ નીચા, ડાલના નાંહાં;
સબ પીઠ ને સીસ, રાખો એક હાર માંહાં. ૧૦
- તબ તીન બાર તસબીહ, હું રે કહની;
સો રૂકૂઅ કેરી તસબીહ, મન રે દેની. ૧૧
- યું તસબીહ કહે બાજ, ઉચાહો રે સીસા.
એ હુકમ કબૂલો, સહી હો રે દાસા. ૧૨
- અને સમેઅદલાહ કહવે, તબ રે ઇમામા;
જબ સિર રે ઉચાનેકા, કરે રે કામા. ૧૩
- અને મુકતદી સમેઅદલાહ, કહવે રે નાંહાં;
વં રખના કહવે, જુબાંકે માંહાં. ૧૪
- અને એકલા જો નમાજ, હું રે કરાતા;
વં લી સમેઅદલાહ ડામે, જીભે રખના હું લાતા. ૧૫
- લી સમેઅદલાહ બાજ, હું તસબીહ કરની;
બૂં હુકમકી રીત, સહી મન રે દેની. ૧૬

પછે ઘુટન લેકર, જમીકૂ લગાને;
પછે હાથ તો દોનૂ, જમીકૂ ધરાને. ૧૭

પછે મુંહ તો છોડના, દોનૂ હાથૂ કેરે માંહાં;
જે હથેલીઆં દોનૂકે, બીચ રે ડાંહાં. ૧૮

એ સુન સુન બાતી, સહી ચિત દીજે;
અને એક કર રબકૂ, મન ધતના કીજે. રે તૂહી. ૧૯

એતી બિગત નમાજકી, સુને બિના કયૂં પાય રે,
સુને બિના કયૂં પાય;
ગાફિલ કયૂં નાં જાગકર, એસે બયાન મન લાય રે,
એસે બયાન મન લાય. ૨૦

૨૧૦૩

અને કરના સિજદા, વેં સુનો રે રીતા;
સો નાક ને પેશાનીસૂ, હુકમ હ દીતા. ૧

કે નાક ને પેશાની, ભૂકૂ લગાની;
એસી સિજદે કેરી, રીત હુધરે જાની. ૨

જે દોનૂમાં એકસૂ, સિજદા કીતા;
વેં મકરૂહ સિજદા, હુઆ રે સુનીતા. ૩

ભી પગડીકી કોર પર, કરો સિજદા નાંહાં;
એ ભી સિજદા હોવે, મકરૂહ માંહાં. ૪

કભી સિજદેકી ઠામ, કુછ શે રે દેખાવે;
અને કઠન વેં એસી, હોવે નજર આવે. ૫

કે સિજદેમાં પેશાની, ઉસ ઊપર ઠરાવે;
કે સિજદા કરતે, માંહે ગડ રે નાં જાવે. ૬

તો રવા હ ઉસ પર, સિજદા કરના ;
જે પેશાની ઠરતી, હોવે રે જાના. ૭

અને કભી જો પેશાની, નાંહી રે ઠરતી ;
કે સિજદા કરતે, હ ગડ રે જાતી. ૮

ઉસ શે પર સિજદા, તો રવા નાં કીતા ;
હ નમાજ રે કરની, સુનો હુકમ જૂં દીતા. ૯

કભી મુસલ્લી જો મલીએ, ઝાત મસીતકે ઠામા ;
ઝાત હૂએ એકઠે, સુન નમાજકે કામા. ૧૦

કે સિજદે કેરી, જખ જગા નાં રહી ;
તખ ખખર તો સુનો, ઐસી રે કહી. ૧૧

તખ એકકી પીઠ પર, દૂજ સિજદા કરાવે ;
જો દોનૂકી નમાજ, એક હોવે રે દેખાવે. ૧૨

જો મુસલ્લીઓ કેરી, એક હોવે રે નમાજ ;
તો પીઠ પર સિજદા, કરો દીઆ રે અવાજ. ૧૩

હ રવા પિછલી સફ, સિજદા કરાવે ;
સિર અગલી સફકે, પીઠ પર રે ધરાવે. ૧૪

સુનો સિજદા, કિસ રીતે રે કરના ;
વે હુકમ સુન સુન, મન રે ધરના. ૧૫

ઐસે લંબે હોને, દોનૂ ખગલાં ખુલાવે ;
કે તનથી હાથાં, હૂએ જૂએ રે રખાવે. ૧૬

અને પેટકૂ ભી પાલા, કરો રાનૂ હો સેતી ;
જુદી રાનાં હોવે પેટથી, હદ પેટકી જેતી. ૧૭

યું હાથ પગ જૂએ, રાખને સહી ;
સો સિજદેકે માહે, એ ખખર રે કહી. ૧૮

અને ઉંગલીઆં મોરડાની, પગૂ હો કેરી ;
સો ટેડ્યે કિબ્લે સામી, કરો રે સવેરી. ૧૯

તથ તસખીહ તીન બાર, સિજદે માંહે કુંની ;
સો સિજદેહી તસખીહ, હું મન રે દેની. ૨૦

ਐ ਮਨ ਧਰ ਸੁਨਨੇ, ਸਹੀ ਰੇ ਔਨਾ ;
ਸੁਨ ਸੁਨ ਐਤਨਾ, ਸਹੀ ਬਿਤ ਰੇ ਦੇਨਾ. ਰੇ ਟੁਹੀ. ੨੧

ગાફિલ કયૂં તૂ સો રહા, સુને નાંહી એ બેન રે,
સુને નાંહી એ બેન;

क्युं तू हूया भूमना, कुंसे सुने कुं रे,
 कुंसे सुने कुं.

2908

અને ઔરત તો સિરફ, નીચા રે કરાવે;
જળ સિજદે માંહાં, નમાજકે જાવે.

અને રાત દોનૂ, પેટકૂ લખાવે;
નાં મરદણી રીતે, પેટ પોલા કરાવે.

પીછે સિર તો ઉચાના, સિજદે હો સેતી ;
તબ તકબીર કહની, હુકમ હો જેતી.

તખ સિર તો ઉચાકર, ઊંઠના કરારા;
ફિર તકબીર કુંની, કરો નાં બિસારા. ૪

વેં તકળીર કહકર, સિજદેમાં જના ;
અને કરારસૂ સિજદા, હું રે કરાના. ૫

ઝંઝ કરારસૂ સિજદે, દોનૂ રે કીજે ;
 ફિર તકબીર કહની, ચિત રે દીજે.

- વે તકબીર જૂઓ, ઉઠને કેરી ;
દીએ તકીએ બિના, ઉઠીએ સવેરી. ૭
- કે હાથસૂ તકીઆ, નાં જમી પર દેના ;
અને ઝંઙ લી ઉઠના, એ સુન રે લેના. ૮
- કે ઉઠે તો ઝંઙ કર, ઉઠીએ નાંહાં ;
તો ઝંઙે બિના ઉઠના, એ લી જૂઓ મન માંહાં. ૯
- એ પેલી જૂં રકાતકી, કહી રે રીતા ;
એસા દૂજ લી રકાતકા, હુકમ રે કીતા. ૧૦
- પન સના નાં પઢની, દૂજ રે રકાતા ;
નાં અઝિજે લી પઢની, સુનો રે બાતા. ૧૧
- એ દો પેલી રકાતમાં, હું રે પઢાતે ;
અને દૂજ રકાતમાં, મને કિયા રે સુનાતે. ૧૨
- અને બિસમિલ્લાહ રકાતે, રકાતે પઢાની ;
વે મને નાંહી કીતી, કિસી રકાતમાં જની. ૧૩
- અને દૂજ રકાતમાં, નાં લી હાથ રે ઉચાને ;
જૂં પેલી રકાતમાં, હું ઉચાને જને. ૧૪
- સો પેલી રે રકાતમાં, હું હાથ રે ઉચાતે ;
જખ તકબીર જુબાં પર, હું રે લાતે. ૧૫
- અને દૂજ રકાતમાં, એ મને રે કરાયા ;
કે હાથ નાં ઉચાહો, એ હુકમ પઢાયા. ૧૬
- કે તકબીર કહ કર, રૂકૂઅ માંહી જના ;
યૂં દૂજ રે રકાતમાં, નાંહી હાથ રે ઉચાના. ૧૭
- નાં હાથ હું ઉચાતે, વે જૂઓ રે ઠામા ;
દૂજ રકાતમાં ઉચાને, જૂઓ ઠામકે નામા. ૧૮

એ સુનને ઇમાની, મન ધર બાતી ;
અને એક કર કહો, દિન ઓર રાતી. રે તૂહી. ૧૯

ગાફિલ તૂ કયૂં સો રહા, બગને ધર એ મન રે,
બગને ધર એ મન ;
સોને કેરે મૂરખા, આગે હું ઓત દન રે,
આગે હું ઓત દન. ૨૦

૨૧૦૫

જબ ફિતરે કેરી, તકબીર હું કરાતે ;
તબ દૂલ રે રકાતમાં, હું હાથ રે ઉચાતે. ૧

અને કુનૂત ભી પઢતે, હાથ હું રે ઉચાને ;
સો કુનૂતકે માંહાં, ઉચાને બને. ૨

ભી ઇદૂ રે દોનૂમાં, હાથ ઉચાને સહી ;
એ હુકમશી રીત, ઓસી રે લહી. ૩

ભી મકકે માંહે સફા, કહીએ ઠામકા નામા ;
સહી હાથ હું ઉચાતે, ઉસ રે ઠામા. ૪

અને મરવા ભી સફાકે, હું રે પાસાં ;
ભી હાથ હું ઉચાતે, હો કર રે દાસા. ૫

ભી અરફાત હજકૂ, જહાં હું રે બતે ;
સહી ઉસ ઠામ બૂઝો, હું હાથ રે ઉચાતે. ૬

ભી જિસ ઠામ કંકરે, હું રે ડલાતે ;
વે ભી મકકે પાસ, હું ડાલને બતે. ૭

ઉહાં હાથ ભી ઉચાતે, હું રે સુનાતે ;
એતે હાથ રે ઉચાને, કે ઠામ હું લિખાતે. ૮

- હાથ નાંહી રે ઉચાને, એતી ઠામ રે બના;
વં સુન્નત રે દૂજ, કેરે રહને મેના. ૯
- જબ સિજદા ક્રિયા, દૂજ રે રકાતા;
જબ દૂજ રે રકાતસૂ, હૂઆ નવરા દેખાતા. ૧૦
- તબ ડાબે પગફૂ, હં રે બિછાના;
યું બિછા ને ડાબે પર, હં બેઠના બના. ૧૧
- અને કદમ રે જમના, ઠાડા રે ઝીજે;
સુનો હુકમઝી રીત, સહી મન રે દીજે. ૧૨
- જે કદમ રે ઠાડા, ક્રિયા રે સહી. *૧૩
- હં ઉંગલીઆં કિબ્લે, કે સામી રે મોરડાહો;
કે ટેફ્એ કિબ્લે, કે સામી રે કરાહો. ૧૪
- દોનૂ રાનૂ ઊપર, હાથ રે ધરાને;
એ હાથકે બેન, સુન મન લે આને. ૧૫
- અને ઉંગલીઆં કુશાદ, કરની સહી;
એ બેઠનેઝી રીત, એસી રે લહી. ૧૬
- અને બેઠના ખૂજો, ઓરતાં કેરા;
સો ડાબે પાસ પર, બેઠે રે સવેરા. ૧૭
- સાંધા રાનકે હાડકા, જે રે ઠામા;
કેસ પર ઓરત, કરે બેઠનેકા કામા. ૧૮
- યું ડાબે રે પાસ પર, હૂધ બેઠનેઝી રીતા. *૧૯
- એ ઓરતૂકૂ બેઠને, દોનૂ કદમ રે સહી;
એ ઓરતૂકે બેઠનેઝી, રીત રે કહી. ૨૦

એ સુન સુન ઇમાની, સહી ચિત દેના;
અને એક કર રખકૂ, એતના કેના. રે તૂહી. ૨૧

ગાફિલ ખોલને અખીઆં, સુન એ દીનકી ખાત રે,
સુન એ દીનકી ખાત;
મૂરખ તૂ કયું સો રહા, નાં જગા દિન ઔર રાત રે,
નાં જગા દિન ઔર રાત. ૨૨

૨૧૦૬

ઇખને મસજિદ રહ્યઅહલાહ, અનહો જનો;
અત્તહિયાતો ઉનૂને, જે પઢી રે પેછાનો. ૧

વે તશહુદ પઢની, નમાજકે માંહાં;
સુનો ઔર રીત પઢની, ખૂઝો રે નાંહાં. ૨

જખ રકાત હોનૂ, યું પૂરી રે કીતી;
સો પૂરી કીતી, તશહુદ સેતી. ૩

પછે છેલ્લી રકાતૂ, અલહમ્દો પઢાહો;
મન સૂરતકા પઢના, નાં છેલ્લી માંહે લાહો. ૪

હું અગલી રકાતૂમાં, સૂરત પઢની;
અલહમ્દો એકલી, છેલ્લી રકાતૂમાં જની. ૫

હખે દૂબ કાઅદા, નામ બેઠને કેરા;
વે લી પેલે જસા, ખૂઝીઓ સવેરા. ૬

જૂં પેલા કાઅદે, તશહુદ રે પઢાઈ;
યું દૂજેમાં પઢની, હું રે ખતાઈ. ૭

પન દૂજે કાઅદેમાં, દરૂદ પઢાહો;
સો નખીલકે ઊપર, મન સહી લાહો. ૮

ભી દૂજે કાચદેમાં, દુઆ હું મંગાની ;
સો કુરાનકી આયત, સેતી રે જાની. ૯

કે હદીસ ખાતિમ, નખીજી કેરી ;
ભી ઉસથી દુઆ, માંગની સવેરી. ૧૦

પન નમાજકે માંહાં, કુછ બોલના નાંહાં ;
એ હુકમકી રીત, સહી ખૂઝો મન માંહાં. ૧૧

અને ઇમામકે સાથે, સલામ ફેરાના ;
જૂં ઇમામકે સાથે, હથરીમાં બંધાના. ૧૨

કે જૂં ઇમામકે સાથે, હું નીયત બંધાતે ;
તું ઇમામકે સાથે, હું સલામ ફેરાતે. ૧૩

સો જમને કે ડાબે, દોનૂ રે પાસા ;
સંગ ઇમામકે સલામ દો, હો કર દાસા. ૧૪

હું સલામ ફેરાને, માં નીયત રે આવે ;
વે નીયતકી રીત, એસી રે સુનાવે. ૧૫

સુનો સલામ ફેરાતે, હું જે નીયતકી રીતા ;
વે મન ધર સુનના, જૂં હુકમ રે દીતા. ૧૬

એ સુન સુન બાતી, સચ કર લીજે ;
અને એક કર ચિતમાં, ઇતિના દીજે. રે તૂહો. ૧૭

સુનને મૂરખ ગાફિલ, બોલને જાગ કર નૅન રે,
બોલને જાગ કર નૅન ;
મૂમિન રીત તૂ જાનસી, બે એ સુનસી બૅન રે,
બે એ સુનસી બૅન. ૧૮

૨૧૮૭

- સુનો સલામ બોરાતે, કૌમ નીયત રે કરાવે;
સો નૂરી ને ઇમામકૂ, મન માંહી લાવે. ૧
- જે કિરામન કાતેખીન, હું રે દો પાસા;
કૌમ નીયત ઉનૂષી, મન કરે રે આસા. ૨
- કે દો તરફ કૌમ, સલામ ફિરાતે;
દોનૂ તરફકે નૂરી, હું મન માંહે લાતે. ૩
- ભી ઇમામકૂ નીયતમાં, કૌમ રાખે રે સહી;
સો જમને ડાખે, પાસે ખબર એ કહી. ૪
- કે જો જમને પાસે, હોવે રે ઇમામા;
તો નીયતમાં ઉસ પાસે, રાખે દિલકે ઠામા. ૫
- અને ડાખે જો પાસે, કભી ઇમામ દેખાવે;
તો નીયતમાં પાસે ડાખે, દિલ માંહે લાવે. ૬
- અને કભી જો ઇમામ, હોવે રે સામી;
રાખે દોનૂ પાસે નીયતમાં, જે ઇમામ રે નામી. ૭
- પન નૂરીયૂકૂ દોનૂ પાસે, નીયતમાં રાખે;
સો ઇમામકે સાથ, મન નીયતમાં દાખે. ૮
- સહી કૌમકી નીયતકી, એ ખૂજો રે રીતા;
બંનું હુકમકા બયાન, લિખ રે લીતા. ૯
- અને ઇમામ તો કૌમકૂ, નીયતમાં રાખે;
સો દોનૂ રે પાસે, મન માંહી દાખે. ૧૦
- કે ડાખે ને જમને, જબ સલામ ફેરાતે;
તબ કૌમકૂ નીયતમાં, દોનૂ પાસે હું લાતે. ૧૧
- એ નીયત નાં રાખે, નૂરીયૂં કેરી;
એ ઇમામકે સલામકી, ખાત સુનો રે સવેરી. ૧૨

- ભી ડાબે ને જમનેમાં, કુછ બિગત રે નાંહાં ;
રાખે કૌમકૂ નીયતમાં, દોનૂ પાસેકે માંહાં. ૧૩
- સુનો ફજરકી કિરાતકૂ, પુકાર પઢાની ;
અને મગરિબ કેરી, ભી વેસી રે જની. ૧૪
- કે મગરિબ માંહે, પઢે પુકાર રે કિરાતા ;
અને ઇશા ભી કેરી, એસી ખૂઝો રે ખાતા. ૧૫
- કે ઇશાકૂ ભી કિરાત, હ પુકારને પઢની ;
સો રકાતાં પેલી, દોમાં મન રે ધરની. ૧૬
- ભી મગરિબ કેરી, દો રકાતાં સહી ;
હ કિરાતાં પુકારને, પઢની કહી. ૧૭
- અને ફજરકી રકાત, દોનૂ રે માંહાં ;
હ પુકારને પઢની, છાના રે નાંહાં. ૧૮
- જે નમાઝુ એ માંહે, કો કબરે કરાવે ;
તો ભી પુકારને પઢના, હ રે લિખાવે. ૧૯
- હ પુકારને પઢના, કબરે જે સલાતા ;
હ જેતીઆં લિખીઆં, કહો સુન દિન રાતા. રે તૂહી. ૨૦
- ગાફિલ ક્યું જાગે નાંહી, ક્યું સુને નાં એ ઐન કાન રે,
ક્યું સુને નાં એ ઐન કાન ;
સુને ખિના દીન નાં સીખે, રહવેગા નાદાન રે,
રહવેગા નાદાન. ૨૧

૨૧૦૮

- ભી પુકારને પઢની, હ રે કિરાતા ;
સો જુમા હો કેરી, ખૂઝો રે સલાતા. ૧

- અને દોનૂ ભી ઇફ્ફૂ, યૂં ખૂઝો રે સહી ;
સો પુકારને કિરાત, પઢની કહી. ૨
- હૃ હકીકત જેતની, નમાજકી આખી ;
હૃ પુકારને પઢની, એ માંહે દાખી. ૩
- અને ઇનૂ બિના આર જે, ખૂઝો રે સલાતા ;
હૃ છાની પઢની, હુકમ હૃ લિખાતા. ૪
- સો બુહર ને અસર, દોનૂ રે જનો ;
હૃ છાના ઇનૂમાં, પઢના પેછાનો. ૫
- ભી નફલ જેતે, દિન હો કેરે ;
ખૂઝો છાના ઉસમાં, પઢને સવેરે. ૬
- ખૂઝો નફલકી નમાજ, જેતી દિન હો કેરી ;
હૃ છાના ઉસમાં, પઢના સવેરી. ૭
- અને નફલકી નમાજ, જે ખૂઝો રે રાતા ;
હૃ ખુશી કેરા હુકમ, ઉસ માંહે લિખાતા. ૮
- કે પુકાર ને છાના, પઢે જૂં મન ચાવે ;
સો નફલકી નમાજ, જે રાતકી કહલાવે. ૯
- અને એકલા જે નમાજ, હૃ રે કરાતા ;
હૂઆ ઉસે ભી હુકમ, ખુશીકા દેખાતા. ૧૦
- કે પુકારને નમાજ, જેતી પઢની જની ;
હૃ એકલેકૂ ઉસમાં, ખુશી રે લિખાની. ૧૧
- કે પુકાર ને છાની, જૂં ચાહવે તૂં પઢાવે ;
જૂં રાતકી નફલકી, રીત રે સુનાવે. ૧૨
- દો ઇશાકી નમાજકી, પેલી રકાતાં ગુજરી ;
અલહમ્દો પઢી, ને સૂરત ખિસારી. ૧૩

- તો છેલ્લી દો રકાતૂમાં, પઢની સહી ;
સો સૂરત પઢની, છેલ્લીયૂમાં કહી. ૧૪
- તથા પુકારને પઢે, વે છેલ્લી દો રકાતા ;
અલહમ્દો સાથે, પઢે સૂરત લિખાતા. ૧૫
- કે છેલ્લીઆં દો રકાતાં, પુકારને પઢાવે ;
અલહમ્દો સાથ, ગહી સૂરત વે લાવે. ૧૬
- અલહમ્દો પેલી, કહી રકાત બિસારી ;
અને સૂરત સેતી, દોનૂ રકાતાં ગુબરી. ૧૭
- અલહમ્દો તો ફિર કર, નાંહી રે પઢની ;
કે છેલ્લી રે રકાતૂમાં, નાં ફિર લે આની. ૧૮
- બૂં પઢની સૂરત, છેલ્લી રકાતૂ બતાઈ ;
અલહમ્દો પઢની, તૂં મને રે કરાઈ. ૧૯
- એ ઇમાની સુનને, મન ધર બેના ;
અને એક કર ઇતના, નિસદિન કહના. રે તૂહી. ૨૦
- ગાફિલ કયૂં સુનતા નાંહી, ફટ મૂરખ ગવાર રે,
ફટ મૂરખ ગવાર ;
કિસ રીતે તૂ સુને બિના, રાખે દીન આધાર રે,
રાખે દીન આધાર. ૨૧

૨૧૦૯

- સુનો ફરજ કિરાત, એતી રે લિખાની ;
કે પઢની આયત, એક ફરજ લિખાની. ૧
- અને સફરમાં સુન્નત, સુનો ફૂઈ રે કિરાતા ;
અલહમ્દો પઢની, અને સૂરત લિખાતા. ૨

- સો જિસ રે સૂરતફૂ, મન માંહી આહો ;
હું સફરમાં સુન્નત, વેં રે પઢાહો. ૩
- અને શહર માંહી કિરાત, હૂઈ સુન્નત રે કહીએ ;
સો તવાલત મુફ્સસલ, સેતી રે લહીએ. ૪
- સો સૂરત હોબેરાત, કેરી રે ઠામા ;
ધોર ઇહાંથી જે સૂરતકા, લીઆ રે નામા. ૫
- સુનો ફજર ને બુહરમાં, ઇહાંથી પઢના ;
સો સૂરત હોબેરાત, થકી મન ધરના. ૬
- વસ્સમાએ ઝાતિલ, બોરજ કહીએ ;
ઈસ સૂરત તક, હું પઢના લહીએ. ૭
- સુનો ફજર ને બુહરકી, એ સુન્નતકી રીતા ;
હું કિરાત રે પઢની, જેતા હુકમ હું દીતા. ૮
- અને તવાલત મુફ્સસલકા, બીચકા રે બનો ;
સુનો અસર ને ઇશાકી, નમાજમાં આનો. ૯
- વસ્સમાએ ઝાતિલ, બોરજ જે નામા ;
સો લમયકુન તક, એ બીચકા ઠામા. ૧૦
- સુનો એતે માંહે સૂરત, જેતી રે આવે ;
એતી અસર ને ઇશામાં, સુન્નત કહલાવે. ૧૧
- અબ લમયકુનથી, સુનો પઢનેકી બાતા ;
સો મગરિબ કેરી, જબ કરો રે સલાતા. ૧૨
- એ છેલ્લોઆં સૂરતાં, સબ પઢનીઆં સહી ;
સો મગરિબ માંહાં, એ હકીકત લહી. ૧૩
- અને ફજર હો કેરી, પેલી ખૂઝો જે રકાતા ;
પઢી સૂરત હો સેતી, ઉસે બધાઓ સુનાતા. ૧૪

જે ચાહો તો ફજરફી, પેલી રકાતાં બધાની;
અને દૂજકૂ દૂકી, કરની બની. ૧૫

પન ઔર રે નમાજમાં, એસી કરો નાં રીતા;
પેલી રકાત બધાનેકા, હુકમ નાં દીતા. ૧૬

એ સુન સુન બેન, સહી મન દીજે;
અને એકકર રખકૂ, મન એતના કહીજે. રે તૂહી. ૧૭

ગાફિલ બગ સુનતા નાંહી, રહા હું નીંદમાં સોય રે,
રહા હું નીંદમાં સોય;

સુને બિના સહી ગાફિલ, બવેગા સખ ખોય રે,
બવેગા સખ ખોય. ૧૮

૨૧૧૦

એક સૂરત હો સેતી, નાં નમાજ રે કરની;
એ હકીકત સુનકર, મન માંહે ધરની. ૧

એક સૂરતસૂ ફિર ફિર, નાં કરની સલાતા;
એક સૂરત નાં નમાજકૂ, મન રાખો સુન બાતા. ૨

એસી રીતે લી ઔર કુછ, ખૂઝો આયત રખ્યાની;
નાં નમાજકે કાજ, ફિર ફિર વેં પઢની. ૩

કે એક કુછ કુરાનથી, નાખના મના;
કે ઉસ સેતી નમાજ, કરો નિસ દના. ૪

કે અલહમ્મે પઢની, પન સદા હું સહી;
ખબર ઔરફી એ રીત, મનેફી લહી. ૫

સુનો મુકતદી કહુએ, પઢે રે નાંહાં;
વેં સુન ચુપ રહવે, હુકમકે માંહાં. ૬

- જો ઇમામ બહિશતકી, કભી આયત પઢાવે;
તો ભી પૂછે નાં મુકતદી, જીભે છાની રે રખાવે. ૭
- કભી આયત ઇમામ, પઠે ડર હો કેરી;
તો ભી છાના રે રહવે, પૂછે ખાત નાં અનેરી. ૮
- અને ઇમામ જો ખુત્બા, પઠે રે સહી;
તો ભી મુકતદી છાના, રહવે ખબર રે કહી. ૯
- અને ઇમામ જો નખી પર, ભેજ રે સલાતા;
તો ભી મુકતદી છાના, હું રહના સુનાતા. ૧૦
- અને દૂર જો મુકતદી, વે ભી ઢૂકડે જૈસા;
સારી જમાતકા હુકમ, સરખા વૈસા. ૧૧
- ખૂઝો મુકતદીકૂ હુકમ, બોલનેકા નાંહાં;
સો કિસી ભી હાલાં, ખૂઝો નમાજકે માંહાં. રે તૂહી. ૧૨
- ગાફિલ જગ સુનતા નાંહી, કયા તે ખૂઝી ખાત રે,
કયા તે ખૂઝી ખાત;
સુને ખિના કયું મમના, હોસી તેરી જાત રે,
હોસી તેરી જાત. ૧૩

૨૧૧૧ ખયાન.

- સુનો ઇમામત કેરે, મન ધર બેના;
એ સુન સુન સહી કર, મન રે દેના. ૧
- સુનો જમાત રે કરની, એ સુન્નત રે બેનો;
સો સુન્નત મોકિદા, હું રે પેછાનો. ૨
- કે તાકીદકી સુન્નત, હું જમાત કેરી;
એ સુન સુન સહી કર, ખૂઝીઓ સવેરી. ૩

સુનો આલિમ લાઈકે તર, હૂઆ ઇમામત કામા ;
કાજ ઇમામત લાઈકે હું, ઔત આલિમ જે નામા. ૪

અને આલિમ જે ટોલીમાં, કહી હોવે રે નાંહાં ;
તો ઇમામ કારી, હોય જે ટોલી માંહાં. ૫

જે ખૂબ રે પઢનારે, હું કારી રે કહલાતા ;
જે કિરાત કેરી, ખૂબ પઢનેકી બાતા. ૬

હું કિરાત કેરા, એક આલિમ દેખાતા ;
વેં કઈ કઈ ભાંતૂ, હું રે સુનાતા. ૭

વેં આલિમ જે ખૂબ, વેં કારી રે નામા ;
વેં ઇમામત કેરા, તે કરે રે કામા. ૮

જે ઉલમા ટોલીમાં, દીસે નંના ;
તો કારી ઇમામ, હોવે ટોલી જે મેંના. ૯

એ સુન રે ઇમાની, મને ધર બાતી ;
એ સુન સુન એતના, કહો દિન ઔર રાતી. રે તૂહી. ૧૦

ગાફિલ જાગને મૂરખા, સુન એ મન ધર બેન રે,
સુન એ મન ધર બેન ;

સુનતે મૂમિન હોયસી, સાચે ખૂબ એ કુંન રે,
સાચે ખૂબ એ કુંન. ૧૧

૨૧૧૨

અને કારી ભી જે ટોલીમાં, નાં રે દેખાવે ;
તો જાહિદ ઇમામ હો, નમાજ કરાવે. ૧

ઔત જાહિદકા કરનાર, વેં જાહિદ કહીએ ;
સુનો જાહિદકે માઅને, બંદગી લહીએ. ૨

- જે બંદગી રે ઇબાદત, ઝાત હું કરાતા ;
સુનો જહિદ ઉસકા, નામ રે કહલાતા. ૩
- અને જહિદ ભી ટોલીમાં, કભી ના રે પાતા ;
તો ખરસૂ બુઢા, હોવે ઇમામ સુનાતા. ૪
- તો ખરસૂ બુઢેકૂ, કરો રે ઇમામા ;
જે પાવે નાં કેા, જેતે લખીએ નામા. ૫
- સુનો ગુલામઝી ઇમામત, મકરૂહ આખી ;
અને ગામડીએ કેરી, ભી મકરૂહ દાખી. ૬
- જે શહર બિના રહનાર, વં ગામડીઆ કહીએ ;
હૂઈ ઇમામત ઉસકી, મકરૂહ લહીએ. ૭
- હો મુકીમ ગામડીયા, શહરમાં રહવે ;
સો શહર માંહે રહનેકી, મન નીયત રે દેવે. ૮
- તો વં ભી શહરી, જૈસા રે માનો ;
તખ ઇમામત મકરૂહ, નાહી રે પંછાનો. ૯
- ભી ફાસિકકી ઇમામત, મકરૂહ કહી ;
સો ફાસિકકી ખખર, સુનો ઐસી રે લહી. ૧૦
- જે હુકમઝી હદકૂ, હું ભાન ભાન જતા ;
ભાને હુકમકી હદકૂ, ફૂલ બુરા હું ચાહતા. ૧૧
- સહો ફાસિક રે ઉસકા, ખૂઝો રે નામા ;
હૂઆ મકરૂહ ઉસકા, ઇમામત કામા. ૧૨
- ભી ગુલામકૂ સાહિબને, હૂએ મુદત રે કીતી ;
તુજે આજત કરંગા, હૂએ અવધ રે દીતી. ૧૩
- ઉસ ગુલામકી ઇમામત, ભી મકરૂહ આખી ;
સો ગુલામ હો જૈસી, રીત ઉસકી દાખી. ૧૪

ભી અંધેકી ઇમામત, મકરૂહ જાનો;
જે દેખે રે નાંહાં, કુછ મન રે પંછાનો. ૧૫

ભી મકરૂહ ઇમામત, જે હરામકા જાયા;
કરે ઇમામત કેરા, કામ મકરૂહ તિખાયા. ૧૬

ભી મકરૂહ હૂધ, લાંખી કરની સલાતા;
જે ઇમામ નમાજ, કરે લાંખી ખૂઝો એ ખાતા; ૧૭

પન એકલા જે નમાજકૂ, લાંખી રે કરાવે;
વં મકરૂહ નાંહાં, મન માનતી બધાવે. ૧૮

એ સુન સુન બેના, સહી કર લીજે;
અને એક કર રખકૂ, મન એતના દીજે. રે તૂહી. ૧૯

સુને બિના નાંહી સીખના, ગાફિલ સુન એ ખાત રે,
ગાફિલ સુન એ ખાત;

સખ યું હે કહતે સહી, બાલકકી ભી જાત રે,
બાલકકી ભી જાત. ૨૦

૨૧૧૩.

ભી ઔરતકી જમાઅત, મકરૂહ આખી;

* * * ૧

કહી ઔરતાં નમાજ, કયું મન રે લાવે;
કે ઔરતૂ ઇમામ કર, નમાજ કરાવે. ૨

વં ઔરત ઇમામ, રવા ઔરતૂ માંહાં;
કુછ સફસૂ આગે, વં હોવે રે નાંહાં. ૩

સો નંગૂ કેરી, બું ખૂઝો રે રીતા;
કે કપડે બિન, હોવે કૌચ જે દેખીતા. ૪

- જે નંગે રે રહે, હોવે આજિજકે લીને;
હૂએ કપડે ખોયે, કે છીન કિને લીને. ૫
- વં જમાઅત સેતી, કરે રે સલાતા;
રવા ઇમામ ઉનૂકે, ખીચ ઠાડા રે સુનાતા. ૬
- કે સફકે આગે, નાં રે જાવે;
હૂઈ ઔરતકી જમાઅતકી, રીત ઔસી રે દેખાવે. ૭
- સાથ ઇમામકે મુકતદી, હોવે એક રે જાતી;
તો જમને પાસે, રહવે સુનો એ ખાતી. ૮
- કરે મુકતદીકું ઇમામ, હુકમ રે ખાસા;
કે રહ તૂ મેરે, જમને પાસા. ૯
- કે મુકતદી ઇમામકે, હું હુકમમાં રહતા;
જે ઇમામ રે હુકમ, હું રે કહતા. ૧૦
- ઉસ કાજ ઇમામકું, હું કહના રે આતા;
જો મુકતદી એક, હું રે દેખાતા. ૧૧
- અને એકસૂ ખોત, જો હોવે રે જમાતા;
તો ઇમામ આગે જાવે, હુકમ સુનાતા. ૧૨
- એ ઇમામકે સખૂસૂ, આગે રે જાનો,
એ જાન હુકમ, દોઆ રે પંછાનો. ૧૩
- જબ આગે રે જાનેસૂ, કીતી રે સાના;
તમે પીછે રહો, ઔસા રે જાના. ૧૪
- ઔસા આગે રે રહેસૂ, હું હુકમ જનાતાં;
હાં કંના ઉસે જે, હું આસાન દેખાતા. ૧૫
- હૂઆ આસાન કહનેકી, પઠી હાજત રે નાંહાં;
જાતે આગે ઇમામકું, ખૂજો સખૂ મન માંહાં. ૧૬

- એક જમને પાસે, મુકતદીકા રહના ;
વં દેખાએ બિન, નાં બૂઝો દિલ મેના. ૧૭
- તો એકકૂ ઇમામ, કરે ફરમાના ;
કે જમને પાસા, તેરા રહના બના. ૧૮
- બે દો હૂએ મુકતદી, તો પીછે રે રવે ;
વં કહે બિન પીછે, રહના ચિત દેવે. ૧૯
- એ ઇમાની મન ધર, સુન રે લેના ;
અને એક કર રંબકૂ, એતના કહના. રે તૂહી. ૨૦
- ગાફિલ બે સુનતા નાંહી, કાનૂ દીનશી બાત રે,
કાનૂ દીનશી બાત ;
- તો ફોડને વં દો બેલે, હો કાનૂ બિન બાત રે,
હો કાનૂ બિન બાત. ૨૧

૨૧૧૪

- પેલી ઇમામકે પીછે, સફ મરદ બંધાવે ;
પીછે સફ બાંધ લડકે, નમાજકૂ ચાવે. ૧
- કે મરદકે પીછે, ઠાડે લડકૂકૂ રહના ;
એ સુન સુન હુકમ, સહી મન દેના. ૨
- હોના લડકૂકે બાજ, સફ ઔરત કેરી ;
એ હકીકત નમાજમાં, બૂઝો રે સવેરી. ૩
- હૂએ ઇમામત ઔરતૂ વાકીમ, નીયત બે શીતી ;
તો ઔરતૂકી નમાજ, રવા હોવે રે સુનીતી. ૪
- એક રિવાયત માંહે, હું ઐસા રે આખા ;
કહી ઔરત બિન, હોવે રે દાખા. ૫

- વેં નમાજકે વકત, જો હાજિર રે આવે;
તો ઇમામકે સાથ, નીયત બંધાવે. ૬
- કલી નમાજમાં મરદકે, પાસ ઔરત રે આઈ;
વેં ઔરતૂ જો આવ, હોવે રે દેખાઈ. ૭
- હોવે ધોરથી ઉનૂને સાથ, નીયત બંધાઈ;
કે સાથ દોનૂને, હો નમાજ રે સંધાઈ. ૮
- કે તહરીમા દોનૂને, હોવે સાથ બંધાયા;
હોવે નમાજ અદાકા, સોચ દોનૂ મન લાયા. ૯
- યૂં નમાજ સારીમાં, જો મુકામિલ આઈ;
કે મરદકે પાસ, રહી ઔરત દેખાઈ. ૧૦
- અને હોવે દોનૂ પાસ પાસ, એક રે મકાના;
અને દોનૂ ખીચ કછૂહ, નાં હોવે રે જના. ૧૧
- યૂં મરદકે પાસ, રહી ઔરત દેખાતી;
જિપે રીત જો નમાજ, હું ભેલી રે કરાતી. ૧૨
- તો ઉસ રે મરદકી, હું નમાજ ભગાતી;
કે પાસ જિસકે, હું ઔરત દેખાતી. ૧૩
- જો ઇમામને ઔરતકી, હૂએ નીયત રે કીતી;
તો વેં મરદકી નમાજ, હું જાતી રે સુનાતી. ૧૪
- એ ઇમામને ઔરતકી, નાં નીયત કરાઈ;
તો વેં મરદકી નમાજ, નાં ભાગી રે સુનાઈ. ૧૫
- તો વેં ઔરત કેરી, રવા હૂઈ નાં સલાતા;
જો ઇમામ ઔરતકી, નાંહી નીયત કરાતા. ૧૬
- એ સુન સુન રે બેના, સહી કર લેના;
અને એક કર રખકૂ, એતના કહના. રે તૂહી. ૧૭

ગાફિલ કયું જાગતા નાંહી, સુનને દીનકે બેન રે,
 સુનને દીનકે બેન ;
 આગે સોના બહુત હ, જે સુનસી ખોલકર નેન રે,
 જે સુનસી ખોલકર નેન. ૧૮

૨૧૧૫

જખ મરદ જમાઅતસૂ, કરે રે સલાતા ;
 તખ ઔરતકૂ મકરૂહ હોના, હાજિર સુનાતા. ૧
 કે જમાઅતકૂ હાજિર, ઔરતૂકા આના ;
 એ ઔરતૂકૂ મકરૂહ, કહા રે જના. ૨
 એ હાજિર હોના, સો કાજ રે સલાતા ;
 સો મસીતમાં આના, હૂઆ મકરૂહ સુનાતા. ૩
 કે મસીતમાં ઔરતાં, કાજ નમાજકે આવે ;
 સો મરદૂકી જમાઅત સેતી, નમાજકૂ આવે. ૪
 એ હાજિર હોના, મકરૂહ સહી ;
 સો ઔરતૂકૂ મકરૂહ, હે ખખર કહી. ૫
 પન બુદી જે ઔરત, હોવે રે દેખાતી ;
 તીન નમાજ માંહાં, હોવે સુનો રે બાતી. ૬
 સો ફજર ને મગરિબ, અસર કહીએ ;
 એ તીનૂ માંહે હાજિર, હોવે બુદી રે લહીએ. ૭
 વે મકરૂહ બુદીકૂ, હોના હાજિર રે નાંહાં ;
 તો હાજિર રે હોવે, તીન નમાજ માંહાં. ૮
 પન જૂઆનકૂ મકરૂહ, હે રે કીતા ;
 નાં જમાઅતકૂ હાજિર હોવે, હુકમ રે દીતા. ૯

જાં મકરૂહ નમાજમાં, હોના હાજિર રે કીતા ;
લી વચ્ચે કેરા, ઍસા હુકમ રે દીતા. ૧૦

કે મજલિસ વાઘજેઝી, હોવે મરદૂ કેરી ;
ઉઠાં ઍરતાં હાજિર, ના કે હોવે રે સવેરી. ૧૧

એ લી મકરૂહ કીતા, ઍરતૂકે નામા ;
હોના હાજિર મજલિસ, વાઘજેઝી ઠામા. ૧૨

હોવે ફસાદ નમાજ, જે મુકતદી કેરી ;
વે સુન સુન સહી કર, લીજીઓ સવેરી. ૧૩

હોવે મરદઝી ઇકતિદા, ફસાદ રે કહીએ ;
જે ઍરતકૂ ઇમામ, કરે રે લહીએ. ૧૪

કરે બાલેકૂ ઇમામ, તો લી ઍસી રે રીતા ;
કે મરદઝી નમાજ, હોવે ફસાદ સુનીતા. ૧૫

કે બાલે પીછે મરદ, ઇકતિદા જે કરાવે ;
તો ઇકતિદા મરદઝી, હૂઈ ફસાદ સુનાવે. ૧૬

કે ઇકતિદા મરદઝી, હૂઈ સાબિત રે નાંહાં ;
એ ફસાદકે માચને, ખૂઝો દિલ માંહાં. ૧૭

હૂઈ ફસાદ ને મકરૂહકી, જૂજૂઈ રીતા ;
એ સુન સુન નિસદિન, યાદ કરો રે મીતા. રે તૂહી. ૧૮

ગાફિલ કયૂં તૂ સો રહા, સુન જાગ મૂરખ ગવાર રે,
સુન જાગ મૂરખ ગવાર ;

જે છુટનેકી આસ હૈ, તો સુનનેકૂ કર પિયાર રે,
તો સુનનેકૂ કર પિયાર. ૧૯

૨૧૧૬

- ભી પાકે કેરી નમાજ, હોવે ફસિદ સુનાતી ;
જે માજૂરકે પીછે, કરે સુન રે બાતી. ૧
- બૂં કિસીકા પેશાબ, હોવે રે ચલતા ;
અને વજૂ વે રહને, કરે રે સલાતા. ૨
- એ માજૂર કેરી, ખૂઝો રે રીતા ;
યૂં ઔર ભાંતૂ માજૂર, બહુતૂ હોતા હૈ દેખીતા. ૩
- જિસે ઉજર રે નાંહી, વે પાક રે કહલાવે ;
વે માજૂરકે પીછે, ઇકતિદા જે કરાવે. ૪
- તો પાકેકી ઇકતિદા, હૂધ *
હુકમ સહો હૈ રે લખાવે. ૫
- ભી કારી જે ઉમ્મીકૂ, કરે રે ઇમામા ;
એ ભી ફસિદ હૂધ, જે ઇકતિદા નામા. ૬
- ઇહાં કારી પઢનારા, ઉસે રે કહીએ ;
અને ઉમ્મી જે નાં ખૂઝે, પઢે ઉસે રે લહીએ. ૭
- એ કારી ઇકતીદા, કરે ઉમ્મીકે સંગા ;
તો ઇકતિદા ફસિદ, વે હૂધે ભંગા. ૮
- ભી કપડેકા પેનનારા, ઇકતિદા ચાવે ;
વે નંગેકૂ ઇમામ, લે રે કરાવે. ૯
- એ ભી ઇકતિદા ફસિદ, હોવે રે સહી ;
એ હકીકત સહી, સુન કર લહી. ૧૦
- એક સાનૂ બિના સાબ, કરતા સલાતા ;
અને એક હૈ સાનૂ, સૂ કરતા દેખાતા. ૧૧
- વે સાબ ઇકતિદા, કરે ઉસ કેરી ;
જે સાનૂસૂ નમાજ, હૈ કરતા અનેરી. ૧૨

તો ઇસકી ભી ઇકતિદા, ફસિદ કહલાઇ ;
એ ખખર સહી, હું રે પાઇ. ૧૩

ભી એક હું ફરજકી, નમાજ રે ચાતા ;
અને એક હું નફલકી, નમાજ હું કરાતા. ૧૪

વેં જો નફલ કરનાર સાથ, ઇકતિદા કરાવે ;
જો ફરજકી નમાજ, હું રે ચાવે. ૧૫

હૂંઘ ઇકતિદા ભો ઉસકી, ફસિદ કહલાઇ ;
ભૂંં ઓરકી રીત, તૂં એ ભી રે લિખાઇ. ૧૬

એ સુન સુન બેન, સહી કર લેના ;
અને એક કર ઇતના, નિસદિન કહના. રે તહી. ૧૭

ગાફિલ તૂ સુનતા નાંહી, સૂતા હો નચિંત રે,
સૂતા હો નચિંત ;

જખાખ દેને હમના, જે સોચ રાખે ચિત રે,
જે સોચ રાખે ચિત. ૧૮

૨૧૧૭

ભી એકને નમાજ, ફરજ ફરજકી ચાતા ;
અને દૂજ દૂજે ફરજકી, હું કરતા સલાતા. ૧

હખે મુકતદી એ હોવે, દૂજે ઇમામ કેરા ;
જે દૂજે ફરજકી, કરે નમાજ સવેરા. ૨

તો ભી ઇકતિદા ઉસકી, ફસિદ રે હૂંઘ ;
જો ફરજ નમાજ, હૂંઘ દોનૂકી બૂંઘ. ૩

એ ફસિદ કેરી, કહી રે બાતી ;
જે ઇકતિદા ફસિદ, હોતી હું સુનાતી. ૪

- સુનો ફાસિદ ઇકતિદા, હોવે જિસથી નાંહાં;
એ સુન સુન રે ઐન, સહી ખૂઝો મન માંહાં. ૫
- કે જે વજૂકા કરનાર, ઇકતિદા કરાવે;
સો તયમુમ કરનાર, સંગ નમાજ રે જાવે. ૬
- એ ઇકતિદા સહી, નાંહી ફાસિદ સુનાતી;
એ સહી કર ખૂઝની, જૂં હુકમકી બાતી. ૭
- અને એકને વજૂ કર, પગ રે ધુલાએ;
અને એકને મોજૂ પર, હું મસે રે કરાએ. ૮
- હમે પગ ધોનારા, જો નમાજકૂ ચાહવે;
સો મસે કરનાર, સંગ ઇકતિદા કરાવે. ૯
- તો ઇકતિદા ઉસકી, હૂઈ રે સહી;
એ ખબર રે સહી, લિખેસૂ લહી. ૧૦
- ભી ફરજકી નમાજ, એક ઐઠા હું કરાતા;
અને ઠાઠા રહનારા, ઉસ સંગ હું ચાહતા. ૧૧
- કે ફરજકી ઇકતિદા, ઐઠે સંગ હું બંધાતા;
એ ભી ઇકતિદા સહી, હું હૂઈ રે લિખાતા. ૧૨
- ભી બાંકી રે પીઠસૂ, કો નમાજ કરાવે;
સાજ પીઠકા ઉસ સંગ, નમાજ રે ચાવે. ૧૩
- કે બાંકી પીઠ કેરેકૂ, ઇમામ કરાવે;
એ ભી ઇકતિદા સહી, હું હોતી રે દેખાવે. ૧૪
- ભી નમાજ નફલકી, કો હું રે ચાવે;
સો ફરજ કરનાર, સંગ નીયત રે બંધાવે. ૧૫
- તો નફલકી નમાજ, હૂઈ દુરસ્ત રે કહી;
એ ખબર રે લિખેસૂ, લહી રે સહી. ૧૬

- કભી સનાકે કરનારા, હોવે દોનૂ રે જાતી ;
કે ઇમામ મુકતદી, રવા નમાજ સુનાતી. ૧૭
- જો ઇમામઝી વજૂ, હોવે ભાગી રે જનાતી ;
તો કૌમઝી નમાજ, ફિર કરની સુનાતી. ૧૮
- કભી કારી ને ઉમ્મી મિલ, ઇકતિદા કીતી ;
સો ઉમ્મીકૂ ઇમામ કર, કીતી રે સુનીતી. ૧૯
- તો કારી ને ઉમ્મીકી ભેગી, નમાજ રે ગહી ;
હૂઈ ઉમ્મી જો ઇમામ થા, રવા ઉસકી સહી. ૨૦
- કભી ખલીફા જો ઇમામને, ઉમ્મીકૂ કીતા ;
સો છેલ્લી દો રકાતૂમાં, કિયા રે સુનીતા. ૨૧
- તો ભી કૌમકી ફાસિદ, હૂઈ રે સલાતા ; *૨૨
- સો અયાન. ખલીફેકા, છેલ્લી રકાતૂકા આખા ;
સો ઉસ કાજ રકાતાં, નાં પેલીકા દાખા. ૨૩
- સો ખલીફેસૂ નમાજ, છેલ્લી રકાતૂમાં ગહી ;
પેલી રકાતૂમાં કરે, જાવે તહકીક સહી. ૨૪
- છેલ્લી રકાતૂકા કહેસૂ, હૈ તહકીક જનાતા ;
એ સુનને કહો, દિન આર રાતા. રે તૂહી. ૨૫
- નનાં ખોલ જાગ ગાફિલ, સુન એ દીનકી આત રે,
સુન એ દીનકી આત ;
- સુને બિના નાંહી મૂમના, હોસી તેરી જાત રે,
હોસી તેરી જાત. ૨૬

૨૧૧૮ બયાન.

- સુનો નમાજ કરતે, જે હું વળૂ રે ભગાતી;
તમે ઇસકે બયાનકી, સુનો રે બાતી. ૧
- જે મુસલ્લીકૂ હદસ, હૂઆ કરતે સલાતા;
સો વળૂ રે ભાગનેકી, ખૂજો હદસકી બાતા. ૨
- પછે હાવે રે ઇમામકે કે, મુકતદી દેખાવે;
કે એકલા નમાજ, હું રે કરાવે. ૩
- એ હુકમ સખૂકૂ, હું સરખા લિખાયા;
જે મુસલ્લી કહાવે, સખ ઇસ માંહે આયા. ૪
- હાવે નમાજમાં હદસ, તો વળૂ જ કરાવે;
અને જહાંથી ભાંગી, તહાંથી નમાજ સંધાવે. ૫
- ફિર આવે ઇમ વળૂકા, કર રે કામા;
કે આવે તો નમાજ, કરે વળૂકે ઇમા. ૬
- જે વળૂ રે કરતે, હૂઈ નમાજ રે પૂરી;
પન ફરી આવે ઇમ, જે હાવે રે અધૂરી. ૭
- હું તાકીદ વળૂ કર, ફેર જમાઅતમાં આવે;
જે આવતે કછુ લી, નમાજ રે પાવે. ૮
- અને હદસ જે હૂઆ, કલી ઇમામકી જતી;
તો ખલીફા કરે, એ સહી રે બાતી. ૯
- કિસે ખલીફા કરે, જે જમાઅતકે માંહાં;
કે વે હાવે ઠાડા, આવે ઇમામકે ઠાંહાં. ૧૦
- અને વળૂકૂ ઇમામ, જહાં રે કરાવે,
અને તખ તક નમાજ, હૂઈ પૂરી જે દેખાવે. ૧૧
- તો વળૂકી ઇમ, કરે નમાજ રે પૂરી;
કે આહવે તો આવે, જહાં છોડીથી અધૂરી. ૧૨

- અને નમાજ જો પૂરી, હૂંધ રે નાંહાં ;
તો વજૂ કરને આવે, જમાઅતકે માંહાં. ૧૩
- વે ખલીફા ઇમામ, હૂઆ ઇમામ રે કેરા;
સો બાકી નમાજમાં, ખૂઝીઓ સવેરા. ૧૪
- હૂઆ મુકતદી સખૂમાં, પેલા ઇમામ રે કહીએ;
હૂઆ ખલીફા ઇમામ, એ સખૂકા લહીએ. ૧૫
- જૂં ખલીફા ઇમામ, વજૂ ભાગેસૂ કરાવે;
તૂં પઢતે બધાવે, તો ભી મન રે લાવે. ૧૬
- કે જો ઇમામ કિરાઅત, પઢતે બધાયા;
તો ભી ખલીફા કરે, હું રે લિખાયા. ૧૭
- કભી વજૂ ભાગેકા, ઉને કિયા રે ગુમાના;
ઇસ ગુમાનસૂ મસીતકે, બાહર નિકલ જના. ૧૮
- કે દીવાના હૂએસૂ, આયા મસીતકે ખારા;
સો નમાજ જો કરતે, એસા હૂઆ બેકરારા. ૧૯
- કે નમાજમાં ઉંઘા, અને હૂઆ અહતલામા;
કુને કરે રે નંગા, કરતે નમાજકા કામા. ૨૦
- તો નમાજકૂ ફિર કર, હું રે પઢાની;
એતી બાતૂ નમાજ, ફિર મન રે લે આની. ૨૧
- એતી બાતૂ નમાજકા, હોવે સાંધા રે નાંહાં;
એ સુન સુન ઇતના, કહો દિલ માંહાં. રે તૂહી. ૨૨
- ગાફિલ જાગને મૂરખા, સુન એ મન ધર બેન રે,
સુન એ મન ધર બેન;
સુનતે મૂમિન હોયસી, સાચે ખૂઝી કુંન રે,
સાચે ખૂઝી કુંન. ૨૩

૨૧૧૯

ભી કહકહ બે નમાજકે, માંહે રે હસાયા ; *૧

તો ભી ધોરથી નમાજ, ફિર કરે રે સુનીતા ;
ભી નમાજમાં હદસ, કભી બન રે કીતા. ૨

તો ભી ધોરથી નમાજ, ફેર કરની લિખાયા ; *૩

ભી હાજત પેશાબકી, કભી હૂધરે ઓતેરી ;
તો ભી ધોરથી નમાજકૂ, ફેર કરે રે સવેરી. ૪

ભી સિર કભી ફાટા, લોહી બાહર રે આયા ;
તો ભી ધોરથી નમાજ, ફેર કરે રે લિખાયા. ૫

બે હદસકે ગુનેથી, બાહર મસીતસૂ આતા ;
વને એ બયાન, સબ એક રે રીતા. ૬

કે ધોરથી નમાજ, ફેર હ કરાની ;
એ જોતે ફૂલ લિખે, એતે સબ માંહે બની. ૭

બે અત્તહીયાતો પઢે બાજ, હદસ જનાયા ;
તો વબૂ કર સલામ, બોડાવે લિખાયા. ૮

એ છોદલે કાઅદેકી, ખૂઝો રે રીતા ;
કે વબૂ કર સલામ, દેવે હુકમ રે કીતા. ૯

કભી બન ખૂઝ હદસ, ઉને રે ક્રિયા ;
સો અત્તહીયાતો પઢે બાજ, મન ફૂલ એ દિયા. ૧૦

કે બોલા જલસૂ, કહુ કીતી રે બાતી ;
તો ભી પૂરી નમાજ, હૂધ રે સુનાતી. ૧૧

પન વાજિબ તરક, હૂઆ ઇસ કેરા ;
સો સલામકા બોલ, સુનીઓ સવેરા. ૧૨

- કભી તયમુમ કરનાર, દેખા રે પાની ;
તો નમાજ રે ભાગી, ઉસ કેરી રે જાની. ૧૩
- કે પાની રે દેખા ઉને, નમાજ કરાને ;
તો ભાગી રે નમાજ, હું સહી લિખાતે. ૧૪
- ભી જો મોજૂકી મસેકી, પૂરી મુદત રે હૂધ ;
તો ભી મસા કરનારકી, ખૂજો નમાજ રે ગઈ. ૧૫
- મસે મોજૂ કેરી મુદત, જો હૂધ રે પૂરી ;
તો નમાજ જો કરતા, વં હૂધ રે દૂરી. ૧૬
- વં અત્તહીયાતો જેતની, આર હોવે રે ઝંઝાયા ;
સો છેલ્લે કાઅદેમાં, ઝંઝા રે દેખાયા. ૧૭
- પછે મુદત પૂરી, હૂધ દેખા કેવાંના ;
તો ભી નમાજ જાનેકી, આત લિખી સો જાના. ૧૮
- એ મન ધર ઝંઝા, સુન રે ધમાની ;
એ સુન સુન એક કર, ચિંતાએતી મન લે આની. રે તૂહી. ૧૯
- ગાફિલ તૂ કયું સો રહા, સુન અંધોરી આત રે,
સુન અંધોરી આત ;
સુને બિન નાંહી મૂમના, હોવે તેરી જાત રે,
હોવે તેરી જાત. ૨૦

૨૧૨૦

- ભી જો હલૂએ હલૂએ, કભી મોજે રે ઉતારે ;
તો ભી નમાજ ગહી, એ ખૂજો રે સારે. ૧
- એ છેલ્લે કાઅદેકે, સબ ઝંઝને બાબ ;
જેતા બયાન લિખાતા, હું રે હાબ. ૨

જે મોજે રે બેગે, હું ઉતરાયે;	
તો નમાજ રે પૂરી, હું લેતે સુનાયે.	૩
ભી ઉમ્મી જે કિરાયત, થા રે પઢાતા;	
થી ઉસકૂ બિસારી, થા નમાજ કરાતા.	૪
છેલ્લે કાઅદે બેઠે બાજ, એ યાદ કરતે રે આઈ;	
તો ભી ઉમ્મીને નમાજ, હું રે ગુમાઈ.	૫
કો બેઠા લે કાઅદે, કીતી નંગે સલાતા;	
એતં બેઠે બાજ કપડા, હું ઉસકૂ પાતા.	૬
તો ભી નમાજ ઉસકી, ગહી રે સહી;	
એ હકીકત સહી કર, લિખેસૂ કહી.	૭
સુનો નમાજ થા કરતા, કો દરદકે લીતે;	*૮
છેલ્લે કાઅદે બેઠા, પૂરા ફરજ કીતા;	
એતં દૂર હૂઆ દરદ, હૂઈ કાદિરકી રીતા.	૯
કે હુકમ જે સકર, નમાજ રે દેખીતા;	
તો ભી ઉસકી ભાગી, ગહી રે સલાતા.	૧૦
હું સહી કર લિખતા, બું હુકમ રે સુનીતા.	*૧૧
છેલ્લે કાઅદે બેઠા, પૂરી નમાજ રે કીતી;	
એતં ફાત રે હૂઈથી, વં ચિત રે દીતી.	૧૨
કે નમાજ જે ફાત, થી હો રે ગહી;	
છેલ્લે કાઅદે બેઠે બાજ, વં મન રે લહી.	૧૩
તો ભી ઉસકી નમાજ, હું રે જતી;	
એ હુકમકી રોત, હું સહી રે સુનાતી.	૧૪
કે ઉમ્મીકૂ ખલીફા, છેલ્લી નમાજકે કીતા;	
સો સલામ બોડાને, કાજ મન રે દીતા.	૧૫

તો ભી નમાજ રે ગહી, સહી રે જનો; ૧૬
એ સુન સુન હુકમ, મન રે આનો.

છેલ્લે કાચદે બેઠા, કરે ફજર સલાતા; ૧૭
એત સૂરજ ઉગીઆ, હોવે રે દેખાતા.

તો ભી નમાજ રે ગહી, ફજર કેરી; ૧૮
એ સુન સુન સહી કર, ખૂઝીઆ સવેરી.

કે કરતે નમાજ, જુમા હો કેરી; ૧૯
આયા વકત અસરકા, ઉસ માંહે રે સવેરી.

તો ભી જુમાઠી નમાજ, રવા નાં રહી; ૨૦
આર નમાજૂકી રીતે, એ ભી રે ગહી.

એ સુનની ધમાની, મન ધર આતી; ૨૧
અને એક કર કહો, દિન આર રાતી. રે તૂહી.

ગાફિલ સુને બિના મૂમના, હોવે નાં સુન આત રે,
હોવે નાં સુન આત;
બેન નાંહી સુનતે દીનકે, વે નાંહી મૂમિન જાત રે,
વે નાંહી મૂમિન જાત. ૨૨

૨૧૨૧

ભી પટા બાંધ નમાજ, થી રે કીતી; ૧
સો પટે પર મસા કર, થી કીતી રે સુનીતી.

વે સુખ રે હોતે, પટા રે ખોલાયા; ૨
છેલ્લે કાચદે બેઠે બાજ, છૂટને પડાયા.

તો ભી નમાજ ઉસઠી, ગહી રે કહીએ; ૩
એ હુકમકી રીત, સુન સુન લહીએ.

- કે માનૂર થા ઉજરસૂ, નમાજ રે કરતા;
મન ઉજરકી રીતે, વજૂ નમાજ ધરતા. ૪
- કે રીત જૂં દુખીકી, હું રવા રે સુનીતી;
ઉસ રીતે નમાજ, વજૂ ચિત રે દીતી. ૫
- પછે ઉજર જો દૂર, વેં દૂઆ રે સહી;
છેલ્લે કાચદે ઐઠે બાજ, તો બી નમાજ રે ગહી. ૬
- એ જેતને ઐનૂકી, લિખી ઊપર રે બાતી;
એતે ફેલૂસૂ નમાજ, હું રે જાતી. ૭
- જો ખલીફા મસખૂક, ફૂં ઇમામ કરાવે;
હોતી ખિલાફત ઉસકી, હું સહી રે લિખાવે. ૮
- જો નમાજમાં પીછેસૂ, હું આવ રે મિલાતા;
સુનો મસખૂક ઉસકા, નામ રે કહલાતા. ૯
- જો ઇમામ ખલીફા, કરે ઉસકૂ સહી;
સહી હોતી હું ખિલાફત, ઉસકી કહી. ૧૦
- પછે ઇમામકી નમાજકૂ, જળ કરે વેં પૂરી;
કરે ખલીફા મુદરક, ફૂં હું જો હજૂરી. ૧૧
- સો ઇમામકે સાથે, જો નમાજ રે પાવા;
સુનો મુકતદી મુદરક, વેં રે કહાવા. ૧૨
- સો મસખૂક ખલીફા, ઉસકૂ કરાવે;
સો સલામ બોડાને, કાજ મન રે લાવે. ૧૩
- કે અધૂરી નમાજ, હું મસખૂક કેરી;
અને ઇમામકી નમાજ, હૂંઈ પૂરી રે સવેરી. ૧૪
- મસખૂકકી નમાજ, જાવે સલામ બોડાને;
મન મુકતદી દૂજે, હું વેં ફારિખ દેખાતે. ૧૫

- ઉસ કાજે મસખૂક, ખલોફા કરે;
 ઉસે સલામ બોડાને, કાજ મન ધરે. ૧૬
 પછે મુદરક ખલોફા હો, બોડાવે સલામા;
 અને મસખૂક પૂરા, કરે નમાજકા કામા. ૧૭
 એ સુનની હું બાતી, મન ધર નેહા;
 એ સુન સોચ ઇતિના, કરો આપકી દેહા. રે તૂહી. ૧૮
 ગાફિલ જગ દેખ ભરીઆ, સુને બિના કહી જાત રે,
 સુને બિના કહી જાત;
 જગ સખ નાંહી મૂમના, સુને બિના ખૂઝે બાત રે,
 સુને બિન ખૂઝે બાત. ૧૯

૨૧૨૨

- જખ મસખૂક ઇમામકી, પૂરી કીતો રે સલાતા;
 એતે નમાજકે ભાનનાર, હૂઆ ઉસકૂ દેખાતા. ૧
 સો કહકહ હસીઆ, કે હદસ રે કીતા;
 સો જાન ખૂઝ હદસ, હું વેં કિયા રે સુનીતા. ૨
 કે મસીતસૂ ઉઠ કર, હૂઆ રે બારા;
 ભી ઐસી રીતે ભાનનેકા, સોચ ઔર રે સવારા. ૩
 કે જિસથી નમાજ, હું રે લગાતી;
 ઐસા ફૂલ કિયા, મસખૂક જાતી. ૪
 સો અત્તહીયાતો જેતની, ઔર ઔરે રે બાબ;
 પછે મસખૂકકે તનથી, ફૂલ હૂઆ રે હાબ. ૫
 તો નમાજ મસખૂક, કેરી રે ગહી;
 અને કૌમકી નમાજ, સાબિત રે રહી. ૬

કે કૌમકી નમાજ, સખ હૂધ થી પૂરી ; અને મસખૂક કેરી, થી નમાજ અધૂરી.	૭
તો પ્રેલ જે નમાજકૂ, હું રે ભનાતા ; વે હૂવડા મસખૂક,કે ખીચ રે સલાતા.	૮
તો મસખૂક કેરી, નમાજ ભગાની ; અને જમાતકી નમાજ, હૂધ પૂરી રે જાની.	૯
જૂ લી મસખૂક કેરી, હું નમાજ રે જાતી ; વે મન ધર સુનની, હું રે બાતી.	૧૦
હંસે ઇમામ જે કહકહ, પૂરી હોતે રે સલાતા ; કે ઇમામ જાન ખૂઝ, હૂએ હંસા કરાતા.	૧૧
તો લી નમાજ રે ગહી, મસખૂક કેરી ; થી ઇસકી નમાજ, અધૂરી અનેરી.	૧૨
તો પ્રેલ હૂઆ ઇસકી, નમાજકે માંહાં ; ઉસ કાજ મસખૂકકી, નમાજ રે ગહી ;	*૧૩
જૂ પેલી રે હકીકત, જાનેકી કહી.	૧૪
પન ઇમામ જે બોલ, બાહર મસીતકે જાવે ; હોતે પૂરી નમાજ, એસા પ્રેલ જે કરાવે.	૧૫
તો નમાજ નાં ગહી, મસખૂક કેરી ; કે સાબિત રે રહી, એ ખૂઝીઓ સવેરી.	૧૬
જે હદસ રે હૂવડા, રૂકૂ સિજદા કરાતે ; તો વજૂ કરે બિના, કરે હું રે બતાતે.	૧૭
કે વજૂ ભાગી જહાંથી, તહાંથી નમાજ સંધાવે ; એ બિનાકે માઅને, મન રે લાવે.	૧૮
સુનો કલી કો સિજદા, હોવે કરતે ભૂલાયા ; વે રૂકૂને સુજૂદમાં, યાદ રે આયા.	૧૯

કે યાદ વેં આયા, દૂજ રકાતા ;
સો રૂકૂને સુબૂદ, કરતે જનાતા. ૨૦

તો સિજદેકૂ કબ, વેં હે રે કરાના ;
પન રૂકૂ ને સુબૂદ, નાં ફિર મન ધરના. ૨૧

જો રૂકૂ ને સુબૂદમાં, યાદ સિજદા થા આયા ;
વેં ના રૂકૂ ને સિજદા, ફિર કરના બતાયા. ૨૨

એ કંજકે હાશીયેમાં, ખોલ લિખી સખ રીતા ;
ઉસ લિખેસૂ બયાન, હે ઐસા રે સુનીતા. ૨૩

કે રૂકૂ માંહે સિજદા, ગયા મન રે દીતા ;
લી હાલકા સિજદા, એ કરતા દેખીતા. ૨૪

કે જો રૂકૂકે સાથ, હે નમાજ રે કરે ;
વેં સિજદા કીએ, કૂ બાજ રે સવેરે. ૨૫

અને ફિર હો ઠાડા, ફિર રૂકૂ રે કીતા ;
તબ ગહેકૂ કબ, કર હુકમ રે દીતા. ૨૬

કે રૂકૂથી જો સીધા, ગયા સિજદા કરાવે ;
પીછે નમાજ કર, દોનૂ મન રે લાવે. ૨૭

જો મુકતદી ધમામ સંગ, કરે એકલા નમાજ ;
તો નીયત બિના ખલીફા, હે હોતે રે હાજ. ૨૮

એ કંજકે હાશીયેમાં, લિખાઈ બાતા ;
સુન સુન કહો, દિન ઔર રાતા. રે તૂહી. ૨૯

ગાફિલ કયૂં જાગે નહી, ખોલે નાંહી નૅન રે,
ખોલે નાહી નૅન;
ભટ જવતર તેરડા, જો સુને ના ઐસે બૅન રે,
જો સુને ના ઐસે બૅન. ૩૦

૨૧૨૩ ખયાન.

- સુનો જિસથી ફસાદ, હોતી રે સલાતા ;
ભી હોતો હું મકરહ, વં સુનો રે બાતા. ૧
- કે નમાજમાં જિસથી, હું હોતા રે ફસાદ :
અને મકરહ ભી હોતો હું, વં સુનો રે એબાદ. ૨
- સુનો નમાજકે માંહે, આદમીકા બોલના ;
હોવે ઉસથી નમાજ, ફસાદ રે સુનના. ૩
- પછે ભૂલે કભી બોલા, નમાજમાં બોલી ;
કે ઊંઘ માંહે બોલા, સુન મૂમનૂકી ટોલી. ૪
- તો જન રે બોલે, જસા એ કંલાયા. *૫
- જૂં તૂં બોલેસૂ ફસાદ, હોવે નમાજકે માંહાં ;
કે નમાજ સહી, હૂઘ રે નાંહાં. ૬
- ભી દુઆ રે માંગની, નમાજ કેરી ;
સો અપની બોલીસૂ, ખૂઝાઓ સવેરી. ૭
- તો ભી નમાજ ફસાદ, હૂઘ રે કહી ;
એ ખબર લિખેસૂ, સહી રે લહી. ૮
- તો દુઆ હું માંગની, સીખે આયત રખાની ;
કે નખીજીકી હદીસસૂ, દુઆ માંગની જનની. ૯
- ભી બકોર કરના, નમાજ કરાતે ;
હું ફસાદ રે નમાજમાં, હોવે ઇસથી લિખાતે. ૧૦
- ભી ઓહો ઓહો કરના, કરતે સલાતા ;
હોવે ફસાદ ઉસથી, સુનો નમાજ રે બાતા. ૧૧

- ભી અવાજ નિકાલકર, નમાજમાં રોના ;
કિસી દરદકે લીતે, હોવે રોનેકા હોના. ૧૨
- કો મુસીબત કાજ, હું રોના રે આતા ;
કુછ દુખ રે પાયા, વેં મુસીબત આતા. ૧૩
- યું દુખ ને દરદસૂ, હું પુકારને રોતા ;
તો ભી નમાજકે માંહે, હું ફસાદ રે હોતા. ૧૪
- પન અહિશતકી ખાત, કભો સુનતે રે રૂલાયા ;
કે દોજખકી સુનતે, રોના રે આયા. ૧૫
- કભી એ દો ખાતૂ, જહાં પુકાર રે રૂલાયા ;
તો નમાજકે માંહાં, નાંહી ફસાદ કહલાયા. ૧૬
- ભી ખાંસના નમાજમાં, ઉજર રે બના ;
કે ગલા અંધાયા, બેના સુનો રે મના. ૧૭
- સહી ઇસથી ફસાદ, હું હોતા રે કહીએ ;
એ સુન સુન ઇતના, એક કર લહીએ. રે તૂહી. ૧૮

ગાફિલે કયું જાગે નાંહી, સુને નાંહી દીનકી ખાત રે,
સુને નાંહી દીનકી ખાત ;
તો સુને બિના કયું મમિન, હોસી તેરી જાત રે,
હોસી તેરી જાત ; ૧૯

૨૧૨૪

- ભી છીંક કેરા જવાબ, કિસીકૂ દેના ,
સોં યરહમોકુદલાહ, સુનતે કેના. ૧
- જો નમાજકે માંહાં, એ દીઆ રે જવાબા ;
તો ભી નમાજમાં ફસાદ, હૂઆ શિતાબા. ૨

- ભી શર વકાયામાં, હું એસા રે લિખાયા ;
કે છીંકનાર પટે, કુછ હું રે બતાયા. ૩
- અલહમ્દો લિલ્લાહ, કહવે છીંકનારા ;
કે બિસમિલ્લાહ પઢને, કા સોચ રે સવારા. ૪
- કે કાલૂ ધન્ના, લિલ્લાહે આખે ;
વ ધન્ના એલયહે, રાજેગિન દાખે. ૫
- કે અજાળ નેનૂ, કુછ દેખ રે લેવે ;
તખ સુજ્હાનલ્લાહ, દેખતે કેવે. ૬
- કલમા શહાહત, દેખતે પઢાવે ;
એતી બાતૂસૂ હું નમાજમાં, હોતા ફસાદ કહલાવે, ૭
- અને નમાજ કરતે, કિસે ખતા રે વલાના ;
કે કિસીકૂ ચૂકતે, લે જવાખ બતાના. ૮
- પન ધમામ જો આપસકા, વે હો રે નાંહાં ;
તો ફસાદ હૂવડા, નમાજકે માંહાં. ૯
- જો હું આપસકે ધમામકા, લે ખતા રે વલાતા ;
તો નમાજમાં ફસાદ, નાંહી હોતા રે કહલાતા. ૧૦
- ભી કિસીકૂ જખાખ, નમાજમાં દેના ;
કે જો જખાખકી ઠામ, કલમા રે કહના. ૧૧
- કે લાએલાહ ઇલ્લલ્લાહો, સૂ દેવે રે જવાખા ,
તો ભી ફસાદ નમાજમાં, હૂઆ રે શિતાખા. ૧૨
- ભી જો નમાજમાં કિસીકૂ, સલામ રે દિલાયા ;
કે સલામકા જવાખ, કિસીકા વલાયા. ૧૩
- એ લિખેસૂ બયાન, એસે રે પાયા. *૧૪
- કે નમાજમાં નિયત, કીતી અસર હો કેરી ;
કે નફલકી નીયત, કીતી રે સવેરી. ૧૫

- સો પટે બાજ બુહરકી, એક રે રકાતા ;
 યં નીયત ફેરાઈ, કિસી ઔર રે સલાતા. ૧૬
- સો હાથ નાં ઉચાએ, જોડે હાથસૂ ફેરાઈ ;
 યં નીયત ફેરાની, હ રવા રે કહલાઈ. ૧૭
- તો બુહરકી રકાત જો, ધને પેલી થી પઢાઈ ;
 વં ગહી રકાતાં, કામ નાં આઈ. ૧૮
- અને કલી ફિર નીયત, જો બુહરકી કરાવે ;
 તો રકાત વં પેલી, પઢી લેખે માંહે આવે. ૧૯
- કે બુહરકી નમાજમાં, ઔર નીયત થી કીતી ;
 ખેગે નીયત કરને, મન બુહરકી દીતી. ૨૦
- તો બુહર કેરી, પેલી પઢી થી રકાતા ;
 વં લેખે માંહે આઈ, હ લિખેસૂ સુનાતા. ૨૧
- એ સુન સુન ખાતી, સહી કર લીજે ;
 અને એક કર રખકૂ, મન ઇતના દીજે. રે તૂહી. ૨૨

- ગાફિલ નિદરા મત કર, સુનનેકૂ તૂ જાગ રે,
 સુનનેકૂ તૂ જાગ ;
 સુનતે હોવે મૂમિના, જો પૂરે તેરે ભાગ રે,
 જો પૂરે તેરે ભાગ. ૨૩

૨૧૨૫

- ભી કિરાઅત રે પઢની, મુસ્હફકૂ દેખકર ;
 એ ભી નમાજમાં ફસાદ, હોવે રે મન ધર. ૧
- ભી ખાના રે કઠૂએ, નમાજ કરાતે ;
 એ ભી નમાજમાં ફસાદ, હ હોતા રે લિખાતે. ૨

- ભી નમાજ કરતે, પીના રે પાની ;
હોવે ઈસથી ભી ફસાદ, સો ખાત રે જાની. ૩
- એ હકીકત જોતની, હું રે લિખાતી ;
એ ફસાદ કેરી, સુનો રે ખાતી. ૪
- હબે જિસથી ફસાદ, હોવે રે નાંહાં ;
વં સુન સુન નિસદિન, રાખો મન માંહાં. ૫
- કે લિખેકે સામી નમાજમાં, કભી નજર રે કરાવે ;
કે લિખે સામી, નજર ચલાવે. ૬
- કે લિખેકું લેવે, ફહમ રે માંહાં ;
કે દિલ માંહે લાવે, દેખ નેનૂ રે નાંહાં. ૭
- કે લિખેકું દિલમાં, હું રે રખાતા ;
કે જબ એ નમાજ, હું રે કરાતા. ૮
- ભી નમાજમાં ખાવે, જો હું દાંતૂમાં ભરાના ;
કે દાંતૂ માંહે ખેંડ કર, જો હું રહતા રે જાના. ૯
- કે નમાજ કરતે, આગે કરે કો ફેરી ;
કે સિજદેકી ઠામ, ચલ જાવે કો સવેરી. ૧૦
- તો નમાજમાં ફસાદ, હોવે રે નાંહાં ;
એ જોતીઆં ખાતાં, આહી લિખેકે માંહાં. ૧૧
- પન મુસદ્દીકે આગે, જાતે હોવે ગુનગારા ;
જો સિજદેકી ઠામ, હું રે ચલનારા. ૧૨
- ઉસ સિજદેકે ઠામકે, સુનો રે જોના ;
એ સુન સુન સહી કર, મન માંહે દેના. ૧૩
- કે મુસદ્દી સિજદે, ઠામ નજર હું ધરતા ;
વે દેખતે ઠામ, જાતે નજર હું પડતા. ૧૪

- કે સિજદેકી ઠામ, ઉને નજર રે રખાઈ ;
તબ જેતની ઠામ, દેખનેમાં આઈ. ૧૫
- એ સબ ઠામ સિજદેકી, ખૂઝો રે બાતી ;
જો એતે માંહે આગે હો, ફેર જાવે રે જાતી. ૧૬
- વં ગુનહગાર હોતા, હું બાત રે કહી ;
પન મુસલ્લીકી નમાજ, હૂઈ રે સહી. ૧૭
- એ સુન સુન બાતી, ચિત રે દેના ;
અને એક કર રખકૂ, ઇતના કહના. રે તૂહી. ૧૮

ગાફિલ ખોલ દે અંખીઆં, બયાન સુન એ કાન રે,
બયાન સુન એ કાન ;
સુને બિના સુન મૂરખા, રહવેગા નાદાન રે,
રહવેગા નાદાન. ૧૯

૨૧૨૬

- કલી મુસલ્લી નમાજ, હોવે કરતા દુકાના ;
કે ચાતરે ઊપર, હોવે કરતા જાના. ૧
- વં આદમીકે સિરથી, ઊંચી ઠામ રે દેખાવે ;
અને ઉસ આગે આદમી, કોઈ ફેર રે જાવે. ૨
- તો ગુનહગાર નાંહી, વં હોતા રે જાનારા ;
તો ગુનહગાર નાહી હોતા, ખૂઝો રે બિચારા. ૩
- અને કુછ ભી દુકાન, હોવે નીચી જો કહીએ ;
કે પગ ને સિર હોવે, સરખે લહીએ. ૪
- તો ભી ગુનહગાર ફિરનાર, હું હોતા રે જાનો ;
જે મુસલ્લીકે આગે, જાવે રે માનો. ૫

- અને જંગલમાં મુસલ્લી, જે નમાજ રે કરાવે ;
તો સુતરતા આપસકે, આગે ગડાવે. ૬
- વં તો એક ગજ લકડી, હોવે ઉસકા નામા ;
અને તસૂ હોય પોલી, ખૂઝો દિલકે ઠામા. ૭
- વં આપસકે આગે, લે ભૂ માહે ગડાવે ;
ઉસ પીછે મુસલ્લા, નમાજ કરાવે. ૮
- કે ઉંગલીસૂ નકીર, ખીચે રે સહી ;
જે લકડી નાં હોવે, તો એ હકીકત કહી. ૯
- જે રાહા હોય જંગલ, જહાં કરતા સલાતા ;
તો સુતરતા રોપે, જસા લિખા હૈ જતા. ૧૦
- જે જંગલ માંહાં, નાંહી નમાજકે ઠામા ;
તો સુતરતે કેરા, કુછ નાંહી રે કામા. ૧૧
- તખ સુતરતે ઇમામકે, ખીચ કો જાવે ;
વં જનારા ગુનહગાર, હોતા રે સુનાવે. ૧૨
- અને સુતરતે પીછે, જે હૈ રે જતા ;
વં ગુનહગાર નાંહાં, હોતા રે કહલાતા. ૧૩
- એ હકીકત ફાસિદને, અને ફસાદકી આખી ;
જે નમાજમાં હોવે, વં લિખ કર દાખી. ૧૪
- હખે સુનેને કરાહત, કેરી રે બાતી ;
કે જિસથી નમાજ, હોવે મકરૂહ સુનાતી. ૧૫
- સુન કપડેકૂ લગાને, હાથ નમાજ કરાતે ;
સો બેહુદા લગાને, હાથ રે સુનાતે. ૧૬
- કે જરૂર બિન, હાથ કપડે લગાવે ;
સહી ઉસથી નમાજ, હોવે મકરૂહ કહલાવે. ૧૭

સો મકરૂહ કેરી, ઔર ખૂઝો જૂં રીતા;
પન નમાજ નાં જાવે, હું સુન એ લીતા. ૧૮

હો નમાજમાં જાતકૂ, હાથ રે લગાના;
જૂં કપડે કેરા, આખા રે બયાના. ૧૯

કે જરૂર બના, હાથ લગાવે જાતી;
હોવે મકરૂહ નમાજ, સુન ખૂઝો એ બાતી. રે તૂહી. ૨૦

ગાફિલ તૂ કયૂં સો રહા, જાગને સુન રાખ મન રે,
જાગને સુન રાખ મન;
હું સોના જાગ સુન ભાવસૂ, આગે બોતજ દિન રે,
આગે બોતજ દિન. ૨૧

૨૧૨૭

ભી નમાજ કરતે, જો કંકરે ખસાવે;
તો ભી નમાજ રે મકરૂહ, હું હોતા રે સુનાવે. ૧

પન સિજદેકે કાજ, એક બાર જો ખસાવે;
તો મકરૂહ નાંહી, બેન રે લિખાવે. ૨

ભી ડિંગલીઆં ફેડની, કરતે સલાતા;
હોવે નમાજ મકરૂહ, હું ઇસથી લિખાતા. ૩

ભી નિયતકે હાથ, જે હું રે મિલાવે;
વે નમાજ માંહે, જો રે ખોલાવે. ૪

તો ભી મકરૂહ હૂવડા, ખૂઝો રે બાતી;
સો મકરૂહ નમાજ, હું હોતી રે લિખાતી. ૫

ભો ડાબે ને જમને, નેતર કરાની;
સો ગરદન સેતી, નજર ફેરાની. ૬

- સુનો ઇસથી ભી મકરહ, હ્રદરે સલાતા;
એ લિખે હો સેતી સુનો, હ્ર રે લિખાતા. ૭
- ને ફેરા નાં ગરદન, ફેરા ખુના રે નંતા;
તો મકરહ નાંહી, એ ખૂઝો રે મના. ૮
- ભી નમાજમાં કુત્તેશી, રીત રે ઝંઝાના;
હોવે ઇસથી નમાજ, મકરહ બના. ૯
- ભી હાથ રે બિછાને, સિજદા કરાતે;
હોવે ઇસથી નમાજ, મકરહ લિખાતે. ૧૦
- સો ફૂનીયૂ સૂધી, હાથ જમીકૂ લગાવે;
એ હાથ બિછાને, શી રીત રે કહલાવે. ૧૧
- ભી સલામ બોડના, હાથ હો સેતી;
હોવે ઇસથી ભી મકરહ, પહલે કહે રે જેતી. ૧૨
- ભી ચાર જનૂ નમાજમાં, હ્ર રે ઝંઝાના;
વાલ પાલખી ઝંઝના, ચાર જનૂ રે કહલાના. ૧૩
- ને ઉજર રે બના, ઝંઝે એ રીતા;
હોવે મકરહ નમાજ, હુકમ રે દીતા. ૧૪
- ભી બાલૂ ફેરા, જૂડા રે બંધાના;
સો લપેટને છેડે, જૂડૂ માંહે બાના. ૧૫
- ખૂઝો ઇસથી નમાજ, હોવે મકરહ સહી;
એ હકીકત લિખેસૂ, સહી રે લહી. ૧૬
- કભી કપડેકે છેડે, ઊંચે રે ઉચાને;
ભૂકૂ લાગે કાજ, લે ઊંચે રે બંધાને. ૧૭
- ઊંચે કપડેકે છેડે, ચૂં બાંધને ને લહીએ;
તો ઇસથી ભી નમાજ, હોવે મકરહ લિખાતે. *૧૮

કે ખખૂ પર મુસહલી, કપડા ઓઢાવે ;
કે સિર પર કપડા, ડાલા રે દેખાવે. ૧૯

અને લટકતે છેડે, છોડે ઉસ કેરે ;
ખૂઝો નમાજ મકરૂહ, હોવે ઉસથી સવેરે. ૨૦

એ મન ધર સુનની, સહી રે બાતી ;
એ સુન સુન ઇતના, કહો દિન આર રાતી. રે તૂહી. ૨૧

ગાફિલ કયૂં તૂ સોં રહા, સુન એ જાગ કર બાત રે,
સુન એ જાગ કર બાત ;
સોને કે દિન બાત હૈ, જીવ બના હોવે જખ બાત રે,
જીવ બના હોવે જખ બાત. ૨૨

૨૧૨૮

ભી કબા ને નભી ધસકી, જે ખૂઝો રે રીતા ;
લે ખખૂ પર ઉસકૂ, કો ડાલતે દેખીતા. ૧

અને હાથ આસતીનૂમાં, નાંહી રે બાને ;
અને છેડે ઉસકે, ઊંચે કર હૈ બંધાતે. ૨

હૈ ઉસથી ભી મકરૂહ, હોતી હૈ સલાતા ;
એ હૂં સહી કર લખતા, બૂં લખેસૂ સુનાતા. ૩

ભી બગાસે જે જમાઇ, ખાને નમાજકે માંહાં ;
હોવે મકરૂહ ભી ઉસથી, તો એ કરના નાંહાં. ૪

અને આંખાં મીચની, નમાજ કરાતે ;
હોવે ઉસથી મકરૂહ, હૈ રે લિખાતે. ૫

ભી મિહરાબકે ભીતર, ઇમામકા રહના ;
હોવે ઉસથી ભી મકરૂહ, સહી મન દેના. ૬

- પન પગ જો ઇમામ, બાહર મિહરાબ રખાવે;
માંહે સિજદા કિયેસૂ, નાં મકરૂહ કહલાવે. ૭
- ભી એકલા ઇમામ, રહવે ઉપર દુકાના;
કોઈ સાથે મુકતદી, નાં હોવે રે જના. ૮
- અને જમાઅત નીચે હોવે, મુકતદાયૂ કેરી;
તો ભી મકરૂહ હોતી હું, ખૂઝીઓ સવેરી. ૯
- જો એક ભી મુકતદી, રહવે ઇમામકે પાસા;
તો મકરૂહ નાંહી, સુનો હો દાસા. ૧૦
- કે મુકતદી દુકાન પર, કરે રે જમાતા;
રહે એકલા ઇમામ, નીચે નમાજ કરાતા. ૧૧
- એ પહલેથી ઉલટી, ખૂઝો રે રીતા;
તો ભી નમાજ મકરૂહ, હોવે હોકર રે દીતા. ૧૨
- કભી મૂર્તાં ચિત્ર, કા કપડા પહનાવે;
તો ભી મકરૂહ નમાજ, હું હોતી રે લિખાવે. ૧૩
- ભી જો મુસદ્દીકે સીસ પર, હું મૂર્તાં દિખાતી;
કે આગે હોવે મૂર્તાં, એ સુનો રે બાતી. ૧૪
- ભી મુસદ્દીકે બરાબર, મૂર્તાં આવે;
પછે ઘડીયાં કે ચિતરીયાં, હોવે રે કહલાવે. ૧૫
- તો ભી નમાજ મકરૂહ, હું હોતી રે સહી;
એ હકીકત લિખેસૂ, સહી રે લહી. ૧૬
- એ તો મકરૂહ કેરી, હકીકત આખી;
હબે નાંહી હોતી મકરૂહ, વં એસી રે દાખી. ૧૭
- કભી નંની હોવે મૂર્તાં, કેરી હો જતી;
કે સીસ બના મૂર્તી, હો દીસે રે તેતી. ૧૮

કે જીવ નાંહી જિનૂકૂ, વેસી સૂરત દેખાતી ;
તો મકરૂહ નમાજ, નાંહી હોતી રે સુનાતી. ૧૯

એ સુન રે ઇમાની, મન ધર બેના ;
એ સુન સુન ઇતના, નિસદિન કેના. રે તૂહી. ૨૦

બગને મૂરખ ગાફિલ, સુન એ મન ધર ખાત રે,
સુન એ મન ધર ખાત ;
બે દીનકે બેન સુનતા નાંહી, ભટ જીવત તેરી બાત રે,
ભટ જીવત તેરી બાત. ૨૧

૨૧૨૬

ભી નમાજ કરતે, આયતાં ગિરાની ;
હોવે ઇસથી ભી નમાજ, મકરૂહ બની. ૧

ભી તસબીહ કરની, નમાજકે માંહાં ;
હોવે મકરૂહ તો તસબીહ, કરો રે નાંહાં. ૨

પન મકરૂહ નાંહાં, સાંપકૂ મારતા ;
અને બિચ્છૂકા ભી મારના, હું એસા રે જનાતા. ૩

પન મારના વે જરૂર, ડરકે લીતે ;
તો મકરૂહ નાંહી, હું બેન રે લિખાતે. ૪

ભી વબૂ બના પિયાદે, કો હું રે બેઠાયા ;
ઉસ પીછે નમાજ, નાંહી મકરૂહ બતાયા. ૫

કે ઉસ પીછે મુસદ્દલી, બે કરે રે સલાતા ;
તો મકરૂહ નાંહી, હું રે લિખાતા. ૬

ભી મુસાફરકે પીછે, નમાજ કરની ;
વે ભી મકરૂહ નાંહી, મન રે ધરની. ૭

- ભી તરવાર આગે, બાંધી હોવે લટકાતી ;
તો ભી ઉસ પીછે નમાજ, નાંહી મકરૂહ કહલાતી. ૮
- ભી જો શમેઝી દીવી, આગે હોવે રે ધરાની ;
ઉસ પીછે નમાજ, નાંહી મકરૂહ જાની. ૯
- ભી મશાલ હોવે, આગે ઠાડી રે રખાધ ;
ઉસ પીછે નમાજ, નાંહી મકરૂહ કહલાધ. ૧૦
- ભી બિછોનેકે ઉપર, કો કરે રે સલાતા ;
અને ઉસ માંહે મૂરતૂકા, નકશ રે દેખાતા. ૧૧
- તો નાંહી નમાજ મકરૂહ, ઉસ બિછોને માંહાં ;
જો સિજદે તલે આવે, મૂરતાં રે નાંહાં. ૧૨
- એ સુન સુન રે દીનકી, મન ધર બાતી ;
એ સુન સુન કહો, દિન ઓર રાતી. રે તૂહી. ૧૩

- ગાફિલ જાગને સુનતે, મૂમિન હોસી ખાસ રે,
મૂમિન હોસી ખાસ ;
મૂમિન કરસી જાતકૂ, હૂએ રખકા દાસ રે,
હૂએ રખકા દાસ. ૧૪

૨૧૩૦ થી ૨૧૪૨ સુધીની ગજલો અમારા પાસ ન હોવાથી
લખવામાં આવી નથી. લી. પ્રગટ કરનાર.

૨૧૪૩

- × × ×
- પછે સિજદા સહવ, હું રે કરના ;
એ મન ધર સુનના, હું રે બયાના. ×
- એ ખૂઝીઓ નમાજ, જુહરકી રીતા ;
નાંહી હુકમ એ દૂજૂ, નમાજૂકા દીતા. ×

એ મન ધર સુનની, દીન કેરી ખાતી;
અને એક કર કહો, દિન ઓર રાતો. રે તૂહી. X

ગાફિલ જો સુનતા નાંહી, એસે દીનકે બેન રે,
એસે દીનકે બેન;
તો કહ દિલ કહાં તો બાંધીઆ, સુનતે કુસે કુન રે,
સુનતે કુસે કુન. X

૨૧૪૪ બયાન.

અરે દુખીકે નમાજી, સુનો રે બેના;
એ સુન સુન સહી કર, મન રે દેના. ૧

કે માબૂર નમાજ, કરે કિસ રે રીતા;
સુન ઇસ કેરા હુકમ, હે એસા રે દીતા. ૨

સુનો જો કોઇ બેઠેસૂ, નાંહી ઉઠ રે સકાતા;
કે દુખનેકે ડર કાજ, નાંહી ઉઠા રે બતા. ૩

કે ઠાડા રે હો કર, જો નમાજ કરાવે;
તો દુખનેકા દરદ, બહુત ઉસકૂ આવે. ૪

તો બેઠા બેઠા, વે કરે રે સલાતા;
સો રૂકૂઅ ને સુબૂદસૂ, કરે રે સિખાતા. ૫

કભી રૂકૂઅ ને સિજદા, કર સકે રે નાંહાં;
એસા વે હે દુખતા, દુખનેકે માંહાં. ૬

નાંહી બેઠેસૂ ભી સિજદા, રૂકૂઅ કિયા રે બતા;
એસા માબૂર રે દુખમાં, હે રે દેખાતા. ૭

તો રૂકૂઅ ને સિજદેકી, કરે રે સાના;
સો દુખીકી નમાજ, કેરા રે બયાના. ૮

પન સિજદેકી રૂઝઅસૂ, સાન હેઠી રે કરાવે ;
 યું માજૂર નમાજ, ચિત રે લાવે. ૯
 સુનો ગાફિલ દિનમાં, સખ હું રે આસાના ;
 ઐસા ખાતિમકી ઉમ્મત પર, કરે કરમ રહમાના. રે તૂહી. ૧૦

સુનને નનાં ખોલ કર, ગાફિલ દીનકી ખાત રે,
 ગાફિલ દીનકી ખાત ;
 હું રંજ નાંહી કુછ દીનમાં, સુખ પાવે તેરી જત રે,
 સુખ પાવે તેરી જત. ૧૧

૨૧૪૫

પન મુંહ આગે દુખીકે, નાં કુછ રે ધરાવે ;
 કે ઉસ પર સિજદા, લે દુખીકું કરાવે. ૧
 અને કભી જો સિજદે કાજ, આગે કુછ ધરીઆ ;
 તો રૂઝઅસૂ નીયા, સિર કરના સુનીઆ. ૨
 કે સિર હું રૂઝઅથી, નીયા રે કરાવે ;
 કભી સિજદેકે કાજે, કુછ આગે રે ધરાવે. ૩
 કભી ઐસા કુછ ધરીઆ, સીસ નમા રે નાંહાં ;
 ઐસા ઝાંચા કુછ ધરીઆ, ઉસ સિજદેકી ઠાંહાં. ૪
 તો રવા નાં હૂઠ, ખૂઝો રે સલાતા ;
 સીસ સિજદેકે કાજે, નીયા કિયા જો નાં જતા. ૫
 અને કભી જો દુખી, ઝંઝ નાંહી રે સકાતા ;
 તો ચિતા સો કર, કરે સાનૂ રે સલાતા. ૬
 કે કરવટ સો કર, સાનૂ નમાજ હું કરની ;
 સુનો હુકમકી રીત, સહી મન ધરની. ૭

સો મૂઠી હિલા કર, સાન હું કરાની;	
જેતી સાન કર સકે, એતી કરની જાની.	૮
કભી ચિતા સો કર, સાનૂ કર સકે નાંહાં;	*૬
તો મુખ રે હુએ બાજ, વે નમાજ હું કરની;	
એ હુકમકી રીત, મુન મન ધરની.	૧૦
પન આંખૂકી સાનસૂ, મન કર કીતા;	
ના દિલકી સાનસૂ, કરે હુકમ રે દીતા.	૧૧
ભી નાં નમાજકૂ કરે, સાન ભવાં હો કેરી;	
એ હુકમકી રીત, મુનીઓ સવેરી.	૧૨
કભી રૂકૂઅ ને સિજદા, કર સકે રે નાંહાં;	
એસા હુખ કુછ આયા, જાતકે માંહાં.	૧૩

* * *

૨૧૪૬

* * *

૨૧૪૭ પહલ

* * *

સોઅ કુસા દીઆ દિલ માંહાં રે.	*
ગાફિલ કહને તૂ કહ વે આતી રે;	
ચિંતા હું કુસી તુજે દિલ આતી રે.	*
એ ઢંગૂ દોજખ જાવેગી જાતી રે;	
દહશત એતી તુજે નાંહી આતી રે.	*
ગાફિલ ખાલિક જો નાં જાને રે;	
કુસા હું સુરીજન નાં જો પિછાને રે.	*

તુજકૂ તો સુરીજન કયું કરે ચાવા રે ;	
કયું નાંહી એતા મન માંહે લાવા રે.	*
ખાલિક ખૂઝા નાંહી સુનો બેના રે ;	
જિને પઢી હુ કિતાબૂ મેના રે.	*
વે જો તૂ સુન કયું નાં હુ ચાતા રે ;	
રખ તે કયું ખૂઝા કહ વે બાતા રે.	*
હુકમ રખકા કયું મન નાંહી લાતા રે ;	
રસૂલકૂ તૂ કયું નાંહી ચાતા રે.	*
પરગટ દીસતી એ હુ નિશાની રે ;	
સિફત રખકી તે નાંહી બની રે.	*
જો તૂ રખકૂ સહી કર બને રે ;	
હુકમ સહી કર તો તૂ માને રે.	*

૨૧૪૮ બયાન.

તમે સુનોને બયાન, સિજદે કેરા ;	
સો તિલાવત કેરા, તમે ખૂઝીઓ સવેરા.	૧
કે પઢતે રે સિજદા, જે હુ મુસ્હફમાં ચાતા ;	
સુનો બયાન ઉસકા, હુ રે લિખાતા.	૨
સુનો સિજદેકા હુકમ, હૂઆ રે ઇલાહી ;	
સો કુરાનમાં પઢતે, એ ખૂઝો રે બડાહી.	૩
વે સિજદા તિલાવત, કેરા રે નામા ;	
વે કુરાનમાં લિખીઆ, કેતી રે ડામા.	૪
જિન આયતૂમાં સિજદા, વે હુ રે લિખાયા ;	
વે પઢતે સિજદા, હુ કરના બતાયા	૫

- જખ પઢતે આયત, વે પઢી રે જાવે;
તખ ઉસ ઠામ સિજદા, સહી કરના આવે. ૬
- વે સુનનારા સિજદા, ભી કરે રે આખા;
જખ આયત સિજદેકી, સુના રે દાખા. ૭
- ઔર આયતાં સુનતે, નાંહી સિજદા કરાના;
કરે સિજદેકી આયત, સુનતે લિખાના. ૮
- વે ચવદા રે આયતાં, હું સિજદે હો કેરી;
વે પઢતે રે સુનતે, કરે સિજદા સવેરી. ૯
- ખૂઝો ચવદા ઠામ, કલામ રખ્યાની;
સહી સિજદેકી આયત, હું રે જાની. ૧૦
- વે સિજદા પઢનારેકૂ, કરના સહી;
યું કલામમાં હુકમ, દીઆ રે દહો. ૧૧
- જો હોવે રે ઇમામ, તો ભી સિજદા કરાવે;
જખ સિદેજકી આયત, વે રે પઢાવે. ૧૨
- વે સુનતે સિજદા, કરે સુનનારા;
જો એ સુનતા નાંહી, દિલકે કરારા. ૧૩
- કે સુનનેકા ખેપ, ઉને નાંહી રે કીતા;
પન આયતકી સૂરત, વે હું કાનૂમાં સુનીતા. ૧૪
- તો ભી ઇસિકૂ સિજદા, હું રે કરાના;
જો અવાજ રે કાનૂ, માં આયા થા જાના. ૧૫
- ભી મુકતદીકૂ સિજદા, હું કરના લિખાના;
સો ઇમામકી રીત, એ ભી કરે જાના. ૧૬
- પન મુકતદી જો પઢે, કરે સિજદા નાંહાં;
કરે આવે જો ઇમામકે, પઢને માંહાં. ૧૭

વે સૂરતૂ માંહી, હું આયતાં આતી ;	
વે સૂરતાં એતીઆં, હું લિખેસૂ સુનાતી.	૧૮
વે સૂરતૂ કેરા, ખૂઝો રે નામા ;	
વે સુન સુન રે સહી કર, રાખો દિલકે ડામા.	૧૯
અરે ગાફિલ દીનકે, બેન સુનતા નાંહાં ;	
તે કયું કર ખૂઝા, દીન દિલકે માંહાં.	૨૦
વે બતાને હમના, કર તૂ નિશાની ;	
કે દીન હકીકત, તે કયું રે જાનો.	૨૧
તે સુના બના કિસ રીતે, દીન રે પાયા ;	
તો દીન બના મૂમિન, તૂં રે કહલાયા.	૨૨
નાંહી જબાબકી તુજકૂ, સુન ગાફિલ ડામા ;	
તો ભલા હું કે છોડને તૂ, ગફિલત કામા.	૨૩
અને જગ ખોલ નેના, સુન દીનકે બેના ;	
અને એક કર ઇતના, કહ નિસ રે દિના. રે તૂહી.	૨૪
<hr/>	
ગાફિલ તૂ સુને બના, કયું દીન ચિતમાં દિત રે,	
કયું દીન ચિતમાં દિત ;	
કહને બેગે હમકૂ, વે ખૂઝનેકી રીત રે,	
વે ખૂઝનેકી રીત.	૨૫

૨૧૪૯

વે સૂરત અઅરાફકે, આખિર લિખાના ;	
જે તિલાવત કેરા, સિજદા રે જાના.	૧
ભી રઅદ સૂરતકે, લિખીઆ માંહાં ;	
એ સુન સુન કરના, રહના ગાફિલ રે નાંહાં.	૨

- ભી નહલ સૂરતકે, લિખીઆ ઠામા ;
વં સુન સુન સિજદેકા, કરો રે કામા. ૩
- બની ધસરાધલ સૂરતમાં, હું રે લિખાયા ;
જે તિલાવત કેરા, સિજદા કહલાયા. ૪
- ભી મરયમ સૂરતમાં, લીખા રે સહી ;
જે સિજદેકા હુકમ, દીઆ રે દહી. ૫
- ભી ઉલલ હજમાં, હું રે લિખાના ;
એ સિજદે કેરા, સુનો મન ધર બયાના. ૬
- જે હજ કેરી સૂરત, હું દૂલ રે કહલાહી ;
ઉસ ઠામ નાંહી કરના, એ ખબર રે પાહી. ૭
- દૂલ હજકી સૂરતકે, ખૂઝો રે ઠામા ;
હૂઆ હું સિજદે, કેરા રે નામા. ૮
- પત ઉસ ઠામ સિજદા, નાંહી રે કરના ;
એ હનફી મજહબ, કેરાં રે બયાના. ૯
- અને શાફી સિજદા, વં હું રે કરાતે ;
વં ખુદા જાને દલીલ, વં કેસી હું લાતે. ૧૦
- પુરકાન માંહે આયત, હું સિજદે કેરી ;
એ ભી સૂરતકા નામ, હું ખૂઝીઓ સવેરી. ૧૧
- ભી નમલ સૂરત, કેરા રે નામા ;
હું સિજદા રે કરના, આયત ઉસ ઠામા. ૧૨
- ભી અલીફ લામ મીમ, સૂરત કહલાધ ;
હું સિજદેકી આયત, ધસ સૂરતમાં આધ. ૧૩
- ભી સાદકી સૂરતમાં, હું સિજદા કરાના ;
હું સુનતે રે સિજદા, કરના જાના. ૧૪

ભી હા મીમ માંહે, હું સિજદા જાનો;	
એ ભી સૂરતકા, નામ હું રે પછાનો.	૧૫
વન નજમમાં સિજદા, હું કરના લહીએ;	
એ ભી સૂરત કેરા, નામ રે કહીએ.	૧૬
વનશક્ત માંહે, હું સિજદા લહીજે;	
એ ભી સૂરતકા નામ, ચિત રે દીજે.	૧૭
ભી સિજદેકી આયત, આહી અલક રે માંહાં;	
સહી સુન સુન સિજદા, કરો આવે જિસ ડાંહાં.	૧૮
લિખા સગલી સૂરતૂ, કેરે એ નામા;	
હું સિજદેકી આયતાં, ઉનૂ સૂરતૂકે ડામા.	૧૯
હું વેં આયતાં સુનતે, સિજદા કરાવે;	
ભી સિજદા કરે, જે ઉસે રે પઢાવે.	૨૦
એ સગલી આગે, વેં લિખાવે રીતા;	
વેં સુનકર સહો, જમ હુકમ રે દીતા.	૨૧
એ સુન સુન બેના, દીન હો કેરે;	
મન ધર સુન કર, કહો સવેરે. રે તૂહી.	૨૨

સુને બના સુન તૂ ગાફિલ, નાં તૂ પાવે દીન રે,	
નાં તૂ પાવે દીન;	
ચિંતા કામ ના આવની, જે તં ચિંતા કીન રે,	
જે તં ચિંતા કીન.	૨૩

૨૧૫૦

જો મુસદ્દી નમાજ, માંહે નમાજ કરતા;	
અને કોઈ હું કલામ, રખ્યાની પઢતા.	૧

- અને સિજદા સુનીઆ, વેં મુસદ્દીને કાના ;
તો મુસદ્દીકૂ સિજદા, હેં કરના બના. ૨
- સો નમાજ પૂરી કર, પછે સિજદા કરાવે ;
એ હેં હુકમથી રીત, સહી મન લાવે. ૩
- કભી મુસદ્દી એ સિજદા, વેં નમાજમાં કીતા ;
જે નમાજમાં સિજદા, થા સુન રે લીતા. ૪
- તો નમાજ કીએ બાજ, ફિર હેં કરના ;
જાં હુકમ હેં નમાજકે, પછે કરે મન ધરના. ૫
- પન નમાજ સહી હૂધ, કરે ફિર નાંહાં ;
કિયા સુનતે સિજદા, જિસ નમાજકે માંહાં. ૬
- કભી ઇમામને આયત, સિજદે કેરી પઢાઈ ;
વેં ઔર રે કિસીકે, કાનૂ સૂરત રે આઈ. ૭
- વેં સુને પીછે મુકતદી, હૂઆ ઇમામ રે કેરા ;
કે જિસથી સિજદા, આવે રે સવેરા. ૮
- અને તિલાવતકા સિજદા, નાંહી ઇમામને કીતા ;
ઉસ પહલા મુકતદી, એ હૂઆ રે દેખીતા. ૯
- તો ઇમામકે સાથે, ઉસે સિજદા હેં કરના ;
એ સુન સુન હુકમ, સહી મન ધરના. ૧૦
- કભી સિજદા પહલા, કિયા ઉને રે ઇમામા ;
પછે મુકતદી હોનેકા, ઉને કિયા રે કામા. ૧૧
- જિસ ઇમામસૂ સિજદા, ઉને સુના રે સહી ;
અને ઉસ સંગ ઇકતિદા, ઉનૂ સુને બાજ લહી. ૧૨
- અને ઇમામને સિજદા, પહલે રે કરાયા ;
પીછે હોય મુકતદી, જમાઅતમાં આયા. ૧૩

તો ઉસકૂ સિજદા, કરના રે નાંહાં ; એ હુકમ હૈ ખૂઝના, સહી દિલ માંહાં.	૧૪
નાં મુકતદી જો હુવણ, ઉસ ઇમામ કેરા ; કે જિસથી સિજદા, ઉને સુનીઆ સવેરા.	૧૫
તો સિજદા ઉસકૂ, હૈ કરના લિખાતા ; જો સિજદેકા અવાજ હૈ, ઇસે કાનૂ રે આતા.	૧૬
કમી સિજદેકી આયત, પઢી કરતે સલાતા ; કે જિસ માંહી સિજદા, હૈ રે આતા.	૧૭
તો વૈ સિજદા તિલાવત, કરે નમાજકે માંહાં ; ઉસે કબ્લ કર નમાજ બાજ, કરના નાંહાં.	૧૮
કે નમાજમાં સિજદા, જો રે આયા ; વૈ નાં નમાજમાં કરના, હૈ રે લિખાયા.	૧૯
કરે નમાજકે કિયે બાજ, નાં વૈ હુકમ રે દીતા ; એ સુન સુન સહી કર, યાદ કરના હૈ મીતા. રે તૂહી.૨૦	

શરત એ બેન દીનકે, ગાફિલ નાં લાવે ચિત રે,
ગાફિલ નાં લાવે ચિત ;
મૂમિન તૂ હોના નાંહી, રહવે યું નચિંત રે,
રહવે યું નચિંત. ૨૧

૨૧૫૧

કહી સિજદેકી આયત, કિને રે પઢાઇ ; સો નમાજ રે બના, મન પઢની લાઇ.	૧
અને સિજદા કિયા, તિલાવત કેરા ; વૈ આયતૂકૂ પઢને, કિયા રે સવેરા.	૨

અને સિજદા કિયે બાજ, ઉને કીતી રે સલાતા ;	
હું વે આયત સિજદેકી, પઢતા સુનાતા.	૩
તો ફિર વે સિજદા, હું નમાજમાં કરના,	
વે જે સિજદા તિલાવત, કેરા મન ધરના.	૪
અને કહી ઉને પઢીઆ, કલામ રખ્યાની ;	
અને સિજદેકી આયતાં, બહુત પઢી રે જની.	૫
એ સિજદા ઉને, કોઈ કિયા રે નાંહાં ;	
તો ખસ હું હોતા, એક સિજદેકે માંહાં.	૬
X	X

૨૧૫૨ થી ૨૧૫૪

X	X	X	X
---	---	---	---

૨૧૫૫

X	X	X	X
---	---	---	---

સુનો વતન જે ઉસકા, હું અસલી નામા ;	
કે હમેશા હું રહતા, એ જિસ રે ઠામા.	*૧
દૂલ ઔર ઠામ રહવે જા, વંસી રે રીતા ;	
કે ઔર ઠામ જાકર, મન રે ના દીતા.	*૨
નૂં ઉચાલા ભર કર, જાય ઔર ગામા ;	
અને પહલી રહનેકી, છોડી મનસૂ રે ઠામા.	*૩
બુદા જિસ ઠામ રહીલા, પહલી ઠામ કી રીતા ;	
કે દૂલ ઠામ રહીલા, જે આસ મન દીતા.	*૪
તો પહલા રે વતન, બહાલ હો નાયા ;	
જે દૂલ ઠામ જાકર, આસા પૂર કર રે રહયા.	*૫

કે કલી જો ફિર કર, પહલા વતનમાં આયા ;
તો નીયત રે બના, ના મકામ કહલાયા. *૬

કે કરે જો નીયત, આધા માસ હો કેરી ;
તો મકામ કહલાવે, પહલા વતન સવેરી. *૭

યું વતન જો પહલા, રહયા વતન રે નાંહાં ;
જો ઇને જા બાસ, પૂરા ઓર રે ડાંહાં. *૮

કલી મુસાફિર હોકર, કહીં દૂર રે જાવે ;
તો વતન એ સહી, નાહીં બાતિલ લિખાવે. *૯

કે જબ એ સફરથી, આવે વતનકી ડામા ;
તબ મુકીમ કેરા, હૂઆ રે નામા. *૧૦

કુછ કામ રે નાહીં, નીયત રે ફેરા ;
કે વતનમાં આવતે, હૂઆ મુકીમ સવેરા. *૧૧

લી ઇકામત કેરી, કહીં નીયત કરાઈ ;
કે કેતે દિન ચિંતા, રહનેમાં રે લાઈ. *૧૨

વં થોડે દિન નીયત, કે કહે આધા રે માસા ;
વં જો પહલા લિખીઆ, બૂઝો હુકમ રે ખાસા. *૧૩

જય એસી રે નીયતસૂ, કહીં હું રે રાતા ;
તો લી અસલકા વતન, નાહીં બાતિલ લિખાતા. *૧૪

કે જો વતનથી ફિર, આવે વતન રે ડેરે ;
તબ મુકીમ આવતે, હૂઆ રે સવેરે. *૧૫

ઇસે રહનેકી નીયતકા, કુછ નાહીં રે કામા ;
હૂઆ આવતે મુકીમ, એ આપસકે ગામા. *૧૬

એ બયાનકી રીત, હૂઇ એસી રે જનાઈ ;
એ હકીકત સગલી, હું રે લિખાઈ. *૧૭

બાતિલ અસલકા વતન, હોવે અસલકી રીતા ;
જૂં ઉચાલા ભર કર, રહવે કહીં જ સુનીતા. *૧૮

પન ઇકામત કીએસૂ, નાહીં બાતિલ રે દાખા ;
જૂં નીયતસૂ રહને, કિસી ઠામ રે આખા. *૧૯

ભી સફરસૂ બાતિલ, હોવે રે નાંહાં ;
સો ઇસકા રે વતન, ખૂઝો મન માંહાં. રે તૂહી. *૨૦

ઉઠ જગ મૂરખ ગાફિલ, સુન એ દીન કે બોલ રે,
સુન એ દીનકે બોલ ;
આગલ સોના બહુત હ, સુન નેનાં બોલ રે,
સુન નેનાં બોલ. *૨૧

૨૧૫૬

સુન વતન ઇકામત, કેરા રે નામા ;
હ મુસાફિર નીયત કર, જાવે કિસી રે ઠામા. ૧
કરે નીયત હો મુસાફિર, કિસી ઠામ હો જ રહતા ;
વે વતન ઇકામત, કેરા હ કહલાતા. ૨

વે બન હ હોતા, વેસી વતન મિસાલા ;
કે વે છોડ દૂજ ઠામ, રહવે વેસા કરે હાલા. ૩

કે દૂજ ઠામ વતન જ, કરા ઇકામત કેરા ;
પહલા ઇકામત કેરા, છોડ વતન અનેરા. ૪

તો વતન જો પહલા, થા ઇકામત કીતા ;
વે બાતિલ હવડા, ઇસ વતન સુનીતા. ૫

કે ફિર જો જાવે, એ પહલી રે ઠામા ;
કે જિસ ઠામ રહા થા, કરે નીયતકા કામા. ૬

- એતા બિન કામ, આવે રે નાંહાં;
એ બાતિલ હોનેકા, ભેદ ખૂઝો દિલ માંહાં. ૭
- તો ફિર જ નીયત, નાંહી ડેરેકી કરની;
તો નમાજ રે રકાતા, મન કરને ધરની. ૮
- ભી મુસાફિર હૂએથી, હોવે બાતિલ કહલાયા;
જો વતન ઇકામત, કેરા રે લિખાયા. ૯
- કે વતન છોડકર, જો હોવે રે પંથાઇ;
ફિર ઉસ ઠામ આનેકી, ચિંતા મન જો આઇ. ૧૦
- તો ફિર વે નીયત બિન, કામ વતન નાં આવે;
રહવે નીયત જો બિન, કોતા નમાજ રે કરાવે. ૧૧
- ભી બાતિલ વતન, હોવે ઇકામત કેરા;
જહાં અસલકા વતન, ફિર આવે રે સવેરા. ૧૨
- એ અસલકા વતન છોડ, કિસી ઠામ ગહયા;
ઉહાં રહનેકી નીયત કર, હું રે રહયા. ૧૩
- અને ફિર આયા ઉહાંથી, ઇસ વતનકી ઠામા;
અને ફિર કર જો આવે, ઉહાં કિસ રીતે કામા. ૧૪
- ફિર કો કામ તો નાં આવે, વે નીયત રે બના;
તો નમાજકૂ કોતા, કરે ખૂઝો રે મના. ૧૫
- યું વતન ઇકામત, કેરા હું કહલાતા;
વે તીનૂ રે રીતૂ, હો બાતિલ લિખાતા. ૧૬
- કે જો મુસાફિર હોવે, છોડ વતન વે જાવે;
તો ભી વતન જો ઇકામતકા, બાતિલ કહલાવે. ૧૭
- ભી જો ઇકામત જેસા, ઔર વતન જો કીજે;
તો ભી બાતિલ હોવે, સુન ચિત દીજે. ૧૮

- ભી બે ઇકામત વતન છોડ, આવે અસલકે ગામા ;
 તો ભી વતન બાતિલ, હૂઆ ઇકામત નામા. ૧૯
- યું તીતૂ રીતૂ હોવે, બાતિલ રે આખા ;
 બે વતન ઇકામત, કેરા રે દાખા. ૨૦
- અને વતન અસલીકા, આખીલા બયાના ;
 વે ઇસથી પહલા, સખ લિખે માંહે આના. ૨૧
- વે બયાન રે સુનેસૂ, સખ જનાવે રીતા ;
 જિસે અસલકે વતન, હુ હુકમ રે દીતા. ૨૨
- એ સુત સુત રે બાતી, મન ધર લીજે ;
 અને નિસદિત ઇતના, એક કર કહીજે. રે તૂહી. ૨૩

- ગાફિલ નેનાં ખોલ કર, સુન એ દીનકી બાત રે,
 સુન એ દીનકી બાત ;
 સુનતે હોવે મૂમિના, જંનત પાવે જત રે,
 જંનત પાવે જત. ૨૪

૨૧૫૭

- બે સફરમાં ફાત, હૂઈ હોવે રે સલાતા ;
 કબ્લ ધર આએ બાજ, કરે દો રકાતા. ૧
- કે સફરમાં હુકમ થા, દો રકાતૂ કેરા ;
 વે ડેરે આવ કબ્લ, દો કરે રે સવેરા. ૨
- કે ગહીઆં થીઆં નમાજ, વે સફરકે માંહાં ;
 ડેરે કબ્લ વે કરે, જસા હુકમ રે તાંહાં. ૩
- અને ડેરે બે ફાત, હૂઈ નમાજ રે બનો ;
 વે કબ્લ કરે સફરમાં, ચાર રકાતાં માનો. ૪

- કે ડેરે રે હુકમ, ચાર રકાતાં કરની ;
તો એ સફરમાં કબ, વેસી કરે મન ધરની. ૫
- કે સફરમાં હુકમ હ, દો રકાત કેરા ;
પન ડેરેકી બે કબ, ચાર ગુબરે સવેરા. ૬
- પન હુકમ એ દોનૂકા, વકત આબિર લિખાયા ;
કે મુસલ્લીને આબિર વકત, નમાજકા પાયા. ૭
- કે બે મુસાફિર ડેરેથી, ઉઠ સફરમાં બવે ;
અને તહરીમા બાંધે, એતા વકત રે પાવે. ૮
- કે નમાજકા વકત, સમ ગયા હ દેખાતા ;
પન તહરીમા બાંધે, જેતા નજર હ આતા. ૯
- તો નીયત બાંધ કર, વે નમાજ ગુબરે ;
ચાર કરે રે રકાતા, ડેરે બે થી નાં બિસારે. ૧૦
- અને મુસાફિર આયા, ધર વતનકે મેના ;
અને વકત આબિર, હૂઆ દીસે રે નેના. ૧૧
- પન તહરીમા જેતા, બે વકત દેખાવે ;
તો નીયત વે બાંધકર, નમાજ કરાવે. ૧૨
- તો દો વે રકાતાં, કરે રે નમાજ ;
હૂઆ તહરીમા જેતા, પાવે વકત અવાજ. ૧૩
- બી હજ હો કેરી, એસી ખૂઝો રે રીતા ;
બૂં આબિર વકતકા, હ હુકમ રે દીતા. ૧૪
- યૂં હજથી પાક, બી હોના રે આખા ;
કે આબિર વકતકા, વે બી હુકમ હ દાખા. ૧૫
- કે પાક હૂઈ ઔરત, હજ રે જાતે ;
સો નમાજ આબિર, હ વકત લિખાતા ;
કે તહરીમા જેતા, હ વકત દેખાતા. *૧૬ ૧૭

તો તહરીમા બાંધ કર, વેં ગુજરે સલાતા ;
હજ આનેકા ભી ઇસ રીતે, હુ હુકમ લિખાતા. ૧૮

કો મુસાફિર સાથ, તાબે હોવે રે પંથાઈ ;
ઉસે મુસાફિર જૈસી, હુ રીત રે લિખાઈ. ૧૯

કરે સરદાર નીયત, દોનૂ જે નામા ;
કે સફરમાં ચલના, નાં રહના કિસી ઠામા. ૨૦

એ તાબેશી નીયત, કુછ કામ નાં આવે ;
કે સરદાર રે જૈસા, તાબે હોતા હુ લિખાવે. ૨૧

બં આરત ને ગુલામ, લે સરખા આખા ;
એ સરદાર જૈસા, હોવે રે દાખા. ૨૨

કે દોનૂ રે નીયતાં, સરદારકૂ હુ કરની ;
એ મુન મુન ચિંતા, એતી મન ધરની. રે તૂહી. ૨૩

બગ અઘોરી ગાફિલ, સોવે કયા નિસદિન રે,
સોવે કયા નિસદિન ;
મુન મુન ખયાન દીનકે, સહી કર તેરા મન રે,
સહી કર તેરા મન. ૨૪

૨૧૫૮ ખયાન.

મુનો મૂમિન બુમાકી, નમાજ હુ કરની ;
સો ખયાન વેં મુન મુન, સહી મન ધરની. ૧

મુનો નમાજ બુમાકી, મન ધર રીતા ;
મુન સહી કર લીજે, બં હુકમ રે દીતા. ૨

મુનો બુમાકી નમાજકી, કરનેકી રીતા ;
છ શરતાં લિખાઈયાં, ઇસ માંહી રે મુનીતા. ૩

- સુનો શરત રે પહલી, ચાહીએ શહરકે ઠામા ;
નાં જુમાકી નમાજ, હોવે રે ગામા. ૪
- હું ઇખ્તેલાફ ઇસિમાં, સુનો ઉલમાંહૂ કેરા ;
જે શહરકા નામ, લિખા ખૂઝીઓ સવેરા. ૫
- હું બાજ રે કહતે, શહર ઇસે કહીએ ;
કે બસ્તીકી ઠામ, ઇસે હું રે લિખીએ. ૬
- એક હોવે રે પાદશાહ, અને કાજી ઉસ ઠામા ;
વં દિન હો કેરા, હોવે કરતા રે કામા. ૭
- કે શહરકે હુકમકૂ, હું ઠાડે રે રખાતા ;
કે યું કાજી ને પાદશાહ, હોવે કામ રે કરાતા. ૮
- ઉસ ઠામકૂ શહર કર, હું રે લિખાતે ;
એ બાજ રે ઉલમાં, હું રે બતાતે. ૯
- એસી ઠામ વં જુમાકી, નમાજ રે ચાતે. *૧૦
- ભી જિસ ઠામ ઇદકી, જહાં હું કરતે સલાતા ;
તહાં ભી જુમાકી નમાજ, કેરા હું રે લિખાતા. ૧૧
- ભી શહરથી બાહર જા, જે ઘોડે રે દોડાવે ;
તહાં ભી હુકમ હું જુમાકી, નમાજ કરાવે. ૧૨
- ભી લશકર જિસ ઠામ, હોવે ઇકઠા દેખાવે ;
જબ શહરકે બાહર, લશકર જાવે. ૧૩
- તહાં ભી જુમાકી નમાજ, હું કરની આખી ;
એ જો શહરકે ખાસ, ઠામ જા દાખી. ૧૪
- ભી શહર બાહર જિસ ઠામ, જહાં તીર હું ચલાતે ;
તહાં ભી જુમાકી નમાજ, હું કરની બતાતે. ૧૫
- ભી ગોરકી ઠામ, જહાં ગોરિસ્તાના ;
તહાં ભી જુમાકી નમાજ, હું હુકમ રે જાના. ૧૬

ભો જનાજેકી જિસ ઠામ, હું કરે રે નમાજ ;
તહાં ભી જુમાકી નમાજકા, દિયા રે અવાજ. ૧૭

ભી જુમાકી નમાજ, કરો મિના જે નામા ;
જે મકકે પાસ, હું રે ઠામા. ૧૮

પન અરફાત માંહે, નાં રે નમાજ કરની ;
વે ભી મકકે પાસ, ઠામ રે જાની. ૧૯

એતી ઠામ તો જુમાકી, હું કરે રે સલાતા ;
જે તહાં શહર બાહર ઠામકા, નામ હું લિખાતા. ૨૦

ઇનૂ ઠામ માંહે, ઇખ્તેલાફ કછુએ નાંહાં ;
પન ઇખ્તેલાફ પડીયા, શહર કેરે માંહાં. ૨૧

એ આબૂને યૂં કર, શહર રે આખા ;
કે હાકિમ ને કાજી, જહાં હોવે રે દાખા. ૨૨

બૂં હકીકત સઘલી, લિખ કર કહી ;
એ આબૂકે નજદીક, હું રે સહી. રે તૂહી. ૨૩

ગાફિલ સુનને જાગ રે, સોવે કાહે દિન રાત રે,
સોવે કાહે દિન રાત ;
સોનેકા દિન બહુત હું, સુન એ નસીહત આત રે,
સુન એ નસીહત આત. ૨૪

૨૧૫૯

અને આજ રે શહર, કહવે ઉસકા નામા ;
કે બસ્તા હોવે, બડા રે ગામા. ૧

બહુત નમાજકે કરનારે, હોવે તહાં રે દેખાવે ;
વે લેખે માંહે, એતે રે આવે. ૨

- કે બડી રે મસીતમાં, વેં મિલ એ જાવે ;
વેં મસીત બડીમાં, સખ ના રે સમાવે. ૩
- જિનૂ સીસ વાજિખ, જુમાઝી સલાતા ;
વેં બડી રે મસીતમાં, નાં સમાવે જમાતા. ૪
- હું બાબૂને ઇસકા, શહર ધરીઆ નામા ;
હોવે લિખે જેતે મૂમિન, બસે જ શહર ઠામા. ૫
- કુછ કાજ ને હાકિમઝી, નહીં શરત રે ઝીતી :
એ બાબૂને હઝીકત, લિખ કર લીતી. ૬
- ઇસ ઠામ ભી જુમાઝી, હું નમાજ રે કરની ;
એ ભી જુમા કેરી રીત, હું સુન મન ધરની. ૭
- કરે જુમાઝી નમાજ, પાદશાહ લિખાના ;
કે પાદશાહ કેરા, નાઇખ રે જના. ૮
- જે પાદશાહ નમાજ, સોચ જુમા હો કેરી ;
વેં નાઇખ જુમાઝી, કરે નમાજ સવેરી. ૯
- એ દો શરતૂ, હું જુમાઝી સલાતા ;
એ સુન સુન સહી કર, ખૂઝો રે બાતા. ૧૦
- એક શહર માંહે જૂઘ જૂઘ, ઠામ કરની આખી ;
જે નમાજ જુમા, કેરી રે દાખી. ૧૧
- પત પાસ પાસ મસીતૂ, દોમાં કરે રે નાંહાં ;
હાં કરે જે બાટ, હોવે દોનૂ બીચ માંહાં. ૧૨
- સો જુહરકે વકત, હું કરની સહી ;
એ શરત રે તીજ, હું રે કહી. ૧૩
- કે જુહરકે વકત, કરે જુમાઝી નમાજ ;
એ જુમાકા વકતકા, સુનીઓ અવાજ. ૧૪

- જખ જુહરકા વકત, હું રે જાતા ;
તખ જુમાઝી નમાજ, ગહી હું રે લિખતા. ૧૫
- ભી નમાજસૂ પહલા, હું ખુતબા પઢાના ;
એ શરત ચાંથીકા, બયાન રે જના. ૧૬
- કે નમાજસૂ પહલા, ખુતબા પઢાહો ;
પીછે જમાઅત મિલને, નમાજ કરાહો. ૧૭
- સો ખુતબા મિલકર, દો પઢને આખા ;
અને દોનૂકે બીચ હું, બેઠના દાખા. ૧૮
- સો વજૂ હો સેતી, પઢના કહીએ ;
વં ઠાડે પઢના, હું રે લહીએ. ૧૯
- અલહમ્દો ભી ખુતબેકૂ, બસ હું કરાતી ;
એ હકીકત ખુતબે, કેરી હું લિખાતી. ૨૦
- ભી તહલીલા પઢતે, હોવે ખુતબા પૂરા ;
જો જરૂરકૂ પઢીઆ, નાં રહા રે અધૂરા. ૨૧
- સો લાઇલાહા, ઇલ્લાહલાહો આખે ;
યું કહ ત્રીન બાર, ફિર પઢ પઢ દાખે. ૨૨
- પછે મોહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ, લેવે રે નામા ;
એ તહલીલા ઇસકા, નામ ખૂઝો દિલ ઠામા. ૨૩
- ભી જરૂરકૂ તસબીહ, હું પઢની કહી ;
હોવે ખુતબા પૂરા, ઉસથી ભી સહી. ૨૪
- હું તસબીહ સુબહાનલાહ, ખૂઝો રે કેરી ;
એ સુન સુન ઇતના, કહીએ સવેરી. રે તૂહી. ૨૫

નંનાં ગાફિલ ખોલકર, સુન એ દીનકી બાત રે,
સુન એ દીનકી બાત;
કયું અઘોરી સો રહા, ખૂઝે નાં દિનરાત રે,
ખૂઝે નાં દિનરાત.

૨૬

૨૧૬૦

અને પાંચમી હું શરત, સો જમાઅત કેરી;
કે જુમાકૂ જમાઅત, ચાહીએ સવેરી. ૧
ત્રીન આદમી ચાહીએ, જમાઅત કામા;
એ થોડી રે જમાઅતકા, ખૂઝો રે નામા. ૨
કે ત્રીન ભી મુકતદીસૂ, હોવે રે જમાતા;
ત્રીન મુકતદીસૂ ઇમામ, કરે જુમાકી સલાતા. ૩
એ થોડી જમાઅતકા, ખૂઝો રે હિસાબા;
સખ સુન સુન ખૂઝના, હું મનમાં શિતાબા. ૪
કભો જુમાકી નમાજકૂ, હૂંધ રે જમાતા;
કે જમાઅતસૂ ઇમામ, લાગા કરને સલાતા. ૫
જો ઇમામને સિજદા, હજૂ ક્રિયા રે નાંહાં;
એસે નાઠી રે જમાઅત, નાં રહી ઉસ ઠાંહાં. ૬
કે કાતી રે કાજ, નાઠ મુકતદી ગહે;
કાજ નમાજકે ઇમામ સંગ, નાં ઠાંડે રે રહે. ૭
તો જુમા કેરી નમાજ, બાતિલ હો ગહી. *૮
કરે ઇમામ જુહરકી નીયત, તાબે ઇમામકે રહવે;
અને જુહરકી નમાજ, ફિર નીયત કરાવે. ૯
કભી ઇમામને સિજદા, ક્રિયા મુકતદીસૂ સેતી;
પછે મુકતદી નાંઠે, બાત કહી જૂં જાતી. ૧૦

- તો જુમાકી નમાજ, સહી રે રહી;
એ સિજદે કિયે આજ, નાં ખાતિલ હો ગહી. ૧૧
- કે સિજદા ઇમામને, મુકતદીસૂ કરાયા;
તો જુમાકી નમાજ, સહી ફૂઈ રે લિખાયા. ૧૨
- અને ભી જો કભી, નાઠી રે જમાતા;
સો કરતાં જુમા, કેરી રે સલાતા. ૧૩
- અને સિજદેસૂ પહલે, વે નાઠે રે સારે;
પન તીન રહે નમાજકે, કરને હારે. ૧૪
- કે સખ નાઠ ગહે, તીન મુકતદી રહે;
જૂં જમાઅતમાં તીન, પહલે હું રે કહે. ૧૫
- તો ભી સહી રે ફૂઈ, જુમાકી સલાતા;
એ મુન મુન લિખેસૂ, હું લિખા રે જાતા. ૧૬
- એ મુનને ઇમાની, મન ધર ખાતી;
એ મુનતે હોવે, તેરી મૂમિન જાતી. ૧૭
- હું ઇમાનીકૂ નિસદ્દિન, દીનકી ચિંતા;
અને ગાફિલ સદા, હું રે નચિંતા. ૧૮
- મુનો માલકૂ જોખમ, હું રે લગાતા;
નાંહી ધનવંત સોખત બિન, રાહા એકલા રે જાતા. ૧૯
- કે માલકૂ ચોર, હું લૂટનેકૂ ચાતા;
અને દુરિજન અજાજલ, જોસા હું દેખાતા. ૨૦
- જિને દાદા રે અપના, બહિશતથી ફેરાયા;
એસા દુરિજન જોરાવર, રખને બનાયા. ૨૧
- તો ઇમાની નિસદ્દિન, સોવે મુખે રે નાંહાં;
સહી નિસદ્દિન ચિંતા, કરો મન માંહાં. રે તૂહી. ૨૨

બગ ગાફિલ સુનને, સોવે તૂ નિસદિન રે,
 સોવે તૂ નિસદિન ;
 ખૂઝ તૂ કિસ કાળે સરજિયા, તૂળે દુની માંહી તન રે,
 તૂળે દુની માંહી તન.૨૩

૨૧૬૧

સુનો વાજિખ હૃ હોતી, જુમાકી સલાતા ;
 વે શરત હૃ સુનની, જૂં હુકમ હૃ લિખાતા. ૧
 કે શરત વાજિખ, હોને રે કેરી ;
 બેગે શરતાં વે સુન સુન, ખૂઝો રે સવેરી, ૨
 સુનો પહલી શરત, ઇકામત દાખી ;
 કે ન હો મુસાફિર, શરત એ આખી. ૩
 કે રહતા રે હોવે, આપ વતનકે ડેરે ;
 નાંહી હૃ પંથાઇ, એ ખૂઝીઓ સવેરે. ૪
 ભી મરદકૂ વાજિખ કહીએ, જુમાકી સલાતા ;
 નાંહી વાજિખ હૃ હોતી, ઔરતૂકી જાતા. ૫
 કે ઔરતૂકૂ જુમાકી, નાંહી વાજિખ રે નમાજ ;
 હૃઇ મરદકૂ વાજિખ, યૂં સુનીઆ અવાજ. ૬
 એ દૂલ શરત, મન ધર લીજે ;
 કે જૂં હૃ રે હુકમ, ત્યૂં ઇબાદત ચિત દીજે. ૭
 ભી તીજ શરત, સુખ હોવે રે તના ;
 કે દુખતા નાં હોવે, એ ભી ખૂઝીઓ રે મના. ૮
 કે સુખ રે હોવે, મુસલ્લીકી જાતી ;
 નાંહી દુખીકૂ વાજિખ, જુમા રે લિખાતી. ૯

- ભી ચાંથી શરત, ચાહીએ અસીલકી જતી ;
નાં હોવે રે ગુલામ, એ બૂઝીઓ ખાતી. ૧૦
- વં અસીલ જો ગુલામ, હોવે રે નાંહાં ;
હૂઠ અસીલકૂ વાજિખ, સુન લિખેકે માંહાં. ૧૧
- ભી પાંચમી શરત, ચાહીએ દોનૂ રે નંના ;
કે સલામત અંખીઆં, હોવે સુનો મન મેંના. ૧૨
- કે દોનૂ માંહી એક ભી, હોવે સલામત અંખીઆ ;
ધસે વાજિખ હું હોતી, હુકમ રે લિખોઆ. ૧૩
- નાખીનાકૂ વાજિખ, તો હૂઠ રે નાંહાં ;
એ જુમાકી નમાજ, બૂઝો મન માંહાં. ૧૪
- પગ દોનૂ સલામત, હોવે મુસલ્લી કેરે ;
એ છઠી શરત, બૂઝીયો સવેરે. ૧૫
- કે પગ દોનૂ સલામત, ચાહીએ રે આખે ;
સો મુસલ્લીકે જુમાકૂ, નમાજકૂ દાખે. ૧૬
- હોવે આફિલ સિર તો, ઉસે તુમ જાનો ;
તો દિવાનેકૂ વાજિખ, નાંહી રે પેછાનો. ૧૭
- અને આઠમી શરત, હું બાલિગ લિખાવા ;
ના બાલકકે સીસ, એ વાજિખ સુનાવા. ૧૮
- એ શરતાં સુન સુન, સહી કર લીજે ;
અને એક કર રખકૂ, ચિત ધતના દીજે. રે તૂહી. ૧૯

ગાફિલ નેનાં ખોલકર, સુન એ દીનકી ખાત રે,
સુન એ દીનકી ખાત ;
સહી હુકમ ધબાદત કેરડે, કર સુન તેરી જાત રે,
કર સુન તેરી જાત. ૨૦

૨૧૬૨

- જિસે જુમાકી નમાજ, નાંહી વાજિખ લિખાઈ;
એ જુમાકી નમાજ, એ ઘર રે કરાઈ. ૧
- હોકી ફરજકે વકતથી, ઉસે રવા રે લિખાઈ;
વે જુહરકી નમાજ, હે ફરજ સુનાઈ. ૨
- કે રવા રે હુવડી, જુહરકી નમાજ;
જિને જુમાકી નમાજ, કીતી સુના રે અવાજ. ૩
- હોવે જુમાકી નમાજ, ઉસે વાજિખ થી નાંહાં;
તો લી રવા હૂધ જુહર, ખૂઝો મન માંહાં. ૪
- કલી મુસાફિર ગુલામ, લી દુખી જે જાતી;
હોવે ઇમામત ઉનૂકી, રવા રે સુનાતી. ૫
- કે જુમાકી નમાજ, કલી હોવે રે ઇમામા;
તો ઇમામત રવા, હોવે ખૂઝો દિલ ડામા. ૬
- કલી જુમાકા ઇમામ, હોવે ઇનૂ રે બના;
અને મુકતદી હુવડા, એ તીનૂ રે તના. ૭
- કે ઇનૂ બિના અવર કો, મુકતદી નાંહાં;
એ તીનૂ રે આએ, નમાજકે માંહાં. ૮
- કે ઇનૂ રે તીનૂકૂ, નાંહી વાજિખ લિખાઈ;
જે નમાજ જુમા, કેરી રે સુનાઈ. ૯
- તો લી ઇનૂ સેતી ઇમામ, કરે જુમાકી સલાતા;
હે રવા રે હોતી, લિખેસૂ સુનાતા. ૧૦
- અને જિસકૂ ઉજર, કુછ રે નાંહાં;
નાં નમાજકૂ પહુંચે, વે જુમાકે માંહાં. ૧૧
- અને જુહરકી નમાજ, પહલી જુમાથી કીતી;
તો મકરૂહ હુવડી, વે નમાજ સુનીતી. ૧૨

યૂં કર કભી જુહરકે, પીછે જુમાકૂ ચલીઆ ;
કે જુમાકી નમાજકા, પછે સોચ મન ધરીઆ. ૧૩

તો બાતિલ હુવડી, વે જુહરકી સલાતા ;
કે જુહર રે ગહી, એ હે હુકમ સુનાતા. ૧૪

કભી માજૂર ને બંદીવાન, કરે રે જમાતા ;
સો શહર માંહી કાજી, જુહરકી સલાતા. ૧૫

એ મકરૂહ લિખાઈ, કરની જમાતા ;
સો શહર માંહે મકરૂહ, કા હે હુકમ લિખાતા. ૧૬

ધનૂ દોનૂકે જો જમાઅત, મકરૂહ આખી ;
જો જુહરકી નમાજ કર, શહર માંહે રે દાખી. ૧૭

તો એ રે કબ્રમાં, તે હૂઈ કરની નાંહાં ;
સો જુહરકે કાજે, શહરકે માંહાં. ૧૮

એ સહી કર લીજે, સુન સુન બેના ;
અને નિસદિન ઈતિના, એક કર કહના. રે તૂહી. ૧૯

ગાફિલ ક્યું સો રહયા, જાગ જાગ મૂરખ ગંવાર રે,
જાગ જાગ મૂરખ ગંવાર ;
એ સુન બેન દીનકે, અંતે હોય કરાર રે,
અંતે હોય કરાર. ૨૦

૨૧૬૩

કિને જુમાકા ઇમામ પાયા, અત્તહીયાતો પઢતે ;
કે સિજદા સહવ, આખિર કરાતે. ૧

કે સિજદા સહવ, હે ઇમામ રે કરાતા ;
કો એસે માંહે જમાતમાં, હે જા રે મિલાતા. ૨

કે અત્તહીયાતો છેલ્લે, હું કાચદે પઢાતા ;
કો જુમાકે ઇમામકૂ, હું વંસેમાં પાતા. ૩

તો જુમાકી નમાજ, જન પૂરી રે પાહી ;
એ હકીકત લિખેસૂ, હું રે સુનાહી. ૪

પછે જળ વં ઇમામ, સલામ બોડાવે ;
તળ રકાતાં એ દોનૂ, ઉઠ પૂરી રે કરાવે. ૫

જળ ખુત્બેકે કાજે, ઉઠ ઇમામ રે ચલીઆ ;
કે મિંબરકી તરફ, જળ કદમ રે ધરીઆ. ૬

તળ નમાજ કરની, મને રે કીતી ;
અને ખાત બી કરની, મને કીતી રે સુનીતી. ૭

સો જહાંતક ઇમામ, કરે ખુત્બા પૂરા ;
તહાં બોલના ને નમાજ, જહાં હોવે રે અધૂરા. ૮

તળકે નમાજ ને બોલના, તળ હરામ રે કીતા ;
જો ઇમામ ખુત્બા, હોવે પઢતા દેખાતા. ૯

જળ જુમા કેરી પહલી, બાંગ સુને રે કાના ;
તળ નમાજકૂ ચલના, હૂઆ વાજિખ રે જના. ૧૦

કે જુમાકી પહલી, બાંગ રે સુનાતા ;
ઉઠ નમાજકૂ ચલનાં, હૂઆ વાજિખ લિખાતા. ૧૧

તળ બેચના ને સાટા, સળ મને રે કીતા ;
પહલી જુમાકી બાંગકી, જળ બોલ રે સુનીતા. ૧૨

અને ઇમામ મિંબરકે, ઊપર જાવે ;
હોવે પાક વં ઇમામ, બયાન રે સુનાવે. ૧૩

અને મિંબરકે ઊપર, ચઢ બેઠના આખા. *૧૪

- કે કૌમકી તરફ, મુંહ ઇમામકૂ કરના ;
યૂં મિંખરકે ઊપર, ચઢ ઇમામકૂ ઝંડના. ૧૫
- અને કૌમ બી કરે મુંહ, સામી ઇમામ હો કેરા ;
એ હકીકત સઘલી, હૃ ખૂઝની સવેરા. ૧૬
- તખ બાંગીઆ ઇમામકે, સામી ઠાણ રે રહવે ;
સુનો ઇસ રીતે દૃજ, બાંગ બાંગીઆ દેવે. ૧૭
- પછે ઇમામ ઠાણ, હોવે મિંખરકી ઠાંહાં ;
અને ખુતબા દો પઢે, ઝંઢે દોનૂ કે માંહાં. ૧૮
- દો ખુતબેકે બીચ, ઝંઢ હૃ ફિર કરના ;
ઇસ રીતે ઇમામકૂ, હૃ ખુતબા પઢના. ૧૯
- જખ ખુતબેથી ઇમામ, હોવે ફારિગ દેખાયા ;
તખ બાંગીયા તકબીર, કહવે રે લિખાયા. ૨૦
- પછે રકાતાં દો ઇમામ, કૌમ સેતી રે ગુબરે ;
એ સુન ઇતના કહવે, બંદા નિત નાં બિસારે. રે તૂહી. ૨૧
- અઘોરી નિદરા સો રહયા, ગાફિલ કયૂં નિસદિન રે,
ગાફિલ કયૂં નિસદિન ;
- જગ સુન બયાન દીનકે, સહી કર તેરે મન રે,
સહી કર તેરે મન. ૨૨

૨૧૬૪ બયાન.

- સુનો બયાન નમાજ, દોનૂ ઇદૂ રે કેરા ;
એ સુન સુન સહી કર, ખૂઝિયો સવેરા. ૧
- સુનો એક તો ઇદ, હૃ ફિતરા કહલાતી ;
જે રોજૂકી ઇદ, હૃ કહે માંહે આતી. ૨

- અને ઇદ તો દૂજ, જોહા રે નામા ;
જે બકરી દૂજ ઇદકે, નામકે ઠામા. ૩
- સુનો જિસ પર જુમાકી, હોવે વાજિખ સત્તાતા ;
હોવે ઇદ ભી ઇસ પર, વાજિખ લિખાતા. ૪
- હોવે ઇદકી નમાજ, વાજિખ રે કહોએ ;
જિસે જુમાકી નમાજ, હોવે વાજિખ રે લહોએ. ૫
- જિસે જુમાકી નમાજ, હોવે વાજિખ રે નાંહાં ;
જૂં લિખિયા એ હું જુમાકે, બયાનકે માંહાં. ૬
- ઉસે ઇદકી ભી નમાજ, નાંહી વાજિખ લિખાઈ ;
જિસે જુમાકી નમાજ, નાં વાજિખ લિખાઈ. ૭
- અને શરતાં ભી ઇદકી, નમાજૂ કેરી ;
જે હું જુમાકી ઇસ રીતે, વં ખૂઝીઓ સવેરી. ૮
- પન ખુત્બેકી શરત, નાંહી ઇદ માંહી જની ;
બાકી સઘલી શરતાં, જુમા જેસી રે પેછાની. ૯
- કે ખુત્બા ઇદમાં, નાં વાજિખ લિખાયા ;
ઇમામ મોહંમદ વં, સુન્નત કર બતાયા. ૧૦
- એ સુન્નત વાજિખકે, મુકાબલે આયા ;
જે ઇદ માંહે ખુત્બા, હું રે પઢાયા. ૧૧
- સુન ફિતરેકી ઇદમાં, ઇતના કરે બાતી ;
વં સુન સુન લીજે, જેતી લખી હું જાતી. ૧૨
- સુન ફિતરેકી ઇદમાં, પહલા ખાના રે ખાના ;
સો નમાજસૂ પહલા, એ નેક રે જાના. ૧૩
- પછે ગુસલ કરના, નેક રે લિખાયા ;
પહલા ખાને કેરા બોલ, હું લિખે માંહે આયા. ૧૪

- ਲੀ ਏਤਨ ਕਰਨੀ, ਛੁ ਲਿਘੀ ਰੇ ਸਈ ;
ਐ ਲੀ ਫ਼ਿਤਰੇਕੀ ਖ਼ਦਮਾਂ, ਨੇਕ ਰੇ ਲਿਘਾਈ. ੧੫
- ਅਨੇ ਆਸਨਾ ਲਗਾਨੀ, ਘੂਘ ਆਪਸਕੇ ਤਨਾ ;
ਐ ਨੇਕ ਛੁ ਲਿਘੀਆ, ਖ਼ਦ ਫ਼ਿਤਰੇਕੇ ਏਨਾ. ੧੬
- ਅਨੇ ਕਪੜੇ ਲੀ ਘੂਘਮਾਂ, ਘੂਘ ਪਹਨਨਾ ਆਘਾ ;
ਐ ਲੀ ਫ਼ਿਤਰੇਕੀ ਖ਼ਦਕੂ, ਛੁ ਨੇਕ ਰੇ ਏਘਾ. ੧੭
- ਸੁਨ ਐਤੀਆਂ ਆਤਾਂ, ਨੇਕ ਰੇ ਲਿਘਾਘ ;
ਸੋ ਫ਼ਿਤਰੇਕੀ ਖ਼ਦਕੇ, ਘਯਾਨਮਾਂ ਆਘ. ੧੮
- ਐ ਸੁਨਨੇ ਖ਼ਮਾਨੀ, ਮਨ ਧਰ ਔਨਾ ;
ਅਨੇ ਨਿਸ਼ਦਿਨ ਐਕ ਕਰ, ਖ਼ਤਨਾ ਕਛਨਾ. ਰੇ ਤੁਛੀ. ੧੯

ਸੁਨੇ ਘਿਨਾ ਤੂ ਗਾਫ਼ਿਲ, ਸੋਆ ਛੁ ਦਿਨ ਰਾਤ ਰੇ,
ਸੋਆ ਛੁ ਦਿਨ ਰਾਤ ;
ਮੁਮਿਨ ਨਾਂ ਤੂ ਹੋਯਸੀ, ਸੁਨੇ ਘਨਾ ਦੀਨਕੀ ਆਤ ਰੇ,
ਸੁਨੇ ਘਨਾ ਦੀਨਕੀ ਆਤ. ੨੦

੨੧੬੫

- ਅਨੇ ਸਦਕੇ ਫ਼ਿਤਰਾ, ਖ਼ਦਿ ਕੇਰਾ ਰੇ ਏਨਾ ;
ਸੋ ਫ਼ਿਤਰੇਕਾ ਨਾਮ, ਛੁ ਸੁਨ ਕਰ ਲੇਨਾ. ੧
- ਵੇ ਖ਼ਦ ਰੇ ਫ਼ਿਤਰੇਕੂ, ਛੁ ਫ਼ਿਤਰਾ ਏਤੇ ;
ਸੋ ਸਦਕੇਕੀ ਰੀਤੇ, ਛੁ ਏਨਾ ਰੇ ਕੇਤੇ. ੨
- ਐ ਉਮੇਦ ਆਗਲ, ਐ ਆਵੇ ਰੇ ਘਯਾਨਾ ;
ਸੋ ਝਕਾਤਕੇ ਘਯਾਨ, ਪਾਸੇ ਰੇ ਲਿਘਾਨਾ. ੩
- ਸੁਨ ਸਦਕਾ ਏਵੇ, ਝੇ ਫ਼ਿਤਰਾ ਨਾਮਾ ;
ਪਛੇ ਨਫ਼ਲ ਦੁਆਨਾ, ਕਰੇ ਰੇ ਕਾਮਾ. ੪

સો જન મુસલ્લા, કેરી રે ઠામા.	*૫
જહાં ઇદકા દૂગાને, કાજ હૈ જાતે ;	
સહી ઊસકા મુસલ્લા, નામ હૈ લિખાતે.	૬
ઇદ ફિતરેકૂ તકબીર, કહની રે નાંહાં ;	
સો મુસલ્લેકૂ જાતે, રાહાકે માંહાં.	૭
અને કભી રાહા માંહાં, પઢે તકબીર છાની ;	
તો રવા હૈ છાની, પઢની જાની.	૮
નાં નફલકી કરની, તખ રે સલાતા ;	
સો દૂગાનેસૂ પેલી, મને કિયા રે લિખાતા.	૯
કે નફલકી નમાજ, મને કરની કીતી ;	
સો દૂગાનેકે પહલી, મને કીતી રે સુનીતી.	૧૦
હૈએ સૂરજ ઊગતે, દૂગાનેકી વેલા ;	
એ મન ધર સુનના, હોવે મસલા સોહલા.	૧૧
સો જખ તક સૂરજ, કેરા રે અજૂઆલા ;	
હૈ તખતક ઇદકે, દૂગાનેકા હાલા.	૧૨
દો રકાતાં પઢની, ઊસે નમાજ હો કેરી ;	
સો ઇદકી નમાજ, ખૂઝો દૂગાના સવેરી.	૧૩
અને સના હૈ કહની, નીયત બંધાતે ;	
જૂં સખ નમાજૂ, માં હૈ રે પઢાતે.	૧૪
સો તકબીર સેતી, પહલી પઢાની ;	
જે ઇદ માંહે તકબીર, બાર તીન હૈ જાની.	૧૫
સુનો એક એક રકાતમાં, બાર તીન તીન આખી ;	
એ ઇદકી તકબીર, હૈ રે દાખી.	૧૬

- સુન નીયત બંધાતે, પહલી સના રે કહની;
પછે તીન બાર તકબીર, મન રે દેની. ૧૭
- સો તીન બાર હાથ, હ રે ઉચાના;
જબ તીન બાર તકબીર, ઇદકી કહના. ૧૮
- તીન તકબીર છેટે, છેટે રે પઢાવે;
તીન તસબીહ જેતા, છેટા મન લાવે. ૧૯
- બૂ સુખ્હાન રખીયલ, અલ્હમ રે કહના;
એ તસબીહ કેરા, નામ ચિત દેના. ૨૦
- એ તીન બાર પઢતે, જેતી હાવે રે બેરા;
એતા તકબીર માંહે, કરે છેટા રે સવેરા. ૨૧
- સો એક એક ડામ, એતા મન રે લાના;
યું તકબીર તીનૂમાં, છેટે રે કરાના. ૨૨
- એ મન ધર સુનને, મસલા બેના;
અને નિસદિન એક કર, ઇતના કહના. રે તૂહી. ૨૩
- ગાફિલ મૂરખ ભગ કર, સુન એ દીનકે બેન રે,
સુન એ દીનકે બેન;
સુનને હોસો મૂમિન, સહી કર ખૂજો કુંન રે,
સહી કર ખૂજો કુંન. ૨૪

૨૧૬૬

- અલહમ્દો રકાતૂમાં, પઢે રે સહી;
ભી સૂરત બેડની, હ ઈમામકૂ કહી. ૧
- ભી ફૂલ રે રકાતમાં, તકબીર આખે;
સો રકાતાં પૂરી, કર રે દાખે. ૨

- સો રૂકૂસ પહલી, હું રે કહની ;
સુન તકબીર તીનૂ, મન રે દેની. ૩
- ભી હાથ રે ઉચાના, પહલી રકાતથી રીતા ;
પછે રૂકૂઅ માંહે જાના, હુકમ રે દીતા. ૪
- દોનૂ રકાતૂમાં, કરાઅત પઢની સહી ;
જેસી લિખ કર, હું રે લહી. ૫
- જબ દૂગાના ઇમામ, યૂં પૂરા રે કરાવે ;
તબ ખુલ્યા પઢના, મન રે લાવે. ૬
- સો દો ખુલ્લે, પઢના આખે ;
સો દૂગાના બાજ, પઢના દાખે. ૭
- અને હુકમ જે સદકા, ફિતરે કેરા :
વં ખુલ્લે માંહે, ખૂઝો વં સવેરા. ૮
- કે હુકમ જે સદકે, ફિતરેકે જાના ;
વં ખુલ્લે માંહે, હું ઇમામકૂ કહના. ૯
- કભી ઇમામકે સાથ, ફ્રાત દૂગાના કરાયા ;
કે ઇમામ સેતી, નાં દૂગાના પઢાયા. ૧૦
- કે ઇદકી નમાજ, સખૂકી ગહી ;
જે ઇમામકે સાથે, થે રે સહી. ૧૧
- તો કબ નાં કરની, ફિર ખૂઝીઓ સલાતા ;
ખૂઝો ઇમામ એ નામસૂ, પાદશાહ જનાતા. ૧૨
- જે ઉજરસૂ દૂગાના, ઇદ ક્રિયા રે નાં જાવે ;
તો દૂજે દિન કરના, હું લિખે માંહે આવે. ૧૩
- કે મુસહલી દૂગાના, કર સકે રે નાંહાં ;
કુછ ઉજરકે લીતે, ઇદ ફિતરેકે માંહાં. ૧૪

તો દૂગાના કરે, દૂજે દિનકે માંહાં ;
 દૂજે દિન ભી નાં કીતા, તીજે દિન કરાહાં. ૧૫
 એ સુન સુન આતી, સહી કર લીજે ;
 અને એક કર રબકૂ, ચિત માંહી દીજે. રે તૂહી. ૧૬

ગાફિલ સુન એ જાગ કર, મત સો દિન ઔર રાત રે,
 મત સો દિન ઔર રાત ;
 દીન તૂ સીખ સુનતે, નિરમલ હોવે જાત રે,
 નિરમલ હોવે જાત. ૧૭

૨૧૬૭

સુનો હુકમ જે ઇદ, જુહા રે કેરી ;
 ઇદ ફિતરે જે, ખૂઝીઓ સવેરી. ૧
 સુનો જેસી હકીકત, ઇદ ફિતર કહી ;
 ઇદ જુહાકી ભી વેસી, ખૂઝીઓ સહી. ૨
 પન જેતી જૂઠ, હોવે ઉસથી આતી ;
 વે હકીકત લિખને, માંહે આતી. ૩
 સુનો ઇદ જુહાકૂ, પહલા ખાના રે નાંહાં ;
 જૂ ખાના હે ખાતે, ઇદ ફિતરેકે માંહાં. ૪
 સુનો ઇદ રે જુહાકૂ, પહલા ખાના નાં ખાવે ;
 સો દૂગાના જામ તક, ઇદકા કરાવે. ૫
 અને કભી જો ખાવે, તો મકરૂહ નાંહાં ;
 પન નેક હે નાં ખાવે, આયા લિખેકે માંહાં. ૬
 અને રાહા માંહે તકબીર, પુકારને કહની ;
 જે તકબીર ઇદ, કેરી મન દેની. ૭

પહલા અલ્લાહો અકબર, દો બાર કહીએ ;
 પછે લાઇલાહ ઇલ્લાહો, મન ધર લહીએ. ૮
 અને વલ્લાહો અકબર, ઇસ બાજ રે આખે ;
 અલ્લાહો અકબર વલિલ્લાહિલ હમ્દ, પીછે રે દાખે. ૯
 એ તકબીર રાહામાં, પુકારને કહની ;
 સો ઇદ રે જુહાકૂ, ચિત માંહે દેની. ૧૦
 એ સુન સુન બાતી, પાક કરો આપ જાતી ;
 અને એક કર કહો, દિન આર રાતી. રે તૂહી. ૧૧

સુને નાંહી ગાફિલ, કુંસી ચિંતા કીન રે,
 કુંસી ચિંતા કીન ;
 એક પલ લી જાગે નાંહી, નિદરા આંસી નૅન રે,
 નિદરા આંસી નૅન. ૧૨

૨૧૬૮

સુનો ખુત્બે કેરી, પઢનેકી રીતા ;
 ઇદ જુહાકા ખુત્બા, આંસા પઢના સુનીતા. ૧
 કે જુહાકે ખુત્બેમાં, કરે રે બયાના ;
 સો કુરબાની કેરા, એ ભેદ રે જાના. ૨
 કે ઇદ રે જુહાકૂ, હું કુરબાની દેતે ;
 કે આપગ લેકર, હું જખ્ખ રે કરાતે. ૩
 ભી તકબીર તશરીકૂ, કેરી રે જનાની ;
 સો ખુત્બે માંહે, પઢના મિલા આની. ૪
 સો તકબીર લિખ કર, હું પહલી રે આખી ;
 ઇસ ઇદકે બયાનમાં, હું રે દાખી. ૫

- વે ખુત્બે માંહી, પઢતે જાવે;
એક ઇસકા ભી ખયાન, પઢતે બતાવે. ૬
- કભી ઉજરકે લીતે, ઉને નાં જો કીતી એ સલાતા;
જો ઇદ જુહાકા, હૈ દૂગાના કહલાતા. ૭
- કે મુસલ્લી દૂગાનેકૂ, જા નાં સકાયા;
કુછ ઉજરને નમાજથી, પીછે રે રખાયા. ૮
- તો તીન દિન સૂધી, હૈ એ કરની જાની;
જો ઇદ રે જુહાકી, નમાજ પેછાની. ૯
- કે જો ઇદ જુહાકૂ નાં કીતી, તો દૂજે દિન રે કરની;
ભી દૂજે દિન રે નાંહાં, આગે દિનમાં ધરની. ૧૦
- કે યું તીન દિન સૂધી, ખૂજો કરનેકી રીતા;
તોન દિન ગહે બાજ, નાંહી યું હુકમ રે દીતા. ૧૧
- અને અરફેકે દિન, કો હો નમાજ કરતા;
સો અરફાત કેરી, રીત હૈ રે ચલતા. ૧૨
- જો મક્કા પાસ અરફાત, હૈ રે નામા;
હૈ હજ રે કરતે, જા ઉસ ઠામા. ૧૩
- યું હજ હૈ કરતે, સો અરફે દના;
સો અરફાત જાકર, ખૂજો રે મના. ૧૪
- કો કો નમાજ હૈ કરતા, કહા ઉસ રે રીતા;
સો અરફેકે દિન, હૈ કરતા દેખીતા. ૧૫
- વે કરની કુછ હૈ, કામકી નાંહાં;
નાંહી મુન્નત ને, નાંહી એ નફલ માંહાં. ૧૬
- તો જો વે હૈ કરતે, સો ફાંસૂ રે કરાતે;
વે કુછ રે નાંહાં, હૈ અમથી ચાતે. ૧૭

- અને અરફાકી, જળ કરતે સલાતા ;
તળ તકબીર કહની, હું સુન્નત લિખાતા. ૧૮
- સો અદલાહો અકબર, જે તકબીર લહીએ ;
સો સારે ખોલ મિલા કર, પૂરી રે કહીએ. ૧૯
- વં સારે લિખ કર, બું હું રે બતાહી ;
સો આઠ બાર પઢની, હું રે સુનાહી. ૨૦
- સો અરફેકે ફજરકી, જળ કીતી રે નમાજ ;
તહાંથી આઠ બાર પઢની, હું સુની એ અવાજ. ૨૧
- પછે નમાજે નમાજે, આઠ બાર રે પઢાવે ;
એ સુન સુન ઇતના, મન માંહે લાવે. રે તૂહી. ૨૨

- ગાફિલ ક્યું તૂ સો રહા, સુન તૂ ખોલ ખોલ નૅન રે,
સુન તૂ ખોલ ખોલ નૅન ;
તો તૂ હોસી મૂમિનાં, જે એ સુનસી કૅન રે,
જે એ સુનસી કૅન. ૨૩

૨૧૬૯

- સો અરફેકી ફજરકી, નમાજ કરાતે ;
હું તકબીરાં બાર, આઠ રે પઢાતે. ૧
- પછે નમાજે નમાજે, એ પઢનેકી રીતા ;
દિન તશરીકકે રવં, હું હુકમ રે હીતા. ૨
- સો ઇદકે બાજ, તીન રે દના ;
નામ તશરીક અનૂકા, બૂઝીઓ મના. ૩
- સો તેઇસ નમાજૂ, હું તકબીર પઢની ;
પેલી અરફેકી ફજરથી, મન રે ધરની. ૪

તહાંથી લેખા કરના, વેં પઢતે એ સલાતા ;
એ તકબીરાં કેરા, હું હુકમ લિખાતા. ૫

સુન શહર તો પઢની, તકબીર કેરી ;
સો મુક્રીમ ચાહીએ, એ ખૂઝીઓ સવેરી. ૬

સખ મુસાફિર મુક્રીમકા, લિખીઆ બયાના ;
સો મુસાફિર કેરા, બયાન લિખાના. ૭

અને લી હું શરત, શહર હો કેરી ;
લી ફરજકી નમાજકૂ, ખૂઝો પઢની સવેરી. ૮

લી મરદૂકી જમાઅતકી, શરત રે લિખાઈ ;
એકલેકે સીસ, નાં પઢની આઈ. ૯

લી મુકતદીકે સીસ, હૂઘ તકબીર પઢની ;
કે ઇમામ ને મુકતદી, દોનૂ પઢે મન ધરની. ૧૦

તો ઔરતાંકૂ વાજિખ, હૂઘ રે પઢાની ;
જો જમાઅતમાં ઔરત, હોય મિલી એ જાની. ૧૧

લી મુસાફિર હૂઘ, વાજિખ પઢાવે ;
જો મુક્રીમકે પીછે, આવ નમાજ રે કરાવે. ૧૨

એ સુન સુન બાતી, પાક કરો આપ જાતી ;
અને એક કર કહો, દિન ઔર રાતી. રે તૂહી. ૧૩

સુનને મૂરખ ગાફિલ, જાગને દીનકી બાત રે,
જાગને દીનકી બાત ;
સુનતે હોવે મૂમિનાં, જાનત પાવે જાત રે,
જાનત પાવે જાત. ૧૪

૨૧૭૦ બયાન.

- સુનો સૂરજ ગ્રહન, કેરા રે બયાના ;
જે નમાજ કરની, જખ ગ્રહન રે જના. ૧
- ધસ ગ્રહનકી નમાજકી, સુનો રે રીતા ;
એ નમાજ હું કરની, જૂં હુકમ રે દીતા. ૨
- તખ કરે દો રકાતાં, જૂં નફલ રે કેરી ;
સો જુમાકા ઇમામ, ખૂઝીઓ સવેરી. ૩
- દો રકાત જમાઅતસૂ, એ ઇમામ રે પઢાવે ;
સો છાના પઢના, મન રે લાવે. ૪
- પન જુમાકા ઇમામ, નાં ખુટ્યા પઢાવે ;
સો ગ્રહનકી નમાજમાં, નાં મન રે લાવે. ૫
- દો રકાતાં કીએ બાજ, દુઆ હું મંગાની ;
સો જખ લગ સૂરજકૂ, હોવે રોશનાઈ જની. ૬
- હાજિર નાં હોવે, કભી જુમાકા ઇમામા ;
તો જમાઅત બિના, કરે નમાજકા કામા. ૭
- કે જૂજૂએ સધલે, દૂગાના પઢાવે ;
પછે જેતી બાર કહી, તેતી દુઆ રે મંગાવે. ૮
- જૂં ચાંદકે ગ્રહનકૂ, હું કરતે સલાતા ;
સો એકલે એકલે, નાં કરની જમાતા. ૯
- ભી જૂં અધેરા રે હોતે, હું નમાજ કરાતે ;
ભી બાવ બહુત ચલતે, મન નમાજ હું લાતે ૧૦
- ભી ખુઆરીકે લીતે, હું પઢતે સલાતા ;
એ સબકા હુકમ, એક રીત હું લિખાતા. ૧૧

- જૂં ચાંદ રે ગ્રહનકી, હકીકત આખી ;
એ નમાજ સધલી, ઉસ રીતે રે દાખી. ૧૨
- અને સૂરજકે ગ્રહનકી, એક અદકી રીતા ;
જૂં જમાઅત કેરા, હુકમ રે દીતા. ૧૩
- ખાકી એક સખ રીતા, જેતી આખીઆં નમાજ ;
એક કર કહો, એ સુનતે અવાજ. રે તૂહી. ૧૪

અધાર નિદરા સાંધ કર, સોતા ગાફિલ જાગ રે,
સોતા ગાફિલ જાગ ;
નાં હોસી મૂમિન સુને બિના, સહી એ ખૂઝી ખાત રે,
સહી એ ખૂઝી ખાત. ૧૫

૨૧૭૧ ખયાન.

- સુનો ખરસાત કેરા, જે હું નમાજ પઢતે ;
જખ ખરસાત કેરા, ખરસના ચાતે. ૧
- કે જખ તો ખરસાત, ખેચા રે જાતા ;
કે ખેતી હું સુકાતી, નાહી રે ચાતા. ૨
- તખ ખરસાત માંગને, ફૂ હું પઢની નમાજ ;
સો રકાતાં દો પઢની, સુનો હુકમ અવાજ. ૩
- પન જમાત સેતી, નાં નમાજ રે કરની ;
સખ આપ આપ એકલે, મન રે ધરની. ૪
- પછે દુઆ હું ખરસાત, કાજ રે મંગાવા ;
અને ઇસ્તગશર પઢની, તોખા મનસૂ ચાવા. ૫
- પન ચાદર ફેરાની, મને રે કરાઈ ;
પહલી એ અરખૂઝી રીત, જે થી રે દેખાઈ. ૬

- જે જહાલત જમાને, જળ દુઆ કાજ જાતે;
તખ દેખા દેખી ચાદર, ખબૂ પર થે ફેરાતે. ૭
- વં ચાદર ફેરાની, મને રે કીતા;
જિમ્મી હાજિર નાં હોવે, એ ભી હુકમ હું રે દીતા. ૮
- કે જિજ્યાકે દેનારા, કોઈ હોવે રે નાંહાં;
જે નમાજકે કાજે, એ જાવે જિસ ડાંહાં. ૯
- કે શહર બાહર નમાજ કાજ, જાવે એસી રે ડામા;
નાં જિજ્યા દેનારે, કો હોવે હાજિર રે નામા. ૧૦
- સો! એક દિન દો દિન, ત્રીન દિન રે જાના;
ત્રીન દિનથી અદકા, નાંહી લિખે માંહી આના. ૧૧
- એ બયાન કાજ સુનના, કરો રે નેહા;
અને નિસદિન ધતના, સોચ રાખો રે દેહા. રે તૂહી. ૧૨

- સુન સુન બયાન દીનકે, હુકમ લહો આપકી જાત રે,
હુકમ લહો આપકી જાત;
તો તૂ હોસી મૂમિના, સુન એ ગાફિલ બાત રે,
સુન એ ગાફિલ બાત. ૧૩

૨૧૭૨ બયાન.

- સુનો બયાન એ ડરકી, નમાજ રે કેરા;
એ બેગે સુનના, મન ધર રે સવેરા. ૧
- કે ડરતા નમાજ, કરે કુંસી રીતા;
એ સુન સુન લીજે, બૂં હુકમ હું દીતા. ૨
- કભી દુશ્મન કેરા, ડર રે લગાવે;
કાજ ડરકૂ નમાજ, નાંહી કીતી રે જાવે. ૩

- સો દુશ્મન ઠાડા, હોવે રે દેખાવે;
કે અલી આવેગા, યૂં મન રે ડરાવે. ૪
- કે જનાવર કેરા, હોવે ડર રે દેખાવે;
જો દુખ હું પહુંચાતા, આવ ફાડ હું રે ખાવે. ૫
- હોવે ઉસકા લી ડર, જૂં દુરિજન રીતા;
જૂં દુશ્મન કેરા, ખયાન રે કીતા. ૬
- તખ દો ટોલે, કરે મૂમિનૂ કરે;
અને દુરિજન સામી, એકૂ ભેજે રે સારે. ૭
- કે દુરિજન સામી, એક ટોલા રે ભેજવે;
સો જંગકે કાજે, યૂં કામ રે કરાવે. ૮
- અને દૂજે ટોલે સંગ, આપ પઢે રે સલાતા;
સો એક રે રકાત, કે પઢે વે દો રકાતા. ૯
- કે જો મુસાફિર હોવે, એક રકાત રે પઢની;
અને મુકીમ જો હોવે, દો રકાતાં કરની. ૧૦
- કે આઘી રે નમાજ, એક ટોલેસૂ કરાની;
એ ઇમામકી નમાજકી, રીત રે જાની. ૧૧
- યૂં પંલે ટોલે સંગ, કરે ઇમામ નમાજ;
એક કર કહો, એ સુનને અવાજ. રે તૂહી. ૧૨
- સુનતે હોવે મૂમિના, સુને બના ઔર જાત રે,
સુને બના ઔર જાત;
ફિર દેખ ગાફિલ જગમાં, સહી એ સાચી ખાત રે,
સહી એ સાચી ખાત. ૧૩

૨૧૭૩

- એક ટોલે સંગ ઇમામ, યૂં નમાજ કરાવે;
સો આધી રે નમાજ, ઇનૂ સંગ મન લાવે. ૧
- સો એક રે રકાત, કો પઢે દો રકાતા;
બૂં મુકીમ ને મુસાફિર, કેરી એ બાતા. ૨
- વે છૂટલાએ જાવે, ધસ દુરિજન સામી;
અને ગહે થે પહલે આવે, જે ટોલા રે નામી. ૩
- જે ગનીમકે સામી, દૂજ ટોલા થા ભેજયા;
વે નમાજકૂ આવે, બેગે રે સુનાયા. ૪
- રહવે ઇમામ નમાજમાં, બૂં નમાજકી રીતા;
એ સામી હે ઇનૂકા, હે પહુ અના સુનીતા. ૫
- પછે ઇનૂ સંગ ઇમામ, બાકી નમાજ ગુજરે;
સો એક કે રકાત, દો કરે નાં બારે. ૬
- કે મુસાફિર મુકીમકી, જૈસી હોવે રે નમાજ;
આધી વૈસી કરે ઇનૂ સંગ, સુનીઆ અવાજ. ૭
- તબ નમાજ તો પૂરી, હૂધ ઇમામ કેરી;
યૂં પૂરી કરે ઇમામ, દેવે સલામ સવેરી. ૮
- તબ એ ટોલા ફેર કર, જાવે પહલી રે ઠામા;
જહાં દુશ્મન સામી, થે ગહે જંગ કામા. ૯
- તબ ફિર કર ટોલા, વે પહલા રે આવે;
જિનૂ રકાત દો કીતી, પહલી આવતાં સુનાવે. ૧૦
- વે આવ પઢે, કરે નમાજ રે પૂરી;
જે નમાજ ઇનૂકી, બાકી થી રે અધૂરી. ૧૧
- યૂં નમાજ વે પૂરી કર, સબ સલામ બોડાવે;
અને ફિર કર દુરિજન, એ સામી રે જાવે. ૧૨

- જૂં દુશ્મન સામી, એ થે રે ગહે ;
અને જંગ કાજે સામી, જૂં થે રે રહે. ૧૩
- યું ફિર એ જાકર, રહવે ઉસ રીતા ;
તખ ટોલા ફિર દૂજ, આવે હુકમ રે દીતા. ૧૪
- વં આવે લોક ટોલેકે, પૂરી નમાજ કરાવે ;
વં નમાજ રે ખાકી, ફિર કિરાત પઢાવે. ૧૫
- કે કિરાત વં પઢ કર, કરે નમાજ રે પૂરી ;
કે જિનૂકી નમાજ, થી રે અવૂરી. ૧૬
- યું મગરિખ કેરો, કરે ઇમામ સલાતા :
કે પહલે ટોલેસૂ, પઢે દો રે રકાતા ૧૭
- અને ટોલા જે દૂજ, ફિર કર આવે ;
એ સંગ ઇમામ, એક રકાત પઢાવે. ૧૮
- અને કભી જો વેલા, હોવે ફજર કેરી ;
તો ઇસ રીતે નમાજ, કરે ખૂઝીઓ સવેરી. ૧૯
- સો એક એક રે રકાત, દોનૂ ટોલૂ સંગ પઢની ;
એ સુન સુન ચિંતા, એતી મન ધરની. રે તૂહી. ૨૦

- દીન હં કુશાદ ગાફિલ, સુને બિના નાં પાય રે,
સુને બિના નાં પાય ;
અધાર નિદરા સાંધ કર, ફંસૂ જનમ ગમાય રે,
ફંસૂ જનમ ગમાય. ૨૧

૨૧૭૪

- અને જે કોઇ, જંગ કરતે મરાયા ;
હૂઇ ખાતિલ ઉસકી, નમાજ રે જનાયા. ૧

- કે જો નમાજ કિયે બિના, મોત તો રે પહુંચાઈ ;
તો નમાજ ઉસકી, ગહી રે સુનાઈ. ૨
- અને કભી જો ઇર, હોવે બહુત રે લગાતા ;
કે ખોર રે સેતી, કર સકે નાં સલાતા. ૩
- સો દુશ્મન હાજિર, હોવે રે દેખાતા ;
અને ઇર તો ઉસકા, બહુત દિલ હુ આતા. ૪
- તો અસવાર હૂવડા, એ કરે રે નમાજ ,
સો જુદે જુદે સારે, યું સુનીઆ અવાજ. ૫
- વં સાનૂસૂ નમાજ, આપ આપ રે કરાવે ;
જો કર સકે જિંધર, ઉસ દિસા મન લાવે. ૬
- કે જો જિસ દિસે, હોવે કર રે સકાતા ;
વં ઉસ દિસે સાને, પઢે રે સલાતા. ૭
- એ બહુત ઇર, કેરી રે રીતા ;
અસવારીસૂ સાનૂ, કા હુકમ રે હીતા. ૮
- એ સુન સુન સહી, કર રે સાના ;
અને એક કર રબકૂ, ઇતિના કહના. રે તૂહી. ૯

સુને બિના નાપાક હુ સહી, દીન કેરે એ હુકમ રે,
દીન કેરે એ હુકમ ;
મન ધર જો સુનતા નાંહી, ગાફિલ ઉસકા નામ રે,
ગાફિલ ઉસકા નામ. ૧૦

૨૧૭૫ સરૂદ.

ગાફિલ મન ધર સુન, એ બાતી રે ;
દીનગ્રી રીત હુ, એસી દેખાતી રે. ૧

ફરજ હૂવડી, પઢની સલાતા રે ; હુકમ તાકીદસૂ, લિખાતા રે.	૨
જંગ માંહે નમાજ, કરની આખી રે ; નમાજ કેરી એ, તાકીદ દાખી રે.	૩
મૂઆ કેા જંગ, કરાતે જાતી રે ; ખાતિલ ઇસકી, નમાજ લિખાતી રે.	૪
લિખી કે ઉસકી, નમાજ ગહી રે ; યું નાં આખા કે, રહી સહી રે.	૫
એસી તાકીદ, નમાજ કેરી રે ; સુન સુન ગાફિલ, બેગે સવેરી રે.	૬
બહુત કહા કબી, ડર લગાતા રે ; સાને કરો હૂઆ, હુકમ સુનાતા રે.	૭
માફ કિસી રીતે, નાંહી લિખાઈ રે ; સખ ઠામ તાકીદ, લિખેમાં આઈ રે.	૮
ગાફિલ ગફિલત, છોડે નાંહાં રે ; ક્યું હુકમકૂ નાં દેવે, દિલ માંહાં રે.	૯
ક્યું નાંહી ગાફિલ, કરતા નમાજ રે ; માફ કેરા કહી, સુનીઆ અવાજ રે.	૧૦
કુસી ચિંતા એ, ખારિજ દિલ આતી રે ; ક્યું નાં કહવે તૂ, હમનાકૂ ખાતી રે.	૧૧
ફૂન નમાજ નાં, કરતી થી જાતી રે ; કહાંથી તૂ હૈ, સીખા ખાતી રે.	૧૨
બોલને નામ લે, ઉસકા શિતાબા રે ; બોલ બોલ ગાફિલ, દેને જવાબા રે.	૧૩

૨૧૭૬ બિરહા.

- સુન સુન ભાઈ દીનકે, ઐસી હ દીનકી બાત રે;
સુન સુન બેન દીનકે, કબૂલે આપકી જાત રે. ૧
- ધબાદત હ કરની સહી, હુકમ જૂં દીઆ દહી;
નિસદિન કરની ચાવસૂ, ધબાદત જિસ રીતે કહી. ૨
- હુકમ રબકા સીસ ધર, કબૂલ દીનકી બાત રે;
હુકમ જે હ માનતે, ઉનકી હ મૂમિન જાત રે. ૩
- આદમ કેરે વંશસૂ, ભરીઆ હ સારા જગ રે;
મૂમિન હોવે સહી, હુકમસૂ ભરીએ ડગ રે. ૪
- હુકમ જિનૂ માનીઆ, મૂમિન કહા વે તન રે;
હુકમ કબૂલે મૂમિનાં, હોવે એ સહી કર મન રે. ૫
- ખાતિમકા હો ઉમ્મતી, રસૂલ એ સાચા સહી;
ખાતિમા સબ રસૂલકા, ઇનૂથી કિયા આપ દહી. ૬
- હખીબ નામસૂ રબને, આપ બોલાએ પાસ રે;
ઉમ્મતી તો ઉનૂકે હોય કર, રહી જૂં રબકે દાસ રે. ૭
- મૂમિન હોને કેરડી, સુન સુન એ હ રીત રે;
સુનને બેન દીનકે સહી, નિત ચાવ મન ધર પીત રે. ૮
- મરતક વેલા દોહલી, છૂટકા ચાહો તન રે;
મૂમિન હૂએ બિના છૂટકા, નાંહી એ ખૂજો મન રે. ૯
- આદમ કેરા વંશ જો, સબકો કબૂલે મોત રે;
સબ કહવે હ મરના, જીવે થોડા કે બહુત રે. ૧૦
- મરતે બી હ દીસે સહી, સાચી નિશાની જાન રે;
યું મોત તનકૂ આવની, સહી કર વીરા માન રે. ૧૧
- જનંત દોજબ ઠામ દો, સબ કો બતાવે બેન રે;
આદમ કેરા વંશ સબ, એ તો હ કહતા કંન રે. ૧૨

- નામૂસ્ ફરક હે પડીઆ, સખકો કહવે દો ઠામ રે;
ફરજંદ આદમ કેરડે, લેતે હે દોનૂ નામ રે. ૧૩
- એક ઠામ નાં કહવે કોહી, જેતા ભરા સંસાર રે;
સખૂકે કહેસૂ જનીએ, શાહિદી કેરા બિચાર રે. ૧૪
- ગુવાહી સારે જગડી, દોજખ બહિશત ઠામ રે;
કહવે ભી એ હે પાયેસી, જેસા જે કરસી કામ રે. ૧૫
- સખ જગ યૂં કહતા સહી, સખ કો દેખાવે નૅન રે;
તો જનો દોનૂ ઠામકૂ, ગુવાહી સખકે બૅન રે. ૧૬
- સુન મુન વીરા ચાવસૂ, ડરના તો હે દિનરાત રે;
ડર ડર કામ વે હે કરના, જંનત પાવે જાત રે. ૧૭

૨૧૭૭ દૂહા.

- ચેત ચેત રે ભાઈ મરના, હાં મરના,
ઘડી ઘડી તિલ પલ રે;
મોત હે એક દિન આવની, હાં આવની,
એસા ચિંતા કર ચલ રે. ૧
- જેતે હે તન કિયે રખને, હાં રખને,
પહુંચની સખૂકૂ મોત રે;
થોડે ભી જીવે ભાઈ મરના, હાં મરના,
કે કભી જીવે જોત રે. ૨
- જિન બું ખિલકત રખડી, હાં રખડી,
આતશી જિનકી જાત રે;
દેખોને ઉનૂકૂ આદમા, હાં આદમા,
કરે વે ગેબકી ખાત રે. ૩

એ સહી હું રખ સરજીએ, હાં સરજીએ,
વે ભી હું મરતે માન રે;
નૂરી જે રખે પેદા કિયે, હાં પેદા કિયે,
ધનૂકૂ ભી મરના જાન રે. ૪

ડુંગર બડે બડે પરબતાં, હાં પરબતાં,
એ ભી ફનાં કેરે મકામ રે;
ઉનૂકૂ ફનાં હોના માનીએ, હાં માનીએ,
રહવે નાં ઉનૂકૂ ઠામ રે. ૫

જમીઆં કેતી ઝીતી ખાલિકે, હાં ખાલિકે,
કેતે કિયે આસમાન રે;
ઉનૂકૂ રખ ફનાં કરસી, હાં ફનાં કરસી,
રહવે નાં કોઈ જાન રે; ૬

ધસ રીતે ખૂઝો મરના, હાં મરના,
જેતી દીસે જાત રે;
મરતે નંનૂ હું દીસતે, હાં દીસતે,
સાચી સહી ખાત રે. ૭

હું તૂ રે જગ મધે પંથીઆ, હાં પંથીઆ,
સુન સુન દીનકે વીર રે;
એક દિન ખૂઝ તરે જીવથી, હાં જીવથી,
જૂઆ હોવે સરીર રે. ૮

પંથીઆ કો દિન પંથમાં, હાં પંથમાં,
જાવે આવે ઘર ઠામ રે;
એસા તો જગ માંહી આપકા, હાં આપકા,
ખૂઝ સહી કર નામ રે. ૯

ગોરકૂં ધર કર જાનીએ, હાં જાનીએ,
રહના હું ઉસમાં જાય રે;
આવેંગે દો નૂરી પૂછને, હાં પૂછને,
જવાબકૂં વેં ચાય રે. ૧૦

ભાઈ ને આપ નાંહી મીતરા, હાં મીતરા,
પહુંચે નાં માતા ધાય રે;
એતે જો સગે જોતે અંખીએ, હાં અંખીએ,
તુજે લે ગોરમાં ખાય રે. ૧૧

ગોરમાં તુજે છોડે એકલા, હાં એકલા,
ઉઠને આપ ધર જાય રે. *૧૨

સુનને ભાઈ ઇસ જગઝી, હાં જગઝી,
દીસે પીતઝી રીત રે;
અમલ નેક કમાઈએ, હાં કમાઈએ,
વેં તો ગોરમાં મીત રે. ૧૩

કર તૂ પીત એસી મીતસૂ, હાં મીતસૂ,
આવે જો ગોરમાં કામ રે;
અમલ નેક બના અવરાં, હાં અવરાં,
પહુંચે નાં કો ઇસ કામ રે. ૧૪

— — —
૨૧૮૭ રૂખાઈ.

સુનો ભાઈ દીનકે હું મરના, એક દિન આવની હું મોત રે;
મોત સેતી નાં રે કો છૂટસી, જીવી જીવી થોડા કે મોત રે. ૧

ઁસતી કેરા ળાસા છોડના, રહના રહના ગોરકી કામ રે;
ચેત ચેત સામાન વે કીજીએ, આવે જે જગ માંહે કામ રે. ૨

આપ એકલે રહના ગોરમાં, નાં હું નાં હું જગકા કો મીત રે;
સુન સુન લાઈ મેરે દીનકે, ઁસી ઁસી ગોર કેરી રીત રે. ૩

અમલ હોવે સાથે તેરડે, જિને જિને કરે ઇસ જગ રે;
સુન સુન લાઈ મેરે દીનકે, સમજ સમજ ધર પગ રે. ૪

જેસે જેસે અમલ કમાએસી, હોવે ને હોવે તેરે સાથ રે;
માલ ધન ખૂઝ નહીં તેરડા, મરતે નાં રહવે તેરે હાથ રે. ૫

અમલ હિમ્મત એ હું દુરિજના, હોવે હોવે ગોર માંહે પાસ રે;
સગા નાં કો મીત રે પહુંચના, છુટે છુટે સખૂકી આસ રે. ૬

અમલ જે નેક મીત તેરડે, રહવે પાસ તેરડી જાત રે;
અમલ ખુરે હું વે દુરિજના, સહી કર ખૂઝ એ જાત રે. ૭

૨૧૯૯ ફરદ.

સુનની મન ધર જાતી હું, ફનાં હોવેગી જાતી હું. ૧

મોત એકાએક આતી હું, ઁર નહીં લગાતી હું. ૨

તન જીવ જૂદા કરાતી હું, વારી નહીં જાતી હું. ૩

હું ઁઠે સોતે આતી હું, જખ એ આના ચાતી હું. ૪

ખખર નાંહી ભેજાતી હું, ઊંચા તે પહુંચાતી હું. ૫

તરસ મન નાં લાતી હું, જીવ બેગે લે જાતી હું.	૬
સખ જગદૂ મરાતી હું, નિશાની એ દેખાતી હું.	૭
શાહિદી એ દેખાતી હું, જાહિર નેનૂ આતી હું.	૮
તન નાં કો બિસારતી હું, ચુન ચુન યાદ કરાતી હું.	૯
ખુનૂ કોતર જાતી હું, જીવ સખકા આતી હું.	૧૦
જીવ સખૂકા લેતી હું, એસી માંતકી રીતા હું.	૧૧
કુછ નહીં દેખીતા હું, કહી જગ ફનાં કીતા હું.	૧૨
હુકમ જૂં રખને દીતા હું, એસા આપ વેં મીતા હું.	૧૩
કરતા વેં આપ આતા હું, કાદિર સહી દેખાતા હું.	૧૪
જગ ઉને પેદા કીતા હું, ફનાં લી કરના આતા હું.	૧૫
કિતાખૂસૂ દેખીતા હું, નખીજસૂ સુનીતા હું.	૧૬

આ કિતાબમાં આવેલા અધરા શબ્દનો કોશ.

(નીચે ટુકમાં આપેલા શબ્દોને અં અરબી, ઊં ઊર્દૂ,
ગું ગુજરાતી, ફાં ફારસી, સંં સંસ્કૃત,
હીંં હીંદી વગેરે સમજવા.)

અઅરાફ—(અં) કુર્આન મજીદમાં સૂરઅ ૭ મીનું નામ.

અઘાર—(ગું) ગાઢ નિદ્રા; ભાન રહિત.

અનેક—(હીં) એકથી વધારે; કેટલાંએક

અનેર—(ગું અનેર) ખીજું; જુદી તરેહનું; ઘણું.

અબૂ હનીફા—(અં) કુનિયત ઇમામ આઝમ (રહં) ની.

અમલ—(અં) નિશા; કેફ; કામ.

અરકાન—(અં અરકાન) સ્તંભ, જેવું કે નમાઝમાં કયામ, રકુ, સિજ્દો વગેરે કરવા તે.

અરફા—(અં અરફહ) જીવલેજ મહિનાની ૯ મી તારીખ. અને તે તારીખે અરફાત નામની જગ્યાએ હાજીઓ ઉભા રહે છે અને લખ્મેક કહે છે.

અરફાત—(અં) એક પવિત્ર મેદાનનું નામ છે, જ્યાં હાજી લોક અરફાતની તારીખે ઉભા રહી લખ્મેક પુકારે છે.

અલક—(અં) ફરઆન શરીફમાં સૂરઅ ૯૬ મીનું નામ.

અલવી—(અં) હઝરત અલી (રહીં) ના વંશથી તેો હોય પણ હઝરત ફાતિમા (રહીં) ના વંશથી ન હોય તે આદમી.

અલીફ-લામ-મીમ—(અં) કુર્આન શરીફમાં ૩૨ મી સૂરતનું નામ.

અસ સલાતો ખેઝમ મેનન્નોમ—(અં) ઉંઘથી નમાઝ સારી છે.

અસીલ—(અં) ઊંચા કુળનું; ખાનદાન.

અહતલામ—(અં મહિતિલામ) સ્વનાં આવી વીર્યાપાત થાય છે તે.

આઝિજ—(અં) લાચાર.

આમ—(અં) મશહૂર.

આમીન—(અં) એવુંજ થાય. અલ્લાહ દુઆ કમુલ કરે.

આલા—(ગું આળું) પકળ્યા વગરનું (ચામડું)

ઈકતિદા—(અં) પેરવી કરવી.

ઈકરાર—(અં ઈક્રાર) હા પાડવી; માનવું તે; કરાર કરવો.

ઈકામત—(અં) મુકામ કરવો; નિવાસ કરવો

ઈજતેહાદ—(અં ઈજતિહાદ) ફરઆન, હદીસ, અને ઈજમા પર વિચાર કરી શરૂ મસઅલાએને બારીકાથી તપાસવું.

ઈમામ આઝમ—(અં) તેમનું નામ મુઆરક નુઅમાન, કુનિયત અબૂ હનીફા, અને લકય ઈમામ આઝમ છે. અહલે સુન્નત વલ જમાઅત તેમને તમામથી પહેલા દરજ્જા ફકીહ, મુજતહિદ અને મુદકકદિકે શરીયત માને છે. જન્મ સને ૮૦

હીજરીમાં અને વફાત સને ૧૫૦ હીજરીમાં થઈ હતી આપને માનવા વાળા કુલ મુલકોમાં છે અને ધણું કરીને હિંદુસ્તાનમાં સર્વેથી વધારે છે.

ધરાન—(ફાં) અફગાનિસ્તાન અને અરબસ્તાનની વચ્ચે આવેલો મુલક.

તે હિંદુસ્તાનના ત્રીજા ભાગ જેવડો છે અને વસ્તીનો ત્રીસમો ભાગ છે.

ધસતંજ—(અં ધસ્તિનજ) ઝાડો યા પીશાબના પછે પાકી માટે પાણી યા દેલો લેવો તે.

ઉજર—(અં ઉઝર) દુખ; વિપત્તિ; આપદા.

ઉબલના—(યું ઉબળયુ) એકવાર સમી જઈ ફરીને ઉભરી નિકળવું તે.

ઉલલ હુજજ—(અં) સૂરેઅ હજજની શરૂઆતનો સિગ્હો

ઉસ્તવાર—(અં) મજબૂત.

એફ—(યું એફ) કોઈ એક; એકાદું.

ઓસામન—(યું ઓસામણ) અનાજ ચઢી ગયા પછી વધારાનું જે પાણી કાઢી નાંખેલું

અ ધોરી—(યું અધોરી) આળસું; ધણું ઉંધનાર; ઉંધણુસ્તી.

[હોય તે.

કરાહત—(અં) અપ્રિય; અણુગમનું; અરૂચી.

કલમેકી ઉંગલી—(જિં) અંશુકાનો પાસેની આંગળી; તર્જની.

કહકહ—(અં) અવાજ સાથે હસવું.

કાઅદા—(અં કઅદહ) ખેસવું.

કામિલ—(અં) પૂરું; તમામ.

કિયામ—(અં) ઉભું રહેવું.

કિરામન કાતેખીન—(અં) બે ફરિસ્તાઓનું નામ, જે માણસના આમાલ લખ્યા કરે છે તે.

કુનિયત—(અં કુન્યત) બાપ યા માથી અથવા બેટા યા બેટીના નામથી જે નામ બોલું જાય તે.

કુનૂત—(અં) મશહૂર દુઆનું નામ, જે વિતર નમાજમાં પઢી જાય છે તે.

કુલફા—(અં કુલ્ફહ) મરદની છુપી ઇંદ્રિનો ઉપરનો ભાગ, જે વગર ખત્તાનો હોય છે તે.

કુશાદ—(અં) ખુલ્લું; બધ ન હોય તેવું.

કોતા—(અં કોતાહ) ટુંકું.

કોરી—(યું) સૂકી; ભીની નહીં.

ખડકી—(હીં ખિડકી) નાનો દરવાજો; બારી.

ખલલ—(અં) હરકત; નુકસાન; બગાડ.

ખાતિમા—(અં ખાતિમહ) છેડો; અંત.

ખુઆરી—(ફાં) પાયમાલી; ખરાબી.

ખુરાસાન—(ફાં) ધરાન દેશની પૂર્વે અને અફગાનિસ્તાનની પશ્ચિમે એક મુલક છે જેમાં હેરાત, મશહદ વગેરે મોટાં શહેરો આવેલાં છે.

ખૂટ—(હીં ખૂટે) તરફ; બાજુએ.

ગડના—(હીં) ગડવું; અંદર પેસવું.

ગડાના—(હીં) ભોફવું; અણીવાલી ચીજ અંદર પેસાડવી.

ગદલા—(હીં) મેલું; ઘાડાપણું.

ગરગરા—(અં ગર્ગરહ) હલકમાં પાણી ફેરાવવું.

ગલક—(અં ગલ્ક) કોઈ ચીજનું ગિલાફમાં કરવું.

ગામડીઆ—(અં ગામડિયો) ગામડાનો રહેનાર.

ગીલા—(હીં) ભીનું; લીલું.

ગુજરના—(ફાં) અદા કરવું; બગવવું.

ગર—(અં) જૂદું; નોખું.

ધુટન—(અં ધુટણ) ઢીંચણ; પગનો નળો અને નાંધ એ બેની વચ્ચેનો જે સાંધો તે.

ચાર જાન—(હીં) પલાંડી; પગમાં પગ ઘાલીને બેસવાની જે રીત તે.

ચારા—(ફાં ચારહ) ઇલાજ; ઉપાય.

ચાંપ—(હીં) ઉમંગ; ચાવ; કાળજી.

ચિત—(હીં) ધ્યાન; મન; દિલ.

ચિતા—(અં ચ-તું) સવળું; ઉધાની વિરૂધ્ધ; વાંસો નીચે અને છાતી ઉપર હોય તેવું.

ચિંતા—(હીં) ફિકર; વિચાર.

ચોટી—(હીં) સ્ત્રી આખે માથે વધેલા જે વાળ તે.

ચોક—(હીં ચોક) આંગણું; ચોગાન; ખુલ્લી જગ્યા.

છૂટલાના—(હીં છુટવાના) છોડે તેમ કરવું; છુટે તેમ કરવું.

જદી મજહબ—(અં) મશહૂર ચાર મજહબથી એક નોખો મજહબ જે મક્કા શરીફના નજદીક બદુઆએ પોતાના આદેશાહના નામથી ચાલુ કર્યો છે તે.

જન—(અં જણ) માણસ; આસામી.

જનાબત—(અં) અપવિત્રતાઈ; નાપાકી; જે સ્ત્રીસંગ અથવા એહતેલામના સખબથી

જમના—(અં જમણું) ડાબાથી ઉલટું. [થાય છે તે.

જમાઈ—(હીં) બગાણું; સુસ્તી યા ઉધથી એકાએક મોં ફાટે છે તે. દીકરાનો વર, દામાદ.

જરાબ—(અં) ચામડાના મોળ.

જલસા—(અં જલ્સહ) બે સિજદા વચ્ચે બેસવું તે.

જવાલ—(અં) ઉતરતી હાલત.

જહાલત—(અં) અજ્ઞાન; મુરખતા; બેઇમી.

જાફરાન—(અં જાફરાન) કેશર.

જાહિદ—(અં) પરહેજગાર; જેણે સંસાર વિષય ઉપરથી ભાવ ઉઠાડી દીધો હોય તે.

અથવા જે સંસાર વહેવારનો ત્યાગ કરી અલ્લાહની યાદમાં રહેતો હોય તે.

જુહુદ—(અં) પરહેજગારી.

જૂઠા—(હીં) એકું; જમવાના ભાણમાં જમતાં વધેલું.

જોખમ—(હીં) નુકસાન.

જોત—(ગુ.) પ્રકાશ.

જોનુખ—(અ. જુનુખ) અપવિત્ર આદમી; નહાયા વગરનો આદમી.

ઝાલર—(ગુ.) એક જાતનું કંઠોલ.

ઢેરૂઆ—(ગુ. ઢેરવા) હાથની આંગળીનો છેડો.

ઠૂંરાના—(હી.) થોભાવવું.

ઢેરા—(હી.) મુકામ; ઘર.

ઢેફા—(ગુ. ઢેફું) ઢેલો; રોકું.

તક—(ગુ.) વખત; સમો.

તક—(હી.) સુધી; લગી; પાસ.

તકખીર—(અ.) અલ્લાહો અકબર કહેવું તે.

તગીર—(અ.) પોતાની પહેલી હાલતથી બદલાવું; ફેરફાર.

તર—(ગી.) ધાણું.

તરક—(અ. તર્ક) ત્યાગ; મુકી દેવું તે.

તરજી—(અ. તરજીહ) શ્રેષ્ઠતા.

તરાબીહ } ગી. } વીસ રકાત નમાજ જે રમઝાન મહિનામાં ઇશાની પછે પઢે છે તે.
તરાવીહ } અ. }

તવાલત—(અ.) લંબાણ.

તશરીફ—(અ. તશરીફ) અકરી ઈદ પછીના ત્રણ દીવસો જે જીલહજ મહિનાની તા. ૧૧, ૧૨ અને ૧૩ મી તે.

તરદીક—(અ. તરદીક) સત્ય જાણવું; સાચું જાણવું.

તહુત—(અ.) નીચું.

તહુરીમા—(અ. તહીમહ) નમાજની નીચત પછી પહેલી તકખીર કહે છે તે.

તહલીલ—(અ.) લા ઇલાહા ઇલ્લાહો કહેવું તે.

તિનક—(હી.) તરખીલ.

તિલાવત—(અ.) પઢવું; કુરઆન શરીફ પઢવું.

થકી—(ગુ.) થી; પાંચમી વિભક્તિનો પ્રતયય.

દખખન—(હી.) દક્ષિણ; સૂર્યોદય તરફ મોં રાખતાં જમણા હાથ તરફની જે દિશા તે.

દખાગત—(અ.) જનાવરોની ખાલને સાફ કરી કામમાં આવે તેમ ચામડાં તૈયાર કરવાં; ચામડાં પકાવવાં.

દરદ—(અ. દુરદ) દુઆ અને સલામ જે પયગમખર પર પઢી જાય છે તે.

દહાડી—(હી.) રોજ; હંમેશા.

દહી—(હી. દમ) અલ્લાહ.

દાર—(ફા.) વાળું; રાખનાર એવો અર્થ સૂચક પ્રત્યય જેમકે :—ખેતીદાર, કરજદાર,

દાર—(ફા.) દવા; ઔષધ.

[શીરીદાર વગેરે.

દિરહમ—(અં) રૂપાનો એક સિક્કો, શ્રીકલમાં હથેલી સીધી ક્યાં પછે જે ઊંડાઈ રહે
દિસ—(હીં) દોશા; તરફ; મેર. [તે જગ્યાને શરઈ દીરમ કહે છે.

દુગાના—(ફાં) દુગાનહ) નમાજની બે રકાત.

દૂના—(હીં) બમણું; બે ગાણું.

ધૂપ—(હીં) તડકો.

નમલ—(અં) સૂરેઅ રહ મીનું નામ.

નાઈબ—(અં) અધિકારી; અધિકારીમાં બીજી પદ્ધતિ.

નાપાક—(ફાં) અપવિત્ર; ગદું; મેલું; પસિત.

નાપાકી—(ફાં) નાપાક એવી જે હાલત તે; અપવિત્રતા; અશુદ્ધતા.

નાફા—(ફાં) નાફહ) મુશકની ઠેલી જે એક ગતના હરણુના પેટમાંથી મળે છે તે.

નેતર—(યું) નેત્ર; આંખ.

પગાર—(યું) અનાજ ભરેલાં ફુંડાં—બાજરિયાં કે ઉંખીઓનો ખળીમાં કરેલો ઢગલો.

પરબત—(હીં) પવંત; પહાડ; ટુંગર.

પાક—(ફાં) પવિત્ર; શુદ્ધ; મેલ વગરનું; નિર્મલ.

પાકી—(ફાં) ચોખ્ખાઈ; ધર્મ પ્રમાણે રાખેલી સ્વચ્છતા.

પાના—(હીં) ભોગવવું; સુખ દુઃખ ખમવું. (૨) પીયે તેમ કરવું. (૩) જડવું; પ્રાપ્ત થવું.

પાલખી—(હીં) પાલથી) પલાંડી; પગ પર પગ ચઢાવીને બેસવાની એક રીત.

પિયાદા—(ફાં) પિયાદહ) પગે હિંડનાર.

પીખાલ—(ફાં) અધાર; પંખીની વિદ્યા.

પીછે ડાલના—(યું) પાછું નાખવું) ઉલટી કરવી.

પીપ—(હીં) ગોંડ ગુમડાં પાકેથી જે સફેત ઘટ પ્રવાહી નિકળે છે તે.

પંથાઈ—(યું) પંથી) મુસાફર; વટેમાર્ગ.

ફતવા—(અં) ફત્વા) શરઈ ફેસલો—ચુકાદો.

ફરશ—(અં) ફર્શ) જમીન પરનું પાથરણું; પથ્થર, ઇંટ, લુગડા, વગેરેનું.

ફહમ—(અં) સમજ; અક્ષસ.

ફાઇલ—(અં) ફરનાર; જે કોઈ કંઈ કામ કરે તે.

ફાડ ખાના—(હીં) ચીરી ફાડીને ખાઈ જવું. (જનાવરે)

ફારસી—(ફાં) ફાર્સી) ઇરાન સંબંધી; ઇરાની ભાષા.

ફિતરા—(અં) ફિતરહ) રમઝાન ઇદનો સદકો જે દરેક આદમીએ એસી રૂપીઆ ભારના શેરને હિસાબે પક્ષ બશેર ઘઉં અથવા પક્ષ ચાર શેર જવના હિસાબે આપવામાં આવે છે તે. એ નમાજનાં પહેલાં નિકાળવામાં આવે છે.

કુરકાન—(અં) કુર્કાન) કુરઆન શરીફ અથવા કુરઆન શરીફની રપ મી સૂરેઅનું નામ.

ફ—(અં) ફય) આડો પડછાયો જે મધ્યાનની વખતે દક્ષિણ બાજુએ હોય છે તે. એ પડછાયો નાનો મોટો થોડો ઘણો વખત ઉણ્ણ કટીયંધમાંજ પડે છે. મુંબઈ શહેરમાં તાં ૧૬ મી મે થી તાં ૩૦ મી જુલાઈ સુધી રહે છે.

બદ્ધશાન—(ફાં બદ્ધશાન] મધ્ય એશિયામાં આવેલા એક મુલક અને શહેરનું નામ.

બદ્ધ—(અં બદ્ધ) અરબસ્તાનમાં વસનાર એક કૌમ.

બસાના—(હીં બિસાહના) ખરીદવું.

બાઈ—(હીં) બેગમ; લેડી; સ્ત્રીઓને માટે એક આદર સૂચક શબ્દ.

બાચા—(હીં) વાક્ય; શબ્દ.

બારિજ—(અં) બાહેર; ઉંઘાડું.

બાર—(હીં) હવા; પવન.

બિન—(અં) દીકરો.

બિન—(હીં) વગર.

બિના—(અં) પાથો; જેટલી પહેલે પહેલી રકાત છે તેમાં બીજી મેળવીને પુરી કરવી તે.

બિના—(હીં) વિના; વગર; શિવાય.

બુખારી—(ગિં) હદીસોની એક મોટી અને મોતેબર કિતાબનું નામ.

બેકાર—(અં) બેચેન; અશાન્ત.

બેટ—(યું) જેની ચારે બાજુએ પાણી હોય એવી જમીન.

બેહુદા—(ફાં બેહુદહ) અમથુ; નિર્થક.

બેહુશ—(ફાં) બેભાન; ભાન વગરનું; બે શુદ્ધ.

બેહુશી—(ગિં) મૂર્ખા; બેભાનપણું; થોડીવાર જે બેશુદ્ધ થઇ જવું તે

બેહાના—(યું) વાળવું.

બેરજ—(અં) કુરઆન શરીફની ૮૫ મી સૂરેઅનું નામ.

ભિજના—(યું ભિંજવું) ભીનું થવું; પલળવું.

ભૂત—(સં) નાપાક રૂહ જે શરીર છોડી દીધાના પછી તે દુનિયામાં ભટક્યા કરે છે.

મકામ—(અં) ઠેરવાની જગ્યા; ઘર; મકાન

મજબૂબ—(અં મજબૂબ) ખુદની મોહબ્બતમાં આવી ગયેલો; બેહુશ; બેખબર.

મજમ્મ—(અં મજમ્મહ) પાણીનો કોગળો જે મોંમાં સર્વ જગ્યાએ ફેરાવ્યો જાય તે.

મજહૂબ—(અં મજહૂબ) ધર્મ; તરીકો; પંથ.

મજલિસ—(અં) મજલિસો; સભાઓ.

મજી—(અં મઝી) વિષયની આતુરતાથી પુરૂષની ગુપ્ત ઈંદ્રિમાંથી ચિકણો સાર પદાર્થ

મન માનતી—(યું મન માનવું) મનની ઇચ્છા પ્રમાણે.

[વહે છે તે.

મનારા—(અં) પથ્થર સુનાથી બાંધેલો ઊંચો ગોળ થાંભલો જેના ઉપર ચઢીને બાંગી

મની—(અં) વીર્ય.

[બાંગ કહે છે તે.

મફ્ઝિલ—(અં) કરાવનાર.

મરયમ—(અં) કુરઆન શરીફની ૧૯ મી સૂરેઅનું નામ.

મશાલ—(અં મશઅલ) ચીથરા વીઝાળી કરેલો લાંબો કાકડો.

મસખૂક—(અં મસખૂક) શરૂથી જન્માતમાં સામિલ નહીં થવાથી જેની એક બે અથવા
મસા—(અં મસહ) હાથ ફેરવવો. [વધારે રકતો રહી ગઈ હોય તે.

માઝૂર—(અં) ઉઝર વાળો ; લાચાર ; અશક્ત ; નિરૂપાય.

માપના—(યું માપવું) ભરવું.

માખૂદ—(અં મઅખૂદ) પૂજવા લાયક ; ખુદ તઆલા.

મુકરર—(અં મુકરર) મુકામ ; જગ્યા.

મુકાબિલ—(અં) રૂબરૂ ; બરાબર.

મુદરિક—(અં) જેને જન્માતની સાથે પૂરી નમાજ મળી હોય તે.

મુફ્તલ—(અં) જુદુ કરેલું ; અલાહેદું ; અલગ.

મુરાક—(અં મુરક) તીક્ષણ સુગંધિ આપતી કાળાશ પર પડતી ભૂરી એક વસ્તુ. એ
 એક જાતના હરણની ઢૂંટી પાસેની કાથળીમાંથી મળે છે. એ ઘણી
 કિમતી ગણાય છે.

મુસદ્દા—(અં) જે સેતરંજ કે લુગડાના કડકા ઉપર નમાજ પડે છે તે. ફકાહોની

મુસદ્દી—(અં) નમાજ પઢનાર. [નજદીક તેનો માયનો ઇદગાહનો થાય છે.

મંગની—(હીં મેંગની) લીડું ; બકરી, હરણ, ઉટ, સસલા વગેરેની અધાર.

મંતર—ઝડો.

મોકિદા—(અં મોઅકકદહ) તાકીદ કરેલું.

મોડી—(યું) દીલ ; વીલંબ.

માહુમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ—(અં) હઝરત મોહંમદ (સલં) ખુદાનો પયગમ્બર છે.
 (સુરેઅ ૪૮, આયં ૩૫ મી)

યરહુ મોકદ્દલાહ—(અં યહ મોકદ્દલાહ) તારા પર અલ્લાહ રહમત કરે.

યુંહી—(હીં) એજ રીતે ; એજ માફક.

રખ્ખના—(અં) રખ્ખના લકલહન્દ એ અમારા પરવરદિગાર તારાજ માટે તારીફ છે.

રાગ—(હીં) ગાયનની તરેહ.

રાલ—(હીં) યુક ; જામ ઉપર છુટતું જે ચિકણું પાણી તે.

રકન—(અં) ટેકણું ; સ્થંભ.

લમયકુન—(અં) કુર્આન શરીફમાં સુરેઅ ૯૮ મીનું નામ.

લહના—(યું લહવું) જાણવું ; સમજવું.

લાઈક—(અં) પ્રવીણ ; હોશિયાર ; ગુણવાન.

લા ઇલાહ ઇલ્લલ્લાહો—(અં) અલ્લાહ સિવાય ખીજે કોઈ પૂજવાને લાયક નથી.
 (સુરે ૩૭, આયં ૩૫ મી.)

લિલ્લાહે તઆલા વઅદહી લેહાજહ મધયેત—(અં) અલ્લાહ તઆલા માટે અને

લીદ—(હીં) હાથી, ઘોડા, ગધેડાં વગેરેની અધાર. [દુઆ કરે છું હું આ મીયત માટે.

વઅજ—(અં) મઝહબી બોધ ; મઝહબી નસીહત.

વન નજમ—(અં) કુર્આન શરીફમાં ૫૩ મી સુરેઅનું નામ.

વન શકત—(અં) કુર્આન શરીફમાં ૮૪ મી સુરેઅનું નામ.

વલાના--(હીં) વળાવવું.

વસ્સમાએ જાતિલ બોડજે--(અં) કુર્યાન શરીરમાં સુરેઅ ૮૫ મીનું નામ.

વાઈજ--(અં) નસીહત કરનાર; ઉપદેશ કરનાર.

વિતર--(અં વિત) જે ઈશા નમાજના પછી ત્રણ રકાત વાજિઅ પઠી ગય છે તે.

વીર--(અં) ભાઈ.

શમા--(અં શમઅ) ખત્તી; દીવો.

શરાવન--(સં શ્રાવણ) સંવત વર્ષનો ૧૦ મો મહિનો.

શહરી--(ફાં) શહેરનો રહેનારો.

શાગરિદ્દ--(ફાં શાગિદ્દ) શિષ્ય; વિદ્યાર્થી.

શુકર કીજે--(જિં શુક કીજે) ઉપકાર માનો; એહસાન માનો.

શે--(અં શય) ચીજ; વસ્તુ; પદાર્થ.

સતર આરત--(અં સત્ર આરત) શરમગાહનો પરહો જે સ્ત્રીઓ માટે મોં, બંને હાથેલી અને બંને પગ વગર માથાથી પગ સુધી સઘળું શરીર ઢાંકવું અને પુરૂષો માટે દુંદીની નીચેથી તે ઘુટણ સુધ્યાં ઢાંકવું તે.

સના--(અં) તારીફ; વખાણ; સુખહાનકલ્લા હુમ્મા વગેરેનું નામ.

સમે અહલાહ--(અં) સમે અહલાહો લેમન હમેદહ યાને જેણે અહલાહની તારીફ

સહવ--(અં) ભુલ ચૂક.

[કરી તેની વાત સાંભળી.

સાદ--(અં) કુર્યાન શરીરમાં ૩૮ મી સુરતનું નામ.

સુજદ--(અં) સિજદો કરવો.

સુતરતા--(અં સુતરહ) વચ્ચે આંતરા માટે કંઈ મુકવું તે. જે લાકડી નમાજના આગળ રાખવામાં આવે છે તે.

સુની--(અં સુની) અહલે સુન્નત વલ જમાઅત. મુસલમાન ધર્મમાંના ફિરકાઓમાંથી એક જે ચારે ખલીફાઓને બરહક માને છે તે.

સુખહાન રખ્ખીયલ અજમ--(અં) પવિત્ર છે મારો પરવરદિગાર યુઝુર્ગીવાજો.

સૂરત--(જિં) કુર્યાન શરીરનો કોઈ ભાગ.

સેદા--(અં સેદો) સેરડો.

સ ધાના--(અં સાંધવું) બેડવું.

હમ્મય અલલ ફલાહ (અં) આવ ભલાઈ પર.

હસ--(અં) વજ્રુ યા ગુસલને તોડનારી ચીજો.

હનફી--(અં) ઈમામ આઝમ અબ્દુલનીફા ફુશી (રહં)ના મતને માનનારો.

હશફા--(અં હશફહ) પુરૂષની છુપી ઇંદ્રિય માથું

હા-મીમ--(અં) કુર્યાન શરીરમાં ૪૧ મી સુરેઅનું નામ.

હુશ્યાર--(ફાં) પ્રવાણ.

હંડાં--(હીં) ગોશ; માંસ.

હાજેરાત--(અં) કુર્યાન શરીરમાં સુરેઅ ૪૯ મીનું નામ.

તમારા મુખિત તારા દિલની ડામોડાલ હાલતથી કેમ મુશ્કેલી?

જો તમારા દિલમાં તમાજની લાગણી હશે તો જરૂર ઈમાદત
કા પદલા હિસ્સા ખરીદવાને તૈયાર થશો કારણ કે તે કિતાબમાં
વધુ કેમ કરશે, તેના આદે પાણી કેવું જોઈએ, તમાજ કેમ પડવું,
તેમાં ફરજ, વાજબી, સુનતો વગેરે કેમ જાણવવાં જોઈએ, તે સર્વનો
ખુલાસો આવેલો છે તે પ્રમાણે ચાલવાની કાશિશ કરશે તો તેની
ખરકતથી દિલની મજબુતાઈ વધશે. કિંમત સવા ચણ રૂપીઆ.

જો તમારા દિલમાં અસ્હાબો ઉપર કંઈ પણ મદોખત હોય તો
ખુલદાયે રાંધોદીન ખરીદવા ચૂકશો નહીં કારણ કે તે કિતાબમાં
આદે અસ્હાબોની ફજલત, કરામતો અને શહાદત વિશે અગાન હોવાથી
જાણીતા થશે, તમારા દિલનો વહેમ નિકળી જશે અને મજબુત
દિલના થશે. કિંમત ચણ રૂપીઆ.

હલીયાનું અગાન

કિંમત દસ આના.

પીર મશાયખ ચિદની સાહેબની રચેલી કિતાબોમાં ઉપર
જણાવેલી સર્વ કિતાબો અપાયલી માન્ય છે અને હાલમાં રીવાજે
મશાયખ ફસલ દસવીં હિમાન તથા ફસલ તેરવીં હિમાદતકા
દુસરા હિસ્સા અપાય છે.

અગવાનું કેન્દાણું —

જમાલુદીન નુરમોહમદ સાલેહ,

કેન્દાણેંડ રોડ, તાજ નુરાની આડ,

મુબઈ—પોસ્ટ નાંબ ૮,

અપાવી એકર દરબાર જમાલુદીન નુરમોહમદ સાલેહ, તાજ નુરાની આડ, મોસ્લેંડ રોડ,
આગવાનું, મુબઈ, એસ્ટાબ્લીશ્મેન્ટ નંબર નાંબ ૩૦૮, કોમ્પાઉન્ડ

કેન્દાણું, મુબઈ, એસ્ટાબ્લીશ્મેન્ટ નંબર નાંબ ૩૦૮, કોમ્પાઉન્ડ

